

Møteinnkalling

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 08.12.2021 kl. 18:30

Møtested: Laksevåg kirke, menighetssalen, Damsgårdsveien 182

Arkivsak: 19/04444

BERGEN, 06.12.2021

Siri Hoff Austgulen
Sekretær

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Siri Hoff Austgulen	414	19/04444-150	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	60/21	08.12.2021

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksframlegg

Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 08.12.21

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 08.12.2021 kl. 18:30

Møtested: Laksevåg kirke, menighetssalen - Damsgårdsveien 182

Arkivsak: 19/04444

Eventuelt forfall må meldes Siri Hoff Austgulen på tlf 55593209 eller e-post sa267@kirken.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed

SAKSLISTE		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
60/21	19/04444-150	Godkjenning av innkalling og saksliste
Godkjenning av protokoll		
61/21	19/04444-151	Godkjenning av protokoll fra BKF møte 27.10.21 - møte nr 05/21
Saker til behandling		
62/21	21/02154-19	BKF - Økonomirapport pr 31.10.2021
63/21	19/04160-54	Revidert budsjett 2021 (desember)
64/21	21/00726-14	Budsjett 2022
65/21	21/03379-15	Forvaltningsrevisjon - Økonomiarbeid i menighetene
66/21	21/10493-3	Tildeling av ressurser til frivillighetsprosjekt i menighet des 2022
67/21	21/10534-3	Sædalen kirke - godkjenning
68/21	21/05118-38	Solheim gravplass - Rehabilitering av mur langs Fjøsangerveien
69/21	20/03458-34	Fyllingsdalen gravplass - utvidelse - rehabilitering av lagerplass - nytt driftsbygg
70/21	20/00823-17	Verdi- og måldokument 2022-2023
71/21	21/10930-1	Valg av leder og nestleder til Fellesrådet
72/21	21/04151-15	Statusrapporter og HMS-rapport 2021.12
Orienteringssaker		
73/21	19/04444-152	Referat- og orienteringssaker

Bergen, 30.11.2021

Bjørg Sveinall Øgaard (s)
Leder

Mette Svanes (s)
Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Siri Hoff Austgulen	414	19/04444-151	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	61/21	08.12.2021

Godkjenning av protokoll fra BKF møte 27.10.21 - møte nr 05/21

Vedlegg:

Protokoll BKF - Bergen kirkelige fellesråd 27.10.2021

Saksframlegg

Det er ikke kommet merknad til protokollen

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokollen godkjennes som den foreligger

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møteprotokoll nr 05/21

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 27.10.2021 kl. 18:30

Møtested: Kirkens hus, Marken 34

Arkivsak: 19/04444

Til stede: Hans Martin Svarstad **gikk i sak 58** (Arna menighet), Bjørg Sveinall Øgaard (Birkeland menighet), Bjørn Norstrand (Biskopshavn menighet), Marit Drotningvik **gikk i sak 58** (Bønes menighet), Tord Byrkjeland Berntsen (Fana menighet), Bjørn Rosland Norberg (Fridalen menighet), Torgeir Wiig (Fyllingsdalen menighet), Kari Davidsen **gikk i sak 58** (Landås menighet), Torstein Sætre (Loddefjord menighet), Jorunn May Johnsen (Løvtakksiden menighet), Nils Gunnar Toppe (Salhus menighet), Jostein Aarvik (Sandviken menighet), Asbjørn Valen (Skjold menighet), Thor W. Brekkeflat (Slettebakken menighet), Per Kristian Erdal (Storetveit menighet), Randi Wollan Neuber (Sælen menighet), Yngve Træland (Årstad menighet), Tor David Hanson (Åsane menighet), Gudmund Waaler, Harald Berge Breistein,

Møtende varamedlemmer: Bjørn Fjeld (Bergen domkirke menighet) for Christian Nasset, Benedikte F. Torsvik (Nygård menighet) for Ragnar Gjengedal

Meldt forfall: Malin Backman Von Osten (Eidsvåg menighet), Therese Nesse Mokkelbost (Laksevåg menighet), Sølvi Mostrau Krabbedal (Olsvik menighet), Lodve Gidske (Søreide menighet), Thor Kalland (Ytre Arna menighet)

Forfall: Thor Brekkeflat (Slettebakken menighet)

Fra administrasjonen: Mette Rogstad Heimli (økonomisjef), Inghild Hareide Hansen (gravplassjef), Arne Tveit (fg. kirkeverge), Mona Gangsøy Eide (administrasjonssjef), Lars Kristian Stendahl Gjervik (sjef kirkeliv, kultur og diakoni)

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
<u>52/21</u> Godkjenning av innkalling og saksliste	3
Godkjenning av protokoll	
<u>53/21</u> Godkjenning av protokoll fra BKF møte 15.09.21 - møte nr 04/21	3
Saker til behandling	
<u>54/21</u> BKF - Økonomirapport pr 31.08.2021	4
<u>55/21</u> Revidert budsjett 2021 (oktober)	5
<u>56/21</u> Kontrollarbeid i BKF - fremtidig kontrollutvalg	5
<u>57/21</u> Statusrapport 2021.10	6
<u>58/21</u> Høring om ny kirkelig organisering	6
Orienteringssaker	
<u>59/21</u> Referat- og orienteringssaker	7

Bergen, 02.11.2021

Bjørg Sveinall Øgaard
Leder

Arne Tveit
Fg. kirkeverge

Godkjenning av innkalling og saksliste

52/21 Godkjenning av innkalling og saksliste

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	27.10.2021	52/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes slik den foreligger

Møtebehandling

- Sak 54 og 55 blir behandlet samlet, men med separate vedtak
- Orientering fra Akasias styreleder ble gitt før sak 54/21

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes med de endringer som fremkom i møtet

Godkjenning av protokoll

53/21 Godkjenning av protokoll fra BKF møte 15.09.21 - møte nr 04/21

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	27.10.2021	53/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokollen godkjennes som den foreligger

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Protokollen godkjennes som den foreligger

Saker til behandling

54/21 BKF - Økonomirapport pr 31.08.2021

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	27.10.2021	54/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.08.2021 til orientering.

Møtebehandling

Ny informasjon, som har kommet etter at sakspapirene ble sendt ut, ble presentert i møtet:

1. Reguleringspremie og premiefond

På side 2 er det redegjort for hvor stor regulerings- og rentegarantipremien blir for 2021, samt at merkostnaden på 3,6 millioner kroner forventes dekket av Bergen kommune. Bergen kommune har nå bekreftet at de dekker denne.

Samtidig ble vi varslet om at kommunen vurderer å kreve at BKF tilbakefører 11,1 million til Bergen kommune. Dette beløpet tilsvarer ekstraordinær tilførsel til BKF sitt premiefond pr 31.12.2020 som følge av endrede regler knyttet til pensjonsreformen.

BKF er invitert til å komme med innspill før endelig beslutning fattes (brev klart, ikke sendt).

2. Heis Åsane kirke

Se side 7. Entreprenør har varslet økonomiske vanskeligheter. Dette kan medføre forsinkelser og økte kostnader.

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.08.2021, inkludert regnskapsrapport pr 30.09.21 til orientering

55/21 Revidert budsjett 2021 (oktober)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	27.10.2021	55/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert drifts- og investeringsbudsjett 2021 (oktober).

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert drifts- og investeringsbudsjett 2021 (oktober).

56/21 Kontrollarbeid i BKF - fremtidig kontrollutvalg

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	27.10.2021	56/21

Forslag til vedtak fra leder og nestleder i fellesrådet og kontrollutvalget

1. Kontrollutvalget endrer navn til Bergen kirkelige fellesråds kontrollkomite
2. Nytt reglement for BKF's kontrollkomite vedtas og gjøres gjeldende fra 01.01.2022
3. Vedtak i sak 49/20 datert 28.10.2020 settes til side i tråd med nytt reglement. Plan for forvaltningsrevisjon i inneværende periode blir å anse som en ressurs og ikke et pålegg fra fellesrådet til kontrollkomiteen
4. Ansvar for prosess knyttet til inngåelse av ny revisjonsavtale flyttes fra kontrollutvalget til fellesrådet. Kontrollkomiteen skal være høringsinstans i denne prosessen

Møtebehandling

Det ble fremmet forslag til endring i nytt reglement for BKF's kontrollkomite. I fremlagt forslag til nytt reglement står det at kontrollkomiteen skal ha 4-5 medlemmer, det ble foreslått endret til "Kontrollkomiteen skal ha 5 medlemmer...". Endringen ble enstemmig vedtatt

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

1. Kontrollutvalget endrer navn til Bergen kirkelige fellesråds kontrollkomite
2. Nytt reglement for BKF's kontrollkomite vedtas med følgende endring
"Kontrollkomiteen skal ha 5 medlemmer", og gjøres gjeldende fra 01.01.2022
3. Vedtak i sak 49/20 datert 28.10.2020 settes til side i tråd med nytt reglement. Plan for forvaltningsrevisjon i inneværende periode blir å anse som en ressurs og ikke et pålegg fra fellesrådet til kontrollkomiteen
4. Ansvar for prosess knyttet til inngåelse av ny revisjonsavtale flyttes fra kontrollutvalget til fellesrådet. Kontrollkomiteen skal være høringsinstans i denne prosessen

57/21 Statusrapport 2021.10

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	27.10.2021	57/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar statusrapportene, inkl. HMS-rapport, til orientering

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar statusrapportene, inkl. HMS-rapport, til orientering

58/21 Høring om ny kirkelig organisering

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	27.10.2021	58/21

BKF arbeidsutvalgs forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar uttale utarbeidet på bakgrunn av voteringer i møtet. Fellesrådets uttale sendes høringsinstansen i digitalt høringsverktøy.

Møtebehandling

Ettersom det i høringen ikke er krav om å besvare alle spørsmålene, hadde fellesrådets medlemmer mulighet til å avstå fra å stemme på enkeltspørsmål i høringen. Vedtaket i saken hadde derimot stemmeplikt.

Saken tok lang tid å behandle. 3 fellesrådsmedlemmer måtte gå i løpet av behandlingen, derfor er det forskjellig antall stemmeberettigete på de forskjellige delspørsmålene. Saken ble ikke behandlet fra toppen. Avsnitt 15 ble behandlet først, deretter avsnitt 3-14, og til slutt avsnitt 1 og 2. Bergen kirkelige fellesråd har ved fulltallig råd, 27 stemmeberettigede. På dette møtet deltok 21 stemmeberettigede fra start.

Uttaletekst og voteringsresultat finnes i vedlagt dokument

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar uttale utarbeidet på bakgrunn av voteringer i møtet. Fellesrådets uttale sendes høringsinstansen i digitalt høringsverktøy.

Orienteringssaker

59/21 Referat- og orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	27.10.2021	59/21

1. Protokoll fra møte i Arbeidsutvalget 12.10.21 - møte nr 05/21
2. Protokoll fra møte i Kontrollutvalget 07.09.21
3. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 23.09.21
4. Protokoll fra møte i Kirkebyggutvalget 04.10.21 - møte nr 03/21
5. Orientering om status fra Akasia v/styreleder Tor Andre Ljosland
6. Orientering ved fellesrådets leder
 - Det er valg av leder på desember-møtet og nåværende leder, Bjørg Sveinall Øgaard, stiller ikke til gjenvalg

Kirkervergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Sakene tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE

BKF Økonomiavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Elin Træet	131	21/02154-19	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	62/21	08.12.2021

BKF - Økonomirapport pr 31.10.2021**Vedlegg:**

Økonomirapport 31.10.21

Saksframlegg

Vedlagt følger økonomirapport pr 31.10.2021.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.10.2021 til orientering.

ØKONOMIRAPPORT PR
31.10.2021 FOR
BERGEN KIRKELIGE
FELLESRÅD

Oppsummering

Drift

Bergen kirkelige fellesråd forvalter store verdier og har ansvar for å forvalte disse på en god måte. Administrasjonen legger i hvert møte i fellesrådet fram rapporter som viser utvikling i inntekter og utgifter. I tråd med forskrift om økonomiforvaltning for sokn i Den norske kirke skal det foreslås tiltak hvis det er nevneverdig avvik i forhold til opprinnelig eller regulert budsjett.

Nærmere ¾ av inntektene i driftsregnskapet kommer fra Bergen kommune.

Budsjetterte driftsutgifter fordeler seg med 53 % på Kirkelig virksomhet og administrasjon, 30 % på Gravplass og 17 % på kirkebygg. Avvik pr 31.10.21 kommenteres under det enkelte virksomhetsområde.

Totaloversikt drift

Regnskap pr. 31.10.2021	Totaloversikt				
	Regnskap 31.10.21	Budsjett revidert	Opprinnelig budsjett	forbruk % budsjett	Regnskap 31.10.20
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-18 588 545	-17 066 667	-13 900 000	108,9 %	-18 827 508
1.2 Salg av driftsmidler	-	-	-		-
1.3 Refusjoner/overføring	-17 118 635	-17 375 615	-16 875 615	98,5 %	-16 091 445
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-22 291 333	-22 167 833	-20 717 833	100,6 %	-20 077 613
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-141 846 400	-145 106 667	-141 190 000	97,8 %	-141 066 555
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-	-	-		-330
Sum driftsinntekter	-199 844 913	-201 716 782	-192 683 448	99,1 %	-196 063 451
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	93 863 514	88 883 049	91 599 761	105,6 %	83 490 943
2.2 Kjøp av varer og tjenester	90 177 522	91 227 189	91 402 189	98,8 %	93 248 274
2.3 Refusjoner/overføringer	7 271 163	7 908 115	7 908 115	91,9 %	7 232 621
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	3 997 922	4 961 333	4 461 333	80,6 %	5 669 547
Sum driftsutgifter	195 310 120	192 979 686	195 371 398	101,2 %	189 641 385
3.1 Renteinntekter og utbytte	-987 990	-1 250 000	-1 250 000	79,0 %	-2 100 987
Sum finansposter	-987 990	-1 250 000	-1 250 000	79,0 %	-2 100 987
Netto driftsresultat	-5 522 784	-9 987 095	1 437 950		-8 523 053
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-118 660	-124 998	-2 854 572		-19 125
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-		-53 790
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	1 157 197	8 445 426	400 000	13,7 %	84 526
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	1 666 667	833 333	0,0 %	-
Sum interne finansieringstransaksjoner	1 038 537	9 987 095	-1 621 238	10,4 %	11 611
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-4 484 247	0	-183 288		-8 511 442

Investering

BKF får rammefinansiering av Bergen kommune på områdene Kirkebygg, Middelalderkirker og Gravplass. I tillegg har vi siden 2016 fått ca 10 millioner kroner pr år, først til ny kirke i Sædalen, så til ny kirke på Haukås, og fra 2022 er dette foreslått videreført til rehabilitering av Johanneskirken.

Investeringsbudsjettene er vedtatt på rammenivå, med fullmakt til kirkevergen til omdisponering innenfor de respektive rammene.

Totaloversikt investering

Investeringsregnskap 2021	Regnskap 31.10.2021	Budsjett 31.10.2021	Regnskap 31.10.2020
Investeringer i anleggsmidler	66 912 050	89 350 000	73 838 119
Moms generell komp.ordn.inv.	16 008 239	-	18 045 091
Dekning av tidl.års udekket			3 333 336
Avsetninger	19 730 000	12 500 000	8 541 666
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	102 650 289	101 850 000	103 758 212
Finansiert slik:			
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	-622 238	-	-88 500
Refusjoner	-16 008 239	-	-18 195 091
Tilskudd til investeringer	-76 287 167	-76 833 333	-70 757 833
Sum ekstern finansiering	-92 917 644	-76 833 333	-89 041 424
Overført fra driftsregnskapet	-	-833 333	-
Bruk av avsetninger	-	-24 183 333	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-25 016 667	-
SUM FINANSIERING	-92 917 644	-101 850 000	-89 041 424
Udekket/udisponert	9 732 645	0	14 716 788

Kirkelig virksomhet og administrasjon

Drift

Regnskap pr. 31.10.2021	Kirkelig virksomhet og administrasjon				
	Regnskap 31.10.21	Budsjett revidert	Opprinnelig budsjett	forbruk % budsjett	Regnskap 31.10.20
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-341 615	-500 000	-500 000	68,3 %	-320 048
1.2 Salg av driftsmidler					
1.3 Refusjoner/overføring	-15 981 897	-16 403 948	-15 903 948	97,4 %	-14 743 624
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-				-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-22 154 166	-22 033 333	-20 583 333	100,5 %	-19 916 213
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-63 131 604	-66 257 761	-62 341 094	95,3 %	-64 105 292
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-				-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-	-	-		-1
Sum driftsinntekter	-101 609 282	-105 195 042	-99 328 376	96,6 %	-99 085 177
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	85 184 638	80 157 675	83 033 030	106,3 %	76 084 331
2.2 Kjøp av varer og tjenester	15 164 432	15 450 606	14 917 273	98,1 %	16 371 206
2.3 Refusjoner/overføringer	7 932	596 667	596 667	1,3 %	2 166
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-				-
2.5 Tilskudd og gaver	3 962 922	4 961 333	4 461 333	79,9 %	5 669 547
Sum driftsutgifter	104 319 924	101 166 281	103 008 303	103,1 %	98 127 249
3.1 Renteinntekter og utbytte	-987 119	-1 250 000	-1 250 000	79,0 %	-2 110 000
Sum finansposter	-987 119	-1 250 000	-1 250 000	79,0 %	-2 110 000
Netto driftsresultat	1 723 523	-5 278 762	2 429 927	-32,7 %	-3 067 928
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	2	-2 854 572		-
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-		-53 790
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	99 197	5 278 759	400 000	1,9 %	84 526
5.6 Avsatt til bunde fond	-				-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	-	-		-
Sum interne finansieringstransaksjoner	99 197	5 278 762	-2 454 572	1,9 %	30 736
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	1 822 720	0	-24 645		-3 037 191

Bokførte lønnsutgifter pr 31.10.21 viser foreløpig kun budsjetterte pensjonsutgifter, da regnskapet foreløpig ikke er korrigert i forhold til bruk av premiefond til dekking av regulerings- og rentegarantipremie for 2021, 8,3 millioner kroner (ref BKF-sak 55/21 Revidert budsjett 2021 (oktober).

Rest trosopplæringstilskudd til menighetene er utbetalt i november. Dette gir behov for en budsjettjustering på kr 500.000 i økte tilskudd.

Vi har også utbetalt tilskudd vedrørende frivillighet som tidligere varslet, kr 500.000. Dette bokføres i november.

Vi finansierer etter avtale med Bjørgvin bispedømme noen deltidsstillinger med midler fra bundet trosopplæringsfond. Dette tas inn i revidert budsjett.

Kirkelig virksomhet og administrasjon	Regnskap 31.10	Revidert Budsjett	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Budsjett
IKT1901 IKT infrastruktur alle lokasjoner	312 900	500 000	943 522		500 000
Sum	312 900	500 000	943 522		500 000

Kirkebygg

Drift

Regnskap pr. 31.10.2021	Kirkebygg				
	Regnskap 31.10.21	Budsjett revidert	Opprinnelig budsjett	forbruk % budsjett	Regnskap 31.10.20
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-626 072	-216 667	-133 333	289,0 %	-200 300
1.2 Salg av driftsmidler					
1.3 Refusjoner/overføring	-566 365	-291 667	-291 667	194,2 %	-797 141
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-	-	-		-
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-34 353 906	-34 353 906	-34 353 906	100,0 %	-33 863 693
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlende midler	-	-	-		-
Sum driftsinntekter	-35 546 344	-34 862 239	-34 778 906	102,0 %	-34 861 135
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	1 554 187	1 585 004	1 556 185	98,1 %	1 324 364
2.2 Kjøp av varer og tjenester	30 902 184	31 652 235	32 360 568	97,6 %	30 905 599
2.3 Refusjoner/overføringer	-14 422	-	-		8 543
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	35 000	-	-		-
Sum driftsutgifter	32 476 949	33 237 239	33 916 754	97,7 %	32 238 506
3.1 Renteinntekter og utbytte	1 091	0	0		2 473
Sum finansposter	1 091	0	0		2 473
Netto driftsresultat	-3 068 303	-1 625 000	-862 152	188,8 %	-2 620 156
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-118 660	-125 000	-		-19 125
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-		-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	100 000	83 333	-		-
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	1 666 667	833 333		-
Sum interne finansieringstransaksjoner	-18 660	1 625 000	833 333		-19 125
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-3 086 964	0	-28 819		-2 639 281

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 3 millioner. Vi regner med å overføre 3 millioner til investering. (Mesteparten av mindreforbruket skyldes at planlagt vedlikehold inkluderes i investeringsprosjekter.) Endringen tas inn i revidert budsjett.

Strømforbruket per oktober er 1,9 millioner dyrere enn på samme tid i fjor.

Investering

Middelalderkirker

MIDDELALDERKIRKER

	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Fondsavsetning pr 31.12.20	Forbruk hittil i år i % av budsjet	Opprinnelig Budsjet
Inntekter					
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra kommunen)		18 600 000	-6 613 958		18 600 000
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra staten)		5 581 000			1 000 000
For mye brukt i 2020		-6 600 000			-5 200 000
Rentekompensasjon		400 000			400 000
Sum inntekter		17 981 000	-6 613 958		14 800 000
Utgifter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Budsjet
Domkirken/Korskirken rehabilitering		16 331 000			14 600 000
DOMKIRKEN	12 704 089				
KORSKIRKEN	4 175 942				
Mariakirken - diverse rehabilitering (MARK1902)	24 400	50 000			
Fana - drenering og rehabilitering (FANK1501, FANK2101)	342 628	1 600 000			200 000
Sum utgifter	17 247 058	17 981 000		95,9 %	14 800 000

Nye kirker

NYE KIRKER

	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Fondsavsetning pr 31.12.20	Forbruk hittil i år i % av budsjet	Opprinnelig Budsjet
Inntekter					
Haukås nærkirke		10 500 000			10 500 000
Investeringsmidler - nye kirker		11 700 000			11 700 000
Sum inntekter		22 200 000	94 345 577		22 200 000
Utgifter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Budsjet
SÆDK1501 Sædalen kirke, nytt kirkebygg	1 733 544	2 500 000	51 800 683	69,3 %	2 000 000
Haukås nærkirke	278 900	200 000	10 078 190	139,5 %	200 000
Birkeland kirke, utvidelse (BIRA1430, BIRK2101)	160 227	500 000	31 216 704	32,0 %	5 000 000
Loddefjord kirke - utvidelse (LODK2001)	88 725	100 000		88,7 %	
Orgelprosjekt			1 250 000		
Sum utgifter	2 261 395	3 300 000	94 345 577	68,5 %	7 200 000
Overføres til investeringsfond - Sædalen		2 500 000			3 000 000
Overføres til investeringsfond nye kirker (Birkeland)		4 400 000			
Overføres til investeringsfond - Haukås	8 730 000	12 000 000			12 000 000
SUM	10 991 395	22 200 000		49,5 %	22 200 000

Rehabilitering kirkebygg

REHABILITERING KIRKEBYGG (IKKE MIDDELALDERKIRKER)

Inntekter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjett	Fondsavsetning pr 31.12.20	% forbruk	Opprinnelig Budsjett
Investeringsmidler - kirker		11 700 000	6 040 200		11 700 000
Statstilskudd Nykirken		960 000			
Enova-tilskudd SD-anlegg		340 000			
Tilskudd fra Fyllingsdalen menighet		310 000			
Tilskudd fra leietaker i Sveitservilla		250 000			
Fyllingsdalen tak (overført fra 2020)		7 000 000	5 104 417		7 000 000
Johanneskirken (overført fra 2020)		4 500 000			4 500 000
Søreide kirke (overført fra 2020)		400 000			400 000
Fyllingsdalen ventilasjon (overført fra 2020)		1 200 000			1 200 000
Rentekompensasjon		400 000			400 000
Overført fra driftsregnskapet		2 000 000			1 000 000
Sum inntekter		29 060 000	11 144 617		26 200 000

Utgifter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjett	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Budsjett
Rehabilitering kirker		24 600 000	10 344 417		22 000 000
Fyllingsdalen kirke - rehabilitering tak (FYLK1601, FYLK1602, FYLK1701, FYLK2001, FYLK2002)	12 607 986	12 200 000	5 104 417	103,3 %	7 000 000
Johanneskirken rehabilitering (JOHK1701)	1 639 225	2 500 000	4 840 000	65,6 %	7 500 000
Salhus kirke - rehabilitering tak (SALK2101)	68 579	250 000		27,4 %	250 000
St. Markus kirke, ny drenering (STMK1901)	9 704	-			200 000
Søreide kirke - utvendig rehabilitering (SØRK1701)	561 785	650 000	400 000	86,4 %	650 000
Fridalen kirke - rehabilitering iht pålegg og prekære behov (FRIK1901, FRIK1902)	1 178 061	1 400 000		84,1 %	1 400 000
Slettebakken kirke - oppretting mot vanninnsig (SLEK2001)	473 763	500 000		94,8 %	500 000
Arna kirke - nytt takk utvendig, ENØK		-			200 000
Ytre Arna kirke - prosjektering toalettbygg, rehabilitering eller nybygg		-			200 000
Kirkedører - rehabilitering og vedlikehold (KDØR1701)	510 781	500 000		102,2 %	500 000
Laksevåg kirke - rehabilitering av renner og nedløp (LAKK2001)	86 293	500 000		17,3 %	500 000
Nykirken - rehabilitering før 400-års jubileum (NYKK1701, NYKK2101)	5 887 618	5 000 000		117,8 %	2 000 000
Biskopshavn kirke - nytt tak, nye vindu, fuktsikring (BISK2601)	108 574	600 000		18,1 %	600 000
Utskipling av brannfarlige elskap		-			500 000
Storetveit kirke - utvendig rehabilitering av vegger (STOK2001)	2 400	-			
Sveitservilla - nytt tak (SVVK2001)	521 417	500 000		104,3 %	
Ventilasjonsanlegg rehabilitering/oppgradering (inkludert i Fyllingsdalen kirke, rehab)		-	1 200 000		1 200 000
ENØK-tiltak diverse kirker (ENØK1501)	922 368	1 500 000		61,5 %	1 500 000
Universell utforming div. kirker (SANK1703, ÅSAK1901, SALK2102)	1 668 486	2 400 000		69,5 %	1 500 000
Reserve		560 000	-399 800		
Sum	26 247 039	29 060 000	11 144 617	90,3 %	26 200 000

Nykirken

Årets prosjekt er ferdig. Det ble noe overforbruk i forhold til budsjett. Installasjon av brannvarsling hadde en stor overskridelse i forhold til opprinnelig anslag fra leverandøren. Leggingen av nytt gulv med varme i gulvet ble også noe dyrere enn planlagt. Merforbruk finansieres fra reserveposten og fra økt overføring fra driftsregnskapet (skifte av brannvarsling, innbruddsentral og ny kortleser ville normalt ha vært finansiert over drift, nå er det lagt inn i investeringen).

Fridalen kirke

Prosjektet skulle vært ferdig, men på grunn av forsinkede leveranser av vinduer, er ferdigstillelse utsatt noen uker. Kirken kan brukes fullt ut – det er ikke noe stillas på fremsiden av kirken. Det er planlagt utskifting av hovedtaket i Fridalen om noen år, men nå ble det oppdaget lekkasjer på to mindre tak som måtte repareres/skiftes. Det ble også oppdaget skader på flere vinduer underveis i prosjektet. Forventet merforbruk totalt: 250 000,-, finansieres fra reserveposten.

I **Åsane** der vi skal få ny heis, er heisleverandøren under økonomisk restrukturering, ledet av advokat. Vi, sammen med vår advokat, gjorde 26. november en avtale om at vi overtar prosjektet og gjør våre avtaler

direkte med underleverandørene. Dette vil gi oss noen merkostnader, men vi anser det likevel som den beste måten å få slutført prosjektet.

Statlig medfinansiering

På departementet sine hjemmesider ligger talen ministeren med ansvar for kirkesaker (Kjersti Toppe) holdt på kirkemøtet i Trondheim. Talen gir håp om økt statlig medfinansiering. Her er et lite utdrag:

«Det vi likevel veit sikkert, er at vi skal få til ei storstilt satsing på kyrkjebygga våre. For mange av dei freda og verneverdige kyrkjene i Noreg er i alt for dårleg stand. Staten skal og må i større grad hjelpe kommunane og private kyrkjeigarar med kyrkjevedlikehaldet. Delinga av verdiane i fondet (OVF, vår mrk.) gjev oss ein historisk moglegheit.

Vårt mål er at steinkyrkjene frå mellomalderen skal vere sett i stand til jubileet (2030, vår mrk.). Men samtidig ser eg at det òg er andre kyrkjer som har eit presserande vedlikehaldsbehov og der vi kanskje ikkje har råd til å vente. Dette ønsker vi å finne gode løysingar på saman med Riksantikvaren, Den norske kyrkja og dei andre departementa som vi samarbeider med.»

Gravplass

Drift

Regnskap pr. 31.10.2021	Gravplass				
	Regnskap 31.10.21	Budsjett revidert	Opprinnelig budsjett	forbruk % budsjett	Regnskap 31.10.20
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-17 620 858	-16 350 000	-13 266 667	107,8 %	-18 307 159
1.2 Salg av driftsmidler					
1.3 Refusjoner/overføring	-570 373	-680 000	-680 000	83,9 %	-550 680
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-				-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-137 167	-134 500	-134 500	102,0 %	-161 400
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-44 360 890	-44 495 000	-44 495 000	99,7 %	-43 097 570
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-				-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-	-	-		-329
Sum driftsinntekter	-62 689 288	-61 659 500	-58 576 167	101,7 %	-62 117 139
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	7 124 689	7 140 370	7 010 545	99,8 %	6 082 248
2.2 Kjøp av varer og tjenester	44 110 906	44 124 348	44 124 348	100,0 %	45 971 469
2.3 Refusjoner/overføringer	7 277 653	7 311 448	7 311 448	99,5 %	7 221 912
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-				-
2.5 Tilskudd og gaver	-	-	-		-
Sum driftsutgifter	58 513 247	58 576 167	58 446 342	99,9 %	59 275 629
3.1 Renteinntekter og utbytte	-1 962	-	-		6 540
Sum finansposter	-1 962	0	0		6 540
Netto driftsresultat	-4 178 003	-3 083 333	-129 825	135,5 %	-2 834 970
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	-	-		-
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-		-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	958 000	3 083 333	-		-
5.6 Avsatt til bundne fond	-				-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	-			-
Sum interne finansieringstransaksjoner	958 000	3 083 333	0		0
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-3 220 003	0	-129 825		-2 834 970

Situasjonen er omtrent som ved forrige rapport. Forbruk på akutt vedlikehold tilknyttet både anlegg og bygg er høyt, men på bygg det er betydelig lavere enn i 2020 og det er viktig at feil rettes straks. Mye av kostnadene på anlegg gjelder vann og avløp og vi vil derfor justere budsjettet for 2022.

Vi har også høyt forbruk på gravferdstjenester og planlagt vedlikehold på anlegg og bygg. Vi velger å fortsette med de viktigste av de planlagte oppgaver som tilstandsanalyser, forberedelser til GIS prosjekt og tømning av sandfangskummer, samt etablering av kildesortering av EE-avfall. Tiltak som er mindre viktige utsettes til 2022.

Ved åpning av renovasjonsanbudet som var utlyst i høst ble det funnet feil, anbudet ble trukket og lyses ut på nytt.

Investering

GRAVPLASSER, KAPELL OG KREMATORIUM

Inntekter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Fondsavsetning pr 31.12.20	% forbruk	Opprinnelig Budsjet
Investeringsmidler - gravplasser, kapell og krematorium		37 900 000	22 298 593		37 900 000
Solheim kapell og mur (overført fra 2020)		-			3 200 000
Navnet minnelund (overført fra 2020)		2 750 000			2 750 000
Rehabilitering gravplass (overført fra 2020)		850 000			12 560 000
Bevaringsplan (overført fra 2020)		-			1 000 000
Port (overført fra 2020)		-			210 000
Antveit gravplass inkl NML		1 400 000	2 907 689		1 400 000
Investeringsmidler - fond til forskjønnelse			326 742		
Sum inntekter		42 900 000	25 533 024		59 020 000

Utgifter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Budsjet
Bygg og krematorium		4 700 000			18 700 000
Solheim kapell og mur - rehabilitering (SOLC1902, SOLC2101)	638 708	700 000		91,2 %	13 200 000
Møllendal krematorium, samt BKF's bårerom (MØLC1802, MØLC2001)	234 481	1 000 000		23,4 %	500 000
Rehabilitering driftsbygninger (MØLG2002, MØLG2102, SOLG2102, ØVSG2101)	2 239 268	3 000 000		74,6 %	5 000 000
Anlegg		26 800 000			39 920 000
Nyanlegg og utvidelser					
Antveit gravplass inkl NML (ANTG1701, ANTG1901)	5 594 751	5 600 000		99,9 %	5 000 000
Fyllingsdalen gravplass (FYL2002, FYLG2101)	1 143 703	1 600 000		71,5 %	5 000 000
Kalkyle og forprosjekt gravplass	160 800	200 000		80,4 %	1 000 000
Tennebekk gravplass - reguleringsarbeid (TENG1218)	160 800				
Navnet minnelund	5 228 164	5 500 000		95,1 %	10 850 000
Antveit navnet minnelund (ANTG2001)	3 000 900				
Møllendal inkl anonym minnelund (MØLG1905)	571 450				
Fyllingsdalen gravplass - nytt minnesmerke (FYL2001)	1 637 214				
Åsane navnet minnelund - nytt minnesmerke (ÅSAG2001)	18 600				

Rehabilitering gravplass	5 375 508	13 500 000		39,8 %	15 860 000
Fana kirkegård - rehabilitering (FANG1901, FANG1902)	419 666				
Gravdalspollen - vannpost m/infrastruktur (GRAG2101)	667 706				
Nygård kirkegård - inngangsparti (NYGG1901)	509 344				
Mjeldheim - rehabilitering gravfelt (MJEG1901)	1 878 521				
Loddefjord gravplass - masseutskiftning (LODG1902)	108 889				
Loddefjord gravplass - støyskjerm (LODG1901)	24 200				
Møllendal - rehabilitering gjerde (MØLG2001)	564 436				
Møllendal - rehabilitering (MØLG1903, MØLG2101)	512 298				
Solheim gravplass - mur, trapp og gangvei (SOLG2101, SOLG2103)	611 200				
Vannmålere alle gravplasser (GRAV1902)	71 748				
Øvstun gravplass - restaurering mur (ØVSG2102)	7 500				
Andre tiltak					
Port (minst en pr år) (GRAV2002)	200 200	400 000		50,1 %	610 000
Universell utforming	-				400 000
Utredning kunst- og designprogram					200 000
Bevaringsplan					1 000 000
Sum utgifter inneværende års prosjekter	20 815 582	31 500 000		66,1 %	58 620 000
Overføres til investeringsfond - Kunst og design		400 000			400 000
Overføres til investeringsfond - Solheim	11 000 000	11 000 000			-
SUM	31 815 582	42 900 000		74,2 %	59 020 000

Bygg og krematorium ligger i prosjekteringsfase, men det er gjort flere tiltak på mindre driftsbygg i påvente av at driftsbygget på Møllendal blir ferdig utredet. Kostnaden med rehabilitering av driftsbygget på Møllendal er vurdert til å bli så stor at det er uforsvarlig å ikke utrede nybygg. Begrunnelsen for dette er at lagerplass og øvrige bygg på Møllendal er så dårlige at dersom en får til et nybygg så kan en klare å løse hele innendørs og utendørs driftsbehov på én plass. Det vil gi gode arbeidsforhold for de ansatte, trygg oppbevaring av utstyr og en mer effektiv løsning av arbeidsoppgaver. I tillegg vil hele området bli skjermet for publikum slik at gravplassen fremstår som mer verdig.

Det arbeides i flere prosjekt, men noe anleggsarbeid er utsatt til over nyttår da det ellers vil hindre publikum i å besøke gravene i julen. Inngangspartiet på Nygård startes f.eks. rett over nyttår.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Økonomiavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Rogstad Heimli	111	19/04160-54	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	63/21	08.12.2021

Revidert budsjett 2021 (desember)**Saksframlegg**

I henhold til økonomiforskriftens §11 er «soknets organer ansvarlig for at det foretas endringer i årsbudsjettet når dette må antas påkrevd».

Opprinnelig budsjett for 2021 ble vedtatt i desember 2020 (BKF-sak 64/20), og revidert budsjett (oktober) ble behandlet i oktober (BKF-sak 55/21)

Forslag til revidert budsjett som nå legges fram inneholder poster som ikke har resultateffekt og som derfor bare budsjetteres på totalnivå, uten fordeling på virksomhetsområdene.

Dette gjelder

- Merverdiavgiftskompensasjon (både i drift og investering)
- Avskrivninger (drift)
- Kalkulatoriske inntekter og utgifter ved kommunal tjenesteyting (drift).

I tillegg er det lagt inn kjente endringer, samt kjente disposisjoner til og fra fond.

Vi har fortsatt ikke fått noen avklaring fra Bergen kommune vedrørende eventuelt nedtrekk i tilskudd knyttet til ekstraordinær tilførsel til premiefond i 2020, og dermed er det heller ikke lagt noe inn i revidert budsjett i forhold til dette.

Driftsbudsjett

De foreslåtte endringene er oppsummert i tabellen under:

DRIFT	Beløp	Kirkelig virksomhet og administrasjon	Kirkebygg	Gravplass	Kommentar
Total					
Merverdiavgifts-kompensasjon	25 000 000				Budsjettrevisjon uten resultat effekt. Beregnet med utgangspunkt i bokførte tall pr dato og prognose for resten av året
Avskrivninger	25 000 000				Budsjettrevisjon uten resultat effekt. Anlag avskrivninger 2021
Kalkulatoriske inntekter/utgifter ved kommunal tjenesteyting	175 000				Budsjettrevisjon uten resultat effekt. Gjelder kommunal tjenesteyting vedrørende innkjøp og arkivtjenester
Refusjoner og overføringer					
Mottatte refusjoner	600 000	330 000	270 000		Premeireduksjon forsikring kirkebygg (Knif), studiestipend KA, viderefakturerte kostnader. Reduserer utgifter til forsikring, kurs og videreutdanning, samt
Statlige tilskudd					
Fra DnK - støtte til Kultursenter Vest	200 000	200 000			Motsvares at tilsvarende økt kjøp av varer og tjenester
Tilskudd og gaver					
Trosopplæring - driftstilskudd til menighetene	527 000	527 000			Økt utbetaling til menighetene etter revisjon av trosopplæringsregnskapet blant annet pga vakanse og sykefravær i enkelte stillinger.
Finansinntekter					
Renteinntekter mellomværende Akasia	200 000	200 000			Mellomværende med utsatt betalingsfrist er nå oppgjort - og renteberegnet
Finansieringstransaksjoner					
Finansiering prosjektstillinger innen trosopplæring	220 000	220 000			I henhold til avtale med Bjørgvin bispedømme 0,5 + 0,1 årsverk finansiert fra bundet fond for trosopplæring
Økt overføring fra drift til investering	1 000 000		1 000 000		Ref. økonomirapport pr 31.10.2021 - Kirkebygg

Dette gir følgende forslag til revidert driftsbudsjett (desember):

Detaljer totalt:

Revidert driftsbudsjett 2021 - desember	Totalt					
	Regnskap pr 31.10.21	Budsjett 2021	Endring	Revidert budsjett 2021 (oktober)	Endring	Revidert budsjett 2021 (oktober)
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-18 588 545	-16 680 000	-3 800 000	-20 480 000	0	-20 480 000
1.3 Refusjoner/overføring	-17 118 635	-20 250 738	-600 000	-20 850 738	-25 600 000	-46 450 738
1.4 Kalkulatoriske inntekter	0	0	0	0	-175 000	-175 000
1.5 Statlige tilskudd	-22 291 333	-24 861 400	-1 740 000	-26 601 400	-200 000	-26 801 400
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-141 846 400	-169 428 000	-4 700 000	-174 128 000	0	-174 128 000
Sum driftsinntekter	-199 844 913	-231 220 138	-10 840 000	-242 060 138	-25 975 000	-268 035 138
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	93 863 514	110 139 661	-3 480 000	106 659 661	0	106 659 661
2.2 Kjøp av varer og tjenester	90 177 522	109 682 628	-210 000	109 472 628	-200 000	109 272 628
2.3 Refusjoner/overføringer	7 271 163	9 489 738	0	9 489 738	25 000 000	34 489 738
2.4 Kalk. Utg. ved komm. Tj.ytingsavtale	0	0	0	0	175 000	175 000
2.5 Tilskudd og gaver	3 997 922	5 353 600	600 000	5 953 600	527 000	6 480 600
Sum driftsutgifter	195 310 120	234 665 627	-3 090 000	231 575 627	25 502 000	257 077 627
3.1 Renteinntekter og utbytte	-987 990	-1 500 000	0	-1 500 000	-200 000	-1 700 000
Sum finansposter	-987 990	-1 500 000	0	-1 500 000	-200 000	-1 700 000
Avskrivninger			0	0	25 000 000	25 000 000
Motpost avskrivninger			0	0	-25 000 000	-25 000 000
Netto driftsresultat	-5 522 784	1 945 489	-13 930 000	-11 984 511	-673 000	-12 657 511
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-118 660	-3 425 489	3 275 489	-150 000	0	-150 000
5.3 Bruk av bundne fond	0	0	0	0	-220 000	-220 000
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	1 157 197	480 000	9 654 511	10 134 511	-107 000	10 027 511
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	0	1 000 000	1 000 000	2 000 000	1 000 000	3 000 000
Sum interne finansieringstransaksjoner	1 038 537	-1 945 489	13 930 000	11 984 511	673 000	12 657 511
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-4 484 247	0	0	0	0	0

Detaljer kirkelig virksomhet og administrasjon:

Revidert driftsbudsjett 2021 - desember	Kirkelig virksomhet og administrasjon					
	Regnskap pr 31.10.21	Budsjett 2021	Endring	Revidert budsjett 2021 (oktober)	Endring	Revidert budsjett 2021 (desember)
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-341 615	-600 000		-600 000		-600 000
1.3 Refusjoner/overføring	-15 981 897	-19 084 738	-600 000	-19 684 738	-330 000	-20 014 738
1.5 Statlige tilskudd	-22 154 166	-24 700 000	-1 740 000	-26 440 000	-200 000	-26 640 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-63 131 604	-74 809 313	-4 700 000	-79 509 313		-79 509 313
Sum driftsinntekter	-101 609 282	-119 194 051	-7 040 000	-126 234 051	-530 000	-126 764 051
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	85 184 638	99 669 213	-3 480 000	96 189 213		96 189 213
2.2 Kjøp av varer og tjenester	15 164 432	17 900 727	640 000	18 540 727	530 000	19 070 727
2.3 Refusjoner/overføringer	7 932	716 000		716 000		716 000
2.5 Tilskudd og gaver	3 962 922	5 353 600	600 000	5 953 600	527 000	6 480 600
Sum driftsutgifter	104 319 924	123 639 540	-2 240 000	121 399 540	1 057 000	122 456 540
3.1 Renteinntekter og utbytte	-987 119	-1 500 000		-1 500 000	-200 000	-1 700 000
Sum finansposter	-987 119	-1 500 000	0	-1 500 000	-200 000	-1 700 000
Netto driftsresultat	1 723 523	2 945 489	-9 280 000	-6 334 511	327 000	-6 007 511
5.3 Bruk av bundne fond				0	-220 000	-220 000
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	99 197	480 000	5 854 511	6 334 511	-107 000	6 227 511
Sum interne finansieringstransaksjoner	99 197	-2 945 489	9 280 000	6 334 511	-327 000	6 007 511
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	1 822 720	0	0	0	0	0

Budsjett vedr. merverdiavgiftskompensasjon er lagt på totalnivå.

Øvrige endringer gjelder økt overføring fra drift til investering kirkebygg til finansiering av prosjekter innenfor rehabilitering kirkebygg.

Det er ingen endring for kirkelig virksomhet og administrasjon og gravplass.

Revidert budsjett (oktober) inneholdt dessverre en formelfeil, som nå er korrigert. Det gir kr 560.000 mer tilskudd til investering og tilsvarende økt investeringer i anleggsmidler.

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert driftsbudsjett (desember for 2021. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene for kirkelig virksomhet og administrasjon, kirkebygg og gravplass slik de er presentert i framlagt budsjettoppstilling.
2. Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert investeringsbudsjett (desember) for 2021.12.03 Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene kirkelig virksomhet og gravplass, middelalderkirker, rehabilitering kirkebygg, nye kirker og gravplass slik de er presentert i framlagt budsjettoppstilling.
3. Kirkevergen gis fullmakt til å disponere årsresultatet både i drifts og investeringsregnskapet til / fra respektive drifts-og investeringsfond i forbindelse med regnskapsavslutningen. Alle disposisjoner vi framgå av vedlegg til årsoppgjøret når dette legges fram i februar 2022.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Økonomiavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Rogstad Heimli	111	21/00726-14	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	64/21	08.12.2021

Budsjett 2022

Vedlegg:

Kopi av Oversikt over innspill fra menighetsråd og utvalg fra Lydia-innspill 2511

Saksframlegg

Fellesrådet skal vedta driftsbudsjett og investeringsbudsjett for 2022. Budsjettene skal presenteres i balanse. Det vil si at alle utgifter skal dekkes av årets inntekter og/eller ved bruk av fond. Det er ikke anledning til å bruke investeringsmidler for å dekke underskudd i drift, men det er tillatt å overføre midler fra drift til investering.

Sammendrag

I sammendraget presenterer vi hovedtall for budsjettets inntektsside, samt en oversikt over budsjettposter som har endringer utover «normale» endringer fra året før.

Byrådets budsjettforslag

Drift – totalt 175,7 millioner kroner

- Rammetilskudd fra 2021 foreslås videreført
- Rammetilskuddene justeres med lønns- og prisvekst, 2,63 %
- Kr 1.000.000 i friske midler til drift av nye gravplasser /-felt i 2022, 2023 og 2024
- Kr 1.600.000 i friske midler til 2 nye diakoner
- Ingen friske midler til øvrige omsøkte tiltak

Investeringsbudsjett – totalt 99,0 millioner kroner

- Rammetilskuddene fra 2021 foreslås videreført
- Rammetilskuddene justeres opp med 4-5 %
- Opptrapping av rammetilskuddet på gravplassområdet med 4,0 millioner kroner pr år i hele planperioden
- 10,8 mill kroner pr år til rehabilitering av Johanneskirken i hele planperioden

Administrasjonen vurderer budsjettforslaget som et tilfredsstillende budsjett for Bergen kirkelige fellesråd, og en anerkjennelse av det viktige arbeidet Kirken i Bergen gjør for byens innbyggere. Vi legger allerede nå planer for forsterket informasjonsarbeid for å sikre bevilgninger til flere diakoner kommende år i tråd med byrådets plattform.

Bystyret behandler budsjettet 15. desember.

Tilskudd fra Den norske (drift)

Statsbudsjettet har forslag om en økning av tilskuddene til DNK med 2,8 %. BKF legger til grunn at tilskudd til trosopplæring og lønnsstilskudd til kateketer og diakoner øker tilsvarende. Tilskudd fra DNK er i 2022 budsjettert med 26 millioner kroner

Premiefond

I driftsbudsjettet er det foreslått at 2 millioner av årets pensjonspremie dekkes fra premiefond (som i opprinnelig budsjettet for 2021).

Premiefond i Bergen kommunale pensjonskasse utgjorde pr 31.12.2021 19,9 millioner kroner. I tråd med vedtatt revidert budsjett (oktober) er årets reguleringspremie på 8,3 millioner kroner dekket fra premiefond. Saldo på premiefondet pr 31.12.2021 er dermed 11,6 millioner – før tilførsel at rente- og risikoresultat for 2021.

Dialog med Bergen kommune om mulige konsekvenser av ekstraordinær tilførsel til premiefondet som følge av endrede pensjonsregler er ikke avsluttet.

Disposisjonsfond

"Frie" Disposisjonsfond	Kirkeliv og administrasjon			Totalt
	Gravplass	Kirke		
Saldo pr 31.12.2020	11,6	8,3	4,8	24,6
Budsjetterte disposisjoner 2021	5,9			5,9
Budsjettert saldo pr 31.12.21	17,4	8,3	4,8	30,5

Poster uten resultat effekt

I tråd med tidligere praksis presenteres både drifts- og investeringsbudsjett med nettotall. Det vil si at merverdiavgiftskompensasjon og avskrivninger er utelatt. Dette er poster som ikke har resultat effekt da de i henhold til økonomiforskriftens regler føres med samme beløp som både inntekt og utgift. Tallene tas inn i revidert budsjett i desember. Budsjettet viser nettotall

Endring fra driftsbudsjett 2021 til 2022:

Status nedbemanning

- Antall årsverk omfattet av nedbemanningsprosessen redusert med ca 7 årsverk (netto).
- Arbeid med videre omorganisering pågår kontinuerlig, men ytterligere økonomiske effekter vil først komme i 2023.

Nye stillinger

- 2 årsverk nye diakonstillinger som følge av økte bevilgninger fra Bergen kommune
- 1,05 årsverk prosjektstillinger (3 personer) opprettet i 2021 er dels finansiert med tilskudd fra DNK og dels ved bruk av midler fra bundet trosopplæringsfond (etter avtale med Bjørgvin bispedømme)
- 1 årsverk ny økonomirådgiver finansiert innenfor eksisterende driftsramme.
- I tillegg kommer noen deltidsstillinger og honorar for menighetsansatte etter at BKF har overtatt lønnskjøring for 18 menigheter. Dette viderefaktureres menighetene i sin helhet.

Økt satsing på kompetanseheving i avdeling for Kirkeliv, kultur og diakoni

- For avdeling kirkeliv, kultur og diakoni foreslås samlet opplæringsbudsjett inkl. reiser økt fra kr 420.000 til 860.000, hvorav kr 210.000 hentes fra fondsavsetninger tidligere år. Dette er for å gi kirketjenere, pedagoger, musikere, diakoner, frivillighetskonsulenter og administrasjonsledere økt mulighet for kompetanseutvikling.
- Satsingen er forankret i VM dokumentene for 2020 og 2021, samt 2022 og svarer på fellesrådets ønske om at arbeidsgiver tar et større ansvar for å legge til rette for kompetanseutvikling. Oppfølgingen gjør vi i dialog med, og koordinert med Bispedømmekontoret der dette er naturlig.

- Tilbudene kan være fagdager i samarbeid med Bjørgvin Bispedømme, egne fagsamlinger, kurs og videreutdanning levert av KA, samt andre relevante kurs og videreutdanninger.

Åpen kirke

- I tråd med signaler gitt i strategiprosessen er det i forslag til nytt verdi- og måldokument tatt inn et nytt punkt «Ta initiativ til samarbeid med menighetene om å åpne opp kirkene for menneskene i byen». I budsjettet er det lagt inn kr 100.000 til dette arbeidet.

Etter avtale med Akasia kirke og gravplass blir det ikke endring i deres timepriser i 2022. Faste driftsavtaler med AKG utgjør 49 % av samlet kjøp av varer og tjenester.

For øvrig er forslag til driftsbudsjett i hovedsak en videreføring av fjorårets budsjett, hensyntatt kjente faktorer som forventet lønns- og prisvekst og høye strømpriser.

Menighetsrådenes innspill er oppsummert i eget vedlegg. Alle detaljene i innspillene er tilgjengelig på forespørsel.

Driftsbudsjett totalt

Tabellen under viser hovedtallene i budsjettforlaget:

	Budsjett 2021				Budsjettforslag 2022
	Årsregnskap 2020	Regnskap pr 31.10.21	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021 (oktober)	Totalt
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-21 898 275	-18 588 545	-16 680 000	-20 480 000	-19 843 304
1.3 Refusjoner/overføring	-34 895 905	-17 118 635	-20 250 738	-20 850 738	-20 665 834
1.5 Tilskudd fra stat/Dnk	-25 404 937	-22 291 333	-24 861 400	-26 601 400	-26 145 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-165 936 479	-141 846 400	-169 428 000	-174 128 000	-175 341 232
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-118 893		-	-	-
Sum driftsinntekter	-248 254 488	-199 844 913	-231 220 138	-242 060 138	-241 995 370
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	101 337 179	93 863 514	110 139 661	106 659 661	113 279 211
2.2 Kjøp av varer og tjenester	113 121 182	90 177 522	109 682 627	109 472 628	115 095 684
2.3 Refusjoner/overføringer	24 296 024	7 271 163	9 489 738	9 489 738	10 054 487
2.5 Tilskudd og gaver	6 946 647	3 997 922	5 353 600	5 953 600	5 293 000
Sum driftsutgifter	245 701 033	195 310 120	234 665 627	231 575 627	243 722 382
3.1 Renteinntekter og utbytte	-2 577 850	-987 990	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Sum finansposter	-2 577 850	-987 990	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Netto driftsresultat	-5 131 305		1 945 489	-11 984 511	227 012
5.1 Bruk av udisponert tidligere år					
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-69 125	-118 660	-3 425 489	-150 000	-1 500 032
5.3 Bruk av bundne fond	-129 727				-631 980
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	1 908 378	1 157 197	-	10 134 511	905 000
5.5 Avsatt til bundne fond	732 391		480 000	-	
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	2 689 388		1 000 000	2 000 000	1 000 000
Sum interne finansieringstransaksjoner	5 131 305	1 038 537	-1 945 489	11 984 511	-227 012
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	1 038 537	0	-	0

Driftsbudsjettet har en samlet inntektsramme (inkl. finansinntekter) på 243,5 millioner kroner.

Inntekter	Millioner kroner	%
Bergen kommune	-175,3	72,0 %
Den norske kirke	-26,0	10,7 %
Feste- og fornyelsesavgifter	-13,0	5,3 %
Refusjoner og overføringer	-19,6	8,0 %
Øvrige inntekter	-9,6	3,9 %
Sum driftsinntekter	-243,5	100,0 %

Samlede driftsutgifter er budsjettet til 243,7 millioner kroner.

Driftsutgifter	Millioner	
	kroner	%
Lønn og sosiale utgifter	113,3	46,5 %
Kjøp av varer og tjenester	115,1	47,2 %
Refusjoner og overføringer	10,1	4,1 %
Tilskudd og gaver	5,3	2,2 %
Sum	243,7	100,0 %

Disposisjoner til og fra fond utgjør netto 1,2 millioner kroner. I tillegg overføres det 1,0 million kroner fra planlagt vedlikehold kirkebygg til investeringsbudsjettet.

Driftsbudsjettet er fordelt mellom virksomhetsområdene Kirkeliv og administrasjon, Gravplass og Kirkebygg. Detaljer vises og kommenteres under de ulike områdene.

Lønn og sosiale utgifter

I budsjettet for 2021 lå en forutsetning om at utgifter til lønn og sosiale utgifter skulle reduseres med 2 millioner kroner i løpet av året. Dette er realisert i løpet av 2. halvår 2021.

I budsjett 2022 øker samlede lønnsutgifter med 3,1 millioner kroner (2,85 %). Nye stillinger som finansieres av tilsvarende økte inntekter utgjør 2,8 millioner.

I budsjettet for 2021 lå det inne en forventet lønnsvekst på 2,2 %. Lønnsoppgjøret ga en ramme på 2,8 %. Denne økningen påvirker naturlig nok lønnsbudsjettet for 2022 også. For 2022 legger vi til grunn en forventet lønnsvekst på 3,1 % fra 01.05.22. Bergen kommune benytter samme forutsetning i sitt budsjettforslag. Dette gir en merutgift i 2022-budsjettet på ca 1,5 millioner kroner.

Pensjon er en av de store utgiftspostene i budsjettet. Vi benytter samme premiesatser som Bergen kommune, og for 2022 utgjør dette totalt 14,30 % (14,94 % i 2021) av samlet lønnsmasse, totalt 12,0 millioner kroner (12,5 i 2021). Tilskudd fra Bergen kommune justeres i forhold til faktiske pensjonskostnader.

Kostnaden i budsjettet reduseres med 2,0 millioner kroner på grunn av budsjettet bruk av premiefond, det samme som i 2021. I tillegg kommer spart arbeidsgiveravgift med kroner 282.000.

Kirkeliv og administrasjon

Kirkelig virksomhet og administrasjon omfatter alle ansatte som BKF har arbeidsgiveransvar i menighetene, og kirkevergens administrasjon unntatt Kirkebygg og Gravplass (kirkeverge, kirkelivsavdeling, Kirketorg, HR, økonomi, administrasjon og IKT). I tillegg til lønnsutgifter inngår kjøp av varer og tjenester til drift av BKF sin virksomhet i menighetene og kirkevergens administrasjon, samt overføringer av ulike driftstilskudd fra BKF til menighetene.

I menighetene har vi ca 230 ansettelsesforhold fordelt på ca 116 årsverk. Det er verdt å merke seg at mange ansatte har flere stillinger ofte i flere menigheter – det totale antall ansatte er ca 150.

Kirkevergens administrasjon omfatter 17 ansatte / 14,1 årsverk. I tillegg kommer frikjøp av tillitsvalgte med totalt 0,55 årsverk.

	Kirkeliv og administrasjon		
	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021 (oktober)	Budsjettforslag 2022
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-600 000	-600 000	-550 000
1.3 Refusjoner/overføring	-19 084 738	-19 684 738	-19 597 834
1.5 Tilskudd fra stat/Dnk	-24 700 000	-26 440 000	-25 980 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-74 809 313	-79 509 313	-77 163 388
Sum driftsinntekter	-119 194 051	-126 234 051	-123 291 223
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	99 669 213	96 189 213	102 272 359
2.2 Kjøp av varer og tjenester	17 900 727	18 540 727	18 202 876
2.3 Refusjoner/overføringer	716 000	716 000	700 000
2.5 Tilskudd og gaver	5 353 600	5 953 600	5 293 000
Sum driftsutgifter	123 639 540	121 399 540	126 468 235
3.1 Renteinntekter og utbytte	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Sum finansposter	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Netto driftsresultat	2 945 489	-6 334 511	1 677 012
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-3 425 489		-1 500 032
5.3 Bruk av bundne fond			-631 980
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	-	6 334 511	455 000
5.5 Avsatt til bundne fond	480 000	-	
Sum interne finansieringstransaksjoner	-2 945 489	6 334 511	-1 677 012
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-0

Ca 81 % av totalt utgifter på området går til lønn og sosiale kostnader.

De fleste stillingene er finansiert av kommunale midler, slik som kirketjener, kantor/organist, administrasjonsleder (delvis), frivillighetskonsulenter, noen diakonstillinger og ansatte i kirkevergens administrasjon. Lønn til ansatte i trosopplæringsstillinger dekkes av den årlige tildelingen til trosopplæring fra Dnk. Kateketer og noen 50 % diakonstillinger finansieres i hovedsak av også av midler fra Dnk. Flere menigheter finansierer selv 50 % diakonstilling.

I tillegg har mange menigheter egne ansatte der BKF har påtatt seg arbeidsgiveransvaret og får lønnsutgiftene refundert av menighetene. Denne posten øker i budsjett 2022, da vi nå kjøper lønn for 18 menigheter via BKF. De resterende 7 menighetene driver åpne barnehager og er pålagt å utbetale lønn fra samme organisatoriske enhet som mottar kommunale tilskudd til drift.

Posten «Kjøp av varer og tjenester» er i stor grad bundet opp til faste avtaler / forpliktelser som husleie, IKT, regnskapsføring og lovpålagt regnskapsrevisjon for BKF og menighetene, medlemskap i KA (arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter), Kopinor, gudstjenesteannonsering i Bergens Tidende og lignende.

Inntektene

Totalt inntekter forventes å bli 124,8 millioner kroner (inkl. finansinntekter). Finansinntekter fordeles i sin helhet til dette virksomhetsområdet.

Post 1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter, 0,6 millioner kroner

Dette er inntekter som gjelder brukerbetaling i forbindelse med kirkelige handlinger og utleie av kirkene. Budsjettet er basert på «normal» drift i 2022.

Post 1.3 Refusjoner / overføringer, 19,6 millioner kroner

Lønnsrefusjon fra menighetene utgjør 6,6 millioner kroner. Andre refusjoner fra menighetene utgjør 0,3 millioner kroner.

Den andre store posten er refusjon av sykepenger og foreldrepenger fra NAV. Basert på erfaringstall er denne posten satt til 3,0 millioner kroner.

Interne transaksjoner utgjør 9,7 millioner. Dette gjelder omfordeling av inntekter mellom gravplass og administrasjon, og poster knyttet til trosopplæring.

Post 1.5 Tilskudd fra Den norske kirke, 26,0 millioner kroner

Tilskuddene fra Dnk forventes økt med 2,8 % fra 2021 til 2022, dvs samme økning som er foreslått i statsbudsjettet for samlede overføringer til Den norske kirke

16,0 millioner kroner gjelder trosopplæringstilskudd, og 9,7 millioner kroner gjelder lønnstilskudd til kateketer og diakoner, samt administrativ støtte til prestene. Budsjettert lønn til disse stillingene utgjør 9,8 millioner kroner.

Vi legger også til grunn at tilskudd til en 25 % prosjektstilling videreføres i 2022.

Videre mottar vi kroner 160.000 til kirkemusikalsk arbeid. Beløpet viderebetales i sin helhet til Bergen domkirke menighet.

Post 1.6 Rammeoverføringer / tilskudd fra egen kommune, 77,2 millioner kroner

Tilskuddene fra Bergen kommune er i utgangspunktet fordelt mellom Kirkeliv og administrasjon og Kirkebygg som tidligere. Tilskudd til to nye diakonstillinger er inkludert i beløpet.

Budsjettert pensjonspremie for 2022 er 0,64 % lavere enn året før. Dette gir et forventet nedtrekk i tilskuddet på kr 546.000 – beløpet er i sin helhet lagt inn her.

I tillegg til rammebevilgninger budsjetterer vi med et tilskudd til Påskefestuken på kroner 158.000.

Utgiftene

Post 2.1 Lønn og sosiale utgifter, 102,3 millioner kroner

Lønnsbudsjettet øker med 2,61 % fra opprinnelig budsjett for 2021. I 2021-budsjettet var det allerede tatt inn en innsparing på 2 millioner kroner knyttet til nedbemanning.

Endringer i antall stillinger er gjort rede for i innledningen, netto ned ca 7 årsverk som følge av nedbemanning/omorganisering, en økning på 3,05 årsverk knyttet til «friske midler» og bruk av fond, samt en ny stilling finansiert innenfor eksisterende ramme, totalt netto reduksjon på ca 3 årsverk. I tillegg er det mindre endringer i menighetsfinansierte stillinger.

Samlet innsparing i stillinger som omfattes av nedbemanningsprosessen er mellom 4 og 5 millioner kroner. Ytterligere økonomisk effekt vil først komme i 2023.

Forslag om en ny stilling på økonomiavdelingen finansiert innenfor gjeldende ramme begrunnes i følgende forhold (gravplassområdet dekker 20 % av stillingen):

- Behov for kapasitet til utvikling/effektivisering – ikke bare løpende driftsoppgaver
- Nedbemannings- og omorganiseringsprosessen gir økt behov for tilrettelegging og avlastning i forhold til menighetenes økonomiarbeid
- Økte tilskudd fra Bergen kommune gjennom flere år, spesielt på gravplassområdet
- Økte tilskudd fra andre, for eksempel Riksantikvar, med til dels omfattende og detaljerte rapporteringskrav
- Behov for tettere oppfølging av brukerbetaling på gravplassområdet (18,7 millioner kroner i budsjett 2022).
- Presset kapasitet i avdelingen over lengre tid samtidig som kapasiteten er redusert med 0,2 årsverk (til 2,8) pga AFP
- Vi forventer at noen arbeidsoppgaver som Aider løser i dag kan løses internt når stillingen er på plass.

I tillegg til lønn til fast ansatte og vikarer ved sykefravær, permisjoner og vakanse, er det mange personer som lønnes på timebasis, for eksempel vikar for kirketjener og kontor

knyttet til frihelger. Det har i 2022-budsjettet vært mulig å redusere utgiftene kontorvikarer med ytterligere kr 100.000 takket være godt planleggingsarbeid i kirkelivsavdelingen.

Budsjetterte utgifter til faste og variable tillegg er justert opp med kr 225.000 i henhold til erfaringstall fra 2021.

Utgiftene til AFP utgjør kr 1.500.000 (kr 2.000.000 i 2021), basert på erfaringstall fra 2021. BKF dekker hele kostnaden for personer mellom 62-64 år, mens vi er del av et utjevningsselskap i Bergen kommunale pensjonskasse for dem mellom 65-67 år.

Post 2.2 Kjøp av varer og tjenester, 18,2 millioner kroner

Utgifter til IKT (lisenser, datakommunikasjon, utstyr og konsulenter), telefoni og kopimaskiner er totalt budsjettert med 5,9 millioner kroner. Dette er en reduksjon på 0,5 millioner kroner fra 2021, blant annet som et resultat av systematisk arbeid med å holde kontroll på hvem som til enhver tid har tilgang til hvilke programmer. Nedbemanningsprosessen har også effekt, da en del deltidsstillinger er faset ut (en brukerlisens på Kirkepartnerplattformen koster ca kroner 10.000 pr år, uavhengig av om den ansatte jobber i 100 % eller 10 % stilling).

Mange kirke- og kontorbygg har fått bedre internettilgang i løpet av 2021. Arbeidet videreføres i 2022.

Utgiftene til regnskapsførsel og revisjon er utgjør 6,1 millioner kroner. Etter endring i kontrollkomiteens mandat er lovpålagt revisjon inkludert i denne posten. Utgiftene til regnskapsførsel øker, dels pga underbudsjettering i 2021, dels på grunn av volumøkninger. Som nevnt forventer vi å kunne ta tilbake noen arbeidsoppgaver når kapasiteten i økonomiavdelingen styrkes. I tillegg forventer vi effekt av pågående effektiviseringsarbeid, men dette er foreløpig ikke hensyntatt i budsjettet.

Administrasjonens andel av ny husleie (ex. gravplass) og øvrige driftsutgifter utgjør 1,5 millioner kroner i Kirkens hus utgjør 1,6 millioner kroner.

Utgifter til organistvikarer som er selvstendig næringsdrivende er budsjettert til kr 400.000.

BKF har en del «faste» forpliktelser som medlemskontingent til KA, avtale med Kopinor og Tono (felles for BKF og alle menighetene) og gudstjenesteannonsering i Bergens Tidende. Totalt utgjør dette 1,4 millioner kroner.

Opplæring, møter og reiser er budsjettert til 1,3 millioner kroner. Kr 860.000 gjelder tiltak for ansatte i avdeling for Kirkelig, kultur og diakoni, ref tidligere omtale. De resterende midlene dekker alt fra lovpålagte HMS-kurs, kurs innen kommunikasjon, avtalt videreutdanning og samlinger for alle ansatte i kirkevergens administrasjon og våre ansatte ute i menighetene.

Personalforsikringer, HMS og velferdsutgifter utgjør 0,5 millioner kroner.

Når alle postene over er dekket inn er det totalt igjen ca 1 millioner kroner til å dekke alle andre driftsutgifter. Dette gjelder alt fra porto og kontorrekvisita til informasjonsarbeid og konsulenttjenester.

Post 2.5 Tilskudd og gaver, 5,3 millioner kroner

Den del av trosopplæringstilskuddene som ikke går med til å dekke lønn og administrasjon (inkl brukerlisens hos Kirkepartner) overføres til menighetene, 2,9 millioner kroner.

Driftstilskudd til menighetene utgjør 1,6 millioner kroner, tilsvarende 2021-tilskuddet økt opp med samme justering som BKF får fra Bergen kommune. I tillegg blir et mindre velferdstilskudd lagt inn i driftstilskuddet for å redusere antall utbetalinger.

Andre tilskudd til menighetene utgjør 0,5 millioner kroner. Det foreslås å videreføre ordningen med at BKF sitt kulturutvalg disponerer kroner 200.000 til styrking av kirkens

kulturarbeid i byen. Tilskudd mottatt fra Bergen kommune (ref punkt 1.6) til Påskefest og tilskudd mottatt fra Dnk (ref. punkt 1.5) vidrebetaltes til henholdsvis ulike menigheter etter søknad og Bergen domkirke menighet. I tillegg utbetales kroner 25.000 til «Pionerprisen» som ble etablert i 2019.

	Kirkebygg		
	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021 (oktober)	Budsjettforslag 2022
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-160 000	-260 000	-592 000
1.3 Refusjoner/overføring	-350 000	-350 000	-425 400
1.5 Tilskudd fra stat/Dnk			-
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-41 224 687	-41 224 687	-42 544 843
Sum driftsinntekter	-41 734 687	-41 834 687	-43 562 243
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	1 902 004	1 902 004	1 934 495
2.2 Kjøp av varer og tjenester	38 832 683	37 982 683	40 277 748
2.3 Refusjoner/overføringer			350 000
Sum driftsutgifter	40 734 687	39 884 687	42 562 243
3.1 Renteinntekter og utbytte			
Sum finansposter	-	-	-
Netto driftsresultat	-1 000 000	-1 950 000	-1 000 000
5.2 Bruk av disposisjonsfond		-150 000	
5.5 Avsatt til bundne fond		100 000	
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	1 000 000	2 000 000	1 000 000
Sum interne finansieringstransaksjoner	1 000 000	1 950 000	1 000 000
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	0

Vi foreslår å videreføre tilskuddene til Kirkens Bymisjon, Kirkens SOS og Kirkelig dialogsentre med kroner 100.000 til hver av organisasjonene. Kirkens Bymisjon mottar i tillegg indirekte støtte ved at BKF dekker driftsutgifter i Korskirken.

Post 5 Avsetning til og bruk av fond, netto bruk 1,7 millioner kroner

- Bruk av bundet fond trosopplæring – 0,6 millioner kroner
Pr.31.12.2020 har BKF 2,1 millioner kroner på bundet trosopplæringsfond. I samarbeid med Bjørgvin bispedømme er det laget en plan for disponering av midlene. I 2022 finansierer vi 3 ulike prosjektstillinger (0,8 årsverk) fra fondet. I tillegg dekkes kr 40.000 til kompetanseheving for trosopplæringsmedarbeidere herfra.
- Avsetning til disposisjonsfond – 0,5 millioner kroner
For menighetsfinansierte stillinger og trosopplæringsstillinger avsettes midler til dekning av fremtidige pensjonsforpliktelser inkl AFP.
- Bruk av disposisjonsfond – 1,5 millioner kroner
 - Bruk av tidligere øremerkede avsetninger
 - Markering frivillighetens dag, kr 100.000
 - Praktikantordning unge kirkemusikere, kr 70.000
 - Avvikling gammelt arkiv, kr 200.000
 - Inndekning øvrig merforbruk årets budsjett, 1,1 million kroner

Kirkebygg

Området Kirkebygg omfatter forvaltning, drift og vedlikehold av kirkebygg og uteområder rundt disse, kontorlokaler for menighetene og andre bygg, samt lønnsutgifter til kirkebyggsjef og rådgivere (4 ansatte / 1,9 årsverk).

Målet for driftsbudsjettet for kirkebyggene er at de mange flotte kirkebyggene våre skal forbli vakre signalbygg i teknisk god stand, samtidig som de skal fungere for all den aktiviteten vi

fyller byggene våre med.

I all hovedsak har vi bygg som fungerer godt for formålet. Aktivitetsmålingene i menighetene forteller oss at byggene våre (i normalår!) er fylt med aktiviteter de fleste av ukens dager.

Noen ganger får vi konflikt mellom brukerønsker og tekniske, økonomiske eller andre begrensninger som er satt for bygget. Da må vi i samarbeid finne best mulige løsninger.

Driftsbudsjettet for kirkebygg er bygget opp på samme måte som tidligere år. Den store usikkerheten er strømkostnadene, både strømprisen som forventes å være høy, og strømforbruket som avhenger av både utetemperatur, vind og hva vi får til av sparetiltak.

Timeprisene fra Akasia er ikke endelig fastlagt, men det er bestemt at de nok et år iallfall ikke vil stige, heller ikke med deflator. Dette gir oss muligheten til å øke innsatsen innenfor planlagt vedlikehold.

	Kirkebygg		
	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021 (oktober)	Budsjettforslag 2022
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-160 000	-260 000	-592 000
1.3 Refusjoner/overføring	-350 000	-350 000	-425 400
1.5 Tilskudd fra stat/Dnk			-
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-41 224 687	-41 224 687	-42 544 843
Sum driftsinntekter	-41 734 687	-41 834 687	-43 562 243
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	1 902 004	1 902 004	1 934 495
2.2 Kjøp av varer og tjenester	38 832 683	37 982 683	40 277 748
2.3 Refusjoner/overføringer			350 000
Sum driftsutgifter	40 734 687	39 884 687	42 562 243
3.1 Renteinntekter og utbytte			
Sum finansposter	-	-	-
Netto driftsresultat	-1 000 000	-1 950 000	-1 000 000
5.2 Bruk av disposisjonsfond		-150 000	
5.5 Avsatt til bundne fond		100 000	
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	1 000 000	2 000 000	1 000 000
Sum interne finansieringstransaksjoner	1 000 000	1 950 000	1 000 000
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	0

Inntektene

Totale inntekter forventes å bli 43,6 millioner kroner.

Inntektspostene for Kirkebygg sin del av driftsbudsjettet er i all hovedsak overføringer fra Bergen kommune, 42,5 millioner kroner.

Leieinntekter på 0,6 millioner kroner kommer fra utleie av presteboligen på Nygård, Sveitervillaen og fra 2022 leieinntekter fra eksternt utleie av St. Jakob kirke og Nykirken.

Refusjoner gjelder kostnadsrefusjon vedr St. Jakob, samt noe fra menighetene knyttet til vedlikeholdsprosjekt orgel.

Utgiftene

Totale utgifter forventes å bli 43,6 millioner kroner.

Hovedutgiftene er strøm, drift og renhold av bygg, akutt vedlikehold, planlagt vedlikehold, reparasjoner og service teknisk utstyr. Fra 2021 belastes området med husleieutgiftene til

innleide menighetskontor (inkl. kompensasjon for manglende lokaler, kr 350.000) og lønnsutgifter til kirkebyggsjef og konsulenter (orgel, økonomi, jus og ingeniør).

Strøm både den største enkeltkostnaden, med 7,0 millioner kroner (5,7 i 2020), og den kostnaden det kanskje er knyttet størst usikkerhet til i 2022, ref. innledningen.

Det jobbes kontinuerlig med ulike strømsparingstiltak for at forbruket skal gå ned.

Det er viktig – både av hensyn til fellesrådets økonomi, men også for å ivareta vårt ansvar for bærekraftig drift.

Drift av byggene (renhold, bygg-runder, brannvern, adgangskontroll, vakttelefon, service kirkeklokker, orgel og ventilasjon samt jevnlig vedlikehold) gjøres i hovedsak av Akasia kirke og gravplass AS. Oppgavene er definert gjennom fastlagte SLA-avtaler (SLA = Service Level Agreement). For budsjettåret utgjør dette 15,4 millioner kroner. Posten inkluderer også utvendig vedlikehold, kontroll, kosting og brøyting av utearealer i tilknytning til kirkebyggene. Timeprisene på SLA-tjenester økes ikke i 2022, men det er foretatt mindre justeringer av omfang.

Posten «Akutt vedlikehold» er på 1,65 millioner kroner. Etter hvert som vi får gjennomført tilstandsanalyser av kirkene våre, og får oppgradert byggene til en brukbar standard kan vi i større grad enn tidligere drive forebyggende vedlikehold fremfor å reparere etter at ting er gått i stykker. Noe akutt vedlikehold vil det alltid være, ikke minst i forbindelse med ekstremvær.

Planlagt vedlikehold er budsjettet til 8,0 millioner kroner. Summen kunne med fordel vært høyere, ettersom det er store behov både for å dekke opp etterslep og for å holde byggene vi har rehabilitert vedlike. I byrådetts budsjettforslag har vi dessverre heller ikke i år fått gjennomslag for økte bevilgninger på denne posten.

I tillegg er det satt av 2,6 millioner kroner til service og vedlikehold av teknisk utstyr, ventilasjonsanlegg, orgler mv.

Vi har mange gamle kirkeklokker, ventilasjonsanlegg, innbruddsalarmer, brannalarmer, sikringsskap m.v. Vi prøver å skifte noen hvert år. Likeledes har vi som mål at minst en kirke hvert år får kortleser istedenfor tradisjonelle nøkkellåser. Kort gir en langt bedre kontroll enn nøkler.

Budsjettinnspillene som kom fra menighetsrådene vil ofte komme i kategorien «planlagt vedlikehold». Her er det også lagt inn en del poster som er hentet fra registreringsprogrammet Lydia. I Lydia er det samlet innspill fra byggedriftere, brukere og andre. En oppsummering av menighetenes innspill følger vedlagt.

Gravplass

Området Gravplass ivaretar alle gravferdstjenester, forvaltning, drift og vedlikehold av gravplasser, kapell, krematorium og andre driftsbygg. Området har 13 ansatte fordelt på 11,3 årsverk.

Bevilgningen til driftsbudsjettet er økt opp med en million kroner til drift av nye felt på gravplassene. Driften av Antveit gravplass inkludert navnet minnelund har en årlig kostnad på 1 080 000 kroner. Økt bevilgning er viktig for at standarden ikke skal bli redusert andre steder.

Inntektene fra avgifter er gode og på kremasjon er de jevnt økende grunnet flere utenbys kremasjoner. Videre er det en økning grunnet at mange tar i bruk navnete minnelunder.

Mange tilstandsanalyser på bygg og anlegg er kommet på plass og det lages vedlikeholdsplaner ut fra meldte behov og tilstandsanalysene. Mange små og mellomstore oppdrag blir gjennomført slik at standarden bedres, selv om en alltid kunne ha gjort mer.

Utgiftene til gravferdstjenester er økt bla. på grunn av navneplater og arbeid med navnete minnelunder.

I følge Verdi- og måldokumentet vil det vil bli gjort flere utredninger i 2022, disse vil også belaste driftsbudsjettet.

	Gravplass		
	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021 (oktober)	Budsjettforslag 2022
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-15 920 000	-19 620 000	-18 701 304
1.3 Refusjoner/overføring	-816 000	-816 000	-642 600
1.5 Tilskudd fra stat/Dnk	-161 400	-161 400	-165 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-53 394 000	-53 394 000	-55 633 000
Sum driftsinntekter	-70 291 400	-73 991 400	-75 141 904
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	8 568 444	8 568 444	9 072 357
2.2 Kjøp av varer og tjenester	52 949 218	52 949 218	56 615 060
2.3 Refusjoner/overføringer	8 773 738	8 773 738	9 004 487
Sum driftsutgifter	70 291 400	70 291 400	74 691 904
3.1 Renteinntekter og utbytte			-
Sum finansposter	-	-	-
Netto driftsresultat	-	-3 700 000	-450 000
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	-	3 700 000	450 000
Sum interne finansieringstransaksjoner	-	3 700 000	450 000
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-0

Inntektene

Totale inntekter forventes å bli 75,1 millioner kroner.

Post 1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter, 18,7 millioner kroner

Den største enkeltposten innenfor «egne inntekter» er festeavgifter (13,0 millioner kroner). Øvrige inntekter består av brukerbetaling knyttet til bruk av kapellene og for utenbysboende som selv må dekke kostnader knyttet til gravlegging og kremasjon når dette skjer i Bergen kommune, samt noen leieinntekter.

Post 1.5 Statlige tilskudd

Gjelder kroner 165.000 i statlig tilskudd til stell av utenlandske krigsgraver.

Post 1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune, 55,6 millioner kroner

Gravplassmidlene dekker ikke ønsket standard på gravplassene i Bergen. Det er derfor gledelig at Bergen kommune for 2022 har lagt inn en økning på kroner 1.000.000.

Seremonier og gravferdstjenester på gravplassene vil alltid bli prioritert først. Det legges både vekt på verdighet og tilgjengelighet på tidspunkt for seremoni, gravlegging og urnenedsettelse.

Utgiftene

Post 2.1 Lønn og sosiale utgifter 9,1 millioner kroner

Dekker lønn og sosiale utgifter til gravplassjef, ansatte i gravplassmyndigheten, kantortjenesten i kapellene og rådgivere (jus, økonomi og landskap).

Gravplassmyndigheten har ansvar for all bestilling og saksbehandling for grav og gravferd, samt tilsyn med gravplassene og de enkelte graver og gravminner.

Post 2.2 Kjøp av varer og tjenester, 56,6 millioner kroner

Driftsbudsjettet på gravplass er bundet opp i nødvendig ressursbruk til seremonier, bårerom, krematorium, gravlegging samt drift av grøntareal og bygg. Slått og avfallshåndtering er

viktige for publikum som ferdes for gravplassene og blir prioritert innenfor driften. Sikkerhet på krematoriet og på bårerommene er også svært viktig

40,6 millioner kroner gjelder faste driftstjenester levert av Akasia kirke og gravplass AS, knyttet til service, drift og vedlikehold av utomhusanlegg og bygninger, samt kapelltjeneste, gravferd og kremasjon. På samme måte som for kirkebygg-området er driftsoppgavene definert gjennom fastlagte SLA-avtaler. Prisene fra 2021 videreføres, men volum er på noen områder økt.

Vi har som langsiktig mål at graden av akutt vedlikehold skal reduseres fordi vi gjør systematisk arbeid med drift av gravplassene. I tillegg vil masseutskiftning og rehabilitering som skjer gjennom investeringsbudsjettet, gjøre at deler av anleggene blir enklere å drifte og ressursene kan fordeles på øvrig areal.

Det er omfattende behov for tiltak på drift og vedlikehold på de aller fleste gravplassanlegg og –bygg, og det arbeides kontinuerlig med forbedringstiltak og rutiner. Tilstandsanalysene gir retning for planene.

Når rehabilitering er gjennomført er det viktig med tilstrekkelig løpende vedlikehold for å sikre at gravplasser og –bygg ikke forfaller igjen og behovet er meldt til Bergen kommune, uten at vi foreløpig har fått gjennomslag for dette i deres budsjettforslag.

Investeringsbudsjett

Tabellen under viser hovedtallene i budsjettforslaget:

	Årsregnskap 2020	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021 (oktober)	Budsjett 2022
Sum investeringer i anleggsmidler	103 256 857	107 220 000	82 341 000	123 750 000
<i>Middelalderkirker</i>		14 800 000	17 981 000	22 970 000
<i>Nye kirker</i>		7 200 000	3 300 000	15 500 000
<i>Rehabilitering kirkebygg</i>		26 200 000	29 060 000	27 280 000
<i>Gravplass</i>		59 020 000	31 500 000	58 000 000
<i>IKT</i>			500 000	
Moms generell komp.ordn.inv.	25 181 828			
Tilskudd til menighetsråd	300 000			
Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.			-	
Dekning av tidl.års udekket	4 000 000	-		
Avsetning til investeringsfond	22 554 616	15 000 000	31 850 000	
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	155 293 300	122 220 000	114 191 000	123 750 000
Finansiert slik:				
Inntekter fra salg av driftsmidler	- 88 976		- 650 000	
Refusjoner	- 25 331 828			
Sum tilskudd til investeringer	- 86 609 400	- 92 200 000	- 98 641 000	- 103 050 000
<i>Tilskudd fra Bergen kommune</i>		- 90 400 000	- 90 400 000	- 99 000 000
<i>Tilskudd fra staten (Riksantikvar)</i>		- 1 000 000	- 6 541 000	- 3 000 000
<i>Tilskudd fra staten (Enova)</i>			- 340 000	
<i>Tilskudd fra staten (rentekompensasjon)</i>		- 800 000	- 800 000	- 1 050 000
<i>Tilskudd fra menighetsråd</i>			- 310 000	
<i>Tilskudd fra andre</i>			- 250 000	
Sum eksternt finansiering	- 112 030 204	- 92 200 000	- 99 291 000	- 103 050 000
Overført fra driftsbudsjettet	- 2 689 388	- 1 000 000	- 2 000 000	- 1 000 000
Bruk av investeringsfond	- 40 573 708	- 29 020 000	- 12 900 000	- 19 700 000
Bruk av bundet investeringsfond				
Bruk av tidligere års udisponert	- 43 263 096	- 30 020 000	- 14 900 000	- 20 700 000
SUM FINANSIERING	- 155 293 300	- 122 220 000	- 114 191 000	- 123 750 000
Udekket/udisponert	0	-	-	-

Kirkebygg

For kirkebygg presenterer vi sammen med budsjettforslaget for 2022 også tall for kommende planperiode.

MIDDELALDERKIRKER	2022	2023	2024	2025	2026
Inntekter					
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra kommunen)	19 400 000	19 400 000	19 400 000	19 400 000	19 400 000
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra staten, via k)	3 000 000	19 400 000	19 400 000	19 400 000	19 400 000
Rentekompensasjon	570 000	570 000	570 000	570 000	570 000
Sum	22 970 000	39 370 000	39 370 000	39 370 000	39 370 000
Utgifter					
Mariakirken	1 000 000				
Fana kirke	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Domkirken/Korskirken rehabilitering	20 970 000	38 370 000	38 370 000	38 370 000	38 370 000
Sum	22 970 000	39 370 000	39 370 000	39 370 000	39 370 000

Hovedaktiviteten vil være rehabilitering av Korskirken og Domkirken, men vi vil fortsette dreneringsprosjektet i Fana kirke, og Mariakirken trenger bl.a. rekalking(der må vi gjøre en vurdering hva som er rehabilitering og hva som er vedlikehold).

Bildet under viser en foreløpig fremdriftsplan for prosjektene i Domkirken og Korskirken. Fremdriftsplanen blir justert basert på tilgjengelige midler, avdekkede utfordringer underveis og fremdrift i godkjenninger.

	Prognose fondsavsetning 31.12.2021	2022	2023	2024	2025	2026
NYE KIRKER (fellesrådets andel)						
Inntekter						
Haukås kirke, hentet fra fond	22 000 000		2 000 000	10 000 000	17 000 000	
Birkeland kirke - utvidelse, hentet fra fon	35 500 000	1 000 000	1 000 000	16 000 000	17 500 000	
Sædalen kirke, hentet fra fond	54 300 000	10 000 000	44 300 000			
Loddefjord kirke, hentet fra fond						7 000 000
Orgelprosjekt Nygård, hentet fra fond	1 600 000		1 250 000			
Investeringsmidler - nye kirker		12 500 000	4 000 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000
Sum		23 500 000	52 550 000	29 400 000	37 900 000	10 400 000
Utgifter						
Sædalen nærkirke, nytt kirkebygg		13 000 000	44 300 000			
Loddefjord kirke, tilbygg (bygging)						7 000 000
Birkeland kirke, utvidelse/tilbygg		1 000 000	1 000 000	16 000 000	17 500 000	
Haukås kirke (bygging)				10 000 000	17 000 000	
Orgelprosjekt Nygård			1 500 000			
Reserve / Prioriterte prosjekt ihht innspill fra menigheter		1 500 000	2 750 000	1 400 000	2 400 000	3 400 000
Sum investering		15 500 000	49 550 000	27 400 000	36 900 000	10 400 000
Fondsavsetning Haukås kirke		7 000 000				
Fondsavsetning Loddefjord kirke		1 000 000	3 000 000	2 000 000	1 000 000	
Sum		23 500 000	52 550 000	29 400 000	37 900 000	10 400 000

Sædalen

Målet er å skrive kontrakt i 2021, få på plass alle godkjenninger og starte bygging i 2022, for så å bli ferdig i slutten av 2023. Det er flere utfordringer underveis som kan skape forsinkelser.

Birkeland

Der jobber vi med forberedelse til oppstart av ny reguleringsplan. Arbeidet med denne vil bli lyst ut på anbud.

Haukås

Her er vi avhengig av fremdriften i den kommunale reguleringsplanen for området.

Loddefjord

Her er vi avhengig av godkjenninger hos Riksantikvar, biskop, byantikvar og byggesak.

I alle prosjektene vil det være noe utgifter til prosjektering og planlegging i 2022.

REHABILITERING KIRKEBYGG (IKKE MIDDELALDERK.)	2022	2023	2024	2025	2026
Inntekter					
Investeringsmidler - kirker	12 500 000	21 000 000	21 600 000	21 600 000	21 600 000
Ekstramidler Johanneskirken - rehabilitering	10 800 000	10 800 000	10 800 000	10 800 000	10 800 000
Johanneskirken - overførte midler fra 2020	2 500 000				
Overført fra driftsbudsjettet (planlagt vedlikehold)	1 000 000				
Rentekompensasjon	480 000	480 000	480 000	480 000	480 000
Sum	27 280 000	32 280 000	32 880 000	32 880 000	32 880 000
Utgifter					
Rehabilitering kirker	20 000 000	25 700 000	27 100 000	27 500 000	26 300 000
Johanneskirken rehabilitering	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
St. Markus kirke, ny drenering	200 000				
Søreide kirke, utvendig rehabilitering	500 000				
Fridalen kirke, rehabilitering av taket			5 000 000		
Slettebakken kirke, oppretting mot vanninnsig	500 000				
Ytre Arna - drenering av toalettbygg	300 000				
Salhus kirke, rehabilitering	300 000				
Kirkedører	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Biskopshavn, nytt tak (2023), nye vindu, fuktsikring	200 000	6 500 000			
Arna kirke, nytt tak utvendig					6 000 000
Nykirken, rehabilitering før 400 års jubileum, nytt tak	200 000			5 000 000	
Sandvikskirken, nytt tak på begge sakristiene			2 800 000		
Salhus kirke, 100 års jubileum			300 000		
Nygård kirke, 50 års jubileum	300 000				
Søreide kirke, 50 års jubileum		300 000			
Fyllingsdalen kirke, 50 års jubileum					300 000
Stortveit, rehabilitering vestvegg	1 000 000				
Åsane kirke, nytt tak på ungdomsavdeling				3 000 000	
Rehab. i henhold til tilstandsrap. og rådsinnspill		2 400 000	2 500 000	3 000 000	3 500 000
Orgelrehabilitering (BKF's andel)	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
St.Markus, Årstad	1 000 000				
Ventilasjon rehabilitering/oppgradering	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Ventilasjonsanlegg diverse kirker	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
ENØK	4 000 000	2 500 000	2 500 000	2 000 000	3 000 000
SD-anlegg, jordvarme, solceller				2 000 000	3 000 000
Landås, ny varmeløsning (bergvarme mm)	4 000 000				
Sælen, varmepumpe (evt. bergvarme)		2 500 000			
Birkeland kirke, ny varmeløsning (utredes 2022)			2 500 000		
Universell utforming	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Rullestolramper Nykirken, St. Markus	700 000				
Reserve	880 000	1 680 000	880 000	980 000	1 180 000
Sum	27 280 000	32 280 000	32 880 000	32 880 000	32 880 000

Johanneskirken:

Der har vi satt av penger hvert år. Tempoet i utbyggingen vil dels styres av tilgjengelige midler, dels av hva som er hensiktsmessig fremdrift. Vi kan komme til å låne likviditet mellom år, slik vi har gjort i middelalderprosjektet.

St. Markus, ny drenering:

Dette er prosjekt som vi ikke rakk i 2021. Nå planlegger kommunen utbygging delvis på vår eiendom, delvis på naboeiendommen. Vi vil vurdere å vente på kommunen, slik at vi kan samordne og spare kostnader.

Søreide kirke, rehabilitering:

Dette er delvis takrenner, delvis gangbanen rundt kirken som er dårlig, delvis klokketårnet som må stabiliseres. (bildet viser gangbanen rundt kirka, hvor flisene hele tiden løsner)

Slettebakken kirke, oppretting mot vanninnsig:

Vi holder fremdeles på å lete etter årsaker. Det kan hende selve utbedringen vil bli langt mer kostbar, og at mer penger på settes av. Da kommer vi tilbake til det.

Ytre Arna, toalettbygg:

Dagens toalettbygg er bygget inn i bakken, uten god drenering eller fuktbehandling – vannet siger inn i veggene. Vi ønsker å grave oss ned rundt bygget, og legge skikkelig drenering og fuktsikring.

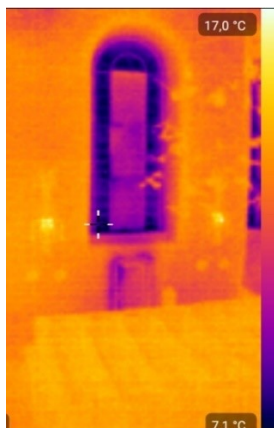
Vi holder på å hente inn tilbud på arbeidet. (totalentreprise)

Salhus kirke, rehabilitering:

Den summen som er satt av i 2021, er ikke tilstrekkelig til de behovene vi har i Salhus, derfor settes det av ytterligere 300 000,- Stikkord: Sikring av mur mot fall (HMS), fuktsikring, ventilasjon, takreparasjon, prosjektering av HC-parkering

Biskopshavn:

Der er det en del asbest i veggene, så vi må legge inn ekstra midler i tillegg til det som er satt av i 2021.

Nykirken:

Mye jobb er gjort i 2021, men det gjenstår noe som må utføres før 400 års jubileet. Så snart vi får statstilskudd, så må også taket her skiftes, og vi bør få doble vinduer i stedet for enkeltglassene vi har i dag. (bildet viser termofotogradering av Nykirken, der temperaturen i vinduet er mange grader lavere enn veggene ved siden av)

Nygård kirke:

Nygård kirke har 50 års jubileum i 2022. Vi vil be om innspill fra menighetsrådet før prosjektet detaljeres og utføres.

Storetveit kirke:

Vi har nettopp mottatt rapport om støvproblem i orglet i Storetveit grunnet flassing i veggene bak. Flassingen skyldes lekkasjer i fugene over vinduet. Vi vil skifte ut sementfuger med kalkfuger. Deretter må veggene innvendig ordnes, og orglet rengjøres.

Bildet over og under muren, rett bak orgelet.

Orgelrehabilitering:

Ekstra mange menighetsråd har i år satt orgelrehabilitering på innspill til budsjett. Nedenfor er innspillene satt opp, og vi har forsøkt å estimere kostnadene. I henhold til vedtatt orgelpolitikk vil menighetsrådene måtte stille med en egenandel i de fleste prosjektene. Noen av menighetsrådene har allerede startet innsamling.

Vi foreslår å sette av minimum 1 mil. kroner per år for å komme i gang med noen av prosjektene som står «på vent». De prosjektene som står øverst på prioriteringslisten er Nygård, St. Markus og Årstad.

Kirke	Prosjekt	Innspill fra menighetsråd	Prisestimat
Åsane	Oppretting av feil fra orglet var nytt	ikke på menighetsrådets innspill	200 000,-
St. Markus	Rehabilitering og fornying	1.prioritert på menighetsrådets innspill	600 000,-
Solheim	Nytt orgel	2.prioritert på menighetsrådets innspill	2 000 000,-
Årstad	Rehabilitering og fornying	1.prioritert på menighetsrådets innspill	1 300 000,-
Nygård	Nytt orgel	orgelprosjekt startet	3 000 000,-
Birkeland	Reparasjon	Prioritert på menighetsrådets innspill	1 000 000,-
Slettebakken	Nytt orgel	ikke prioritert fra menighetsråd	3 000 000,-
Fana	Rehabilitering og fornying	Prioritert på menighetsrådets innspill	ikke utredet
Storetveit	Rensing etter rehab vegg	ikke på menighetsrådets innspill	600 000,-
Nykirken	Nytt orgel	Prioritert på menighetsrådets innspill	ikke utredet

Ventilasjonsanlegg:

Vi har mange gamle og dårlige ventilasjonsanlegg. Det dårligste nå er på kontorbygget i Birkeland, samt i kjelleren i Nykirken.

ENØK:

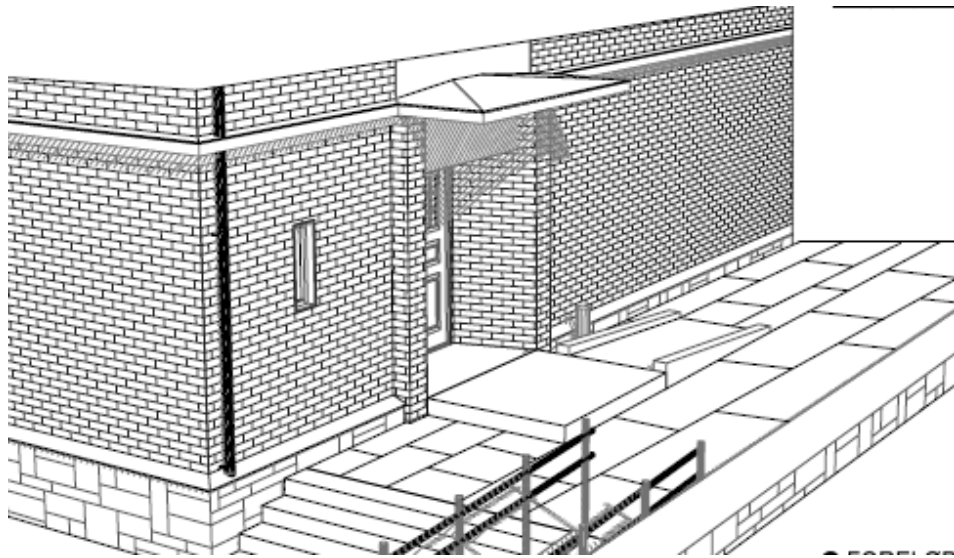
Varmeanlegget i Landås er kaputt. I dag brukes i stor grad industrivifter for å varme kirkerommet. Vi ønsker å borre etter bergvarme, og så legge vannbåren varme i gulvet.

I Sælen kirke er det allerede vannbåren varme, så der ligger det godt til rette for å bytte ut elektrisk oppvarming med bergvarme eller luft-vann varmepumpe.

Birkeland kirke har fremdeles gamle rørvner. Den er ikke listeført, og vil ikke få tilskudd fra staten. Løsning må prosjekteres.

Universell utforming

Både Nykirken og St. Markus har rullestolinnegang like ved siden av koret/alteret. Vi mener disse står for tur til å få rullestolramper inn til våpenhuset. Tegninger foreligger, men vi må søke om godkjenning. (bilde under viser deler av den tenkte rampen i St. Markus, inn til sideinngang i våpenhuset, hoveddøren har for høye trapper)

Gravplass

Investeringsbudsjett gravplass presenteres kun med tall for 2022 – tall for neste planperiode kommer i økonomiplanen som behandles i mars neste år.

GRAVPLASS	2022
Investeringsmidler - rammetilskudd	43 800 000
Investeringsmidler - fra fond	14 200 000
SUM	58 000 000
Bygg	8 000 000
Seremonirom, krematorium, bårerom	3 000 000
Solheim kapell	1 000 000
Driftsbygninger og lagerplasser	4 000 000
Anlegg	50 000 000
Nyanlegg og utvidelser	
Fyllingsdalen gravplass - utvidelse - inkl. NML, bygg og lagerpla	18 500 000
Navnet minnelund	6 800 000
Fana ny NML	1 500 000
Loddefjord NML	3 000 000
Møllendal NML	2 000 000
Øvsttun NML (Forprosjekt)	300 000
Rehabilitering deler av gravplasser inkl. UU	23 700 000
Arna kirkegråd - stramme opp grusveier - 3 benker med plasser	400 000
Fana kirkegård - rehabilitering inkl. driftsbygg	4 000 000
Gravdalspollen gravplass - rehabilitering gravfelt	400 000
Loddefjord gravplass - støyskjerm og gravfelt	1 000 000
Mjeldheim - planteplan og ferdigstille prosjekt	2 000 000
Møllendal gravplass - rehabilitering	8 000 000
Nygård - inngangsparti, lagerplass og gravfelt	4 000 000
Slettebakken kirkegård - trapper	400 000
Solheim gravplass - rehabilitering trapper	2 000 000
Solheim gravplass - mur	1 000 000
Øvsttun gravplass - nytt urnefelt	500 000
Andre tiltak	1 000 000
Etablere GIS på gravplassene	600 000
Port (Minst en pr år)	400 000
SUM	58 000 000

Bygg

Det arbeides med å finne årsaker til lekkasjer på dekket som danner tak på Møllendal krematorium. Lekkasjer på eldre betongbygg er svært vanskelig å finne ut av, men en delvis overdekking kan avhjelpe.

Solheim kapell er under utredning. I 2022 vil det kun utføres utredninger og saksbehandling.

Driftsbygg på gravplassene har ikke vært prioritert de siste mange år. Driftsbygg er viktig for hvordan gravplassen fremstår for de pårørende og det har betydning for omdømmet til fellesrådet som gravplassmyndighet. Bygg og lagerplasser som fungerer godt har også stor betydning for dem som arbeider på

gravplassene og deres muligheter til å trives, og dermed på effektiviteten på gravplassene.

Byggene har sett dårlig ut lenge, men når vi nå har kontroll på gravene, er det mulig å prioritere bygg og lagerplasser. Det er driftsbygg og lagerplass på Møllendal som prioriteres i 2022, men det vil kun komme til utføring på slutten av året. Samlet kostnad er ikke klar.

Anlegg

Nyanlegg

Fyllingsdalen gravplass med navnet minnelund, lagerplass og driftsbygg er det viktigste prosjektet i 2022, prosjektet vil gå inn i 2023 og har i dag en anslått samlet kostnad på 40 millioner kroner.

Det er området mellom eksisterende lagerplass og driftsbygg og den første navnete minnelunden som skal bygges ut. Området er svært ulendt og har flotte naturverdier, så alt areal kan ikke tas i bruk. Blant annet vil vegetasjonen mellom eksisterende gravplass og utvidelsen bli stående som en buffer mellom ny og gammel gravplass.

Navnet minnelund

Det planlegges en ny stor navnet minnelund på Fana kirkegård. Den skal anlegges i 2022 og er mulig å få til med wiresaging av en bergvegg og gravfelt mellom to kistefelt. Vi gleder oss til å legge ideen frem for fellesrådet på første møte i 2022.

Loddefjord gravplass skal også få sin navnete minnelund og det samme gjelder Møllendal.

På Øvsttun gravplass skal det gjennomføres forprosjekt for å finne en egnet plass og mulig utforming.

Det er viktig at de store gravplassene får navnete minnelunder da det vil begrense fremtidig forbruk av areal til graver.

Rehabilitering av gravplasser inkludert universell utforming

Det er viktig at gravplassene etter hvert løftes opp til den standard som en kan forvente av en moderne gravplassforvaltning. Rehabiliteringen går i hovedsak ut på å tilrettelegge gravareal til nye gravlegginger, tilrettelegge for adkomsten til publikum og redusere akutt vedlikehold. Den første oppgaven som løses blir gravfelt, inngangsparti og lagerplass på Nygård som starter opp på nyåret.

De største prosjektene er deler av Møllendal gravplass og Fana kirkegård. Fana kirkegård vil også fortsette inn i 2023. De store gravplassene vil nok ha løpende prosjekt i mange år fremover, men det settes delmål for å ha kontroll på prosjektene.

Det er godt å kunne sette budsjettet opp for 2022 og vite at det er kontroll på behovet for graver, men Gravplassmyndigheten må fortsatt legge til rette for nye graver og det generelle vedlikeholdsetterslepet er stort.

På Øvsttun gravplass er det planer om å gjøre om denne kløvermarken til urnegraver. Det å utvikle eksisterende gravplasser vil bli svært viktig fremover.

Andre tiltak

Det skal tas i bruk GIS (Geografisk informasjonssystem) på gravplassene og det må fortsatt arbeides med å få porter på plass for å verne gravplassene.

Annet av betydning for budsjettet

I skrivende stund er taksten på Møllendalsveien 56 klar og dersom Bergen kirkelige fellesråd skal kunne få denne sentrale gravplasseiendommen innlemmet i Møllendal gravplass vil det medføre endringer i budsjettet. Dette utredes mot neste fellesrådsmøte da muligheten til å finansiere denne er uklar nå.

Generelt arbeides det for at midlene som Bergen kommune bevilger øremerket til gravplassavdelingen skal brukes på en så god måte som mulig.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar driftsbudsjett for 2022, med en total utgiftsramme på 243,7 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene pr virksomhetsområde slik det er presentert i fremlagt budsjettoppstilling.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar investeringsbudsjettet for 2022, med en total utgiftsramme på 123,8 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene Gravplass, Middelalderkirker, Rehabilitering kirkebygg, Nyinvesteringer kirke og Kirkelig virksomhet og administrasjon.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar budsjettet under forutsetning av at Bystyret vedtar budsjettet slik dette er fremlagt i Byrådets budsjettinnstilling.

BUDSJETT**2022****Menighet****Budsjettinnspill**

		Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2021	Vurderes planl. vedl. 2022	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2022	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Arna	Universell tilkomst til koret	x							x		Vanskelig med fast løsning, stor høyde. Vurderer mellomløsning
Arna	Reparasjon av yttertak	x							x		Plan 2024, kan bli utsatt
Arna	ENØK-tiltak kirka - tette vinduer	x							x		prosjektering starter, kan bli utsatt
Arna	Alarmanlegg	x					x				tas når det gamle ryker
Arna	Inngangskontroll	x					x				tas når det gamle ryker
Arna	Lyssetting i kirketaket (skjult)	x		x							
Arna	Vannlekkasje i kirkerom og prestesakristi	x						x			tas i forbindelse med nytt tak
Arna	Kyrkjestova, utvendig maling og ENØK-tiltak	x		x							maling planlegges for 2022
Arna	Takvam kapell, utvendig maling, restarbeid	x						x			
Arna	Merking av parkeringsplasser	x		x							
BDM - Nykirken	Nytt orgel	x							x		
BDM -Domkrk	Midler til renovering Domkirken	x						x			Pågår
BDM - Nykirken	Oppgradering kjelleren i Nykirken	x						x			Pågår
	Ventilasjon, kjøkken, toalett	x						x			Delvis utført, noe utsettes
BDM -Domkrk	Toalett tilknyttet sideskipet	x							x		Blir ikke godkjent
BDM-Johannesk.	Nye kirketekstiler	x		x	x						Delt finansiering menighet/BKF
Birkeland	Ordning av uteområdet	x		x							Noe blir tatt, noe utsatt
Birkeland	Tilskudd til møterom i menighetshuset	x									vurderes
Birkeland	ENØK-tiltak kirken - isolasjon og tetting	x						x	x		planlegges for 2023
Birkeland	Bedre kirkebenkovner	x						x	x		planlegges for 2023
Birkeland	Nytt elektrisk anlegg i kirken	x						x			
Birkeland	Hjertestarter	x				x					
Birkeland	reparasjon av orgel	x							x		
Birkeland	Fornylse av kirketekstiler	x		x	x						Delt finansiering menighet/BKF
Birkeland	Økt vakhold kirke og gravplass	x		x							vurderes fortløpende
Birkeland	Større endringer interiøret i kirka (til jubileum 2028)	x							x		senere budsjett
Biskopshavn	Nytt tak hovedkirke	x							x		planlagt 2023/2024
Biskopshavn	Flere parkeringsplasser	x							x		jobber med godkjenning
Biskopshavn	Oppgradering toaletter	x		x							bestilt utført
Biskopshavn	Utbedring fuktskader i storsalen	x							x		Storsalen tas sammen med utvidelse
Biskopshavn	Utskifting punkterte vinduer og råtne karmen	x		x							bestilt utført
Biskopshavn	Oppussing kirkekjøkken	x		x							bestilt utført
Bønes	Prosjektor kirkerom	x				x					
Bønes	Møterom for digital fremtid	x							x		
Eidsvåg	Mer lys på kirke - flomlys / korset i klokketårnet	x		x							
Eidsvåg	Lys på gangvei fra parkering	x		x							
Eidsvåg	Renovering alterring, lesepult, prekestol	x		x							
Eidsvåg	Minikjøkken kontorfløy	x							x		
Eidsvåg	Skifte belegg kontorfløy	x		x							
Eidsvåg	Pauserom for stab	x							x		
Eidsvåg	Oppgradering av kirkehagen	x		x							må utredes
Eidsvåg	Toalett ved kapellet	x							x		
Eidsvåg	Stort kors på vegg inn til kirkerommet	x		x							
Eidsvåg	Oppslagstavle ute.	x		x							

BUDSJETT**2022****Menighet****Budsjettinnspill**

		Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2021	Vurderes planl. vedl. 2022	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2022	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Fana - Fana krk	Drenering rundt Fana kirke - universell utforming	x	x					x			Prosjekt er startet opp
Fana - Fana krk	Rehabilitering av orglet	x							x		
Fana - Fana krk	Varme i våpenhus (over inng.dør)		x		x						
Fana - Fana krk	Tjærebehandling av tårn		x					x			
Fana - Fana krk	Ettersyn el.anlegg galleri		x		x						
Fana - Fana krk	Karnapp kapell (beising?)		x					x			Vurderes sammen med tjærebeh.
Fridalen	Utskifting dør og vinduer underetasjen	x			x						
Fridalen	Nye stoltrekk	x		x							Venter innspill fra men.råd
Fridalen	Opparbeiding/vitalisering uteområdene	x							x		Må utredes
Fridalen	Bedre skilting				x						Er omsøkt
Fridalen	Bedre isolering av glassveggen bakerst i men.sal								x		
Fridalen	Oppgradering prestesakristi								x		
Fridalen	Utendørs stikkontakt		x		x						
Fyllingsdalen	Reparasjon klokketårn	x	x		x						
Fyllingsdalen	Strømping av avløpsrør		x						x		
Landås	Lyddempende tiltak menighetssal	x			x						Kanskje menigheten har startet prosjektering
Landås	Ventilasjon og lyddempende tiltak ungdomsrom	x							x		
Landås	Utgang fra menighetssal til platting utenfor	x			x	x					Prosjektering pågår
Landås	Sykkel/elsykkelparkering med tak over	x							x	x	Sykkelparkering inn i bakken
Loddefjord	Utvidelse av kirken mot nord	x							x		planlegging pågår
Loddefjord	Oppgradering av uteområdet rundt kirke og men.hus	x							x		Venter på lokal planlegging
Loddefjord	Utretting av skarp sving mot gravplass	x							x		venter på reguleringsplan
Loddefjord	Flere parkeringsplasser ved kirken	x							x		vurderes samtidig med kirkeutvidelse
Loddefjord	Utvendig maling		x		x						
Løvtakksiden	Orgel oppgradering St. Markus	x						x	x		Medfinansiering men.råd
Løvtakksiden	Nytt orgel Solheim	x							x		
Løvtakksiden	Drenering uteområde St. Markus	x							x		Samkjører med kommunens arbeid
Løvtakksiden	Diverse oppgraderinger St. Markus	x							x		
Løvtakksiden	Reparasjon av utendørs trapp		x		x						Samtidig med rullestolrampe?
Løvtakksiden	Oppgradering menighetssal og kjøkken Solheim	x							x		
Nygård	Nytt orgel	x									Prosjekt har startet opp
Olsvik	Elbil-lader for ansatte		x							x	
Olsvik	Snøfangere på større deler av kirke og kontorbygg	x							x		Inngangen har fått snøfangere
Olsvik	Ønske om nye stoler i kirkerom		x						x		
Olsvik	Nytt gulv i kirkerom	x							x		
Olsvik	Utskifting slitte stoler	x			x						
Olsvik	Ferdigstilling uteområde	x			x						
Olsvik	Innvendig belysning kunst	x			x						
Olsvik	Alternative energikilder	x							x		Starter der vi får størst gevinst
Salhus	Prosjekt pågår	x		x							
Sandviken	Skifte tak på begge sakristiene	x		x					x		Midlertidige tiltak utført
Sandviken	Menighetshus i tilknytning til kirken	x				x			x		Utredning pågår
Sandviken	Nye varevinduer i koret (samme som resten av kirken)	x							x		Samtidig med sakristitak 2024?
Sandviken	Fiberlinje i kirken	x							x		Har fått 4G
Sandviken	Ladepunkt elbil	x							x	x	

INNSPILL FRA MENIGHETSRAÅDENE TIL BUDSJETT 2021 OG ØKONOMIPLAN 2022-25

Menighet Ønske om ekstra stillingsressurs

Arna	diakonstilling
Bergen domki	økte kirketjenerressurser
Birkeland	økte kirketjenerressurser (økt vikarbudsjett)
Birkeland	økte kantorressurser (50% ekstra stilling)
Fana	økt BKF-støtte til diakon (fra 50 til 75%)
Fana	økt kirketjenerressurs (fra 50 til 100%)
Fana	økt kantorressurs Ytrebygda (15% ekstra)
Fana	tekstleserkurs
Fridalen	økt kantorressurs (til 80%)
Fyllingsdalen	diakonstilling
Loddefjord	diakonstilling
Olsvik	diakonstilling
Sandviken	diakonressurs
Skjold	økt kantorstilling (15% ekstra)
Skjold	ungdomsdiakon (50%)
Skjold	økt frivillighetskoordinator (15% økning)
Storetveit	økt merkantil stilling (til minst 80%)
Storetveit	stilling som kan sørge for menighetens nettsider (20%)
Storetveit	Ungdoms-/studentdiakonstilling (50%)
Årstad	Utvide trosopplæringsstilling (fra 20 til 50%)
Åsane	Diakonale midler

DEN NORSKE KIRKE

BKF Økonomiavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Rogstad Heimli	10	21/03379-15	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	65/21	08.12.2021

Forvaltningsrevisjon - Økonomiarbeid i menighetene**Vedlegg:**

Rapport fra Deloitte - Bergen kirkelige fellesråd - forvaltningsrevisjon av økonomiarbeid i menighetene

Innstilling - Forvaltningsrevisjon innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem - Revisjonsrapport

Saksframlegg

Kontrollutvalget i BKF har bestilt forvaltningsrevisjon fra Deloitte AS med tema: Økonomiarbeid i menighetene og nytt økonomisystem. Revisjonsrapporten følger vedlagt, sammen med kontrollutvalgets innstilling.

Kontrollutvalgets forslag til vedtak

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem, ber fellesrådet kirkevergen:

1. Sikre at ansvarlinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører er tydelig for alle
2. Sikre at ansvarlinjene mellom administrasjonslederne og regnskapsfører er tydelig for alle
3. Tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha overfor administrasjonslederne
4. Sikre at BKF sin pågående prosess med utarbeidelse av utfyllende rutiner og maler for økonomiarbeidet i menighetene ferdigstilles, og at dette omfatter arbeidsoppgaver knyttet til budsjettprosessen
5. Sikre at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne gjennomføres som forutsatt, og at dette inkluderer tilstrekkelig opplæring av administrasjonslederne i nytt økonomisystem
6. Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.03.2022 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.

Deloitte.

Forvaltningsrevisjon | Bergen kirkelige fellesråd Økonomiarbeid i menighetene

September 2021

«Forvaltningsrevisjon av økonomiarbeid
i menighetene»

September 2021

Rapporten er utarbeidet for Bergen
kirkelige fellesråd av Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen, 5892
Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Sammendrag

Deloitte har gjennomført en forvaltningsrevisjon av økonomiarbeid i menighetene i Bergen kirkelige fellesråd. Formålet med prosjektet har vært å undersøke om økonomiarbeidet i menighetene fungerer tilfredsstillende, inkludert med hensyn til samarbeidet med Kirkevergen og regnskapsfører, og sett i sammenheng med overgangen til nytt økonomisystem.

Som metode har revisjonen innhentet og gjennomgått dokumentasjon fra Bergen kirkelige fellesråd, gjennomført intervju, og gjennomført en spørreundersøkelse blant administrasjonslederne i menighetene.

Overordnet finner revisjonen at **økonomiarbeidet** i menighetene **oppleves** å fungere på en **tilfredsstillende** måte; dette er det de fleste administrasjonslederne svarer, og også inntrykket fra BKF sentralt. Likevel mener en mindre andel av administrasjonslederne at økonomiarbeidet *ikke* fungerer tilfredsstillende, og også BKF sentralt er åpen på at det fortsatt er rom for forbedring. Behovet og potensialet for forbedring må sees i sammenheng med både covid-19-pandemien, innføringen av nytt økonomisystem, bytte av regnskapsfører, og den pågående omorganiserings- og nedbemanningsprosessen i BKF, som alle er faktorer som har påvirket økonomiarbeidet i menighetene.

Når det gjelder **roller, ansvar og oppgaver** for økonomiarbeidet i menighetene, er dette formelt sett tydelig definert, og de fleste administrasjonslederne opplever også at dette reelt sett er tydelig. Bildet er imidlertid ikke entydig, og det er noen administrasjonsledere som *ikke* opplever at rolle-, ansvar- og oppgavefordelingen for økonomiarbeid i menighetene er tydelig. Blant annet er det flere som opplever både ansvarsdelingen mellom økonomiavdelingen i BKF og regnskapsfører, og mellom administrasjonsleder og regnskapsfører, som noe uklart. Det er bør derfor iverksettes tiltak for sikre at ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører og mellom administrasjonslederne og regnskapsfører er tydelig for alle.

Videre er det utarbeidet en rekke **retningslinjer, rutiner og prosedyrer** for økonomiarbeidet i menighetene, og svarene i spørreundersøkelsen indikerer at flere av administrasjonslederne opplever at det som foreligger er tilstrekkelig. Heller ikke her er imidlertid bildet entydig; det er administrasjonsledere som etterlyser bedre rutiner og maler for visse arbeidsoppgaver (særlig budsjettarbeid). Dette er BKF ved økonomiavdelingen oppmerksom på, og det er satt i gang en prosess for å utarbeide dette.

Administrasjonslederne har tilgang på et vidt spekter av **opplæringstilbud**. Likevel svarer flertallet av dem at de ønsker seg mer og bedre opplæring på økonomiområdet, både knyttet til spesifikke oppgaver, og med hensyn til generell og grunnleggende forståelse av økonomiarbeid. Det er derfor viktig at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner gjennomføres som forutsatt.

Når det gjelder **nytt økonomisystem**, svarte de fleste administrasjonslederne at dette bidrar til et tilfredsstillende økonomiarbeid i menighetene. Alle administrasjonslederne har mottatt opplæring i systemet. Likevel ønsker langt de fleste administrasjonslederne seg ytterligere opplæring i systemet, og det kommenteres gjennomgående at det helt fra innføringsfasen av systemet i mai 2020, har vært utfordrende for flere av dem å håndtere systemet. Det blir vist til at ved innføringen av systemet manglet mye funksjonalitet for menighetene, noe det fortsatt delvis gjør. Flere administrasjonsledere opplever at systemet er stort og krevende å jobbe i på grunn av svært mange funksjoner og muligheter.

Administrasjonslederne opplever i overveiende grad at **samarbeidet både med økonomiavdelingen, menighetsrådet og regnskapsfører** er hensiktsmessig og tilfredsstillende, men likevel med noen nyanser. Når det gjelder regnskapsfører, var dette samarbeidet preget av noen innkjøringsutfordringer, særlig knyttet til nødvendige forventningsavklaringer som måtte på plass som følge av endrete avtalevilkårene med den nye regnskapsføreren. Videre kommer det frem at økonomiavdelingen i BKF ikke er dimensjonert for å bistå administrasjonslederne i den grad flere av disse ønsker og har behov for. Det bør derfor treffes tiltak for å tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha ovenfor administrasjonslederne.

Revisjonens konklusjon og anbefalinger er å finne i kapittel 5.

Innhold

1	Innledning	7
2	Om tjenesteområdet	9
3	Roller og ansvar, system og rutiner	11
4	Det praktiske økonomiarbeidet	15
5	Konklusjon og anbefalinger	24
	Vedlegg 1 : Høringsuttalelse	25
	Vedlegg 2 : Revisjonskriterier	27
	Vedlegg 3 : Sentrale dokumenter og litteratur	29

Detaljert innholdsfortegnelse

1	Innledning	7
1.1	Bakgrunn	7
1.2	Formål og problemstillinger	7
1.3	Avgrensning	7
1.4	Metode	7
1.4.1	Dokumentanalyse	7
1.4.2	Intervju	7
1.4.3	Spørreundersøkelse	7
1.4.4	Verifiseringsprosesser	8
1.5	Revisjonskriterier	8
2	Om tjenesteområdet	9
2.1	Innledning	9
2.1.1	Nedbemanning og omorganisering	9
2.1.2	Nytt økonomisystem	9
2.1.3	Ny regnskapsfører	10
2.1.4	Støtteressurs i økonomiavdelingen	10
3	Roller og ansvar, system og rutiner	11
3.1	Problemstilling	11
3.2	Revisjonskriterier	11
3.3	Roller, ansvar og oppgaver	11
3.3.1	Datagrunnlag	11
3.3.2	Vurdering	13
3.4	Retningslinjer, rutiner og prosedyrer	13
3.4.1	Datagrunnlag	13
3.4.2	Vurdering	14
4	Det praktiske økonomiarbeidet	15
4.1	Problemstilling	15
4.2	Revisjonskriterier	15
4.3	Tilfredsstillende økonomiarbeid	16
4.3.1	Kvalitet på økonomiarbeidet	16
4.3.2	Opplæring	16
4.3.3	Systemstøtte og kompetanse	18
4.3.4	Vurdering	20
4.4	Samarbeid på økonomiområdet	21
4.4.1	Datagrunnlag	21
4.4.2	Vurdering	23
5	Konklusjon og anbefalinger	24
	Vedlegg 1 : Høringsuttalelse	25
	Vedlegg 2 : Revisjonskriterier	27
	Vedlegg 3 : Sentrale dokumenter og litteratur	29

Figurer

Figur 1: Tydelig oppgave- og ansvarsdeling (N=21)	12
Figur 2: I hvilken grad opplever du at det er utarbeidet tilstrekkelig med retningslinjer, rutiner og prosedyrer for økonomiarbeidet i menighetene? (N=21).....	14
Figur 3: I hvilken grad vurderer du at økonomiarbeidet i din menighet fungerer på en tilfredsstillende måte? (N=21)	16
Figur 4: Har du fått tilstrekkelig opplæring i økonomiarbeid? (N=21).....	17
Figur 5: Tilgang på systemstøtte og kompetanse (N=21).....	18
Figur 6: I hvilken grad bidrar det nye økonomisystemet til et tilfredsstillende økonomiarbeid i menigheten? (N=21).....	19
Figur 7: Har du fått tilstrekkelig opplæring i nytt økonomisystem? (N=21)	20
Figur 8: Samarbeid på økonomiområdet (N=21)	21
Figur 9: Illustrasjon av COSO-modellen.	27

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Deloitte har gjennomført en forvaltningsrevisjon av økonomiarbeid i menighetene i Bergen kirkelige fellesråd. Prosjektet ble bestilt av kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd 20. april 2021 i sak PS 8/21.

1.2 Formål og problemstillinger

Formålet med prosjektet har vært å undersøke om økonomiarbeidet i menighetene fungerer tilfredsstillende, inkludert med hensyn til samarbeidet med Kirkevergen og regnskapsfører, og sett i sammenheng med overgangen til nytt økonomisystem.

Med bakgrunn i formålet er følgende problemstillinger undersøkt:

- 1) **I hvilken grad er det etablert system, rutiner og praksis som sikrer at økonomiarbeidet i menighetene fungerer tilfredsstillende?**
 - a) Er roller, ansvar og oppgaver for økonomiarbeidet i menighetene tydelig definert?
 - b) Er det utarbeidet tilstrekkelig med retningslinjer, rutiner og prosedyrer for økonomiarbeidet i menighetene?
 - c) I hvilken grad vurderer administrasjonslederne at økonomiarbeidet i menighetene fungerer på en tilfredsstillende måte?
 - i) Har administrasjonslederne mottatt tilstrekkelig opplæring i økonomiarbeid?
 - ii) Opplever administrasjonsledere at de har tilgang på tilstrekkelig kompetanse og systemstøtte (rutiner, verktøy mv.), som setter dem i stand til å skjytte økonomiarbeidet i menighetene på en tilfredsstillende måte?
 - (1) Bidrar det nye økonomisystemet til et tilfredsstillende økonomiarbeid i menighetene?
 - (2) Har administrasjonslederne fått tilstrekkelig opplæring i det nye økonomisystemet?
 - d) Opplever administrasjonslederne å ha et hensiktsmessig og tilfredsstillende samarbeid innenfor økonomiområdet med:
 - i) Kirkevergen?
 - ii) Regnskapsfører?

1.3 Avgrensning

Forvaltningsrevisjonen er avgrenset til å gjelde økonomiarbeidet i menighetene i BKF, og har bare unntaksvis berørt andre deler av BKF sitt økonomiarbeid ved at også samarbeidet på området ble undersøkt. Det er ikke gjort analyser av det faktiske regnskapsarbeidet.

1.4 Metode

Oppdraget er utført i samsvar med gjeldende standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) og kvalitetssikret i samsvar med kravene til kvalitetssikring i Deloitte Policy Manual (DPM).

Oppdraget er gjennomført i tidsrommet april 2021 til oktober 2021.

1.4.1 Dokumentanalyse

Rettsregler og kommunale vedtak har blitt gjennomgått og benyttet som revisjonskriterier. Videre har innhentet og gjennomgått dokumentasjon fra Bergen kirkelige fellesråd. Gjennomgått dokumentasjon har blitt vurdert opp mot revisjonskriteriene.

1.4.2 Intervju

For å få supplerende informasjon til de skriftlige kildene, har Deloitte intervjuet én ansatt i Bergen kirkelige fellesråd med særlig ansvar og kjennskap til økonomiarbeid i menighetene (økonomisjefen).

1.4.3 Spørreundersøkelse

Revisjonen har gjennomført en elektronisk spørreundersøkelse, der samtlige av administrasjonslederne i menighetene i Bergen kirkelige fellesråd ble stilt spørsmål om hvordan de selv opplever og vurderer at

¹ Problemstillingen vil bli besvart i to kapitler; kapittel tre tar for seg underproblemstillingene a) og b), mens underproblemstillingene c) og d) er dekket av kapittel fire.

økonomiarbeidet i menighetene fungerer, både generelt, sett opp mot overgangen til nytt økonomisystem, samt med hensyn til samarbeidet med Kirkevergen og regnskapsfører.

Alle de 21 inviterte administrasjonsledere svarte på spørreundersøkelsen.²

1.4.4 Verifiseringsprosesser

Oppsummering av intervju er sendt til de som er intervjuet for verifisering og det er informasjon fra de verifiserte intervjureferatene som er benyttet i rapporten.

Datadelen av rapporten er verifisert av kirkevergen, og mindre justeringer ble gjort i endelig versjon. Høringsutkast av rapporten er sendt kirkevergen for uttalelse. Kirkevergens høringsuttalelse er å finne i vedlegg 1.

1.5 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal bli vurdert opp mot. Kriteriene er utledet fra autoritative kilder i samsvar med kravene i gjeldende standard for forvaltningsrevisjon. I dette prosjektet er revisjonskriteriene i hovedsak hentet fra Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke, generelle krav og anbefalinger knyttet til internkontroll, samt interne styringsdokumenter som omhandler til økonomiforvaltning i Bergen kirkelige fellesråd og i menighetene. Kriteriene er nærmere presentert innledningsvis under hvert tema, og i vedlegg 2 til rapporten.

² Opprinnelig var det 22 administrasjonsledere som ble invitert til å besvare spørreundersøkelsen (flere av dem fungerer som administrasjonsledere i mer enn én menighet). En av disse vikarierer fast som administrasjonsleder der det er behov, og var på revisjonstidspunktet fungerende administrasjonsleder i flere menigheter. Vedkommende er ansatt i kirkelivavdelingen i BKF, og fungerer samtidig som en støtteressurs for administrasjonslederne i spørsmål knyttet til blant annet nytt økonomisystem (se avsnitt 2.1.4). På grunn av vedkommende sin posisjon i organisasjonen og mange ulike roller, ble det bestemt at det ikke var hensiktsmessig at vedkommende svarte på spørreundersøkelsen.

2 Om tjenesteområdet

2.1 Innledning

Bergen kirkelige fellesråd (BKF) er fellesrådet for de 25 menighetene i Bergen kommune. Hver menighet har et menighetsråd. BKF består av representanter fra alle menighetsrådene samt en kommunal representant og en Geistlig representant (oppnevnt av biskopen).

BKF ivaretar en del felles administrative og økonomiske oppgaver for de 25 menighetene i Bergen kommune.³ Økonomiavdelingen i BKF skal være en ressurs for menighetene og bistå med rådgiving, samt tilrettelegging og forenkling av rutiner og arbeidsprosesser knyttet til menighetenes regnskap og budsjett.

Hvert menighetsråd er en selvstendig juridisk enhet, og er selv overordnet ansvarlig for økonomien i menigheten. Hver menighet har en administrasjonsleder. Administrasjonslederen har det daglige ansvaret for økonomiarbeidet i menigheten. Administrasjonslederne er ansatt av fellesrådet, og har blant annet i oppgave å lede og koordinere det daglige arbeid knyttet til menighetskontoret og å være sekretær for menighetsrådet (påse at de saker som legges frem er forsvarlig utredet og sørge for at sakene blir fulgt opp mellom møtene). Administrasjonslederne er organisert under to områdeledere i BKF.

2.1.1 Nedbemanning og omorganisering

På grunn av manglende finansiering av administrative stillinger er BKF i en nedbemanningsprosess som blant annet omfatter administrasjonslederne. Totalt skal det nedbemannes 10 årsverk, hvorav 9 innenfor stillingsgruppene administrasjonsledere, frivillighetskoordinatorer og konsulenter i menighetene.

En del administrasjonsledere har i dag en kombinert stilling som både administrasjonsleder og frivillighetskoordinator. Når omorganiseringsprosessen er ferdig vil disse være omgjort til rene administrasjonslederstillinger. Overtallige årsverk innenfor administrasjonsledergruppen forutsettes løst gjennom tilbud om sluttpakker og naturlig avgang. Det antas derfor at det vil ta noe tid før denne prosessen er sluttført. Som del av denne prosessen gjøres det en kartlegging og vurdering av arbeidsoppgavene som i dag påhviler administrasjonslederne, herunder økonomiarbeid. Denne kartleggings- og vurderingsprosessen var fortsatt pågående på revisjonstidspunktet.

2.1.2 Nytt økonomisystem

Våren 2018 satte daværende regnskapsfører for BKF (Akasia kirke og gravplass AS) i gang prosess med å implementere nytt regnskapssystem, med foreslått startdato for BKF og menighetene fra 1. januar 2019. Av ulike årsaker ble dette utsatt flere ganger – først til 1. mai 2019, deretter til 1. september 2019, og så til 1. januar 2020.⁴ BKF ble forsikret gjentatte ganger om at implementering av nytt system fra 1. januar 2020 skulle gå fint, og det var blant annet jobbet frem en ny felles kontoplan og øvrige regnskapsdimensjoner for menighetene.

På grunn av den økonomisk krevende situasjonen i konsernet (Akasia AS) som eide den daværende regnskapsførervirksomheten, ble det høsten 2019 drøftet om sistnevnte skulle selges. På bakgrunn av det mulige salget besluttet BKF rett før jul 2019 å utsette overgang til nytt regnskapssystem fra 1. januar 2020. Det var da også klarlagt at det nye systemet ikke kunne implementeres sømløst i systemene til den potensielle nye regnskapsføreren (Tet/Aider), og at det derfor måtte gjøres et stykke arbeid før man var klare for å implementere systemet i BKF og menighetene. Dette til tross for at de to regnskapsførervirksomhetene benyttet det samme regnskapssystemet.

Parallelt med at selskapet som leverte regnskapsfører tjenester til BKF og menigheten ble solgt, besluttet BKF å inngå ny regnskapsførertavtale med kjøperen (Tet/Aider). Salget ble gjennomført 1. april 2020, og avtalen med ny regnskapsfører ble signert 10. mars 2020. Avtalen var at de tekniske forberedelsene som allerede var gjort for overgangen til nytt økonomisystem i størst mulig grad skulle gjenbrukes av ny regnskapsfører. BKF antok derfor at

³ Fra 1. januar 2021 er kirkeloven erstattet av ny lov om tros- og livssynssamfunn. Kirkelig fellesråd er ikke omtalt i den nye loven, og den kirkelige organisering er overlatt til kirken selv. Kirkemøtet har vedtatt en kirkeordning som gir fellesrådet samme mandat og oppgave på sognets vegne som i dag. I påvente av endelig avklaring skal fellesrådet videreføre sitt oppdrag slik kirkeloven av 1996 § 14 beskriver det, inkludert blant annet å ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene.

⁴ Bergen domkirke menighet var pilot i det nye regnskapssystemet fra daværende regnskapsfører fra 1. september 2019.

Forvaltningsrevisjon av økonomiarbeid i menighetene i Bergen kirkelige fellesråd | Om tjenesteområdet

for eksempel korrekt kontoplan ble satt opp i det nye økonomisystemet. Dette var ikke tilfelle, og BKF er åpen på at dette skulle vært bedre fulgt opp fra BKF.⁵

Det nye økonomisystemet ble tatt i bruk av alle menighetene i BKF 1. mai 2020.⁶

2.1.3 Ny regnskapsfører

BKF betjener menighetene med regnskaps- og revisjonstjenester. Dette betaler BKF, og ikke menighetene. Regnskapsfører var inntil 31. mars 2020 Akasia kirke og gravplass AS. Etter at regnskapsførvirksomheten i Akasia ble solgt til Tet-gruppen ble det inngått ny avtale med Tet Regnskap og økonomi AS (senere Aider). Avtalen er inngått i henhold til rammeavtale (etter avrop) mellom Aider og Den norske kirke.

2.1.4 Støtteressurs i økonomiavdelingen

Fra 1. mai 2020 har økonomiavdelingen i BKF delvis disponert en person ansatt i avdeling for Kirkeliv, kultur og diakoni, som har ivaretatt førstelinjebrukerstøttefunksjonen for administrasjonslederne i forhold til det nye økonomisystemet, med tilbud om fortløpende opplæring ved behov. Vedkommende har blant ytt utstrakt bistand knyttet til revidert budsjett for 2020 og budsjett 2021, samt arbeidet med hensiktsmessige maler og grensesnittet mellom ulike systemer.

⁵ Implementeringsprosjektet av nytt økonomisystem ble fulgt opp av to prosjektledere hos ny regnskapsfører. Av ulike årsaker sluttet begge omtrent samtidig, og prosjektet mistet både kontinuitet og fremdrift. I tillegg påvirket covid-19-pandemien prosjektarbeidet negativt.

⁶ Bergen domkirke menighet hadde tatt i bruk det nye systemet levert av den foregående regnskapsføreren fra 1. september 2019, og gikk over til nytt økonomisystem levert av ny regnskapsfører 1. januar 2021.

3 Roller og ansvar, system og rutiner

3.1 Problemstilling

I dette kapittelet vil vi svare på første del av hovedproblemstillingen:

I hvilken grad er det etablert system, rutiner og praksis som sikrer at økonomiarbeidet i menighetene fungerer tilfredsstillende?

Under dette:

- a) Er roller, ansvar og oppgaver for økonomiarbeidet i menighetene tydelig definert?
- b) Er det utarbeidet tilstrekkelig med retningslinjer, rutiner og prosedyrer for økonomiarbeidet i menighetene?

3.2 Revisjonskriterier

Fra 1. januar 2021 gjelder ny økonomiforskrift, Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke. Formålet med forskriften fremgår i § 1-1: «Forskriftens formål er å legge til rette for en tjenlig og forsvarlig økonomiforvaltning i soknets organer, og på den måten sikre en god økonomistyring i den virksomhet som disse organene har ansvar for».

Forskriften stiller krav om at menighetsråd (soknets organer) skal ha både årsbudsjett og føre regnskap, begge etter nærmere spesifiserte regler (se §§ 9-11 for budsjettarbeid og §§ 12-19 for regnskap).

§ 20 i forskriften pålegger soknets organer (både menighetsråd og fellesråd) å vedta bestemmelser om økonomiforvaltningen i eget økonomireglement. Disse skal minst inneholde bestemmelser om:

- delegering av myndighet
- vedtak og endring av årsbudsjett
- intern rapportering og budsjettoppfølging.

Det går òg frem at økonomireglementet for menighetsråd i flersoknskommuner skal godkjennes av vedkommende kirkelige fellesråd (organ for soknet på kommunenivå).

Se vedlegg 2 for utfyllende revisjonskriterier.

3.3 Roller, ansvar og oppgaver

3.3.1 Datagrunnlag

Roller, ansvar og oppgaver for økonomiarbeidet i menighetene går frem av menighetenes økonomireglement, stillingsbeskrivelsen til administrasjonslederne og rutinedokumentet *Rutiner, ansvar og frister*.

Menighetene vedtar selv eget økonomireglement, og dette skal godkjennes av fellesrådet. BKF har utarbeidet en mal for økonomireglement for menighetene. Malen ble utarbeidet med utgangspunkt i økonomiforskriften, BKF sitt økonomireglement, eksisterende reglement for menighetene i Bergen og andre fellesråd og menighetsråd sine reglement. På revisjonstidspunktet hadde 24 av 25 menigheter vedtatt økonomireglement med utgangspunkt i denne malen, og BKF hadde godkjent 19 av disse.

I økonomireglementet går det frem at hver menighet er selv ansvarlig for egen økonomi:

Menighetsrådet har overordnet økonomiske ansvar for all aktivitet i menigheten. Dette omfatter menighetsrådets egen virksomhet, samt alle avdelinger/aktiviteter som utøver sin virksomhet under soknets organisasjonsnummer.

Menighetsrådet har overordnet ansvar for at økonomiforvaltningen skjer i henhold til gjeldende regnskapsregler og i samsvar med vedtatt budsjett og økonomireglement.

Videre pålegger menighetenes økonomireglement administrasjonslederne flere oppgaver på økonomiområdet:

Forvaltningsrevisjon av økonomiarbeid i menighetene i Bergen kirkelige fellesråd | Roller og ansvar, system og rutiner

Administrasjonsleder har daglig ansvar for økonomiarbeidet i menigheten, det vil si økonomistyring og økonomisk planlegging inkludert budsjettarbeid, offerbehandling, bilagshåndtering, administrasjon av givertjeneste, innkjøp og eventuelt utleie.

Administrasjonsleder utarbeider budsjettforslag, eventuelle forslag til revisjon av budsjettet, økonomiske rapporter, årsregnskap og årsrapport som legges fram for menighetsrådet.

Administrasjonsledernes stillingsbeskrivelse inneholder likelydende setninger om oppgaver og ansvar på økonomiområdet.

De fleste menighetene har også egne økonomiutvalg. Ifølge menighetenes økonomireglement, har disse følgende ansvar og oppgaver:

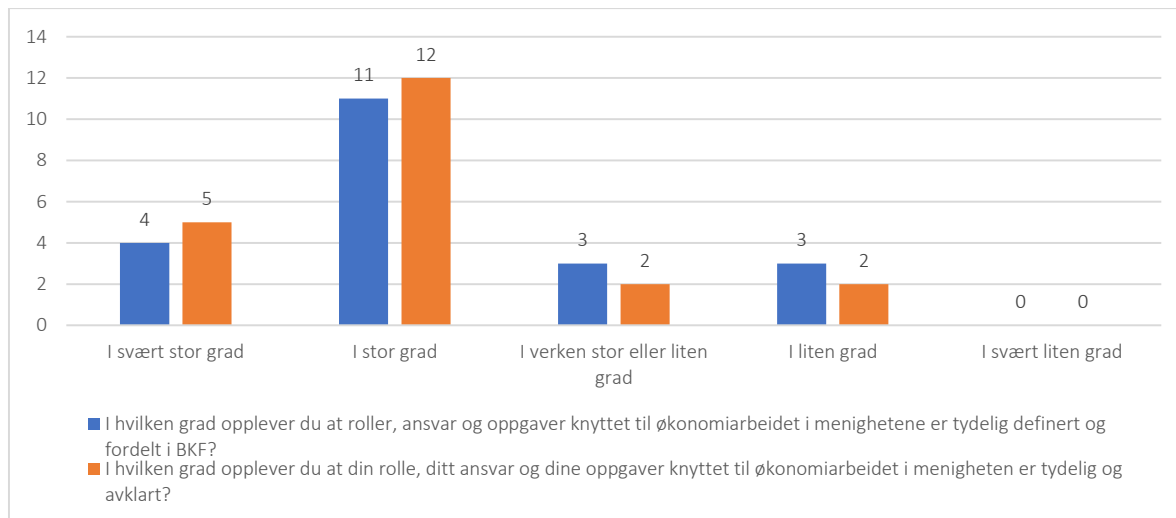
Økonomiutvalget skal bistå administrasjonsleder i økonomiarbeidet, og skal ha løpende oversikt over regnskapsmessig utvikling, foreslå tiltak for å styrke menighetens økonomi, utarbeide forslag til rutineforbedringer og forvaltning av midler. Økonomiutvalget har ikke beslutningsmyndighet.

Rutinedokumentet *Rutiner, ansvar og frister* lister opp en rekke oppgaver knyttet til økonomiarbeidet i BKF og menighetene, med en kort beskrivelse av selve oppgaven, hvem som skal gjøre oppgaven (enten menigheten eller regnskapsfører), og hva som er frist gjennom året. Også i vedlegg til oppdragsavtalen med regnskapsfører er det spesifisert økonomioppgaver med ansvarsfordeling, frekvens, og eventuelt frist.

Økonomiavdelingen i BKF har fra 1. mai 2020 delvis disponert en person ansatt i kirkelivavdelingen som har ivaretatt førstelinjebrokerstøttefunksjonen for administrasjonslederne i forhold til det nye økonomisystemet, og tilbudt fortløpende opplæring ved behov.

Administrasjonslederne ble i spørreundersøkelsen spurt både om i hvilken grad de opplever at roller, ansvar og oppgaver knyttet til økonomiarbeidet i menighetene er tydelig definert og fordelt i BKF, og om deres egen rolle, ansvar og oppgaver knyttet til økonomiarbeidet i menigheten er tydelig og avklart. Svarene er gjengitt samlet i figur 1:

Figur 1: Tydelig oppgave- og ansvarsdeling (N=21)

Som det går frem av figuren, svarte de fleste positivt på begge spørsmålene. Flere svarte at egen rolle, ansvar og oppgaver knyttet til økonomiarbeidet i menighetene er tydelig og avklart enn som svarte at dette er tilfelle i BKF generelt.

Administrasjonsledere som svarte «i verken stor eller liten grad» eller «i liten grad» på spørsmålene, ble bedt om å komme med utdypende og forklarende kommentarer til hva med rolle-, ansvars- og/eller oppgavefordelingen knyttet til økonomiarbeid i menighetene er utydelig, enten generelt i BKF eller når det gjelder egen rolle.

Av frittekstsvarene som kom inn, ble det blant annet kommentert at det er savnet fast kontaktperson i BKF som kan bistå og svare på spørsmål. Videre svarte flere at det var noe uklart hvordan ansvarsdelingen var både mellom økonomiavdelingen i BKF og regnskapsfører, og mellom administrasjonsleder og regnskapsfører (se også seksjon 4.4).

Én administrasjonsleder stilte også spørsmål ved om BKF kan pålegge administrasjonslederne å være økonomiansvarlig for menigheten, med henvisning til at menighetsrådet er et selvstendig og suverent organ, og at det derfor må være menighetsrådet som vedtar hvem som skal være deres økonomiansvarlig. Vedkommende opplever heller ikke at BKF har tydelig definert hvilket ansvar som ligger til å være økonomiansvarlig, eller hvilke oppgaver økonomiansvarlig konkret skal gjøre.

Økonomisjefen i BKF viser i intervju til at roller, oppgaver og ansvarsfordeling knyttet til økonomiarbeidet både i menighetene og i BKF er tydelig definert, med henvisning til blant annet økonomireglementet som er vedtatt av de fleste menighetsrådene, og stillingsbeskrivelsen til administrasjonslederne. Økonomisjefen peker likevel på at administrasjonslederne har et stort kontrollspenn og en betydelig oppgaveportefølje, og hun erfarer at det er varierende i hvilken grad administrasjonslederne har tid, kapasitet, interesse og kompetanse på økonomiområdet, noe som kan gjenspeiles i kvaliteten på økonomiarbeidet som utføres i menighetene (se seksjon 4.3).

Økonomisjefen viser i den forbindelse til at det er pågående en kartlegging og vurdering av administrasjonsledernes oppgaver og funksjoner i sammenheng med den pågående omorganiseringen av BKF, og at dette arbeidet kan resultere i at flere økonomioppgaver løses sentralt av BKF på vegne av alle menighetene.⁷ Hun peker på at det i forbindelse med omorganiseringen av BKF er et større rom og en større vilje for sentralisering enn hva som tidligere var tilfelle, og at det også er mer åpenhet for felles rutiner på tvers av menighetene, noe som på sikt kan bidra til å sikre en høyere kvalitet i økonomiarbeidet.

3.3.2 Vurdering

Undersøkelsen viser at roller, ansvar og oppgaver for økonomiarbeidet i menighetene formelt er tydelig definert, og videre at de fleste administrasjonslederne også opplever at dette reelt sett er tilfelle.

Imidlertid avdekker spørreundersøkelsen også at noen administrasjonsledere *ikke* opplever at rolle-, ansvar- og oppgavefordelingen for økonomiarbeid i menighetene er tydelig definert. Spesifikt blir det etterlyst fast kontaktperson i BKF som kan bistå administrasjonslederne i spørsmål knyttet til økonomiarbeid. Dette til tross for at økonomiavdelingen i BKF delvis disponerer en person som har ivaretatt førstelinjebrukerstøttefunksjonen for administrasjonslederne i forhold til det nye økonomisystemet. I tillegg opplever flere av administrasjonslederne at det er noe uklart hvordan ansvarsdelingen på området er både mellom økonomiavdelingen i BKF og regnskapsfører, og mellom administrasjonsleder og regnskapsfører (se også avsnitt 4.4.2).⁸

Basert på funnene i undersøkelsen mener revisjonen det med fordel kan treffes tiltak for å ytterligere klargjøre hvem som har hvilke roller, ansvar og oppgaver knyttet til økonomiarbeidet i menigheten. Revisjonen er oppmerksom på at det er pågående en omorganiserings- og nedbemanningsprosess i BKF, og at det som del av dette arbeidet også kan gjøres endringer i oppgave- og ansvarsdelingen på dette området.

3.4 Retningslinjer, rutiner og prosedyrer

3.4.1 Datagrunnlag

BKF har utarbeidet en rekke retningslinjer, rutiner og prosedyrer for økonomiarbeidet i menighetene. Disse er tilgjengelig for alle ansatte gjennom BKF sitt intranett. Flere av prosedyrene viser hvordan man skal gjøre spesifikke oppgaver i det nye økonomisystemet, mens andre omhandler mer overordnede arbeidsprosesser. Av førstnevnte kan det f.eks. nevnes prosedyrer som skildrer hvordan søke på fakturanummer i nye økonomisystemet, og hvordan søke etter konterte bilag i nye økonomisystemet. Av sistnevnte, kan det nevnes at det foreligger et rutinedokument med tittel *Rutiner og brukerveiledning dokumentformidling person- og lønnsinformasjon mellom BKF/menigheter og Aider* som omhandler hvordan lønnsbilag skal formidles fra menighetene til regnskapsfører, i tillegg til det tidligere nevnte rutinedokumentet *Rutiner, ansvar og frister*. Videre inneholder også avtalen med regnskapsfører et vedlegg med oversikt over økonomioppgaver som skal løses, med kort skildring av hvem som skal gjøre hva, med hvilken frekvens og eventuelt til hvilken frist.⁹

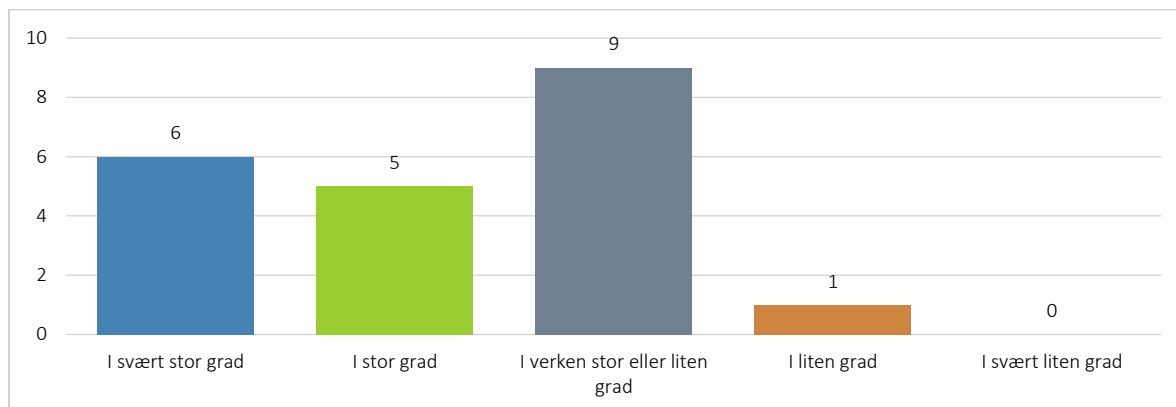
⁷ Økonomisjefen har gjennom et felles forum for økonomisjefene i de største fellesrådene i Norge plukket opp flere gode erfaringer fra andre, og da særlig Trondheim. Der har det kirkelige fellesrådet ansatt en controller som ivaretar en del fellesfunksjoner opp mot menighetene. Økonomisjefen mener det på sikt kan bli relevant for BKF å vurdere en tilsvarende løsning, blant annet for å redusere risikoen for feil i regnskapet.

⁸ Det ble også stilt spørsmål i spørreundersøkelsen om BKF kan pålegge administrasjonslederne oppgaver og ansvar, med henvisning til at menighetsrådet er et selvstendig og suverent organ. Revisjonen vil i den forbindelse peke på administrasjonsledernes ansvar på økonomiområdet både er hjemlet i stillingsbeskrivelsen, og i det enkelte menighetsråds økonomireglement som de selv har vedtatt.

⁹ Vedlegg 5 *Spesifikasjon av tjenester*.

Alle administrasjonslederne fikk i spørreundersøkelsen spørsmål om i hvilken grad de opplever at det er utarbeidet tilstrekkelig med retningslinjer, rutiner og prosedyrer for økonomiarbeidet i menighetene. Svarene er presentert i figur 2:

Figur 2: I hvilken grad opplever du at det er utarbeidet tilstrekkelig med retningslinjer, rutiner og prosedyrer for økonomiarbeidet i menighetene? (N=21)

Som det går frem av figuren, svarte de fleste av administrasjonslederne enten positivt eller nøytralt på spørsmålet, mens én respondent svarte «i liten grad». Administrasjonsledere som svarte «i verken stor eller liten grad» eller «i liten grad» på spørsmålet, ble bedt om å svare på hvilke retningslinjer, rutiner og prosedyrer for økonomiarbeidet i menighetene de opplever at mangler.

Blant svarene som kom inn, kommenterte én administrasjonsleder at det er laget mange rutiner, men at det er svært mye informasjon å forholde seg til for administrasjonslederne. Vedkommende må fremdeles ofte sjekke rutinene til tross for lang erfaring som administrasjonsleder.

En annen administrasjonsleder savnet tydelige retningslinjer på hvem som skal gjøre hva (se også seksjon 3.3), mens en tredje administrasjonsleder etterlyste både maler til kontering, sjekklister på hvordan føre timer, samt bedre rutiner og maler for hjelp ved budsjett. Sistnevnte viste også til at det nye økonomisystemet har masse funksjonalitet, men at man som administrasjonsleder har vi for liten tilgjengelig tid å lære å ta i bruk alle mulighetene.¹⁰

Revisjonen får opplyst at det er pågående prosesser for å etablere felles rutiner og maler for økonomiarbeid på tvers av menighetene, men at det fortsatt gjenstår mye arbeid. Økonomisjefen sier i intervju at det er positivt at det har kommet på plass flere felles retningslinjer og rutiner for økonomiarbeidet i menighetene. Samtidig påpeker hun at det gjenstår både tid og arbeid før rutinene og retningslinjene som er utarbeidet er tilstrekkelig implementert i økonomiarbeidet til menighetene. Videre understreker hun at det fortsatt mangler felles rutiner for budsjettering; per i dag løses budsjettarbeidet på ulike måter i menighetene. Økonomisjefen forteller at økonomiavdelingen i forkant av høstens budsjettarbeid vil utarbeide et Excel-skjema for budsjettering som skal forenkle administrasjonsledernes arbeid. Dette arbeidet er planlagt intensivert etter at et planlagt økonomikurs for menighetsrådene der også administrasjonslederne vil inviteres er avviklet.¹¹

Generelt viser økonomisjefen til at utvikling går i positiv retning, og at stadig flere av prosessene på økonomiområdet kan automatiseres og strømlinjeformes i BKF og menighetene. Likevel er hun tydelig på at det fortsatt er en del manuelt arbeid gjøres, og at det stadig er forbedringspotensial på området.

3.4.2 Vurdering

Selv om undersøkelsen viser at det har vært gjort et arbeid med å få utarbeidet flere retningslinjer, rutiner og prosedyrer for økonomiarbeidet i menighetene, og at situasjonen på området derfor er bedre enn den var, er det likevel revisjonen sin vurdering at det som foreligger ikke er tilstrekkelig for at alle administrasjonslederne skal kunne håndtere sine arbeidsoppgaver knyttet til økonomiarbeid i menighetene på en tilfredsstillende måte. Revisjonen mener det er viktig at det pågående utviklingsarbeidet på området prioriteres og gjennomføres som planlagt.

¹⁰ Det kom flere svar på dette spørsmålet som knyttet seg til det nye økonomisystemet. Disse drøftes i avsnitt 4.3.3. Det kom også kritiske bemerkninger knyttet til den nye regnskapsføreren, og da både med hensyn til den nye regnskapsføreren kompetanse på menighetsregnskap, og når det gjaldt vanskene flere har opplevd med å komme i kontakt med dem. Dette temaet drøftes i seksjon 4.4.

¹¹ Revisjonen får i forbindelse med verifisering av rapporten opplyst at det også økonomiutvalgene er invitert til kurset sammen med menighetsråd og administrasjonsleder (økonomiutvalgene kan ha medlemmer som ikke sitter i menighetsrådet).

4 Det praktiske økonomiarbeidet

4.1 Problemstilling

I dette kapitlet vil vi svare på andre del av hovedproblemstillingen:

I hvilken grad er det etablert system, rutiner og praksis som sikrer at økonomiarbeidet i menighetene fungerer tilfredsstillende?

Under dette:

- c) I hvilken grad vurderer administrasjonslederne at økonomiarbeidet i menighetene fungerer på en tilfredsstillende måte?
 - i) Har administrasjonslederne mottatt tilstrekkelig opplæring i økonomiarbeid?
 - ii) Opplever administrasjonsledere at de har tilgang på tilstrekkelig kompetanse og systemstøtte (rutiner, verktøy mv.), som setter dem i stand til å skjøtte økonomiarbeidet i menighetene på en tilfredsstillende måte?
 - (1) Bidrar det nye økonomi systemet til et tilfredsstillende økonomiarbeid i menighetene?
 - (2) Har administrasjonslederne fått tilstrekkelig opplæring i det nye økonomisystemet?
- d) Opplever administrasjonslederne å ha et hensiktsmessig og tilfredsstillende samarbeid innenfor økonomiområdet med:
 - i) Kirkevergen?
 - ii) Regnskapsfører?

4.2 Revisjonskriterier

BKF har et verdi- og måldokument som presenterer organisasjonen, og som skal være styrende for hvordan BKF-administrasjonen arbeider. Verdi- og måldokumentet for 2021-2022 inneholder blant annet mål og tiltak knyttet til administrasjonsledernes kompetanse, både generelt og innenfor økonomiarbeidet spesielt. I avsnittet om hva kirkelivavdelingen skal gjøres om arbeidsgiver, står det blant annet BKG skal «[v]ære en profesjonell arbeidsgiver med fokus på samarbeid og utvikling». For å nå dette målet er det listet opp en rekke tiltak, inkludert:

- Bidra til kompetanseutvikling, opplæring og oppfølging av ansatte
- Tilrettelegge for fagsamlinger for ansatte
- Skape møteplasser for samarbeid og utvikling
- Løfte frem god praksis, dele og lære av hverandre
- Ha fokus på strategisk kompetanseledelse inkludert kompetanseplanlegging
- Sikre at administrasjonslederne følger opp menighetsrådene med tanke på saksbehandling, arkivering, økonomiarbeid m.m.

I verdi- og måldokumentet går det videre frem at økonomiavdelingen har som mål å være en ressurs for menighetene på økonomiområdet, med blant annet følgende tiltak:

- Kartlegge opplæringsbehov for administrasjonslederne på økonomiområdet og utarbeide opplæringsplan
- Tilby kurs for menighetsrådene i økonomiarbeid
- Være tilgjengelige for veiledning og opplæring ved behov

I tillegg til det ovennevnte, kan man utlede et krav om opplæring og kjennskap til system, rutiner og regelverk blant ansatte fra generelle internkontrollprinsipper. Et sentralt tiltak i ethvert internkontrollsystem vil være at det er på plass tilstrekkelig opplæring til at de ansatte er i stand til å gjennomføre sine arbeidsoppgaver i samsvar med lover, krav og forventninger.

Generelle internkontrollprinsipper kan også legges til grunn som kriterium for vurdering av samarbeid og samhandling; et sentralt tiltak i ethvert internkontrollsystem vil være at organiseringen er hensiktsmessig, både ved at roller og ansvar er tydelig fordelt mellom ansatte og involverte aktører, og at det er tilstrekkelige møteplasser og samhandlingsarenaer for ansatte og involverte aktører slik at man får samkjørt og koordinert arbeidet som blir gjort.

Se vedlegg 2 for utfyllende revisjonskriterier.

4.3 Tilfredsstillende økonomiarbeid

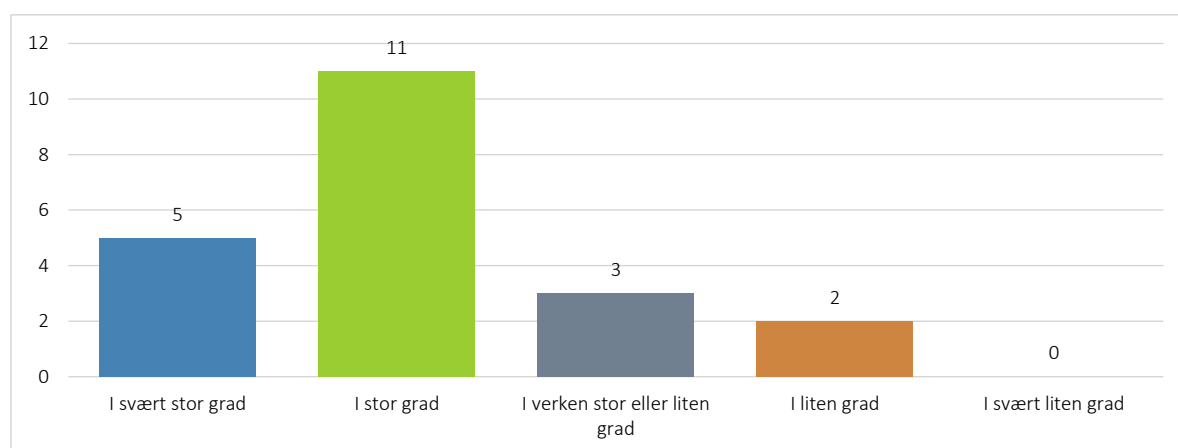
4.3.1 Kvalitet på økonomiarbeidet

Revisjonen får opplyst at økonomiarbeidet i menighetene tradisjonelt har vært praktisert ulikt, og fortsatt er det relativt stor variasjon i hvordan enkelte oppgaver løses. Likevel understreker økonomisjefen at det har vært en positiv utvikling i kvaliteten på økonomiarbeidet i menighetene de siste årene, og at stadig flere arbeidsprosesser strømlinjeformes og gjennomføres likt. For å illustrere forbedringen, viser hun til at det i tertialrapporteringen til 1. tertial 2020 kun var tre menighetsråd som hadde rapportene klare innen fristen, mens det var kun tre som *ikke* hadde rapportene klare til 1. tertial i 2021.

Økonomisjefen mener at økt ajourgrad nok kan skyldes ulike faktorer, inkludert et forenklet økonomi- og faktureringssystem, ny regnskapsfører med flere ansatte som gir mindre sårbarhet ved fravær, bedre oppfølging av administrasjonslederne fra områdelederne, samt mindre aktivitet under covid-19.

Administrasjonslederne ble i spørreundersøkelsen spurt om i hvilken grad de vurderte at økonomiarbeidet i menigheten fungerer på en tilfredsstillende måte. Svarene er gjengitt i figur 3:

Figur 3: I hvilken grad vurderer du at økonomiarbeidet i din menighet fungerer på en tilfredsstillende måte? (N=21)

Som det går frem av figuren, svarte langt de fleste av administrasjonslederne at økonomiarbeidet i menigheten enten «i svært stor grad» eller «i stor grad» fungerer tilfredsstillende, mens tre svarte «i verken stor eller liten grad» på spørsmålet, og to «i liten grad».

De fem administrasjonslederne som svarte «i verken stor eller liten grad» eller «i liten grad» ble bedt om å komme med utdypende kommentarer knyttet til hva som er det viktigste som kan forbedres i økonomiarbeidet i menigheten. Svarene hadde noe ulikt fokus. Én administrasjonsleder uttrykte i sitt svar at omfanget av økonomioppgaver som lå til stillingen ikke var i samsvar med utlysningsteksten til stillingen og heller ikke for stillingsbeskrivelsen. Vedkommende kommenterte videre at om administrasjonslederne skal ha et slikt omfang med økonomioppgaver må det stilles krav til slik kompetanse hos dem som ansettes i disse stillingene.

En annen administrasjonsleder svarte at det er behov for mer tid til oppgavene, samt sentralisering og effektivisering. Vedkommende skrev at: «Det eneste som trengs i menighetene er to ting: regnskapsrapporter for økonomisk oppfølging, samt én anvisningsfunksjon. Ut over dette kan alle oppgaver sentraliseres».

Den siste administrasjonslederen som svarte på spørsmålet er administrasjonsleder for to menigheter, og ønsket seg at det var samme kontaktperson hos regnskapsfører i begge menighetene, samt at økonomiutvalgene i de to menighetene fikk mer opplæring.

4.3.2 Opplæring

Administrasjonsledere mottar opplæring i økonomiarbeid gjennom ulike kurstilbud:

For det første tilbys nye administrasjonsledere en opplæringsuke ved tiltredelse. Innføring i økonomiarbeid skjer da over en dag, dels med en overordnet gjennomgang av økonomiarbeidet i BKF og menighetene, samt en introduksjon i aktuelle økonomisystemer.

For det andre har det vært jevnlig avholdt heldagssamlinger for administrasjonsledere. Økonomi har ofte vært tema på disse samlingene, som oftest dokumentert med en presentasjon som er tilgjengeliggjort for alle

Forvaltningsrevisjon av økonomiarbeid i menighetene i Bergen kirkelige fellesråd | Det praktiske økonomiarbeidet

administrasjonslederne. Under covid-19-pandemien har disse samlingene vært erstattet av opplærings via Teams. Dette har også vært tilfelle for opplæring i nytt økonomisystem (se avsnitt 4.3.3).¹²

For det tredje tilbys administrasjonslederne kurs i regi av KA¹³ (*Grunnkurs for kirkeverger og daglige ledere i menighet*). Dette er et kurs som går over 2 x 3 dager. Et av temaene er «Økonomiarbeid i menighetsråd og kirkelige fellesråd; Plan og budsjettarbeid, regnskap og årsoppgjør mv.» Nye administrasjonsledere deltar fortløpende på disse kursen.

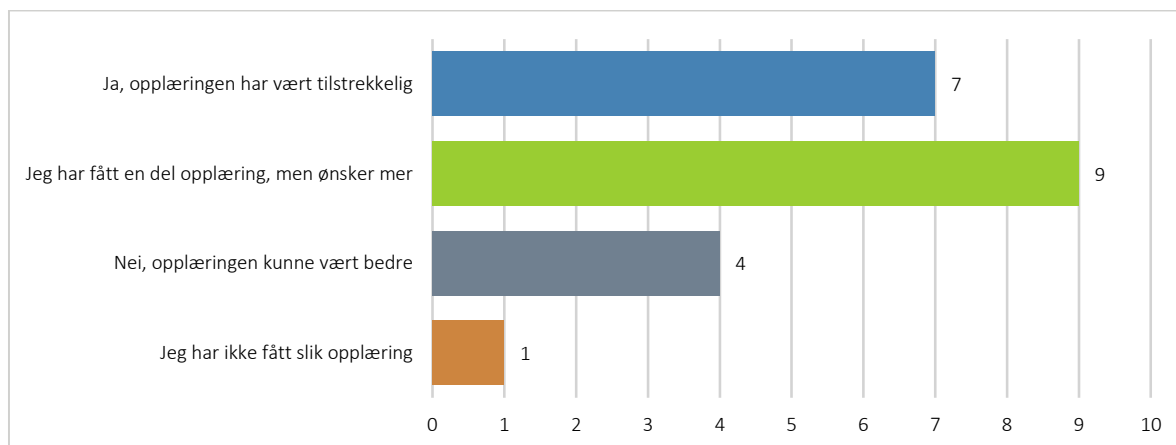
For det fjerde kan administrasjonslederne delta i et lederutviklingsprogram i regi av KA og VID.¹⁴ Dette programmet er samlingsbasert (3 samlinger), på totalt 30 timer pluss egeninnsats mellom samlingene. Et av målene med programmet er å utvikle «kompetanse i å forvalte virksomhetens finansielle, menneskelige og kulturelle/åndelige ressurser». Flere av administrasjonsledere i BKF har deltatt i dette programmet.

Og **for det femte** tilbys administrasjonslederne å delta i kurset *Økonomiarbeid og årsoppgjør*, også dette i regi av KA. Dette kurset går over 2 dager, og flere av administrasjonsledere i BKF har deltatt på dette.

I tillegg har administrasjonslederne hatt tilbud om fortløpende opplæring i nytt økonomisystem fra støtteressurs i BKF (jf. avsnitt 2.1.4).

Administrasjonslederne ble i spørreundersøkelsen spurt om de har fått tilstrekkelig opplæring i økonomiarbeid. Svarene er presentert i figur 4:

Figur 4: Har du fått tilstrekkelig opplæring i økonomiarbeid? (N=21)

Som figuren viser, svarte de fleste at de enten hadde fått tilstrekkelig opplæring eller at de hadde fått en del, men ønsket mer. Fire svarte at opplæringen kunne vært bedre, og én svarte at vedkommende ikke hadde fått opplæring.

Alle som *ikke* svarte at opplæringen hadde vært tilstrekkelig, fikk et oppfølgingsspørsmål der de ble spurt om hvilken opplæring de savnet eller ønsket mer av. Flere av svarene viste til at det har blitt tilbudt og gjennomført kurs, men at ikke har vært tilstrekkelig, dels pga. manglende kunnskap hos kursholder, og dels som følge av at en del økonomiarbeidsoppgaver gjøres sjeldent.

Videre ble etterlyst grunnleggende opplæring knyttet til den prinsipielle forståelsen av regnskap og budsjett, særlig for dem av administrasjonslederne som ikke har utdanning på feltet. Og mer spesifikt ble det etterlyst opplæring i økonomiarbeid opp mot menighetsrådet (hva skal gjøres og informeres om når) og opplæring i registrering av budsjett og økonomirapporter.¹⁵

Økonomisjefen forteller i intervju at flere administrasjonsledere fortsatt ønsker mer opplæring på området. Generelt oppfatter økonomisjefen at det er varierende blant administrasjonslederne i hvilken grad de har tilfredsstillende kompetanse og forståelse for økonomi og økonomistyring. Hun erfarer at noen administrasjonsledere ikke har tilstrekkelig grunnleggende forståelse på området, noe som kan ha konsekvenser for kvaliteten på økonomiarbeidet som gjøres.

¹² Revisjonen har fått tilsendt presentasjoner fra flere av kursene som har vært avholdt for administrasjonsledere i BKF.

¹³ Arbeidsgiverorganisasjonen for kirkelige virksomheter.

¹⁴ VID vitenskapelige høyskole er en privat, akkreditert vitenskapelig høyskole med verdibasert og kirkelig forankring.

¹⁵ Det ble øg etterlyst opplæring i det nye økonomisystemet. Dette behandles i avsnitt 4.3.3.

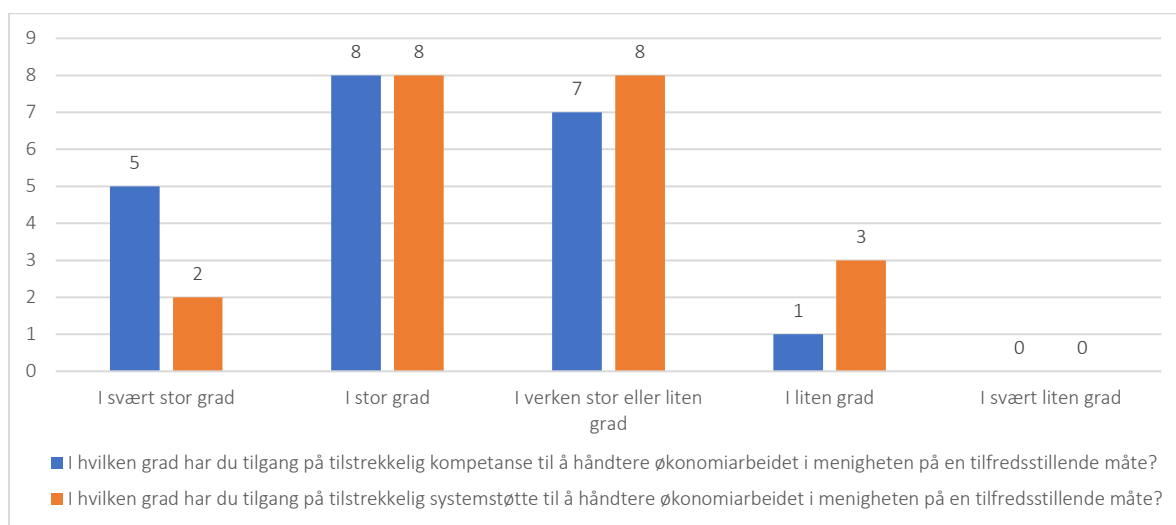
Økonomisjefen viser til at det har vært avholdt flere kurs om økonomiarbeid for administrasjonsledere de senere årene, og at disse under pandemien ble gjennomført per Teams. Dette fungerte bra, men økonomisjefen ser at det er et forbedringspotensial når det gjelder å planlegge kurs. Det er derfor igangsatt et arbeid i avdelingen med å utarbeide opplæringsplaner, noe som er særlig viktig nå, ettersom det er mange nye verktøy, systemer og rutiner administrasjonslederne skal lære seg – samtidig som det pågår en omorganisering i BKF.¹⁶

4.3.3 Systemstøtte og kompetanse

For administrasjonslederne er det nødvendig å ha tilgang til tilstrekkelig kompetanse (både hos seg selv og hos dem de støtter seg til) og systemstøtte (rutiner, verktøy, mv.) for å være i stand til å håndtere økonomiarbeidet i menigheten på en tilfredsstillende måte.

I spørreundersøkelsen ble administrasjonslederne derfor spurt om i hvilken grad de har tilgang på tilstrekkelig kompetanse og systemstøtte til å håndtere økonomiarbeidet i menigheten på en tilfredsstillende måte. Svarene på de to spørsmålene er presentert i figur 5:

Figur 5: Tilgang på systemstøtte og kompetanse (N=21)

Som det går frem i figuren, svarte administrasjonslederne i overveiende grad at de i enten i svært stor grad, i stor grad, eller i verken stor eller liten grad har tilgang på kompetanse og systemstøtte. Likevel blir tilgangen på kompetanse i større grad ble vurdert som tilstrekkelig enn tilgangen på systemstøtte.

Administrasjonslederne som svarte «i verken stor eller liten grad» eller «i liten grad» på ett av de to spørsmålene, ble bedt om å utdype nærmere hva for kompetanse og/eller systemstøtte de manglet tilgang på for å håndtere økonomiarbeidet i menigheten på en tilfredsstillende måte.

Flere av administrasjonslederne kommenterte at de selv manglet tilstrekkelig kompetanse på økonomiområdet (se også avsnitt 4.3.2), men det kom òg frem at noen av dem opplever at de får for lite hjelp fra andre (BKF og regnskapsfører).

Det kom videre flere konkrete tilbakemelding på hva administrasjonsledere ønsket seg av støtte og råd. Dette inkluderte støtte og råd til oppgaver knyttet til årsoppgjør, budsjettarbeid, regnskap, investeringsbudsjett og investeringsregnskap, pengeplassering i fond, lønns plassering for nytilsatte i menigheten, og forsikring og pensjon.

Tilsvarende kom det flere konkrete eksempler på systemstøtte som mangler; blant annet ble det vist til at det ikke foreligger tilstrekkelig med maler, at det nye økonomisystemet ikke hadde all funksjonalitet på plass da de første gang skulle budsjettere i dette (noe som medfører ekstraarbeid), og at det nye økonomisystemet mangler en del funksjonalitet som det tidligere økonomisystemet hadde (noe som oppleves som utfordrende av flere administrasjonsledere).

¹⁶ Det blir i forbindelse med verifisering av rapporten understreket at dette ikke bare gjelder økonomisystemer, men også andre administrative systemer.

Nytt økonomisystem

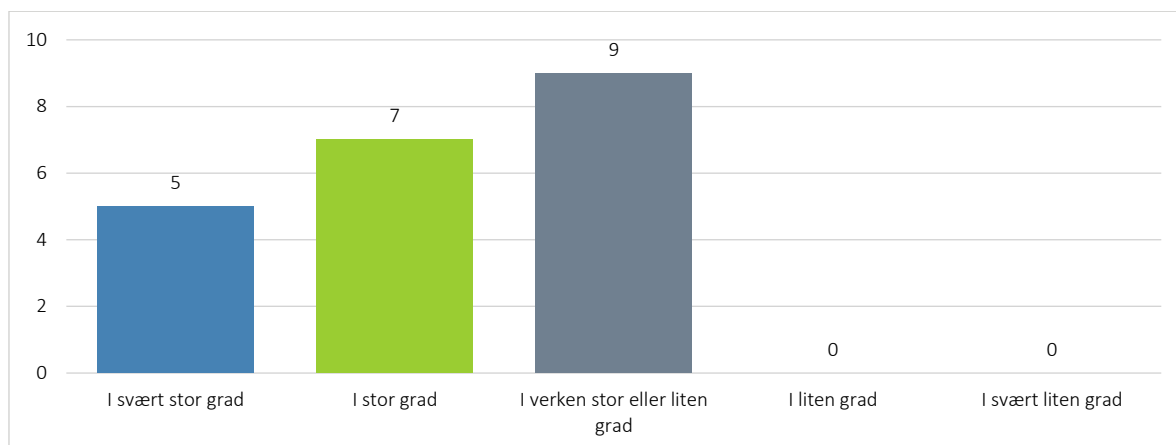
Det nye økonomisystemet ble tatt i bruk av alle menighetene i BKF 1. mai 2020.¹⁷ Økonomisjefen viser i intervju til at hun er fornøyd med det nye økonomisystemet, og peker videre på at administrasjonsleder har tilgang til langt mer informasjon i det nye økonomisystemet enn de hadde i det gamle økonomisystemet. Det nye systemet gir blant annet mulighet til å ha samlet oversikt over økonomiarbeidet i alle menighetene, noe som blant annet gjør oppfølgingsarbeidet i BKF ovenfor menighetene enklere og mer effektivt. Etter hennes vurdering har også økonomisystemet bidratt til at økonomiarbeidet i menighetene skjøttes på en bedre måte enn hva som var tilfelle tidligere.

Flere administrasjonsledere benyttet fritekstfeltene i spørreundersøkelsen til å kommentere på overgangen til nytt økonomisystem, også i spørsmål som ikke omhandlet dette. De viste blant annet til at både BKF og regnskapsfører lenge hadde visst om overgangen til nytt økonomisystem, men at når systemet skulle tas i bruk var det lite som var tilpasset menighetsregnskap, og at det tok lang tid før for eksempel rutiner rundt kontering av offer var på plass. De opplevde videre at det heller ikke var klart hvem som skulle gjøre hva da systemet ble innført, og både informasjon og opplæring ble opplevd som mangelfull. De pekte også på at det fortsatt mangler komplett kontoplan tilpasset menighetenes arbeid.

Økonomisjefen opplyser i korrespondanse med revisjonen at implementeringen av det nye økonomisystemet ikke ble godt nok håndtert, og gir administrasjonslederne rett i deres opplevelse av at det var en del innkjøringsproblemer (se også avsnitt 2.1.2).

Administrasjonslederne ble i spørreundersøkelsen spurt om i hvilken grad det nye økonomisystemet bidrar til et tilfredsstillende økonomiarbeid i menighetene. Svarene er presentert i figur 6:

Figur 6: I hvilken grad bidrar det nye økonomisystemet til et tilfredsstillende økonomiarbeid i menigheten? (N=21)

Som det går frem av figuren, svarte litt over halvparten (12) av administrasjonslederne enten «i svært stor grad» (5) eller «i stor grad» (7), mens de resterende ni svarte «i verken stor eller liten grad».

Disse resterende ni fikk et oppfølgingsspørsmål der de ble bedt om å utdype hvilke mangler eller utfordringer det nye økonomisystemet har som gjør at det i verken stor eller liten grad bidrar til et tilfredsstillende økonomiarbeid i menigheten.

Flere viste til at det nye økonomisystemet er svært stort og omfattende, noe som gjør det utfordrende å finne frem til de få funksjonene i systemet som administrasjonslederne har bruk for. I tillegg ble det pekt på at økonomiarbeidet generelt blir stadig mer automatisert, samtidig som det består av flere ulike systemer som skal samkjøres, noe som kan være komplisert og krevende, særlig for andre ansatte enn administrasjonslederne selv, som frivillige som driver menighetsarbeid og som må forholde seg til disse systemene.¹⁸

¹⁷ Bergen domkirke menighet hadde tatt i bruk det nye systemet levert av den foregående regnskapsføreren fra 1. september 2019, og gikk over til nytt økonomisystem levert av ny regnskapsfører 1. januar 2021.

¹⁸ Som eksempler ble Xledger, Solidus, Vipps, og integrasjon fra banker nevnt.

Opplæring i nytt økonomisystem

Revisjonen får opplyst at alle administrasjonslederne ble invitert til digital opplæring i forbindelse med implementering av det nye økonomisystemet. I forkant hadde den nye regnskapsføreren spilt inn ulike opplæringsvideoer tilpasset administrasjonsledernes behov, med temaer som:

- Introduksjon og grunnleggende bruk
- Min bilagsliste – kontering av inngående fakturaer
- Min bilagsliste – Kontering av bankbilag
- Godkjenning
- Fakturering
- Spøringer

Videoene er fortsatt tilgjengelige på «BKF Rutiner og skjema», sammen med brukerveiledning.¹⁹

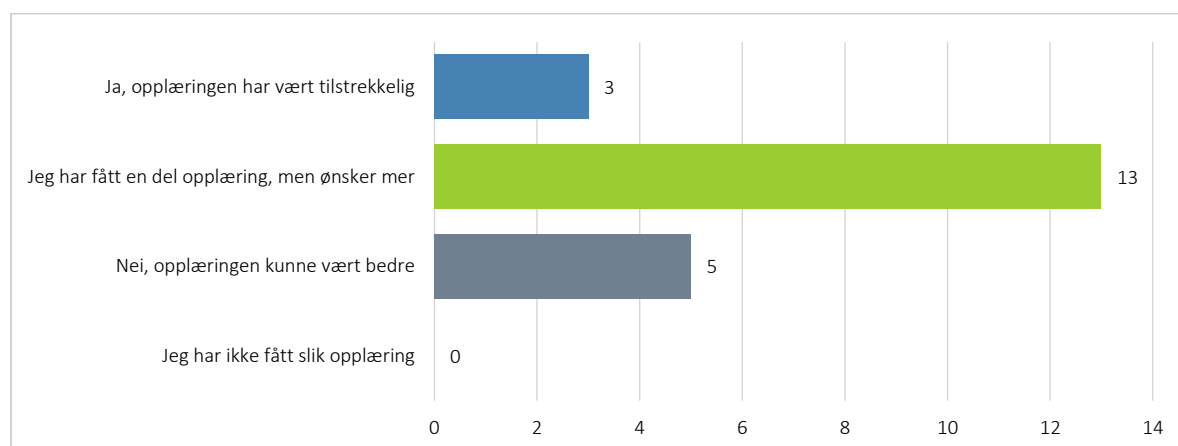
Det blir òg opplyst at det nye økonomisystemet har et omfattende arkiv med brukerveiledninger som en del av selve systemet. Avhengig av hvilken arbeidsprosess man står i, vil man ved å trykke spørsmålsteget øverst til høyre få opp aktuelle brukerveiledninger.

I tillegg har administrasjonslederne hatt tilbud om fortløpende opplæring i nytt økonomisystem fra støtteressurs i BKF (jf. avsnitt 2.1.4).

Videre går det frem at BKF i perioden etter implementering av det nye økonomisystemet har bistått menighetene med generell opplæring i ulike rutiner og funksjonalitet i systemet, utarbeidelse av budsjett og import av dette til det nye systemet, utarbeidelse av maler for bokføring av offer, utforming av hensiktsmessige rapporter, og fungert som bindeledd mellom regnskapsfører og administrasjonsledere.

I spørreundersøkelsen ble administrasjonslederne spurt om de har fått tilstrekkelig opplæring i det nye økonomisystemet. Svarene er presentert i figur 7:

Figur 7: Har du fått tilstrekkelig opplæring i nytt økonomisystem? (N=21)

Foruten de tre som svarte at de hadde fått tilstrekkelig opplæring, fikk alle administrasjonslederne et oppfølgingsspørsmål der de ble bedt om å kommentere hvilken opplæring de savnet eller ønsket mer av.

Flere av administrasjonslederne svarte at det nye systemet er svært omfattende, med mye funksjonalitet som de selv ikke har bruk for. Dette gjør det vanskelig for dem å manøvrere i systemet, og de ønsker seg derfor ytterligere opplæring, og også at funksjonalitet de ikke har bruk for fjernes fra grensesnittet de selv forholder seg til.

Noen av dem ønsker også opplæring i hvilke muligheter det nye systemet har som kan lette deres arbeidshverdag. I tillegg ble det uttrykt mer konkrete ønsker, som opplæring i fastsetting av regnskap, bruk av disposisjonsfond, investeringsarbeid, budsjettarbeid, samt opplæring i hvilke rapporter som skal brukes.

4.3.4 Vurdering

Undersøkelsen viser at de fleste administrasjonslederne vurderer at økonomiarbeidet i menighetene fungerer på en tilfredsstillende måte. Likevel mener en mindre andel av administrasjonslederne at økonomiarbeidet *ikke*

¹⁹ Revisjonen har fått tilsendt lenke til disse videoene.

fungerer tilfredsstillende, og også BKF sentralt er åpen på at det fortsatt er rom for forbedring. Behovet og potensialet for forbedring må sees i sammenheng med både covid-19-pandemien, innføringen av nytt økonomisystem, bytte av regnskapsførere, og den pågående omorganiserings- og nedbemanningsprosessen i BKF, som alle er faktorer som har hatt negative konsekvenser for økonomiarbeidet i menighetene.

Det er etablert flere opplæringstilbud. Undersøkelsen viser samtidig at flere av administrasjonslederne ønsker seg mer og bedre opplæring på økonomiområdet, både knyttet til spesifikke oppgaver, og med hensyn til generell og grunnleggende forståelse av økonomiarbeid. Revisjonen mener derfor det er viktig at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner gjennomføres som forutsatt, for slik å sikre at administrasjonslederne mottar den opplæring de trenger på området.

At en del administrasjonsledere har mottatt tilstrekkelig opplæring understøttes også av at en del av dem kommenterer at de ikke har tilstrekkelig kompetanse på området selv. Flere av dem etterlyste også mer støtte og råd fra BKF og regnskapsførere til et spekter av økonomirelaterte oppgaver. Revisjonen vil i den forbindelse peke på at oppgave- og ansvarsdelingen med fordel kan tydeliggjøres, også med hensyn til omfanget av bistand administrasjonslederne kan forvente fra hhv. BKF og regnskapsførere (se både avsnitt 3.3.2 og 4.4.2).

Når det gjelder systemstøtte, kommer det også frem at en del av administrasjonslederne opplever mangler som påvirker økonomiarbeidet deres negativt. En del av kommentarene knytter seg til manglende maler og rutiner for ulike arbeidsprosesser (se også avsnitt 3.4.2), mens flere omhandler ulike aspekter ved det nye økonomisystemet.

Det er innført et nytt økonomisystem, og både administrasjonslederne og økonomisjefen i BKF peker på at dette var en utfordrende prosess. Fortsatt rapporterer flere av administrasjonslederne at økonomisystemet ikke fungerer tilfredsstillende, og mange av dem etterlyser mer og bedre opplæring i det nye økonomisystemet. Revisjonen mener behovet for mer og bedre opplæring må vektlegges i det pågående arbeidet med utarbeidelse av opplæringsplaner.

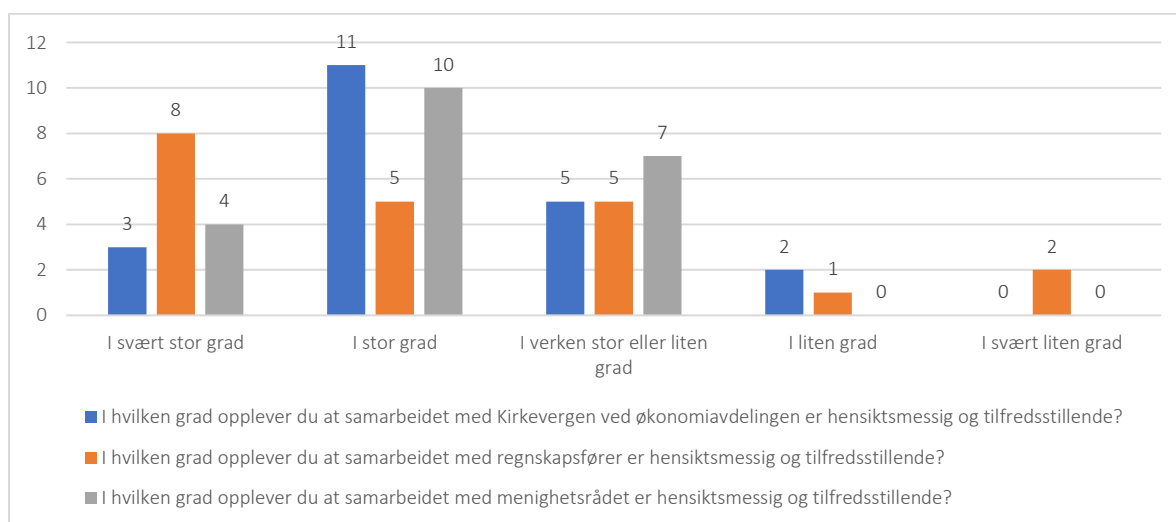
4.4 Samarbeid på økonomiområdet

4.4.1 Datagrunnlag

Økonomiarbeidet i menighetene er fordelt mellom administrasjonslederne, menighetsrådene, BKF og regnskapsførere. Fordelingen av ansvar og oppgaver går dels frem i gjeldende regelverk, og er ellers formalisert menighetsrådenes økonomireglement, administrasjonsledernes stillingsbeskrivelse, og avtalen mellom BKF og regnskapsførere. BKF og menighetene fikk ny regnskapsfører fra 1. mai 2020 (se avsnitt 2.1.3).²⁰

Administrasjonslederne ble spurt om i hvilken grad samarbeidet med hhv. økonomiavdelingen i BKF, regnskapsførere og menighetsrådet fungerer tilfredsstillende. Svarene er presentert i figur 8:

Figur 8: Samarbeid på økonomiområdet (N=21)

²⁰ I forbindelse med verifisering av rapporten presiseres det at det BKF – med unntak av bestemmelsen om at fellesrådet skal godkjenne menighetsrådenes økonomireglement – ikke har noen formell rolle for menighetsrådenes regnskap verken i forskrift eller økonomireglement. Mål for BKF sin rolle fremgår av verdi- og måldokument.

Som det går frem av figuren, svarte de fleste administrasjonslederne at de enten «i svært stor grad» eller «i stor grad» opplever at samarbeidet med **menighetsrådet** er hensiktsmessig og tilfredsstillende, mens syv av dem svarte at de «i verken stor eller liten grad» opplever dette.

De fleste svarte også positivt på spørsmålet om samarbeidet med **økonomiavdelingen**, selv om fem av dem «i verken stor eller liten grad» opplever dette samarbeidet som hensiktsmessig og tilfredsstillende, og to «i liten grad» gjør det.

Videre tyder svarene at det samarbeidet med **regnskapsfører** oppleves mest ulikt blant administrasjonslederne; her er det åtte som svarer at de «i svært stor grad» opplever at dette er hensiktsmessig og tilfredsstillende, fem hver som opplever dette «i stor grad» eller «i verken stor eller liten grad», én som opplever dette «i liten grad» og to som opplever dette «i svært liten grad».

Som i tidligere spørsmål, fikk alle administrasjonslederne som enten svarte «i verken stor eller liten grad», «i liten grad» eller «i svært liten grad» på minst ett av delspørsmålene et oppfølgingsspørsmål der de ble bedt om å utdype hvilke aspekter ved samarbeidet med Kirkevergen, regnskapsfører og/eller menighetsrådet de opplever at ikke er hensiktsmessig og/eller tilfredsstillende.

Svarene på oppfølgingsspørsmålet varierte relativt mye; noen administrasjonsledere var fornøyde med samarbeidet med ny **regnskapsfører**, mens flere andre var til dels svært kritiske til samarbeidet med regnskapsfører, og også til kvaliteten på arbeidet gjort av regnskapsfører. Det ble også kommentert at samarbeidet med regnskapsfører var personavhengig, med henvisning til at ulike menigheter har ulike kontaktpersoner hos regnskapsfører, og at disse løser ulike oppgaver for menighetene.

Økonomisjefen opplyser i intervju at avtalen med den nye regnskapsføreren har en fast og en variabel priskomponent. Dette var ikke tilfelle i avtalen med den foregående regnskapsføreren. Noen av administrasjonslederne er fra tidligere derfor vant til å spørre og rådføre seg med regnskapsfører relativt hyppig. Dette kan nå resultere i tilleggsfakturering for BKF, og er noe BKF arbeider for å bevisstgjøre både administrasjonslederne og regnskapsførerne. Administrasjonslederne har også fått beskjed om at suporthenvendelser skal gå via økonomiavdelingen.

Når det gjelder samarbeidet mellom administrasjonslederne og ny regnskapsfører forteller økonomisjefen at det var noen utfordringer i starten, i hovedsak knyttet til forventningsavklaringer. Dette tror økonomisjefen vil falle på plass etter hvert.²¹ Hun viser til at det er igangsatt et arbeid med å forbedre samarbeidet basert på erfaringene det siste året. Målet er å få etablert rutiner for «best practice», hentet både fra egne erfaringer og regnskapsførers erfaringer fra andre fellesråd.

Når det gjelder samarbeidet med **økonomiavdelingen** i BKF, svarte noen administrasjonsledere at de hadde lite samarbeid på økonomiområdet med BKF og økonomiavdelingen, og at dette var noe de savnet. Andre viste til at økonomiavdelingen hadde begrenset kapasitet, og utviste slik forståelse for at det kunne være utfordrende for BKF å følge opp alle administrasjonslederne tilstrekkelig og i samsvar med de ulike behovene hos administrasjonslederne.

Økonomisjefen vurderer på sin side samarbeidet med administrasjonslederne på økonomiområdet som godt, til tross for at det har vært mer krevende å avvikle samlinger og å gi tett oppfølging under covid-19. Hun forteller at graden av kontakt mellom økonomiavdelingen og administrasjonslederne varierer, og at ikke alle administrasjonslederne har for vane å ta kontakt. Blant dem som ikke tar kontakt er det både administrasjonsledere som håndterer økonomiansvaret sitt godt, men det er også eksempler på administrasjonsledere som burde ha tatt kontakt, men som ikke gjør det.

Administrasjonslederne som kommenterte samarbeidet med **menighetsrådet** i sine svar, tegnet er relativt entydig bilde av at menighetsrådene har svært ulikt kunnskapsnivå, og at flere av menighetsrådene har lite kompetanse på økonomiområdet. Dette fører til at flere administrasjonsledere opplever å stå alene med en del økonomioppgaver som med fordel kunne vært håndtert i samarbeid med menighetsrådet.

Flere av administrasjonslederne uttrykte ellers at ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen i BKF og regnskapsfører ble opplevd som utydelige, og det ble etterlyst avklaringer knyttet til hvem som kan og skal svare på eller følge opp forskjellige spørsmål og oppgaver.

²¹ Det blir i den forbindelse påpekt i verifiseringen av rapporten at vedlegg 5 til oppdragsavtalen med ny regnskapsfører som spesifiserer hva som er løpende og hva som er tilleggstjenester, samt hvem som er ansvarlig for hvilke oppgaver, ble signert 26. mars 2021.

4.4.2 Vurdering

Administrasjonslederne opplever i overveiende grad opplever at samarbeidet både med økonomiavdelingen, menighetsrådet og regnskapsfører er hensiktsmessig og tilfredsstillende, men likevel med noen nyanser; spredningen i svarene var størst når det gjaldt samarbeidet med regnskapsfører, minst når det gjaldt samarbeidet med menighetsrådet, og i overveiende grad vurdert som hensiktsmessig og tilfredsstillende – med noen unntak – når det gjaldt samarbeidet med økonomiavdelingen.

Ellers er det indikasjoner i undersøkelsen som tyder på at samarbeidet med ny regnskapsfører var preget av noen innkjøringsutfordringer, særlig knyttet til nødvendige forventningsavklaringer som måtte på plass som følge av endrete avtalevilkårene med den nye regnskapsføreren. Revisjonen merker seg også at det kommer frem informasjon som tyder på at samarbeidet fortsatt er utfordrende for en del administrasjonsledere. For eksempel blir det vist til at samarbeidet kan være noe personavhengig, og at det kan variere hvilke oppgaver regnskapsfører løser for ulike menigheter. Det må avklares hvilke bistand som skal ytes, slik at dette er klart for alle involverte.

Videre indikerer funn i undersøkelsen at økonomiavdelingen i BKF ikke er dimensjonert for å bistå administrasjonslederne i den grad flere av disse ønsker og har behov for. Revisjonen mener derfor det bør treffes tiltak for å tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha ovenfor administrasjonslederne.

Det bør også vurderes om ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører bør tydeliggjøres; flere administrasjonsledere opplever grenseoppgangen mellom disse som utydelig.

5 Konklusjon og anbefalinger

I dette forvaltningsrevisjonsprosjektet har Deloitte hatt som formål å undersøke om økonomiarbeidet i menighetene i Bergen fungerer tilfredsstillende, inkludert med hensyn til samarbeidet med Kirkevergen og regnskapsfører, og sett i sammenheng med overgangen til nytt økonomisystem.

Overordnet finner revisjonen at **økonomiarbeidet** i menighetene **opplevs** å fungere på en **tilfredsstillende** måte; dette er det de fleste administrasjonslederne svarer, og også inntrykket fra BKF sentralt. Likevel mener en mindre andel av administrasjonslederne at økonomiarbeidet *ikke* fungerer tilfredsstillende, og også BKF sentralt er åpen på at det fortsatt er rom for forbedring. Behovet og potensialet for forbedring må sees i sammenheng med både covid-19-pandemien, innføringen av nytt økonomisystem, bytte av regnskapsfører, og den pågående omorganiserings- og nedbemanningsprosessen i BKF, som alle er faktorer som har påvirket økonomiarbeidet i menighetene.

Når det gjelder **roller, ansvar og oppgaver** for økonomiarbeidet i menighetene, er dette formelt sett tydelig definert, og de fleste administrasjonslederne opplever også at dette reelt sett er tydelig. Bildet er imidlertid ikke entydig, og det er noen administrasjonsledere som *ikke* opplever at rolle-, ansvar- og oppgavefordelingen for økonomiarbeid i menighetene er tydelig. Blant annet er det flere som opplever både ansvarsdelingen mellom økonomiavdelingen i BKF og regnskapsfører, og mellom administrasjonsleder og regnskapsfører, som noe uklart.

Videre er det utarbeidet en rekke **retningslinjer, rutiner og prosedyrer** for økonomiarbeidet i menighetene, og svarene i spørreundersøkelsen indikerer at flere av administrasjonslederne opplever at det som foreligger er tilstrekkelig. Heller ikke her er imidlertid bildet entydig; det er administrasjonsledere som etterlyser bedre rutiner og maler for visse arbeidsoppgaver. Dette er BKF ved økonomiavdelingen oppmerksom på, og det er satt i gang en prosess for å utarbeide dette.

Administrasjonslederne har tilgang på et vidt spekter av **opplæringstilbud**. Likevel svarer flertallet av dem at de ønsker seg mer og bedre opplæring på økonomiområdet, både knyttet til spesifikke oppgaver, og med hensyn til generell og grunnleggende forståelse av økonomiarbeid.

Når det gjelder **nytt økonomisystem**, svarte de fleste administrasjonslederne at dette bidrar til et tilfredsstillende økonomiarbeid i menighetene. Alle administrasjonslederne har mottatt opplæring i systemet. Likevel ønsker langt de fleste administrasjonslederne seg ytterligere opplæring i systemet, og det kommenteres gjennomgående at det helt fra innføringsfasen av systemet i mai 2020, har vært utfordrende for flere av dem å håndtere systemet.

Administrasjonslederne opplever i overveiende grad at **samarbeidet både med økonomiavdelingen, menighetsrådet og regnskapsfører** er hensiktsmessig og tilfredsstillende, men likevel med noen nyanser. Når det gjelder regnskapsfører, var dette samarbeidet preget av noen innkjøringsutfordringer, særlig knyttet til nødvendige forventningsavklaringer som måtte på plass som følge av endrete avtalevilkårene med den nye regnskapsføreren. Videre kommer det frem at økonomiavdelingen i BKF ikke er dimensjonert for å bistå administrasjonslederne i den grad flere av disse ønsker og har behov for.

Basert på funnene i undersøkelsen, anbefaler revisjonen at BKF iverksetter følgende tiltak:

- 1) Sikre at ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører er tydelig for alle
- 2) Sikre at ansvarslinjene mellom administrasjonslederne og regnskapsfører er tydelig for alle
- 3) Tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha ovenfor administrasjonslederne
- 4) Sikre at BKF sin pågående prosess med utarbeidelse av utfyllende rutiner og maler for økonomiarbeidet i menighetene ferdigstilles, og at dette omfatter arbeidsoppgaver knyttet til budsjettprosessen
- 5) Sikre at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne gjennomføres som forutsatt, og at dette inkluderer tilstrekkelig opplæring av administrasjonslederne i nytt økonomisystem

Vedlegg 1: Høringsuttalelse

DEN NORSKE KIRKE
BKF Økonomiavdelingen

Deloitte AS avd Bergen
Postboks 6013
5892 Bergen

Dato: 29.09.2021

Vår ref: 21/03379-12

Deres ref:

Forvaltningsrevisjon - Økonomiarbeid i menighetene - Høringsuttalelse

Kirkevergen mottok utkast til rapport knyttet til forvaltningsrevisjon av økonomiarbeid i menighetene i Bergen 16. september og er bedt om å gi høringsuttalelse før rapporten ferdigstilles og oversendes kontrollutvalget.

Vi er glade for revisjonens overordnede konklusjon om at økonomiarbeidet i menighetene oppleves å fungere på en tilfredsstillende måte, samtidig som det kommer konkrete forslag til forbedringer.

I forbindelse med pågående nedbemannings- og omorganisering i BKF er det gjennomført en kartlegging av alle økonomifunksjoner administrasjonsleder ivaretar. Innspillene fra forvaltningsrevisjonen vil være svært nyttige i det videre arbeidet med å effektivisere økonomiarbeidet i menighetene.

Under kommenteres de fem tiltakene som foreslås iverksatt:

1. *Sikre at ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører er tydelig for alle.*
Økonomiavdelingen har ansvar for kontraktsoppfølging, arbeidet med felles rutiner, effektivisering og avvikshåndtering. En person er tilgjengelig for brukerstøtte. Denne tar videre kontakt med regnskapsfører sin brukerstøtte ved behov. Regnskapsfører er ansvarlig for at menighetenes regnskapsførsel skjer i henhold til gjeldende lover og regler, samt løpende kontakt med administrasjonslederne. På BKF sitt intranett finnes en oversikt over kontaktpersoner for ulike økonomioppgaver. Vi vil oppdatere denne slik at dette blir enda tydeligere.
2. *Sikre at ansvarslinjene mellom administrasjonslederne og regnskapsfører er tydelig for alle.*
Hver menighet har en kontaktperson hos regnskapsfører som har ansvar for leveransen til sine respektive menigheter. Ansvar og arbeidsdeling mellom regnskapsfører og administrasjonsleder fremgår av oppdragsavtalens vedlegg 5 og «Rutiner og tidsfrister». Begge disse dokumentene er tilgjengelig på BKF sitt intranett. Administrasjonsleders ansvar fremgår også av stillingsinstruks og menighetens økonomireglement. Det er vanskelig å være ytterligere konkret på dette området, men vi vil gjennomgå «Rutiner og tidsfrister» for å se etter forbedringspunkter.

Postadresse:	E-post:	Telefon: +47 55 59 32 00	Saksbehandler
Marken 34 5017 BERGEN	Web: https://kirken.no/bergen/ Org.nr.:	Telefaks:	Mette Rogstad Heimli

3. *Tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha overfor administrasjonslederne.*
Det er områdeleder som har ansvar for oppfølging av administrasjonsleder – også i forhold til økonomiarbeidet, mens økonomiavdelingen har en rådgiver- og støttefunksjon. Vi ser at det kan være behov for å avklare grensesnittene mellom avdelingene tydeligere og det er derfor startet et arbeid mellom økonomiavdelingen og avdeling for kirkeliv, kultur og diakoni for å se på dette.

4. *Sikre at BKF sin pågående prosess med utarbeidelse av utfyllende rutiner og maler for økonomiarbeidet i menighetene ferdigstilles, og at dette omfatter arbeidsoppgaver knyttet til budsjettprosessen.*

Dette er en kontinuerlig prosess som dessverre ikke får nok oppmerksomhet/prioritet grunnet begrensede ressurser i økonomiavdelingen.

Det blir gjennomført kurs for administrasjonslederne i budsjettarbeid 28. oktober. Målet er en samkjørt prosess med felles maler, rådgiving og tilrettelegging. Når menighetene har vedtatt sitt budsjett, skal dette enkelt kunne leses inn i XLedger.

5. *Sikre at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne gjennomføres som forutsatt, og at dette inkluderer tilstrekkelig opplæring av administrasjonslederne i nytt økonomisystem.*

Som for punkt 4 er dette en kontinuerlig prosess som også begrenses av knappe ressurser. Siden kompetansen og opplevelsen av hvordan økonomiarbeidet fungerer er ulik blant administrasjonslederne, vil vi i større grad legge til rette for individuell hjelp og veiledning.

Med vennlig hilsen

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Mette Rogstad Heimli
økonomisjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Deloitte AS avd Bergen

Postboks 6013 5892 Bergen

Vedlegg 2: Revisjonskriterier

Krav i lov og forskrift

Fra 1. januar 2021 gjelder ny økonomiforskrift, Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke. Bestemmelsene i Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke fra 2003 er i hovedsak videreført, men det var behov for en revisjon på grunn av den nye trossamfunnsloven og ny kommunelov med iboende økonomibestemmelser fra 2020. I påvente av ny kirkeordning er «soknets organer» og «organ for soknet på kommunenivå» begrepene som er benyttet om det som tidligere ble benevnt som menighetsråd og fellesråd.

Formålet med forskriften fremgår i § 1-1: «Forskriftens formål er å legge til rette for en tjenlig og forsvarlig økonomiforvaltning i soknets organer, og på den måten sikre en god økonomistyring i den virksomhet som disse organene har ansvar for».

Forskriften stiller krav om at menighetsråd (soknets organer) skal ha både årsbudsjett og føre regnskap, begge etter nærmere spesifiserte regler (se §§ 9-11 for budsjettarbeid og §§ 12-19 for regnskap).

§ 20 i forskriften pålegger menighetsråd å vedta bestemmelser om økonomiforvaltningen i eget økonomireglement. Disse skal minst inneholde bestemmelser om:

- delegering av myndighet
- vedtak og endring av årsbudsjett
- intern rapportering og budsjettoppfølging.

Det går òg frem at økonomireglementet for menighetsråd i flersoknskommuner skal godkjennes av vedkommende kirkelige fellesråd (organ for soknet på kommunenivå).

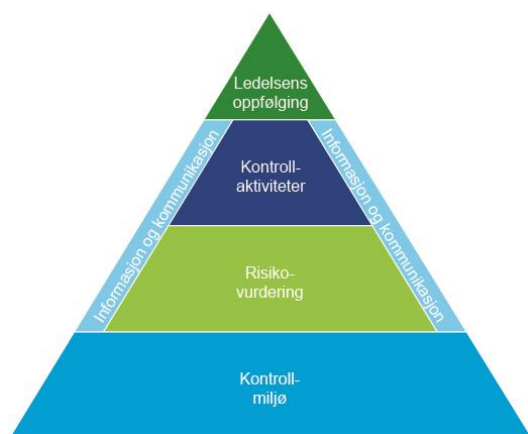
Internkontroll

Det er flere anerkjente rammeverk som beskriver grunnprinsipp for god internkontroll. Et av de mest brukte rammeverkene for internkontroll er COSO-modellen.²² Hovedelementene i COSO-modellen er felles for flere av de ulike rammeverkene for internkontroll. De viktigste elementene er:

- kontrollmiljø
- risikovurdering
- kontrollaktiviteter
- kommunikasjon og informasjon
- ledelsesoppfølging

Komponentene er gjensidig avhengige av hverandre, og likeverdige deler av et internkontrollsystem. COSO-modellen kan illustreres slik:

Figur 9: Illustrasjon av COSO-modellen.

²² COSO: *Internal Control – Integrated Framework* (2013).

I COSO sitt rammeverk går det frem at mål på sektorovergripende nivå er en forutsetning for internkontroll. Ledere og ansatte i organisasjonen må ha en forståelse av de overordnede strategiene og målene i organisasjonen, og en del av internkontrollarbeidet er å spesifisere målbare, oppnåelige, relevante og tidfestede mål som organisasjonen skal jobbe etter. Disse overordnede målene skal operasjonaliseres til de underliggende enhetene i organisasjonen.

I denne forvaltningsrevisjonen er det særlig kontrollmiljødimensjonen som er relevant som revisjonskriterium. For å sikre en god internkontroll er det, ifølge COSO-modellen, viktig å utvikle et godt kontrollmiljø. Kontrollmiljøet er de standardene, prosessene og strukturene som danner basis for organisasjonen sitt internkontrollarbeid. Det er flere viktige prinsipper for et godt kontrollmiljø, blant annet:

- at organisasjonen viser at de er opptatt av integritet og etiske verdier
- at ledelsen, med utgangspunkt i organisasjonen sine mål, etablerer strukturer, rapporteringskanaler og egnede fullmakts- og ansvarsforhold.
- at organisasjonen forplikter seg til å tiltrekke seg, utvikle og beholde kompetanse som samsvarer med organisasjonens mål (opplæring).

Opplæring

BKF har et verdi- og måldokument som presenterer organisasjonen, og som skal være styrende for hvordan BKF-administrasjonen arbeider. Verdi- og måldokumentet for 2021-2022 inneholder blant annet mål og tiltak knyttet til administrasjonsledernes kompetanse, både generelt og innenfor økonomiarbeidet spesielt. I avsnittet om hva kirkelivavdelingen skal gjøres om arbeidsgiver, står det blant annet BKG skal «[v]ære en profesjonell arbeidsgiver med fokus på samarbeid og utvikling». For å nå dette målet er det listet opp en rekke tiltak, inkludert:

- Bidra til kompetanseutvikling, opplæring og oppfølging av ansatte
- Tilrettelegge for fagsamlinger for ansatte
- Skape møteplasser for samarbeid og utvikling
- Løfte frem god praksis, dele og lære av hverandre
- Ha fokus på strategisk kompetanseledelse inkludert kompetanseplanlegging
- Sikre at administrasjonslederne følger opp menighetsrådene med tanke på saksbehandling, arkivering, økonomiarbeid m.m.

I verdi- og måldokumentet går det videre frem at økonomiavdelingen har som mål å være en ressurs for menighetene på økonomiområdet, med blant annet følgende tiltak:

- Kartlegge opplæringsbehov for administrasjonslederne på økonomiområdet og utarbeide opplæringsplan
- Tilby kurs for menighetsrådene i økonomiarbeid
- Være tilgjengelige for veiledning og opplæring ved behov

I tillegg til det ovennevnte, kan man utlede et krav om opplæring og kjennskap til system, rutiner og regelverk blant ansatte fra generelle internkontrollprinsipper. Et sentralt tiltak i ethvert internkontrollsystem vil være at det er på plass tilstrekkelig opplæring til at de ansatte er i stand til å gjennomføre sine arbeidsoppgaver i samsvar med lover, krav og forventninger.

Generelle internkontrollprinsipper kan også legges til grunn som kriterium for vurdering av samarbeid og samhandling; et sentralt tiltak i ethvert internkontrollsystem vil være at organiseringen er hensiktsmessig, både ved at roller og ansvar er tydelig fordelt mellom ansatte og involverte aktører, og at det er tilstrekkelige møteplasser og samhandlingsarenaer for ansatte og involverte aktører slik at man får samkjørt og koordinert arbeidet som blir gjort.

Vedlegg 3: Sentrale dokumenter og litteratur

Lov og forskrift

- Barne- og familiedepartementet. Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke. FOR-2003-09-25-1215

Ander kilder

- Håndbok for menighetsråd og kirkelig fellesråd 2019-2023 (2019, utarbeidet av Kirkerådet og KA)
- COSO: Intern Control – Integrated Framework 2013

Dokumenter fra Bergen kirkelige fellesråd

- Diverse rutiner, retningslinjer og veiledninger for økonomiarbeid i menighetene
- Diverse opplæringsmateriell for økonomiarbeid i menighetene
- Økonomireglement for Bergen kirkelige fellesråd (vedtatt 15.02.18, BKF-sak 05/18)
- Mal for økonomireglement i menighetene i Bergen kirkelige fellesråd
- Stillingsbeskrivelse for administrasjonsledere
- Timeplan for kurs til administrasjonsledere
- Kursmateriell til administrasjonsledere
- Delegeringsreglement for Bergen kirkelige fellesråd (vedtatt 29.04.2020, BKF-sak 21/20)
- Fullmaktsmatrise for Bergen kirkelige fellesråd (tatt til etterretning 09.12.20, BKF-sak 66/20)
- Oversikt over rutiner, ansvar og tidsfrister for økonomiarbeid i menighetene
- Verdi- og måldokument for Bergen kirkelige fellesråd, 2020-2021

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

© 2021 Deloitte AS

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Sekretariat for kontrollutvalet

Vår referanse 2019/84-15
Dato 21.10.2021

Fellesrådet i BKF

Innstilling - Forvaltningsrevisjon innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem - Revisjonsrapport

Vedlagt følger innstilling i sak PS 22/21 «Forvaltningsrevisjon innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem - Revisjonsrapport» etter møte i kontrollutvalget i BKF 19.10.2021.

Kontrollutvalget ber om at innstillingen sammen med revisjonsrapporten blir lagt frem som sak i møte i fellesrådet 08.12.2021.

Med helsing

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Brevet er elektronisk godkjent og har difor inga handskriven underskrift

Kopi til:
Leder i fellesrådet
Leder i kontrollutvalget

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksfremstilling

Saksnr: 2019/84-14
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	22/21	19.10.2021

Forvaltningsrevisjon innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem - Revisjonsrapport

Forslag til innstilling

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem, ber fellesrådet kirkevergen:

1. Sikre at ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører er tydelig for alle
2. Sikre at ansvarslinjene mellom administrasjonslederne og regnskapsfører er tydelig for alle
3. Tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha ovenfor administrasjonslederne
4. Sikre at BKF sin pågående prosess med utarbeidelse av utfyllende rutiner og maler for økonomiarbeidet i menighetene ferdigstilles, og at dette omfatter arbeidsoppgaver knyttet til budsjettprosessen
5. Sikre at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne gjennomføres som forutsatt, og at dette inkluderer tilstrekkelig opplæring av administrasjonslederne i nytt økonomisystem
6. Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.03.2022 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen

Saksprotokoll 19.10.2021 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møtet

Forvaltningsrevisor i Deloitte, Frode Løvlie, presenterte resultatet av den gjennomførte forvaltningsrevisjonen innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Kontrollutvalget ønsker at Deloitte får 15 minutter til å presentere rapporten for fellesrådet i møte 08.12.2021.

Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem, ber fellestrådet kirkevergen:

1. Sikre at ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører er tydelig for alle
2. Sikre at ansvarslinjene mellom administrasjonslederne og regnskapsfører er tydelig for alle
3. Tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha ovenfor administrasjonslederne
4. Sikre at BKF sin pågående prosess med utarbeidelse av utfyllende rutiner og maler for økonomiarbeidet i menighetene ferdigstilles, og at dette omfatter arbeidsoppgaver knyttet til budsjettprosessen
5. Sikre at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne gjennomføres som forutsatt, og at dette inkluderer tilstrekkelig opplæring av administrasjonslederne i nytt økonomisystem
6. Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.03.2022 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen

Sammendrag

Deloitte har nå gjort ferdig forvaltningsrevisjon innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem og revisjonsrapport er levert. Formålet med denne saken er at kontrollutvalget skal behandle rapporten og vedta innstilling til fellestrådet som gjør endelig vedtak i saken.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Bergen kirkelige fellestråd - forvaltningsrevisjon av økonomiarbeid i menighetene

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem i møte 20.04.2021.

Av den godkjente prosjektplanen fremgår det at formålet med forvaltningsrevisjonen er:

«Formålet med prosjektet vil være å undersøke om økonomiarbeidet i menighetene fungerer tilfredsstillende, inkludert med hensyn til samarbeidet med Kirkevergen og regnskapsfører, og sett i sammenheng med overgangen til nytt økonomisystem.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt formål har revisjonen formulert følgende problemstillinger:

- 1) *I hvilken grad er det etablert system, rutiner og praksis som sikrer at økonomiarbeidet i menighetene fungerer tilfredsstillende?*
 - a. *Er roller, ansvar og oppgaver for økonomiarbeidet i menighetene tydelig definert?*
 - b. *Er det utarbeidet tilstrekkelig med retningslinjer, rutiner og prosedyrer for økonomiarbeidet i menighetene?*
 - c. *I hvilken grad vurderer administrasjonslederne at økonomiarbeidet i menighetene fungerer på en tilfredsstillende måte?*
 - i. *Har administrasjonslederne mottatt tilstrekkelig opplæring i økonomiarbeid?*
 - ii. *Opplever administrasjonsledere at de har tilgang på tilstrekkelig kompetanse og systemstøtte (rutiner, verktøy mv.), som setter dem i stand til å skjønne økonomiarbeidet i menighetene på en tilfredsstillende måte?*
 1. *Bidrar det nye økonomisystemet til et tilfredsstillende økonomiarbeid i menighetene?*
 2. *Har administrasjonslederne fått tilstrekkelig opplæring i det nye økonomisystemet?*
 - d. *Opplever administrasjonslederne å ha et hensiktsmessig og tilfredsstillende samarbeid innenfor økonomiområdet med:*
 - i. *Kirkevergen?*
 - ii. *Regnskapsfører?*

Av prosjektplanen går det videre frem at det er lagt inn slike avgrensinger i revisjonen:

«Forvaltningsrevisjonen er avgrenset til å gjelde økonomiarbeidet i menighetene i BKF, og vil bare unntaksvis berøre andre deler av BKF sitt økonomiarbeid ved at også samarbeidet på dette området skal undersøkes. Det er ikke gjort analyser av det faktiske regnskapsarbeidet.»

Vedtakskompetanse

Det er kontrollutvalget som har ansvar for å gjennomføre slike revisjoner. Det er likevel fellesrådet som har avgjørelsesmyndighet i saken, etter innstilling fra kontrollutvalget, når revisjonsrapport foreligger, jf. regler for kontrollutvalget i BKF § 5.

Vurderinger og virkninger

Deloitte har nå gjort ferdig forvaltningsrevisjon innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem, revisjonsrapport er levert og ligger ved som vedlegg til saken. Rapporten har vært sendt kirkevergen for uttalelse og denne går frem av vedlegg 1 i rapporten.

Deloitte har i denne forvaltningsrevisjonen benyttet dokumentanalyse, intervju, spørreundersøkelse stikkprøvegjennomgang og verifiseringsprosesser som metoder. Etter sekretariatet sin vurdering har Deloitte levert en god rapport som er i samsvar med kontrollutvalgets bestilling.

Sekretariatet har merket seg at Deloitte bl.a. konkluderer slik på side 3 i sammendraget:

«Overordnet finner revisjonen at økonomiarbeidet i menighetene oppleves å fungere på en tilfredsstillende måte; dette er det de fleste administrasjonslederne svarer, og også inntrykket fra BKF sentralt. Likevel mener en mindre andel av administrasjonslederne at økonomiarbeidet ikke fungerer tilfredsstillende, og også BKF sentralt er åpen på at det fortsatt er rom for forbedring. Behovet og potensialet for forbedring må sees i sammenheng med både covid-19-pandemien, innføringen av nytt økonomisystem, bytte av regnskapsfører, og den pågående omorganiserings- og nedbemanningsprosessen i BKF, som alle er faktorer som har påvirket økonomiarbeidet i menighetene.»

Sekretariatet har merket seg at Deloitte kommer med slike anbefalinger til Bergen kirkelige fellesråd i punkt 5 Konklusjon og anbefalinger i rapporten:

- 1) Sikre at ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører er tydelig for alle
- 2) Sikre at ansvarslinjene mellom administrasjonslederne og regnskapsfører er tydelig for alle
- 3) Tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha ovenfor administrasjonslederne
- 4) Sikre at BKF sin pågående prosess med utarbeidelse av utfyllende rutiner og maler for økonomiarbeidet i menighetene ferdigstilles, og at dette omfatter arbeidsoppgaver knyttet til budsjettprosessen
- 5) Sikre at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne gjennomføres som forutsatt, og at dette inkluderer tilstrekkelig opplæring av administrasjonslederne i nytt økonomisystem.

Konklusjon

Kontrollutvalget har et spesielt ansvar for å følge opp at fellesrådets vedtak i forbindelse med behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Det vises til «Regler for kontrollutvalget i BKF» § 5 der det bl.a. står dette:

«Kontrollutvalget skal påse at Fellesrådets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.»

Forslag til innstilling i saksfremstillingen, bygger på forslag til tiltak i rapporten. På bakgrunn av dette blir det anbefalt at kontrollutvalget innstiller på at fellesrådet ber kirkevergen sørge for å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Menighetsavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Lars Kristian Stendahl Gjervik		21/10493-3	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	66/21	08.12.2021

Tildeling av ressurser til frivillighetsprosjekt i menighet des 2022**Vedlegg:**

Frivillighetsprosjekt i menighetene - ordning og vurderingskriterier
Kortversjon presentasjon av alle frivillighetsprosjektene

Saksframlegg

14 menigheter har søkt om ressurser til 15 frivillighetsprosjekt i sine menigheter. 9 av menighetene ba om hjelp til å skrive søknad fra frivillighetsteamet, alle de har fått bistand. Kirkevergen innstiller på at 12 av menighetene får innvilget prosjekt, samt at de tre siste prosjektene flyttes fra prosjekt til oppgaver som løses i FRIDA. Årsaken er oppgavens begrensede omfang og mangelfulle søknader. Dette betyr at alle menighetene som har søkt om ressurser til sitt frivillighetsarbeid får bistand fra frivillighetsteamet. Meldeportalen FRIDA er allerede mye brukt av menighetene, og tilbakemeldingene er gode. Det er derfor satt av ressurser til å følge opp forespørsler som kommer inn. Dette er også viktig for å ha ressurser til de menighetene som ikke får prosjektressurser i denne runden, slik at også de kan få nytte av fellesressursene vi har til å utvikle frivillighetsarbeidet.

Vurdering:

Jf. vurderingskriteriene vedtatt av fellesrådet, er prosjektene vurdert opp mot følgende kriterier: Kvalitet, gjennomføring, forankring, måloppnåelse, effekt, bærekraft, kunnskapsdeling, læring og overføringsverdi. Du kan lese mer om innholdet i disse kriteriene i vedlegget til saken. Videre er det vurdert hvordan vi skal forstå fellesrådets tidligere vedtak om å plassere ressursene i prostiene. Det er vurdert slik at vi søker å ivareta at ingen prosti blir forfordelt med ressurser og at frivillighetskonsulentene i hovedsak sitter lokalisert i den prosjektmenigheten de leder prosjekt. Så har vi opprettet en primærkontakt i hvert prosti slik at alle menighetene vet hvilken frivillighetskonsulent de kan kontakte direkte.

Det har vært et stort arbeid å vurdere søknadene rettferdig og med faglig kvalitet. Det er tatt høyde for at noen menigheter har hatt større kapasitet til å skrive søknad, samt at noen har mer kunnskap om frivillighet og prosjektorganisering enn andre. Det faktum at frivillighetsteamet har bistått 9 av menighetene i prosessen, har bidratt til at alle menighetene som får tildelt ressurser har spennende og relevante prosjekter. I mange av prosjektene er også overføringsverdien stor. Det er derfor sannsynlig at et prosjekt i en menighet vil komme flere til gode, når vi skal dele erfaringer, praksis og løsninger. Prosjektressursene innvilges for ett år. Dette for ikke å låse ressursene for lenge av gangen. Det vil bli mulig å søke om forlengelse av prosjekt. Vedlagt ligger en kortversjon av prosjektsøknadene. Om noen ønsker å lese fullstendige søknader kan de henvende seg til Lars Kristian S. Gjervik på lq376@kirken.no

Kirkevergen innstiller på følgende ressurstildeling:

Menighet	Prosjekt	Ressurs	Lengde
Slettebakken	Helhetlig plan for frivillighet	20%	1 år
Landås	Helhetlig plan for frivillighet	20%	1 år
Åsane	Organisere frivillighetsarbeidet og få verktøy for rekruttering	20%	1 år
Arna	Organisere frivillighetsarbeidet og få verktøy for rekruttering	20%	1 år
Storetveit	Helhetlig plan for frivillighet	20%	1 år
Eidsvåg	Organisering og utvikling av frivillighetsarbeidet	20%	1 år
Sandviken	Rekruttering av unge gjennom å utvikle menighetens digitale praksis	10%	1 år
Loddefjord	Rekruttering av unge gjennom å utvikle menighetens digitale praksis	10%	1 år
Nygård	Ledelse og oppfølging av frivillige knyttet til fredagskvelden	20%	1 år
Løvestakksiden	Vegetarmiddag i nærmiljøet	20%	1 år
Birkeland inkl. Sædalen	Helhetlig menighetsplan, med fokus på frivillighetens plass/rolle	30%	1 år
Skjold (1)	Det hvite huset	20%	1 år
SUM menighetsprosjekt		230%	

Store FRIDA-oppgaver	Kommunikasjon (Skjold (2), Fyllingsdalen, Sælen) Kursrekke for kompetanseheving på frivillighetsområdet.		
FRIDA	Konkrete, avgrensede, fortløpende oppgaver som meldes i FRIDA		
SUM FRIDA		100%	

Utviklingsarbeid for alle menighetene	Digitale system for ivaretagelse og kommunikasjon med frivillige		
	Bygge opp ressursbank på frivillighetsfeltet		
	Rekruttering via omdømmebygging og synliggjøring		
	Sette fokus på frivillighet i menigheten (knyttet til Frivillighetens år 2022)		
SUM felles		50%	
Totalt ressursbruk.	(En av de ansatte er 20% tillitsvalgt)	380 %	

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar tildeling av ressurser til frivillighetsprosjekt i menighetene slik det fremkommer i saken.

Frivillighetsprosjekt i menighetene

– ordning og vurderingskriterier

Det er utarbeidet en veileder for å bistå arbeidet med å utforme prosjektsøknader. Denne henvises det til i dette dokumentet.

Formål med ordningen

Formålet med ordningen er å bistå menighetene i å nå kirkens mål knyttet til arbeid med frivillighet. Målene er forankret i Kirkemøtet, Bjørgvin Bispedømmeråd, Bergen kirkelige fellesråd og de enkelte Menighetsråd. En utdyping av dette finnes i veilederen.

Frivillighetskonsulentstillingenes overordnede formål er:

Kirken er fellesskapet av troende. Frivillighet er en døråpner til dette fellesskapet.

1. Bidra til at menighetene er åpne og attraktive fellesskap for frivillighet.
2. Bidra til at menighetene har god og effektiv praksis knyttet til frivillighetsarbeidet.
3. Bidra til utvikling og kompetanseheving i menighetene.
4. Jobbe direkte med menigheter gjennom prosjektarbeid.

Om Frivillighetsteamet

Fra 1. juni 2021 etableres det et frivillighetsteam med fire frivillighetskonsulenter som skal jobbe for alle menighetene i Bergen. Disse skal ha to oppgaver. For det første skal de jobbe direkte med menighetene gjennom prosjektarbeid. For det andre skal de drive tiltak som kommer menighetene til gode utover prosjektene. Dette kan f.eks. være kurs og opplæring, arrangere samlinger for frivillige, byomfattende rekrutteringskampanjer, eller lavterskel hjelpetjeneste. Intensjonen er at ressursen på 400 % skal bli en sterkt kraft i organisasjonen som bidrar til utvikling og vekst for menighetene.

Hvem kan søke

Menighetsrådene i Bergen kan søke om ressurser.

Hva kan man søke om støtte til

- a) Menighetsrådene gis mulighet til å søke om prosjektrussurser til frivillighetsarbeid, utfra egne definerte behov.
- b) Menighetene får tildelt ressurser som ikke er midler til å ansette en midlertidig prosjektmedarbeider, men som er fast ansatt frivillighetskonsulent i frivillighetsteamet.
- c) Menighetene kan få tildelt inntil 50% resurs i prosjektperioden.
- d) Prosjektperioden vil normalt være inntil 3 år.
- e) Prosjektene skal evalueres i forhold til måloppnåelse, økonomi og prosess.

- f) Kirkevergen utarbeider en veileder til prosjektsøknaden. I denne veilederen tegnes det ut noen prosjektmoduler som menighetene kan velge å innlemme i sine søknader. Prosjektmodulene inneholder tema som er i kjerneområdet for frivillighetsarbeid som f.eks. rekruttering, frivillighetsledelse, ivaretagelse, organisering, kommunikasjon og omdømmebygging.

Vurderingskriterier

Vurderingskriterienes hensikt er:

- Bidra til at menighetenes søknader behandles rettferdig og etter samme vurdering.
- Bidra til at prosjektene har relevans i forhold til å nå kirken og menighetenes mål.

Følgende elementer inngår i en helhetlig vurdering av søknaden:

1. Kvalitet

- I hvilken grad målene for prosjektet er klare, relevante.
- I hvilken grad prosjektet er gjennomtenkt og troverdig.
- I hvilken grad det som skal komme ut av prosjektet har kvalitet.

2. Gjennomføring og forankring

- I hvilken grad prosjektet er gjennomførbart.
- I hvilken grad prosjektet er forankret i menighetsrådet.
- I hvilken grad prosjektet er forankret stab.
- I hvilken grad mulige risikoer er belyst.

3. Måloppnåelse og effekt

- I hvilken grad det er sannsynlig at man når definerte mål.
- I hvilken grad effekten av måloppnåelse vil ha betydning for menigheten oppdrag.

4. Bærekraft.

- I hvilken grad prosjektet vil stå på egne ben og kan videreføres av menigheten når prosjektperioden er ferdig.

5. Kunnskapsdeling, læring og overføringsverdi

- I hvilken grad prosjektet har overføringsverdi til andre menigheter.
- I hvilken grad prosjektet kan lære oss noe som vi kan dele med andre.

Behandlingsprosedyre:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar tildeling av prosjektr ressurser til menighetene etter innstilling fra kirkevergen.

Søknadsskjema

Søknaden sendes inn i digital søkeportal med ev. vedlegg.

Rapportering

Frivillighetskonsulenten har på vegne av menighetsrådet ansvar for å skrive en sluttrapport til kirkevergen. Rapporten skal behandles i menighetsrådet før den leveres.

KORT SAMMENDRAG AV ALLE PROSJEKTENE

01 // Sandviken

Rekruttering av unge gjennom å utvikle menighetens digitale praksis

Utvikle en ungdomskultur med muligheter for å drive med bilde og lyd i ulike gjøremål i menigheten, og slik skape en større frivillighetskultur i menigheten på flere ulike arenaer gjennom å bruke digitale hjelpemidler.

02 // Skjold (2)

Forbedret informasjonsarbeid på digitale plater

Få på plass et bedre og mer funksjonelt informasjonsarbeid med et godt samvirke mellom stab og frivillige. Bedre it-kompetansen, og få en frivillig til å ha hovedansvaret for informasjonsarbeidet i menigheten. Synliggjøre selve kirken, både i menigheten og ut med tydelig kommunisert strategi. Få en helhetlig kommunikasjonsstrategi, som gjenspeiler seg i all digital kommunikasjon i menigheten.

03 // Nygård

Ledelse og oppfølging av frivillige knyttet til fredagskvelden

Rekruttere både unge og voksne ledere for at Fredagskveld i kirken skal være et godt tilbud til barn og unge i Nygård menighet. Gi unge ledere ledertrening, samt å gi voksne ledere faglig påfyll.

04 // Birkeland og Sædalen

Helhetlig menighetsplan og frivillighet i Birkeland og Sædalen menigheter

Kirke og nærmiljø henger sammen. Det er derfor viktig at kirken får hjelp til å på best mulig måte være kirke lokalt. For å få til det, er det viktig at lokale menigheter kjenner sitt nærmiljø, og at denne kjennskapen får påvirke menighetens strategi og handlingsplaner.

Frivillighet i kirken: Frivillige medarbeidere er en uvurderlig ressurs og de danner ryggmargen i alt kirkelig arbeid. Vi i Birkeland og Sædalen ønsker å se på hvordan vi som kirke kan bli enda bedre på å rekruttere og ivareta frivillige medarbeidere i det som kalles den nye frivilligheten. I dette prosjektet ønsker vi mer konkret og se på hvordan helhetlig menighetsplan kan være med på å gi oss noen redskap for å arbeide målrettet med dette.

05 // Skjold (1)

Det hvite huset – et diakonalt veksthus og nærmiljøtiltak på Skjold

Etter menighetsrådets vurdering er det på Skjold behov for både hus og hage: I nærmiljøet, som preges av utbygging og økt fortetting, finnes det ingen ikke-kommersielle møteplasser.

Tanken er at Det hvite huset skal inngå som en del av menighets diakonale arbeid, med frivillig involvering både i utvikling og drift i fokus. Det hvite huset kan være et senter for nyskapende diakoni som tar både frivillighet og konseptet «grønn menighet» til nye nivå.

06 // Åsane

Utarbeide og implementere plan for frivillighet i menigheten

Utarbeide en helhetlig plan for oppfølging, ivaretagelse og rekruttering av frivillige medarbeidere. Finne et egnet verktøy og plattformer for å kommunisere med de frivillige, gjøre det lettere å registrere seg som frivillig, og få til en toveis kommunikasjon. Finne en plattform som letter det å holde orden på flere hundre frivillige.

07// Loddefjord*Rekruttering av unge gjennom å utvikle menighetens digitale praksis*

Utvikle en ungdomskultur med muligheter for å drive med bilde og lyd i ulike gjøremål i menigheten, og slik skape en større frivillighetskultur i menigheten på flere ulike arenaer gjennom å bruke digitale hjelpemidler.

08 // Slettebakken*Operasjon frivillighet*

Få på plass en plattform og et system for rekruttering, oppfølging og koordinering av frivillige. En menighetsplan for frivillighet og ivaretagelse.

09 // Arna*Frivillighetsstruktur*

Utarbeide en overordnet struktur for organisering av det frivillige arbeidet. Ivaretagelse, oppfølging og rekruttering av frivillige medarbeidere. Implementering og igangsetting av denne.

10 // Løvestakksiden*“Vegetarmiddag”*

Administrativ støtte i nært tiltaket “Vegetarmiddag” hvor det hver mandag kommer mellom 40 og 70 mennesker. Organisere de frivillige, og utforme instruksjoner og retningslinjer er noe av det vi trenger hjelp til. Ivaretagelse av de frivillige er også et aspekt av dette arbeidet. Markedsføre prosjektet for omverden, og drive omdømmebygging. Vi trenger også en som kan påta seg å søke prosjektmidler for å kunne drifte tilbudet videre.

11 // Storetveit*Helhetlig plan for frivillighet*

Bygge opp en frivillighetsorganisasjon der frivillige også opplever at de erfarer gode rammer for sitt arbeid. De må bli sett, hørt og bekreftet. De må få bruke sine evner. De må erfare at de er en del av et slikt felleskap.

12 // Landås*Aktiv frivillighet i Landås menighet*

Styrke det strategiske arbeidet med frivillige, og utarbeide en plan for ledelse av de frivillige. Implementering av teknologi som letter kommunikasjonen med de frivillige. Rekruttere nye frivillige da den eldre garde nå i større grad gir stafettpinnen videre. En plan for ivaretagelse og oppfølging av de frivillige.

13 // Eidsvåg*Revitalisering av Eidsvåg menighet*

Menigheten har hatt stor nedgang i de frivillige de siste årene, og ønsker å knytte disse til seg igjen, samt få nye. Stikkord for søknaden er rekruttering, ivaretagelse, og oppfølging av de frivillige slik at de opplever Eidsvåg menighet som et godt sted å være.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Kirkebygg

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Arne Tveit	710	21/10534-3	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	67/21	08.12.2021

Sædalen kirke - godkjenning

Vedlegg:

Juryrapport, 30112021

Saksframlegg

I Sædalen/Nattland har de ventet i 50 år på kirken sin. «Nattland frivillige menighetsråd» opprettet et fond i 1964 for å begynne innsamling av penger til ny kirke. I 1970 kjøpte Fana kommune en kirketomt, en tomt som viste seg ikke aktuell for kirkebruk. I 2013 startet kommunen et arbeid med områderegeringsplan for Indre Sædal, med ny kirketomt som et av hovedformålene. I fellesrådets møte med politikerne før kommunevalget i 2015, var realisering av kirke i Sædalen et viktig satsingsområde. I 2016 bevilget kommunen penger til kirke i Sædalen. Reguleringsplanen ble endelig vedtatt i 2020. I planbeskrivelsen står det tydelig at «*med sin funksjon og sentrale beliggenhet skal kirken bidra til et mer aktivt og attraktivt sentrum*». Tomten som ble regulert til kirketomt ble kjøpt i 2021. Nå er tiden kommet for å realisere kirkebygget.

På fullmakt fra Birkeland menighetsråd og Sædalen menighetsstyre har en lokal byggekomite og kirkevergen arbeidet frem en anbudsbeskrivelse. I arbeidet har det også vært hentet inn ekstern ekspertise, fra kirkebyggkonsulenten, norske arkitekters landsforbund, KA m.fl. Selv om vi i prinsippet ikke er bundet av regelverket i Bergen kommune, har planleggingen skjedd i tråd med [Bergen kommunes arkitektur- og byformingsstrategi](#).

Våren 2021 ble det invitert til en pris- og design-konkurransen. I forbindelse med valg av utlysingsmetode hadde vi et eget møte i kirkebyggutvalget for å drøfte ulike alternativer. I reguleringsplanen er det krav om at det skal være arkitektkonkurransen. Kommunen har bekreftet at kravene er dekket i måten vi har laget konkurransen, der arkitekturen har en avgjørende vekt.

13 team ønsket å delta i konkurransen. En komite med lederen i den lokale byggekomite, kirkebyggsjefen og rektor på Bergen arkitektthøgskole valgte ut 5 team som så ble invitert til å utarbeide hvert sitt konkurransebidrag. De startet sitt arbeid i juni, og leverte 15.oktober.

De 5 konkurransebidragene har vært fyldig presentert, på fellesrådets og menighetens hjemmesider ([kan leses her](#)), med oppslag på skolen i Sædalen og i Kirkens hus i Marken, i artikler i Fanaposten, BT og Dagen.

Det ble nedsatt en jury for å bedømme de innsendte bidragene, med følgende medlemmer:
Fra Sædalen menighet: Leidulf Øy, Mia Sørbø, Håkon Klepsvik
Fra BKF: Mette Svanes (juryleder), Bjarne Skarestad

Einar Dahle Arkitekter: Einar Dahle
 Ramp Arkitekter: Ove Morten Berge (tidligere kirkebyggkonsulent)
 Atsite Landskapsarkitekter: Imke Wojanowski

Prosten i Fana m.fl. gav innspill til de ulike bidragene før juryen startet arbeidet. Vi har også fått en rapport om de akustiske forholdene ved hvert av forslagene.

Juryen vil før fellesrådsmøtet ha laget en rapport og gitt en bedømmelse av alle de innsendte bidragene. Rapporten deres vil bli offentliggjort på pressekonferanse fredag, og sendt til fellesrådet samme dag. Juryen har påpekt både styrker og svakheter ved alle forslagene. I den videre prosessen vil en arbeide for å bearbeide og forbedre vinnerbidraget der juryen påpeker svakheter.

Frem til nå har fellesrådets behandling av Sædalen kirke blitt gjort gjennom gjentatte vedtak av verdi- og måldokument, budsjetter, budsjettinnspill til kommunen, samt at prosjektet har vært presentert i rapporter til de fleste fellesrådsmøter (slik vi gjør med alle kirkeprosjekter). Nå er tiden kommet for at fellesrådet skal gjøre det formelle vedtaket om at vi kan gå i gang med prosjektering og bygging av det kirkebygget som har vunnet pris- og designkonkurransen.

I tillegg til å bli godkjent i fellesrådet, skal det godkjennes av det valgte kirkerådet, før saken kan sendes til kommunale byggesaksmyndigheter. Underveis skal saken til uttalelse i Birkeland menighetsråd (menighetsrådet har møte 7.des, uttalelse derfra vil bli lagt frem i fellesrådsmøtet) og i menighetsmøte i Birkeland (vil skje etter gudstjenesten i Sædalen 12.desember). Biskop og prost vil også få anledning til å gi uttalelse. Dersom fellesrådet velger å ikke godkjenne saken, vil den stoppe opp, eventuelt bli restartet. Uttalelsene fra menighetsråd, menighetsmøte, prost og biskopen vil ikke kunne stanse saken, men vil bli lagt ved søknaden om godkjenning i kirkerådet.

Vi har som mål å få saken behandlet på kirkerådsmøtet i mars, da må søknaden sendes inn i god tid før det. Alternativt vil søknaden bli behandlet i juni.

Den vinnende arkitekten, sammen med representanter for menigheten og ekspertise med bakgrunn fra kunsthøyskolen i Bergen, vil peke ut en kunstner som i samarbeid med arkitekten skal finne frem til fungerende kunst i kirken. Kunsten skal så behandles separat i de lokale kirkelige organer og biskopen.

Etter planen skal en i starten av januar gjøre avtale med den tilbyderen som har vunnet konkurransen om å bygge kirken. Avtalen vil selvsagt være under forutsetning av nødvendige godkjenninger. Det vil også være noen uklarheter som må avklares i kontraktsforhandlingene. Den lokale byggekomite vil være til stede i forhandlingene. I tillegg vil vi ha med oss ekspertise på kontraktsmessige forhold.

Økonomi

Alle anbudene som kom inn lå i nærheten av den gitte grensen på 50 570 000,-. I tillegg kommer medgåtte utgifter til tomt, til juryarbeid, til BKF/Akasia sin oppfølging gjennom prosjektperioden, til eventuelle anleggsbidrag fra BKK m.m. Det vil også komme noen ønsker om tilleggsoppsjoner som må vurderes (eksempelvis innenfor energibesparelse (bergvarme/solceller), kjeller under kirkebygget m.m.). Samtidig vil det være naturlig å be menigheten om å betale noe av tilleggene. De har allerede stilt opp med noe, og vi forventer at de stiller med mer. I allerede vedtatte budsjetter er det avsatt 57 000 000,- millioner kroner til prosjektet (2,7 mil. av disse er beregnet medgått ved utgangen av 2021). Kirkevergen har satt av 3 millioner i tillegg i forslaget til budsjett for 2022. Ønsker fellesrådet at vi både skal ha solceller og bergvarme for maksimal klimatilpasning, vil vi ventelig måtte bruke 1-2 millioner ekstra.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd godkjenner planene for bygging av Sædalen kirke, inkludert valg av entreprenøren xxx, arkitektfirmaet xxx og landskapsarkitektfirmaet xxx.
Saken sendes videre til kirkerådet for godkjenning der.
En kopi sendes prost og biskop, slik at de gis mulighet for å gi uttalelse om planene.

Fellesrådet forutsetter at kirkevergen samarbeider nært med menighetens lokale byggekomite om det videre arbeidet med prosjektet. Dersom det skjer vesentlige endringer i planene, bes kirkevergen om å komme tilbake til fellesrådet for nye vedtak.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

JURYRAPPORT

En kirke full av liv

DESIGN- OG PRIS KONKURRANSE

NY KIRKE I SÆDALEN, BERGEN

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

KORT OM KONKURRANSEOPPGAVEN

Sædalen kan betegnes som en bygd i byen med lett tilgang til fjell og skog. Området har hatt en omfattende boligutbygging de siste 15-20 år, og består av en stor andel familier med barn og ungdom. Det er mye frivillig engasjement i Sædalen gjennom idrettslag, menighetsarbeid, og aktiviteter knyttet til kultur, miljø og bærekraft. Det er imidlertid få lokale møtesteder utenom skolebyggene, som er i flittig bruk. Den nye områdereguleringsplanen legger til rette for etablering av flere møtesteder gjennom nærmiljøanlegg, klubbhus og kirke.

Med eget kirkebygg vil det åpne seg flere nye muligheter for menigheten og lokalmiljøet. Med sin sentrale beliggenhet i sentrum, vil kirken og uteområdene kunne invitere Sædalens innbyggere til ulike aktiviteter eller bare en pust i bakken. Både unge og gamle vil kunne få et møtested på dag- og kveldstid. Det kan være eldretreff og babysang på formiddagen, avløst av skolebarn og ungdommer som kan få leksehjelp eller bare henge på kirketorget etter skoletid. Menigheten vil få et kirkerom tilrettelagt for kirkelige handlinger som gudstjenester, dåp, konfirmasjoner og begravelser, men det vil også bli tilrettelagte arealer for å arrangere konserter, temakvelder, forestillinger m.m.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

Menigheten har formulert følgende mål for ny nærkirke i Sædalen:

Sædalen menighet ønsker seg en kirke full av liv hele uken, som er et møtested til glede for Gud og mennesker. Et lyst, varmt og stilrent kirkebygg som gjennom sin arkitektur, utsmykning og innbydende uteområder, inviterer og appellerer til kontakt mellom mennesker, og mellom mennesket og Gud gjennom:

- Et kirkerom som gir oss et glimt av det hellige. Et møtested som uttrykker det som er større enn oss selv, og gir en himmel over livet i sorg og glede.

- Et kirketorg med cafe som er hjertet i kirkebygget. Et åpent og tilgjengelig møtested hvor folk kjenner at det er godt å være, og som inviterer deg inn fra sentrum i Sædalen.

- En aktivitetsdel med gode og fleksibelt tilrettelagte rom for ulike grupper, og som muliggjør flere parallelle aktiviteter.

- Et uteområde som inviterer til aktivitet og sosiale møteplasser, som oppleves som en del av kirken og samtidig åpner opp mot naturen rundt.

RANGERING

Motto: *En kirke full av liv*

Hille Melbye	Arkitekter
KOHT	Arkitekter
TAG	Landskapsarkitekter
K. Nordang	Entreprenør

Motto: *Liv Laga*

HOLON	Arkitektur
RATIO	Arkitekter
BOGL	Landskapsarkitekter
STOLTZ	Entreprenør

Motto: *Inn i Varmen*

LJB	Arkitekter
	Landskapsarkitekt
Leigland Bygg	Entreprenør

Motto: *Lyskilden*

Helen & Hard	Arkitekter
Norconsult	Landskapsarkitekter
Lars Jønsson	Entreprenør

Motto: *Sædaleshovet*

MAD, Bergen	Arkitekter
MUD	Landskapsarkitekter
Brødrene Ulveseth	Entreprenør

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

GJENNOMFØRING AV KONKURRANSEN

Konkurransen ble gjennomført som en design- og priskonkurransen med en offentlig anskaffelse i to trinn. Det ble holdt en prekvalifiseringsrunde der deltagerne ble vurdert på et sett med kriterier og fem firmaer plukket ut til videre arbeid. Disse ble invitert til en design- og priskonkurransen som ble vurdert etter et annet sett med kriterier. Konkurransen blir avholdt etter reglene om Plan- og designkonkurranser (Anskaffelsesforskriften Del I, II og V). Denne utlysningen gjaldt prekvalifiseringen, hvor 5 av 13 leverandørteam ble valgt ut som kandidater til pris- og designkonkurransen del 2.

Milepælene i konkurransen var:

Oppstartsmøte:	09.06.2021 (befaring)
Spørsmålsfrist:	20.09.2021
	04.10.2021 (forlenget frist)
Innleveringsfrist:	01.10.2021
	15.10.2021 (forlenget frist)

Utkastene ble levert til juryfunksjonær Jan Helge Helleaker på Mercell innen tidsfrist. Mottak, registrering og håndtering av utkastene ble ivaretatt slik at anonymiteten til deltakerne ble ivaretatt, i tråd med bestemmelsene for Plan- og designkonkurranser. Utkastene ble vurdert av en jury og anonymitetsprinsippet ble kompetent ivaretatt. Juryen gjennomførte en intens juryøkt fra 9-11 november 2021, samt et jurymøte 23.11.2021.

Utkastene har vært stilt ut på Sædalen skole fra lørdag 23.oktober. Det har vært to lokale informasjonsmøter om prosessen frem mot valg av kirkebygg og det ble gitt mulighet menighet og lokalmiljø å komme med sine innspill til juryen. Hvert team ble tildelt et honorar på 100 000,- eks mva.

JURY

De innleverte utkastene er bedømt av en jury med følgende sammensetning:

Mette Svanes

Juryleder, kirkeverge,
Bergen kirkelige fellesråd

Bjarne Skarestad

Seniorrådgiver,
Bergen kirkelige fellesråd

Leidulf Øy,

Byggekomite, Sædalen
menighet

Mia Sørbø,

Byggekomite, Sædalen
menighet

Håkon Klepsvik,

Byggekomite, Sædalen
menighet

Aina Dahle,

Arkitekt MNAL, d. ETH/SIA
Einar Dahle Arkitekter AS

Ove Morten Berge,

Sivilarkitekt MNAL,
Ramp Arkitekter

Imke Wojanowski,,

Landskapsarkitekt MNLA,
Atsite Landskapsarkitekter

Carmen I. O. Roman

Jurysekretær, arkitekt MNAL,
Akasia

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

EVALUERINGSKRITERIER

Juryen har under arbeidet benyttet de definerte kriteriene for konkurransen knyttet til arkitektonisk helhetskonsept, kvalitet og miljø. Det er også lagt vekt på at prosjektet skal være gjennomførbart innenfor de begrensinger som er gitt i reguleringsplanen og innenfor de rammene som er gitt for prosjektet.

Konkurransprogrammet med tilhørende vedlegg, sammen med informasjon og avklaringer i perioden har dannet grunnlaget for de innsendte forslagene og materialet som er evaluert av Juryen. Juryen har ønsket å velge det utkastet som ivaretar konkurransens intensjoner og krav på best mulig måte.

Følgende kriterier er satt ved evaluering av konkurranseutkastene:

Arkitektonisk helhetskonsept (60%)

- Helhetlig arkitektonisk uttrykk for bygg og uteområder som gir attraktivitet og aktivitet for sentrum i Sædalen.
- Et kirkebygg som møter menighetens behov for funksjonelle og fleksible romløsninger.
- Krav, forventninger og føringer fremgår av romprogrammet («En kirke full av liv») og brukerreisene, samt reguleringsplan.
- Overordnet beskrivelse av innlemming av kunstnerisk utsmykking.

Kvalitet og miljø (30%)

- Et helhetlig konsept for materialvalg, både utendørs og innendørs.
- Et helhetlig bærekraftkonsept som svarer på byggherrens miljøkrav.
- Krav, forventninger og føringer fremgår av kvalitetsbeskrivelsen.

Pris og leveransedyktighet (10%)

- Et kirkebygg som er realiserbart innenfor tilgjengelige budsjettrammer som formidlet i prekvalifikasjonen er den rammen på kr 52.570 Mill eks mva
- Krav, forventninger og føringer fremgår av kvalitetsbeskrivelsen og entrepriseforutsetninger.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

JURYENS GENERELLE VURDERING AV KONKURRANSEN

Det er juryens oppfatning at konkurransen har vært vellykket. Det ble levert fem godt gjennomarbeidete konkurranseutkast som har gitt juryen fine faglig diskusjoner. Spesielt de tre rangerte utkastene viser interessante innspill og realistiske løsninger.

Det er innen disse tre at juryen finner forslag med konsepter som eier den nødvendige robusthet og et utviklingspotensial som tåler bearbeiding og endringer i neste fase uten å miste sine kvaliteter, romlige som praktiske.

Kirken i Sædalen skal kombinere flere funksjoner som tilfredsstillende premisser nedlagt i innbydelsen for unge så vel som for gamle. Kirken skal være inviterende til sambruk på tvers av generasjonene, den skal være praktisk, moderne, arealeffektiv, tilrettelagt for fleksibel og samtidig bruk, og slik være den naturlige møteplassen i Sædalen.

Tomten er utfordrende. Både bekk og topografi, samt nabolagets høyst varierende topologi stiller krav til kirkens evne til å markere seg med verdighet og samtidig være innbydende. Reguleringsplanen setter klare begrensinger for prosjektet knyttet til bebygd areal, byggegrense mot vassdrag, byggehøyder med mer. Det er ingen av forslagene som har fullt ut løst kommuneplanens krav til parkeringsdekning. Dette er ikke tillagt stor vekt i juryens vurdering, men enkelte forslag har utfordret reguleringsplanens føringer om f.eks. avstand til vassdrag eller maks-BYA, noe som har gitt fine diskusjoner.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

JURYENS AVGJØRELSE

Etter juryens totalvurdering er det forslaget «En kirke full av liv» som har løst oppgaven best. Forslaget har et tydelig, solid og robust konsept med potensiale for videre bearbeiding i prosjekteringsfasen og forholder seg strengt til reguleringsplanen for tomten. Forslaget vektlegger et tydelig kirkebygg og svarer på menighetens ønsker og behov om en fleksibel romløsning på en helhetlig måte.

Juryen er glad for å kunne bidra til en ny milepæl i arbeidet med å realisere et etterlengtet kirkebygg for menigheten og lokalsamfunnet i Sædalen.

Som juryleder – og på vegne av Bergen kirkelige fellesråd - vil jeg takke jurymedlemmene for arbeidet i juryen. Vi har hatt morsomme og faglig utviklende dager med juryeringen, - dette takket være spennende og varierte forslag fra konkurransedeltakerne. Jurymedlemmene har lyttet respektfullt til hverandre, og alle har bidratt aktivt med sin kompetanse. Gjennom arbeidet har vi opplevd felles modning og juryens avgjørelse er enstemmig.

Det er med glede og stolthet juryen leverer sin avgjørelse og peker på en verdig vinner av design- og anbudskonkurransen for ny kirke i Sædalen. Vi håper at prosjektet får godkjenning i «alle» ledd og kan bli realisert til glede og velsignelse for menighetslivet og alle i Sædalen.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

JURYENS UNDERSKRIFTER

Mette Svanes

Juryens leder
Kirkeverge, BKF

Bjarne Skarestad

Seniorrådgiver,
BKF

Leidulf Øy

Byggekomite,
Sædalen menighet

Mia Sørbo

Byggekomite,
Sædalen menighet

Håkon Klepsvik,

Byggekomite,
Sædalen menighet

Aina Dahle,

Arkitekt MNAL,
Einar Dahle arkitekter

Ove Morten Berge

Sivilarkitekt, MNAL,
Ramp arkitekter

Imke Wojanowski

Landskapsarkitekt, MNLA
Atsite Landskapsarkitekter

Carmen I. O. Roman

Sivilarkitekt MNAL,
Akasia as

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

EN KIRKE FULL AV LIV

KONKURRANSENS VINNER

Hille Melbye Arkitekter

Kaja Melbye
Mikkel Haavaldsen
Joachim M. Andersen

KOHT Arkitekter

Anders O. Bjørneseth

PEAB - K. Nordang Entreprenør

Håvard Tjore
Anthon Brudvik

TAG Landskapsarkitekter

Merete Gunnes

En kirke full av liv har en arkitektonisk vilje og en troverdighet som et samlet anlegg. Forslaget harmonerer i samspillet mellom arkitektur, omgivelser og funksjoner og vil bli et landemerke i sentrum av Sædalen.

Arkitektur er en fortelling. Bygget har en tydelig annonsering av å være en kirke, med tårnet i front og en innbydende felles inngang for alle. I kirkelig tradisjon har bygget en aksial oppbygging med et østvendt kirkerom. Kirken og kirkebakken henvender seg bestemt og flott mot sentrum, og relasjonen mellom ute og inne er tydelig og fint balansert.

Kirkeanlegget er kompakt og har en funksjonell oppdeling med god plassering av og interaksjon mellom de forskjellige funksjonene. Planløsningen er ryddig med en god sonefordeling som inviterer til flerbruk.

Kirkerommets grunnplan har gode proporsjoner som kan gi et allsidig og godt rom. Rommet har god høyde og planen er kvadratisk. Dette gir en god bredde som sikrer god fleksibilitet og en romfølelse også ved fullsatt kirke. Ved åpning av kirkerommets bakvegg i full bredde vil kapasiteten i kirkerommet økes

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

EN KIRKE FULL AV LIV

KONKURRANSENS VINNER

betydelig og sikre god visuell kontakt til korpartiet for alle tilstede. Den rette aksene mellom kirketorg og kirkerom muliggjør en transparens hvor alteret kan være synlig fra en kommer inn hoveddøren i kirken. Juryen ser potensialet i rommets kvalitet som vil komme til sin rett i den videre bearbeidelsen av bygget gjennom prosjektfasen.

Kirketorgetts planløsning er åpen og fleksibel med ulike soner og kjøkkenet med serveringsområde er gitt en sentral plassering. Store vindusflater som kan åpnes sikrer gode lysforhold og en nær relasjon til uterommet kalt kirkebakken og naturen definert som kirkeparken. Sammen gjør dette at kirketorget vil gi en god atmosfære og kan bli det møtestedet som er så sentralt i visjonen for Sædalen kirke.

Plassering av preste- og dåpssakristi fungerer godt både når det er gudstjeneste og til bruk i løpet av uken. Vi vil særlig trekke frem dåpssakristiets utforming. Det vil også være et egnet grupperom og et sted for stillhet, kontemplasjon og samtale. Aktivitetsdelen i andre etasje har en fleksibilitet som gjør at kirken vil kunne romme allsidig bruk og aktivitet, noe som særlig er viktig for barn og unge.

Materialpaletten for kirkebygget som helhet harmonerer både i det estetiske uttrykket og svarer godt til ønsket om bærekraft og miljø i det korte og lange perspektiv. Forslaget har også aktivt tatt i bruk mulighetene teglstein gir for en unik og estetisk fasade på dagtid så vel som etter at mørket har senket seg. Materialvalget som er inkludert i det tilbudte prosjektet vil sikre kirken lang levetid og med et akseptabelt vedlikehold.

Juryen har tro på konseptet for kirkeparken som er forsiktig innarbeidet i det sårbare landskapsrommet, med stiforbindelsen langs bekken med stasjoner for opphold og aktivitet. Prosjektet har også forholdt seg strengt til reguleringsplanen og er av juryen vurdert å ha lav risiko knyttet til godkjenning og gjennomføring innenfor de rammer som er gitt.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

EN KIRKE FULL AV LIV

KONKURRANSENS VINNER

JURYENS ANBEFALING FOR VIDERE ARBEID I PROSJEKTFASEN

Kirkerommet er hovedrommet i den nye kirken, og må fremstå lyst, varmt og rommelig med et helhetlig arkitektonisk og kunstnerisk uttrykk. Konkurranseskjemaets perspektiv av kirkerommet er uheldig da det illustrerer en kald atmosfære i valg av møbler, lysinnslipp og uttrykk. Juryen ser potensialet i rommets kvaliteter og ønsker derfor at dette bearbeides videre med særlig henblikk på ulik bruk av rommet, lysinnslipp, alterparti, plassering av orgel, plass for rullestolbrukere og integrering av AV-utstyr. Kirkekunsten vil også gi mye til rommet og kunstner må inkluderes i kirkerommets videre bearbeidelse.

Forslagets atkomstsituasjon beskrevet som kirkebakken kunne med fordel vært bearbeidet mere da juryen mener plassen har et større potensiale som et oppholdssted og møtepunkt for nærmiljøet i Sædalen. Gjennom prosjektfasen bør overgangen mellom uteplassen foran kirketorget og naturen artikuleres bedre og mer romlig. Også de solfylte arealene på kirkens sørside mot Helledalslien kan utnyttes til kirkens aktiviteter, og suppleres med en grønn buffer mot matbutikken.

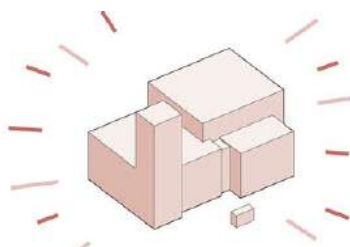

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

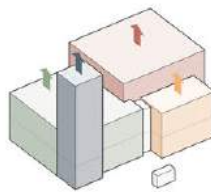
EN KIRKE FULL AV LIV

KONKURRANSENS VINNER

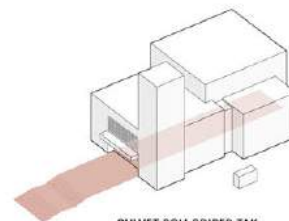
KARAKTER OG IDENTITET

Nye Sædalen kirke skal ha en tydelighet i sin karakter som kirkebygg og representere varighet, andakt og det sakrale, men samtidig være åpen, inviterende og inspirerende for alle.

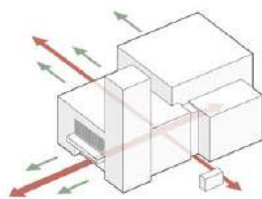
VOLUMOPPBYGGING

Kirken benytter den programmatisk oppdelingen av bygget som utgangspunkt for det arkitektoniske uttrykket. På den måte oppnås et spill som gir kirken et rasjonelt, men samtidig spennende og løstbart ytre.

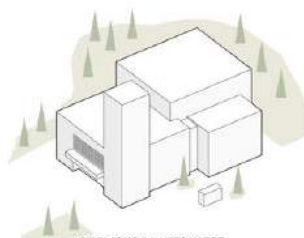
GULVET SOM GRIPER TAK

Hovedadkomsten til kirken går opp gjennom kirkebalken, der en løper strekker seg fra veikrysset opp til kirken, gjennom kirketorget, kirkerommet og helt opp til alteret.

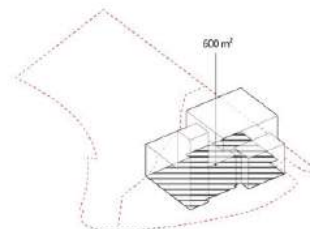
HENVENDELSE

Med gjennomgående akser åpner kirken seg mot landskapet, og etablerer en skjermende rygg med funksjoner mot Extra og nabobebyggelsen i sør-øst.

PAVILJONG I LANDSKAPET

Kirkeparken og den nye kirken utformes i tett dialog, slik at de sammen kan bidra til å aktivisere området og skape et nytt sentrum i Sædalen.

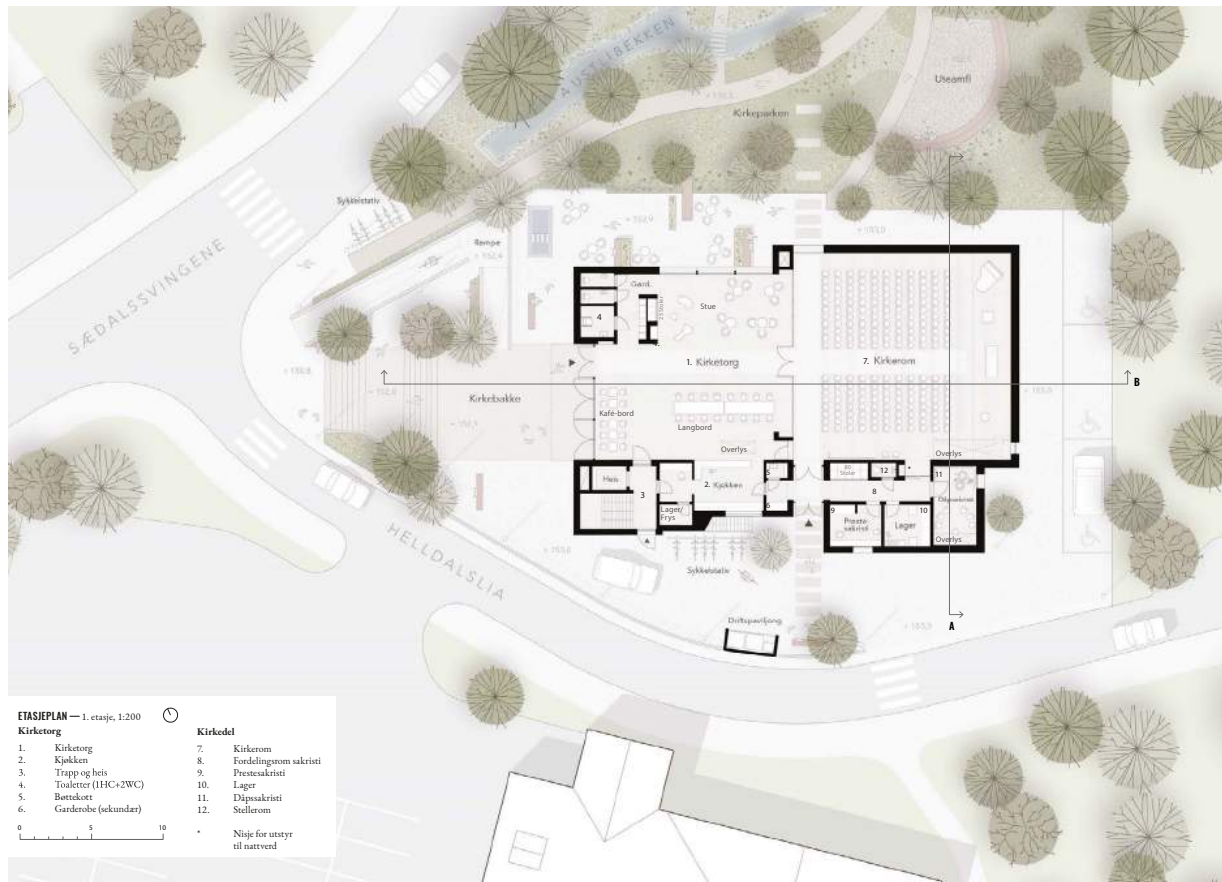
UTNYTTELSE

Den nye kirken svarer til reguleringsbegrensning for fotavtrykk (BYA) tilsvarende 600 m². Det er likevel stor fleksibilitet i prosjektet til å håndtere endrede forutsetninger i prosjekteringsfase.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

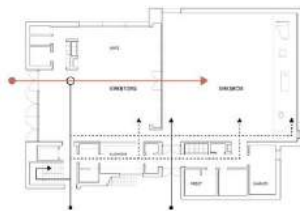
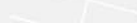
ETASJEPLAN — 1. etasje, 1:200

Kirketorg

1. Kirketorg
2. Kjøkken
3. Trapp og heis
4. Toaletter (1HC+2WC)
5. Bøttekøtt
6. Garderober (sekundær)

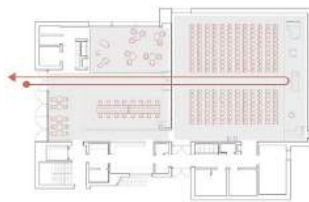
7. Kirkerom
8. Føddelingsrom sakristi
9. Prestesakristi
10. Lager
11. Diopsakerstet
12. Sakristom

* Nisse for utstyr til nattverd

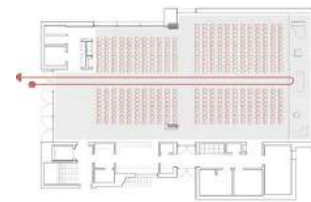
EN HØYTIDLIG AKSE

Prosesjonsaksen fra kirkebakken leder deg gjennom hovedinngangen og helt frem til alteret. Sekundære innganger og passasjer gir fleksibilitet og muligheter for samtidig bruk.

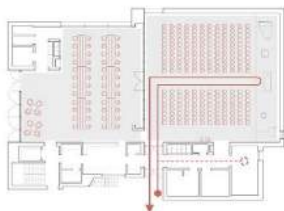
TIL HVERDAG OG TIL FEST

Kirketorget er husets hjerte. Forskjellige soner gir ulike bruksmuligheter, enten som en forlengelse av en seremoni eller arrangement i kirkerommet, eller som en selvstendig enhet. Kirkerommets normale kapasitet er 230 stoler.

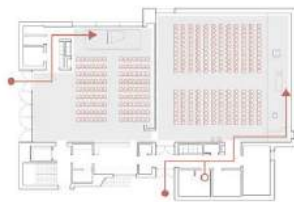
DE STORE ØYEBLIKKENE

Ved spesielle anledninger kan foldeveggen skyves til side for en nærmest sømløs utvidelse av kirkerommet. Utvidet kapasitet er tilsammen 404 stoler.

SAMTIDIG BRUK

Ved behov kan en sekundær inngang til kirkerommet benyttes slik at aktiviteten i kirkerommet kan pågå uforstyrret. Inngangspartiet har samtidig en strategisk tilknytning til sakristi og intern passasje mot korporet.

PRESTEN OG PIANISTEN

Intern passasje mot korporet og mot eventuell flyttbar scene i kirketorget gir god tilkomst.

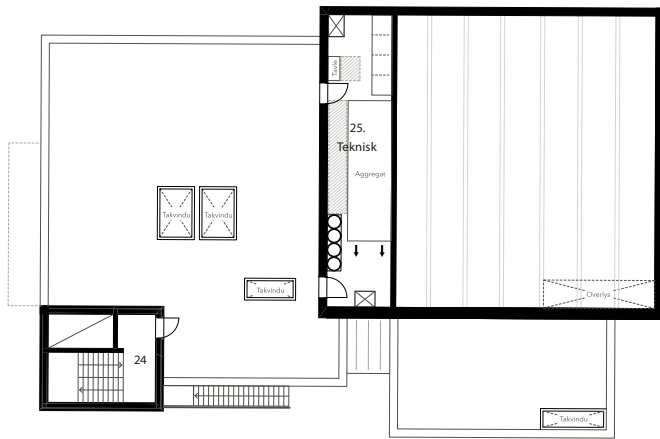
ET STØRRE KIRKETORG

Galleriet gjør det mulig å utvide kirketorget ved hjelp av gardinet som ellers fungerer som akustisk regulator i kirkerommet. I tillegg til ekstra plass kobler dette kirketorget med sekundæringangen, for spesielle anledninger når det ikke er seremoni i kirkerommet.

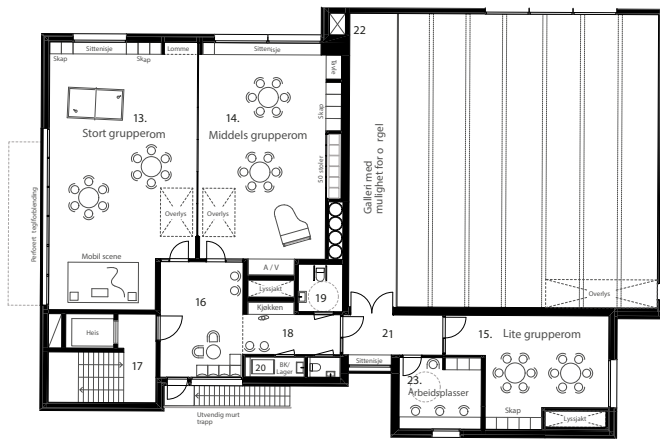
DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

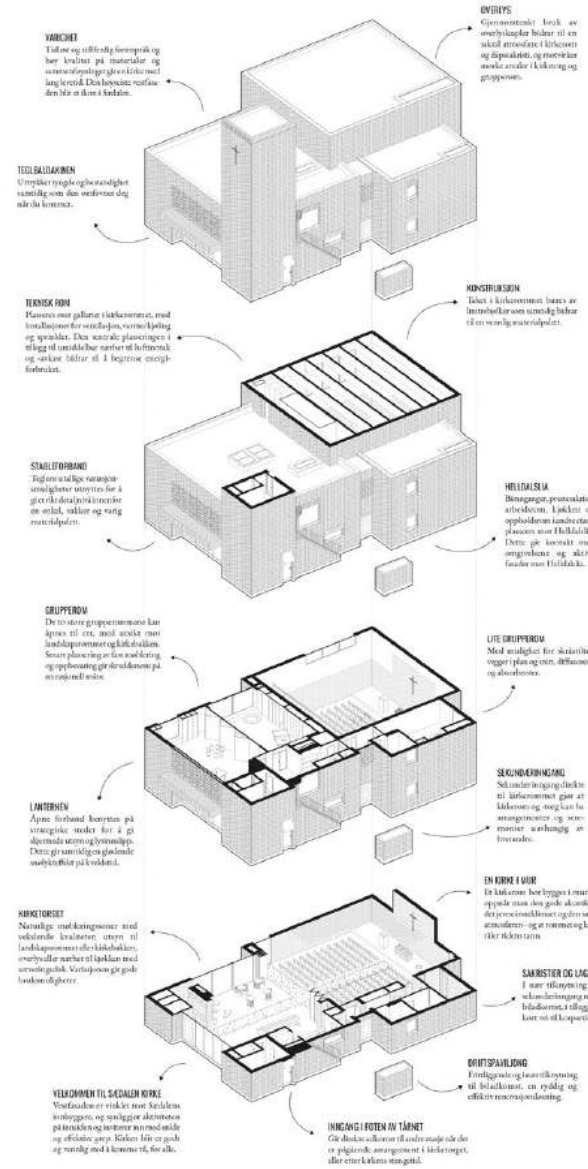
ETASJEPLAN — 3. etasje, 1.200

- 24. Trapp
- 25. Teknisk rom

ETASJEPLAN — 2. etasje, 1,200

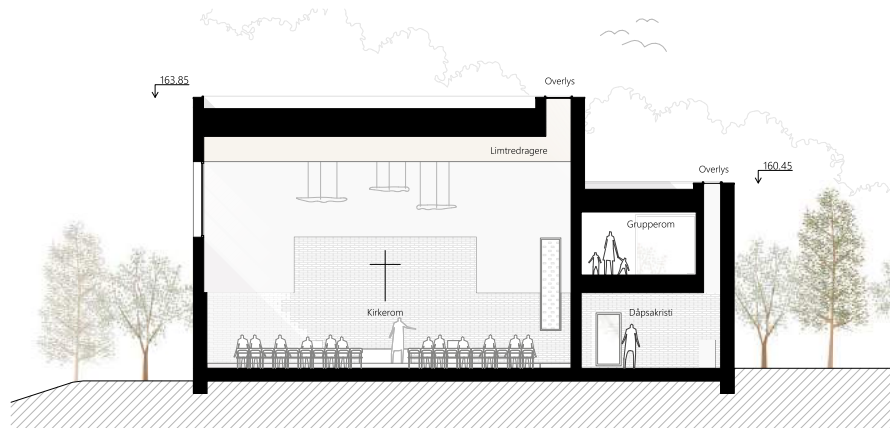
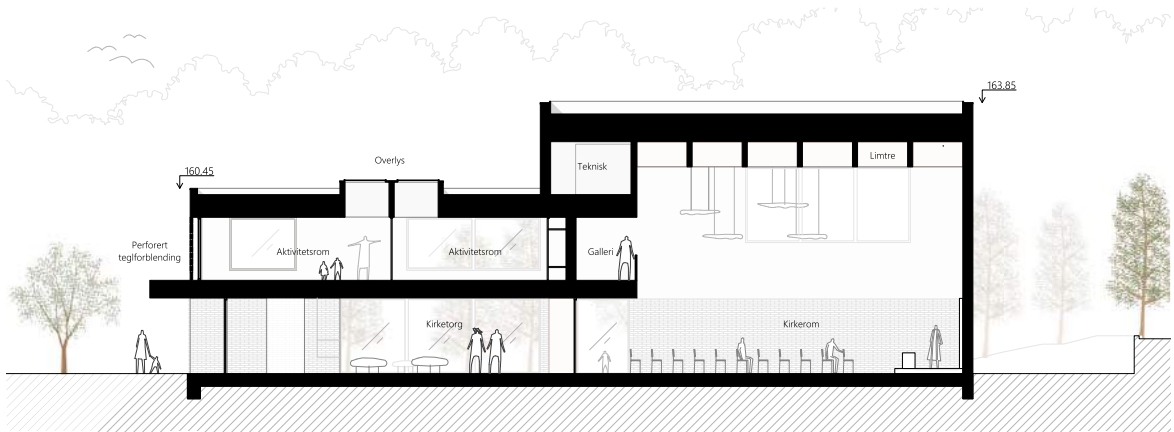
- 13. Grupperom stort
- 14. Grupperom mellom
- 15. Grupperom lite
- 16. Oppholdsrom
- 17. Trapp og heis
- 18. Kjøkken
- 19. Toaletter (IHC+IWC)
- 20. Bøttekott
- 21. Fordelingsrom
- 22. Galleri - kirkerom
- 23. Arbeidsplasser

DEN NORSKE KIRKE

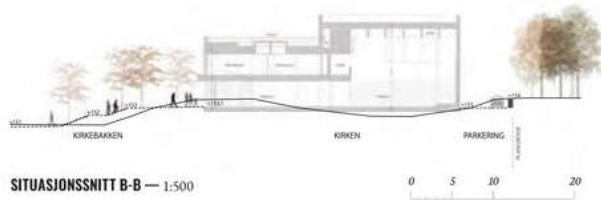
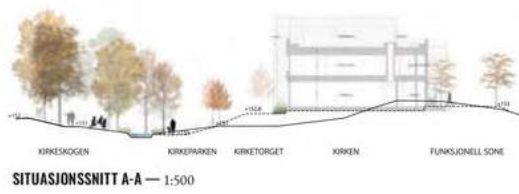
Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

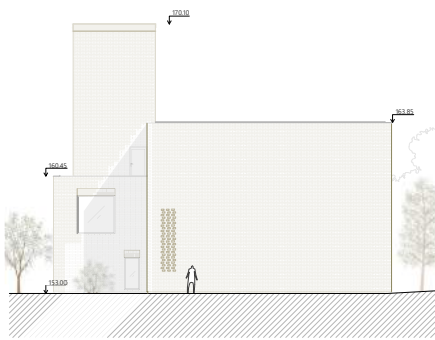
Bergen kirkelige fellestråd

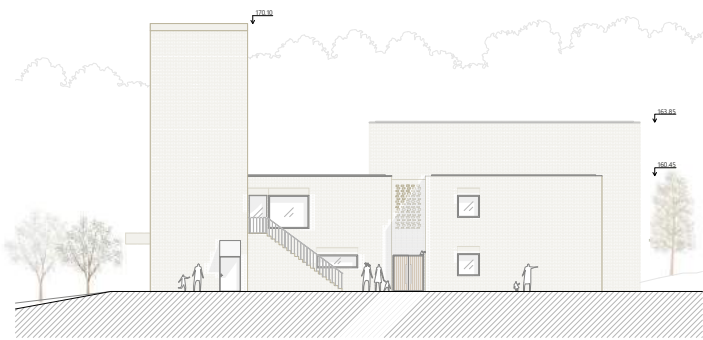

DEN NORSKE KIRKE

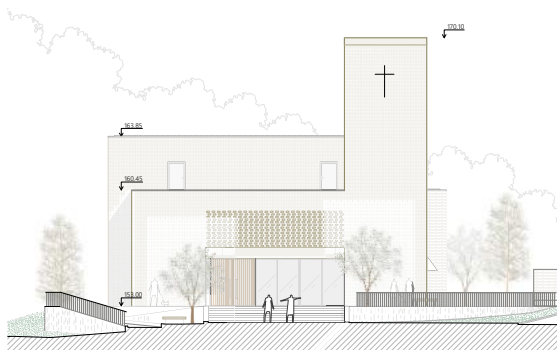
Bergen kirkelige fellesråd

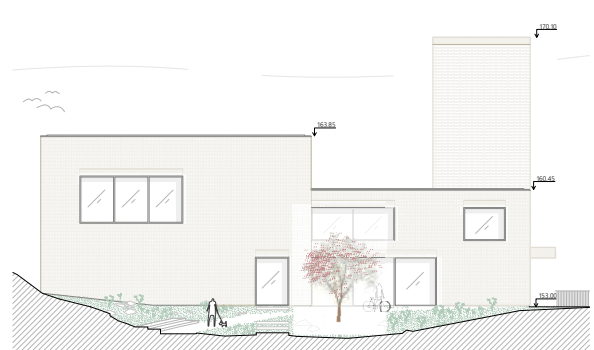
FASADE — Sør-øst, 1:200

FASADE — Sør-vest, 1:200

FASADE — Nord-vest, 1:200

FASADE — Nord-øst, 1:200

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

LIV LAGA

2.

HOLON Arkitekter

Pål Stolt-Nielsen Reksten

Petter Tenold

STOLTZ Entreprenør

Per Einarsen

RATIO Arkitekter

Anne Tornberg

BOGL Landskapsarkitekter

Jens Linnet

Liv laga har en aksial oppbygging med et østvendt kirkerom. Anlegget har en fleksibel planløsning som svarer til ønsket om ulik og allsidig bruk. Konseptuelt er arkitekturen og anlegget derimot ikke tydelig i det å være synlig i sitt uttrykk som kirke i situasjonen den befinner seg i. Utkastet har mange gode anslag, men det kan virke for juryen som at det er mange ideer som har vært vanskelig å balansere formalt. Kirkerommet er plassert sentralt i bygget, mens de hverdagslige funksjonene som kirketorg, kontor og sakristi er plassert i hver sin ende og virker gjemt. Kirkerommet fremstår som en gjennomgangssone, noe som er uheldig. Kirkerommet er et estetisk tiltalende og sympatisk rom som med sine betongelementer og koblingen til naturen skaper en viss spenning i romopplevelsen. Juryen ser kirkerommet som et søkende rom uten å være gitt et utpreget sakralt preg.

Kirketorget er en sammensetning av flere funksjoner som blir fint flettet sammen og som gjør vandringen fra hovedinngangen og inn til kirkerommet tydelig og tiltalende. Kirketorget har i liten grad valgt å kommunisere med par-

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

LIV LAGA

2.

kområdet på nordsiden av bygget. Aktivitetsdelen i andre etasje har store arealer og innbyr til fleksibel bruk uavhengig av første etasje.

Adkomstsonen og plassen på sørsiden er generøs, dog streng, men det er et fint grep å beholde kollen, samt valget å trekke naturen inn i nord. Parkering og ballspill er foreslått på sørplassen, et fint grep som inviterer til flerbruk, et pluss for menighetslivet! Juryen stiller seg likevel spørrende om dette vil fungere godt i realiteten, og at dens utforming ikke virker spesielt inviterende. Fasaden på sørsiden fremstår noe udefinert og utflytende i valg av materialer og byggets komposisjon. Kirketårnet som er plassert i det sørøstlige hjørnet kommer ikke til sin rett da det fremstår lavt og utydelig. Prosjektet foreslår å ta nennsomt i bruk landskapsrommet med noen stier og stasjoner for opphold og aktiviteter. Dette synes juryen er positivt.

En viss grad av inkonsistens mellom prosjektets planer og illustrerte fasader gir noe usikkerhet knyttet forslagetts faktiske innhold. Prosjektet har også på flere områder søkt å utfordre reguleringsplanen som ved plassering av bygget i forhold til vassdraget, byggets foreslåtte areal og innhold i prosjektforslaget. Juryen vurderer at dette øker risikoen knyttet til godkjenning og gjennomføring av prosjektet innenfor de rammer som er gitt.

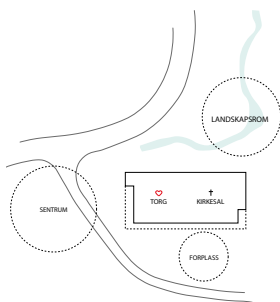

DEN NORSKE KIRKE

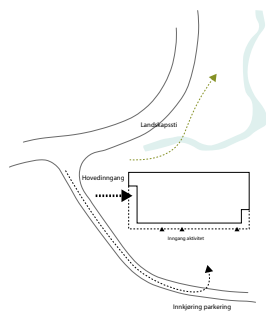
Bergen kirkelige fellestråd

LIV LAGA

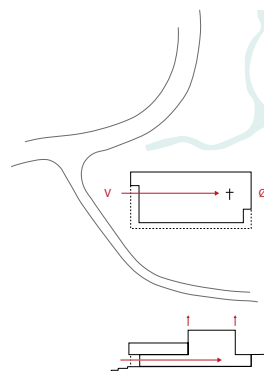
2.

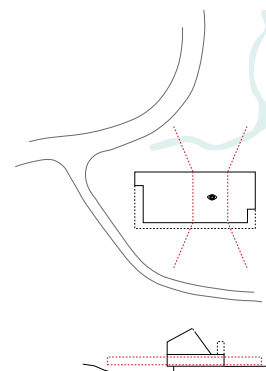
Plassering på tomt med kirketorg mot sentrum av Sædalen og kirkesalen mot landskapsrommet.

Adkomst med hovedinngang mot sentrum og bi-innganger mot landskapsrommet.

Vest-øst akse fra inngang til alter via kirketorg

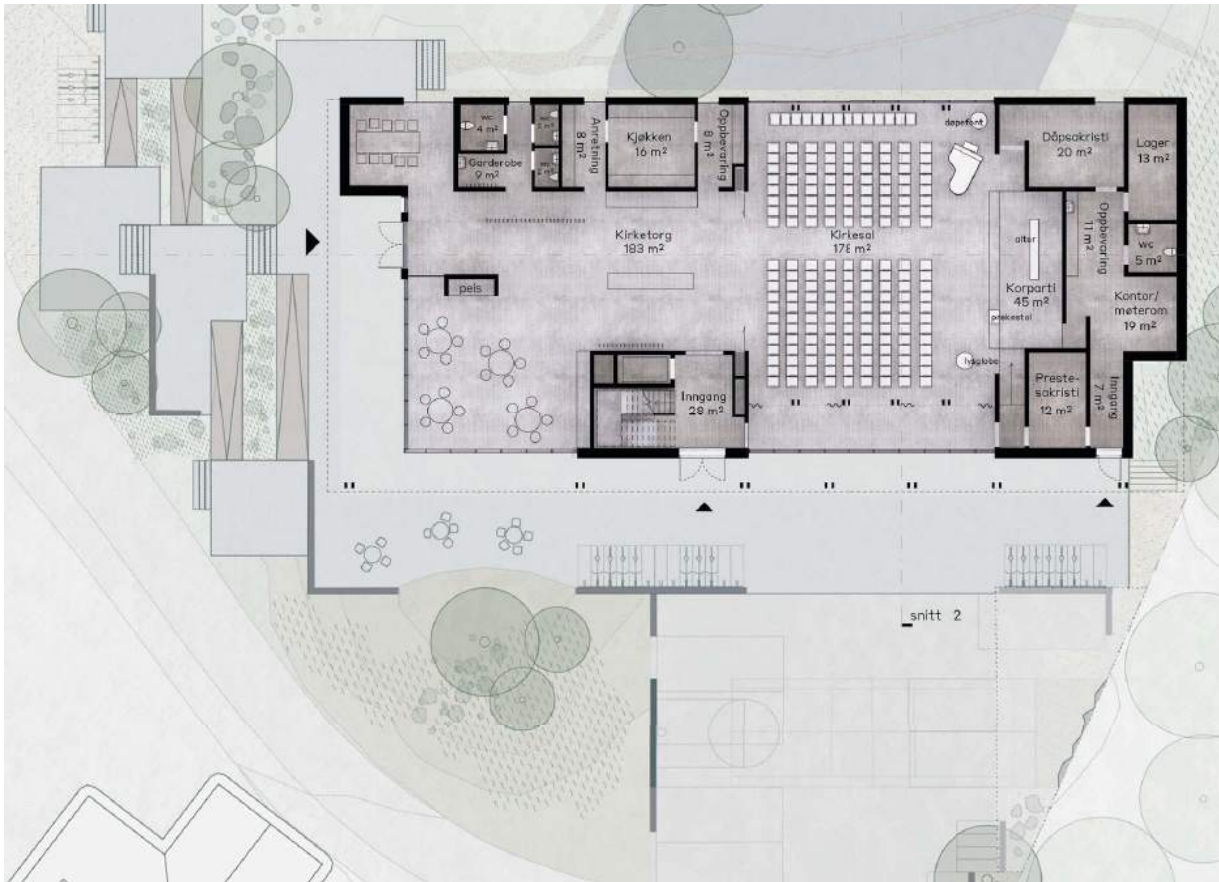

Kirkesalen har kontakt med landskapsrom i nord og forplass i sør.

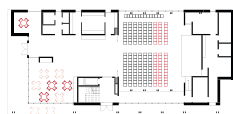
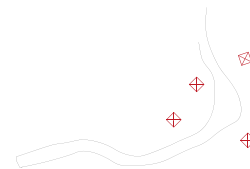

DEN NORSKE KIRKE

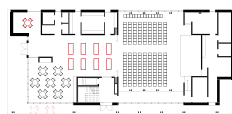
Bergen kirkelige fellestråd

Bruk kirkebygg/-tomt

Daglig bruk

Julemarked inne og ute

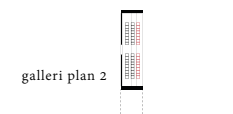

Utekonsert-/forestilling på forplassen

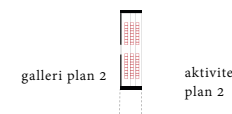

Minispeidere - telteir i landskapsrommet

Fleksibilitet kirkesal

Liten gudstjeneste, 117 plasser

Stor gudstjeneste, 325 plasser

Åpent hus 353 plasser i kirkesal, galleri og torg

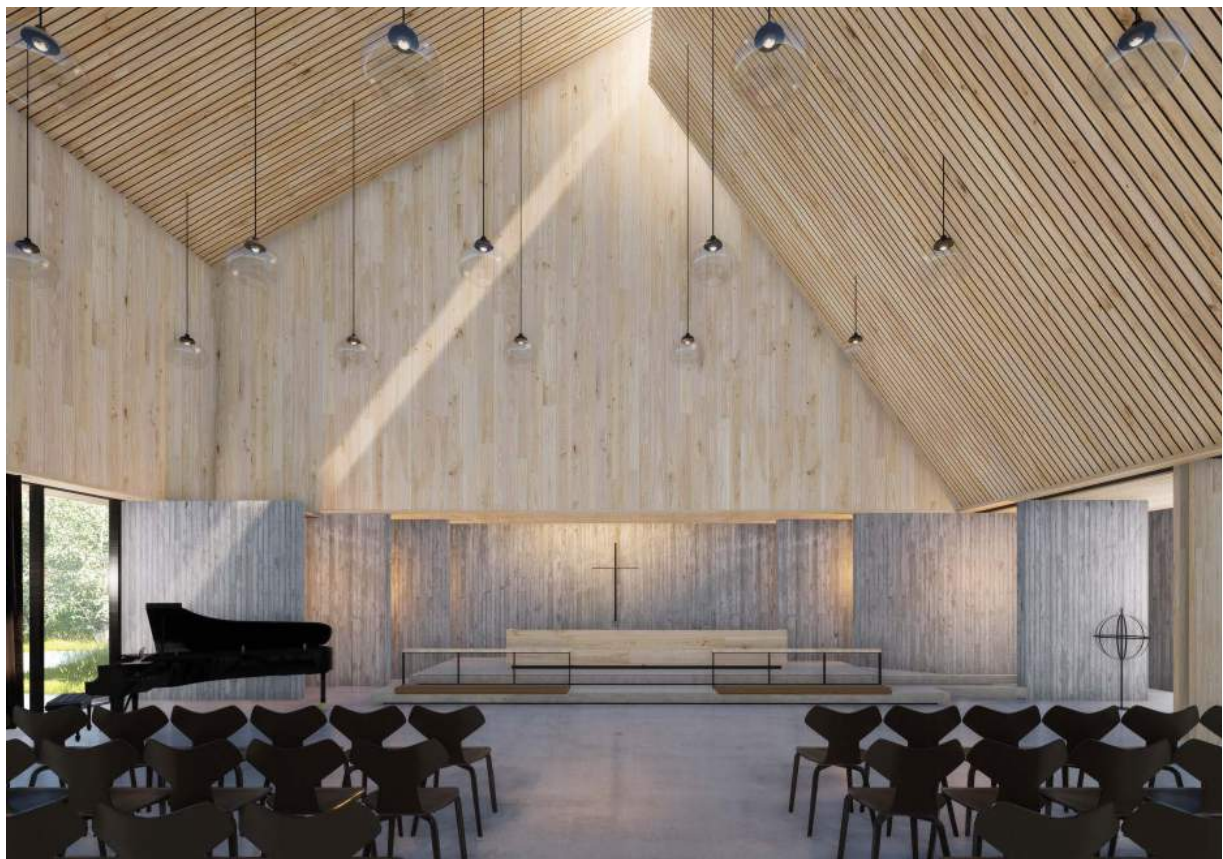

Intimkonsert mot landskapsrommet

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

DEN NORSKE KIRKE

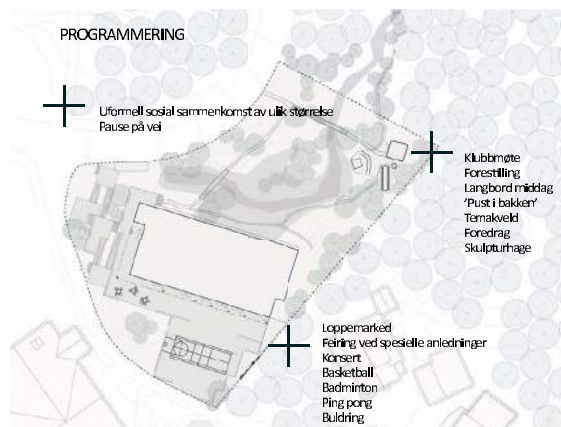
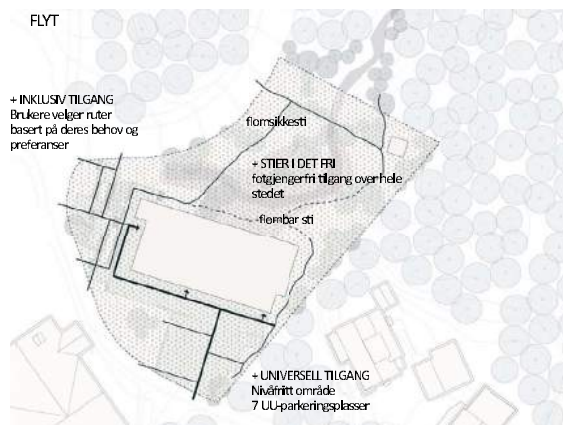
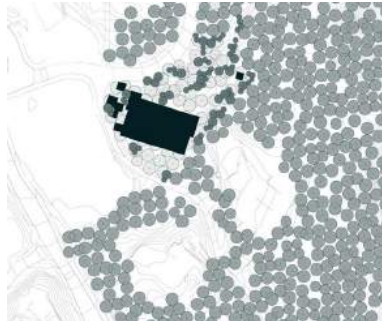
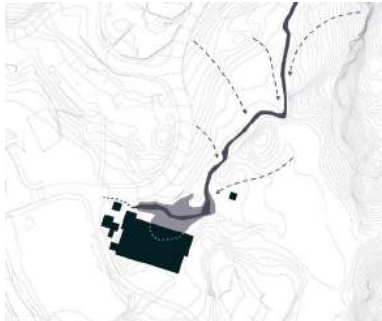
Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

INN I VARMEN

3.

LJB Arkitektur og Landskap

Lars J. Berge

Giulio D. Marchesi

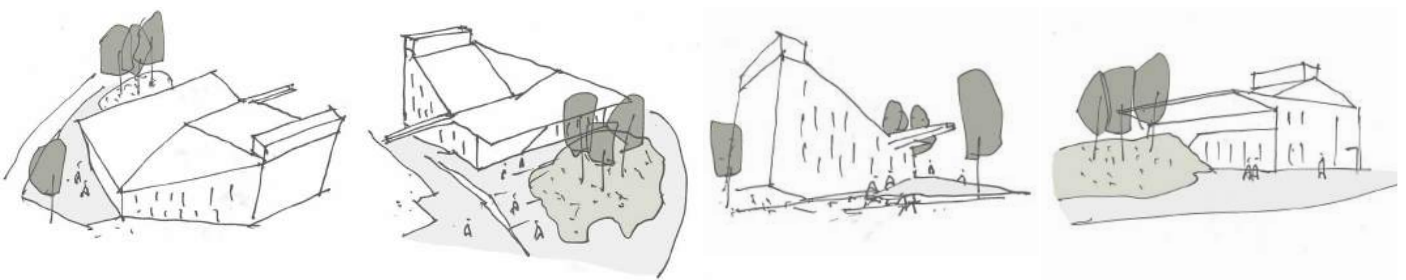
Auste Cijunelyte

Leigland Entreprenør

Inn i varmen har et kontemplativt kirkerom, og er en tradisjonell langkirke med en tydelig aksial oppbygning som inviterer til både intimitet og deltagelse. Kor og kirkerom blir noe for smalt, for lite og tilfredsstillende ikke behovet til menighet.

Det er en sympatisk tanke at kirkerommet er en del av et større torg med fri flyt mellom etasjene, men juryen vurderer det som lite troverdig at dette lar seg gjennomføre på en god måte med de løsningene som er foreslått. Foldedørene motvirker også det sakrale som er bygd opp ved materialiteten og proporsjonene ellers i kirkerommet.

Inn i varmen, likt de andre utkastene, har kirketorget mellom inngang og kirkerom, men i dette forslaget er torget trukket til side for å bli en café - et fint grep, men på bekostning av areal. Kirketorget blir grunt i forlengelsen av kirkerommet og potensialet til en utvidet kirke blir mindre. Samt at valget gjør arealet til en gjennomgangssone og ikke til et oppholdsareal generelt i hverdagsbruken,

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

INN I VARMEN

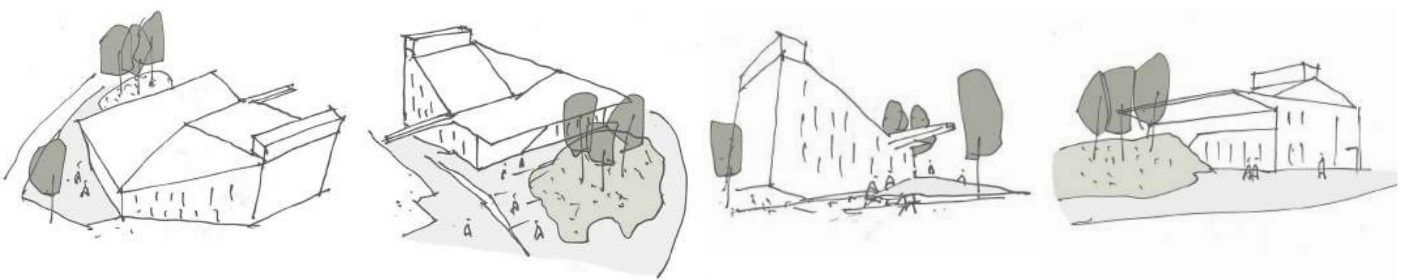
3.

noe som er uheldig. Aktivitetsdelen i andre etasje er rommelig, men det stilles spørsmål ved om de foreslåtte foldeveggene vil ivareta den ønskede fleksibiliteten i forhold til støyskjerming og avgrensing mellom etasjer og rom.

Det er et fint grep å bevare kollen, og juryen er svært positive til at det er funnet rom for en full parkeringskjeller med muligheter for aktivitet og fleksibel bruk. Adkomstpartiet fra sentrum av Sædalen rommer både adkomstrampen mot kirken og innkjøringen til parkeringskjelleren og vanskeliggjør med dette en innbydende velkomst til kirken.

Den øvrige tomten synes lite integrert i det helhetlige forslaget, der hverken bygget eller uteanlegget går i direkte dialog med det flotte landskapsrommet nord for kirken.

Juryen vurderer at forslaget inneholder elementer av risiko knyttet til godkjenning og gjennomføring av prosjektet innenfor de rammer som er gitt.

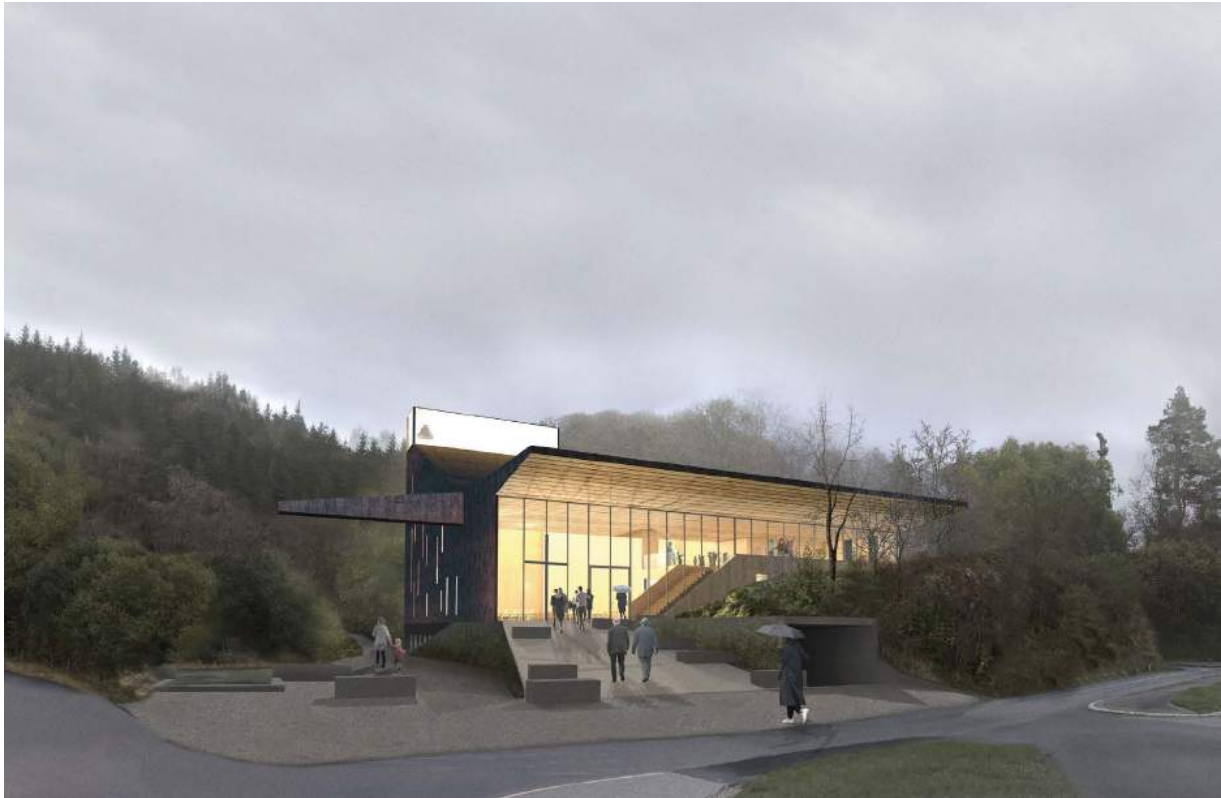

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

INN I VARMEN

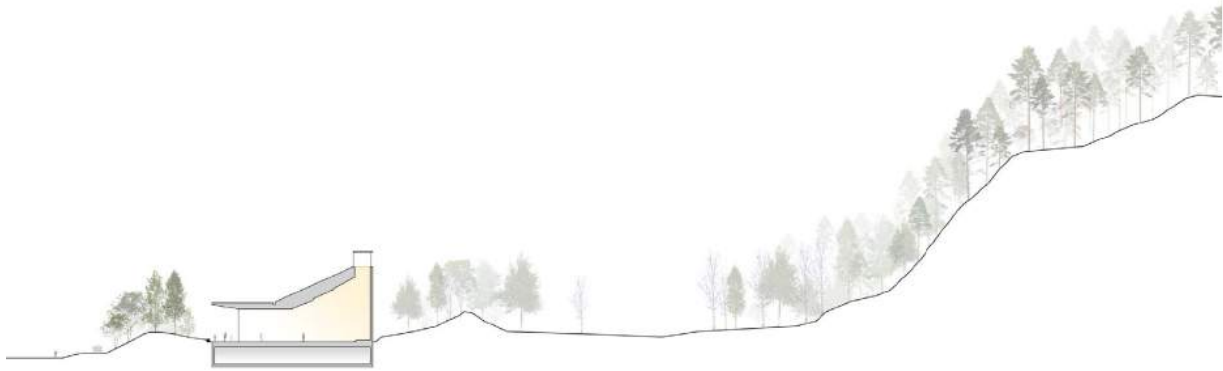
3.

DEN NORSKE KIRKE

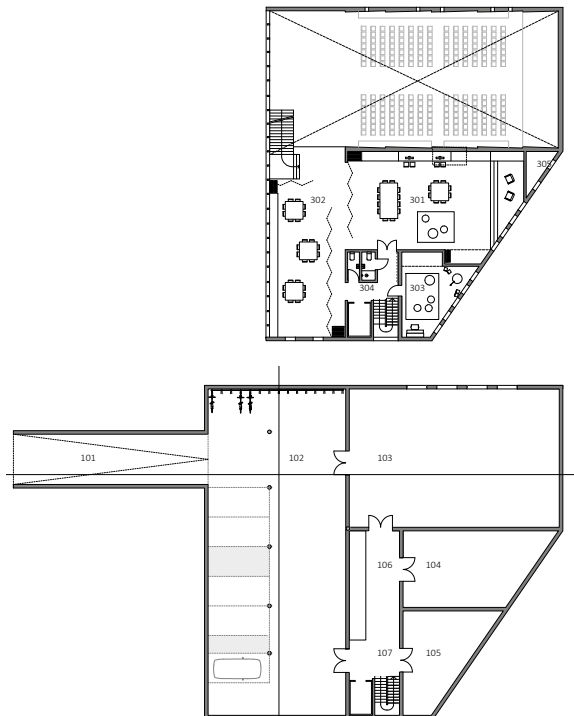
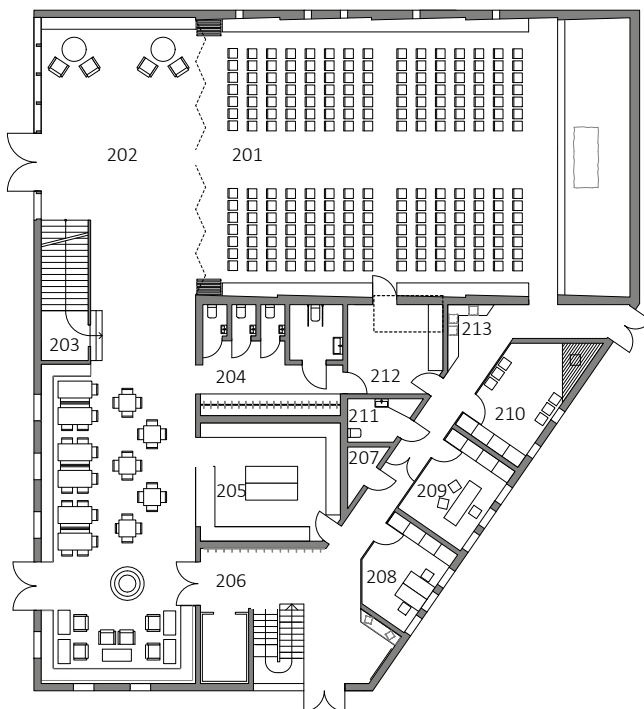
Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

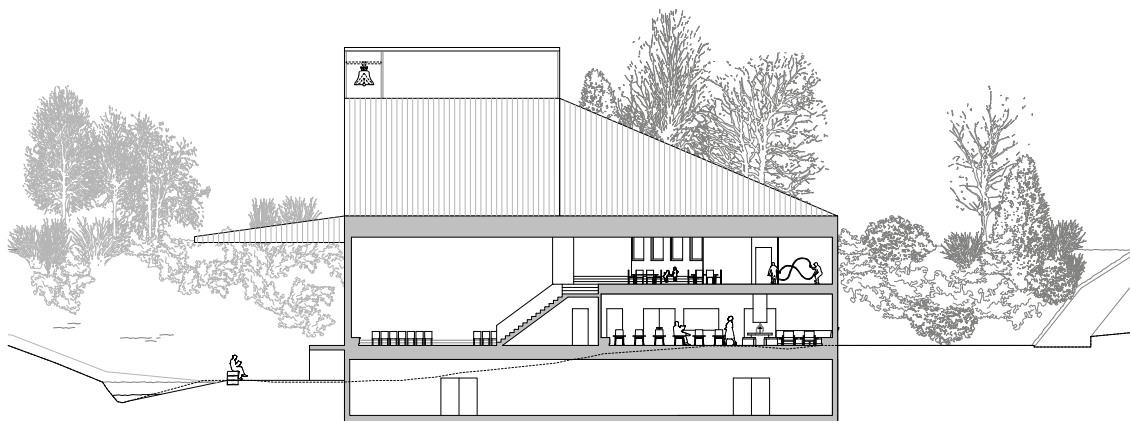
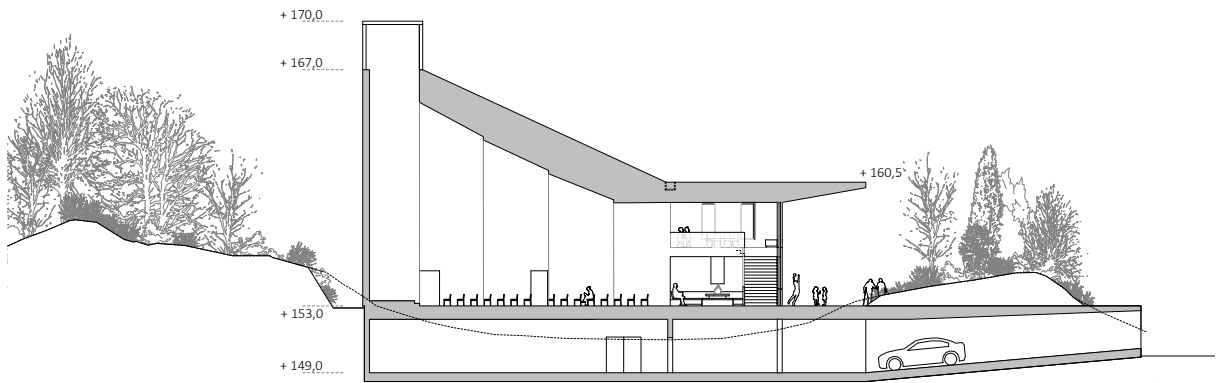
Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

LYSKILDEN

Helen & Hard Arkitekter

Reinhard Kropf

Karen Jansen

Fredrik Krogeide

Lars Jønsson Entreprenør

Terje Vik

Norconsult Landskap

Anne K. Irgens

Robert Lange

Rådgivere

Pål Kristian Balstad

Lyskilden skiller seg fra de øvrige forslagene med dens dristige form. Utkastet har et traktformet kirkerom som er høyt og luftig. Den sterke formen kan bli svært styrende og begrense kirkens etterspurte fleksibilitet. Grunnet dens utforming er alterpartiet for smalt, samt at lysinnslipet vil kunne gi utfordringer med tanke på blending og universell utforming.

Det er en god bevegelsesakse mellom de ulike programmene, men juryen mener kirketorget form vil gi begrenset fleksibilitet og bruksmulighet. Det samme gjelder også aktivitetsdelen av kirken som har begrenset fleksibilitet for samtidig bruk og gir en unødig komplisert logistikk. Eksempelvis er det største aktivitetsrommet i andre etasje kun tilgjengelig gjennom det åpne galleriet inne i kirkerommet eller gjennom det tilstøtende aktivitetsrommet.

Adkomsten fra veikrysset er sympatisk løst med en enkel rampe i terreng, og domineres ellers av et betong-flom-basseng som juryen tviler på vil fungere godt.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

LYSKILDEN

Prosjektet har dessuten foreslått mye program i landskapsrommet, noe juryen ser på som utfordrende med tanke på oversvømmelse og sterke strømningsforhold i bekken. Juryen vurderer at forslaget inneholder flere elementer av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet innenfor de rammer som er gitt.

Kirkerom

Kafeområdet

Peisområdet

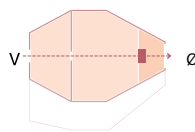
Dåpsakristi

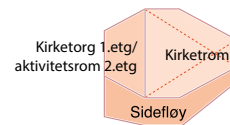
DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

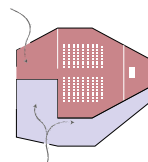
LYSKILDEN

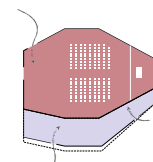
Overordnet orientering

Organisering av kirkens hoveddeler

Innganger

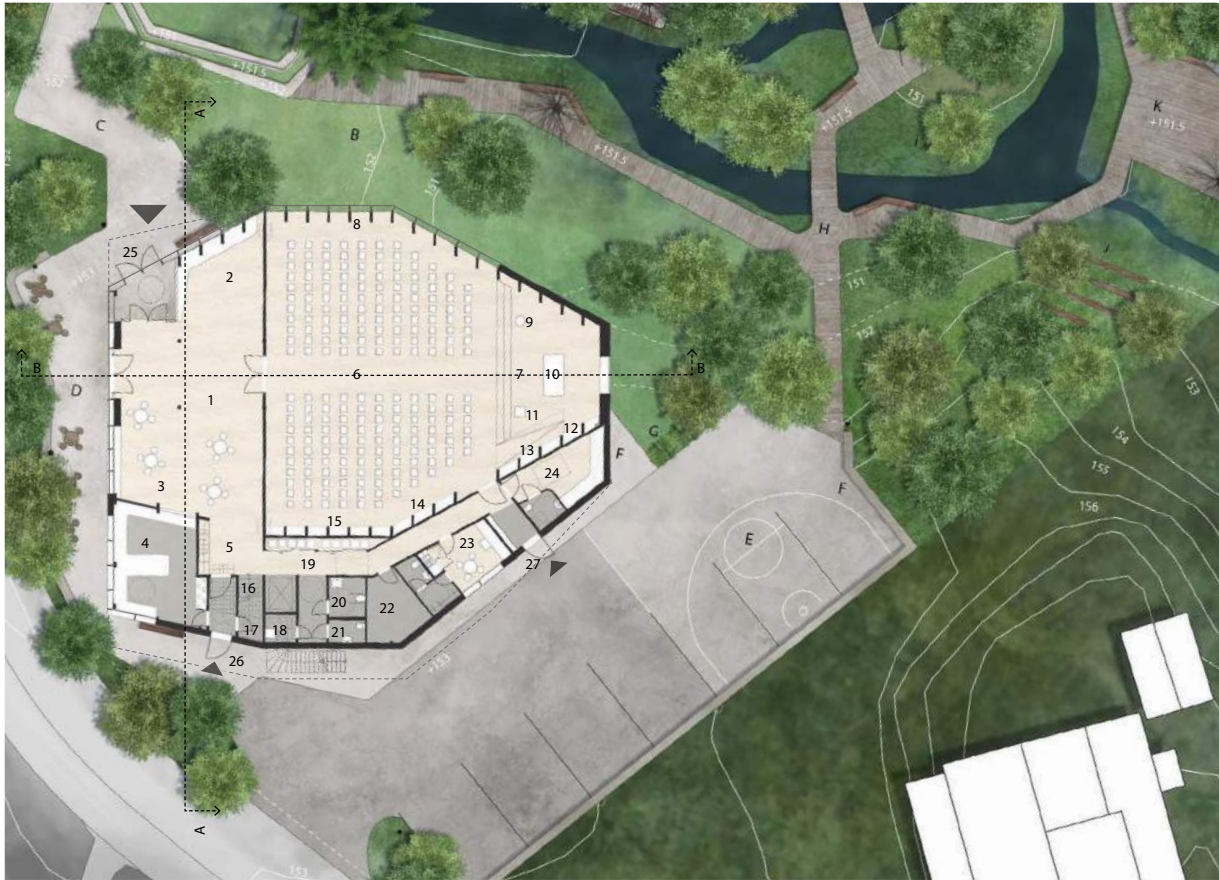

Mulighet for avstenging av kaféområdet fra resten av kirketorget

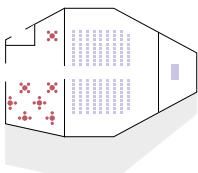

DEN NORSKE KIRKE

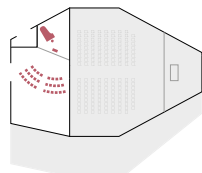
Bergen kirkelige fellestråd

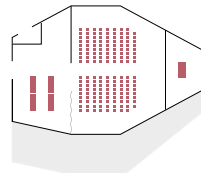
III. (11) Mulige aktiviteter i / bruk av kirketorget og kirkerommet

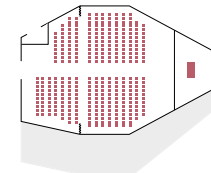
(a) Gudstjeneste med kirkecaffe

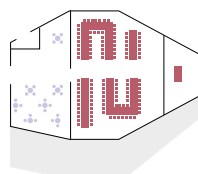
(b) Mindre konsert på kirketorget

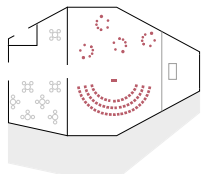
(c) Konferanse med buffet

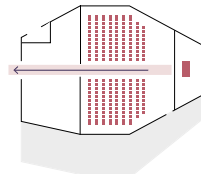
(d) Stor konsert i kirkerommet

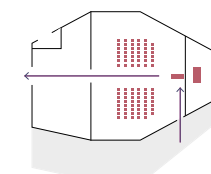
(e) Julebord

(f) Babysang / konfirmantsamling

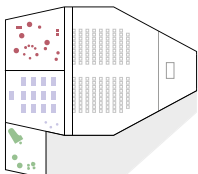

(g) Bryllup

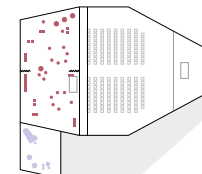

(h) Begravelse

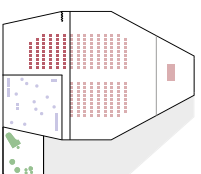
III. (12) Bruk av aktivitetsrommene

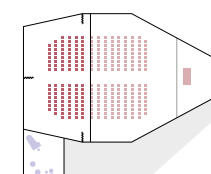
(a) Separate aktiviteter

(b) Stort grupperom og ungdomsklubb slås sammen

(c) Stort grupperom åpnes mot kirkerommet

(d) Aktivitetsrommene åpnes mot kirkerommet

DEN NORSKE KIRKE

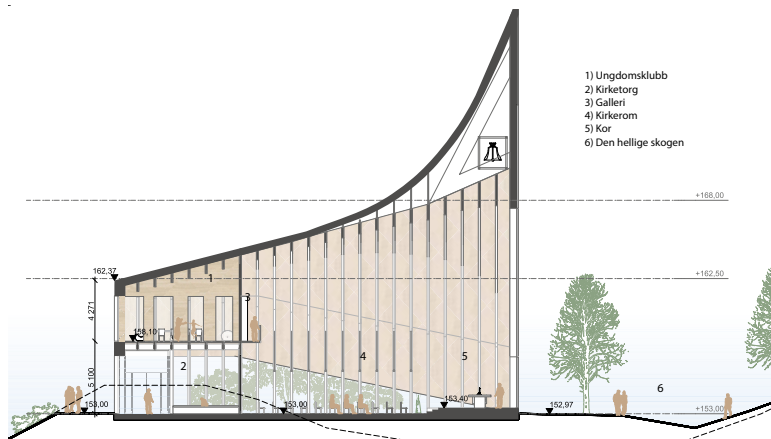
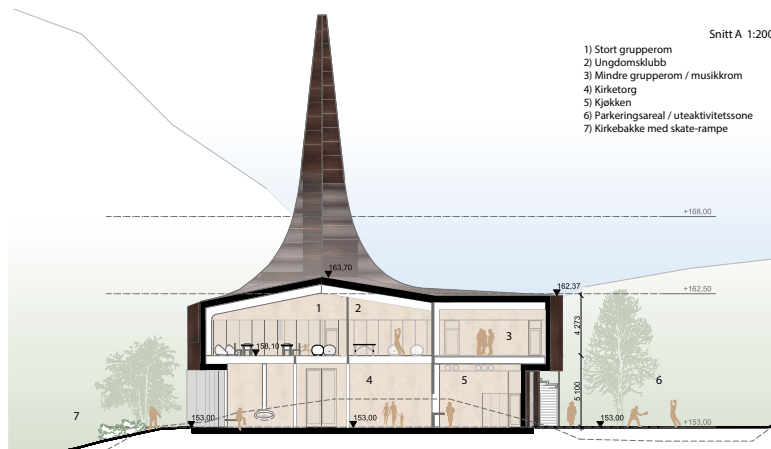
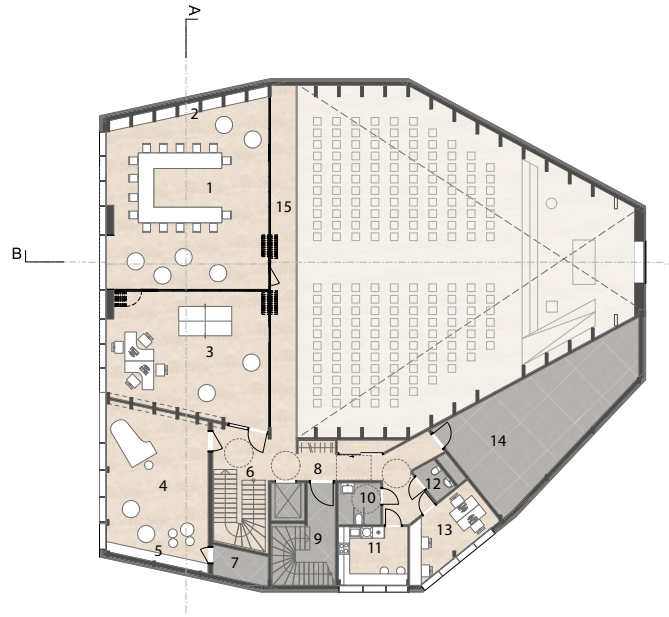
Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

SÆDALSHOVET

MAD Arkitekter, Bergen

Celia Glanfield

Tordur Bryngeirsson

Brødrene Ulveseth, Entreprenør

Runar Froestad

MUD Landskapsarkitekter

Niklas Mayr

Sædalshovet har et funksjonelt kirkerom som henter lys fra nord og henvender seg mot det åpne landskapsrommet til tomten. Den store glassflaten i front vil kunne gi store utfordringer med tanke på blinding og universell utforming, selv om denne glassflaten er mot nord. Kirkerommet blir en gjennomgangssone mellom to sentrale og viktige funksjoner i sideskipene, noe juryen anser som uheldig. Kirketorgets adkomst og utforming er påvirket av det sentralt plasserte trapp- og heisarealet som reduserer kommunikasjonen i bygget.

Utvidelsen av kirkerommet inn i kirketorget vil heller ikke fungere effektivt da det er svært begrenset visuell kommunikasjon mot korpartiet i kirkerommet. Aktivitetsrommene i andre etasje har for liten variasjon i størrelse, og er ikke fleksible til sammenslåing eller til samtidig bruk. Våpenhuset mot sør er et fint grep, men selve oppholdsarealet mot Helldalslia virker for trang, og er lite inviterende.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

SÆDALSHOVET

Prosjektet har tatt nennsomt i bruk naturrommet med bekken, men de foreslåtte stier og aktiviteter ligger i de områdene som er mest utsatt for oversvømmelser.

Forslaget forholder seg til begrensningene i reguleringsplanen og er av juryen vurdert å ha lav risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet.

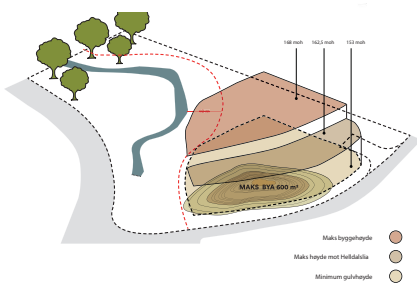

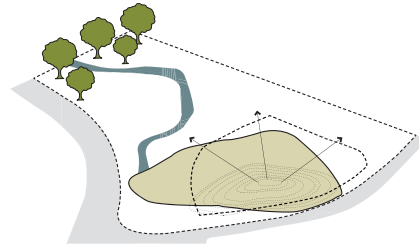
DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

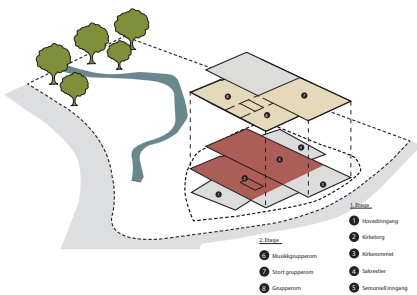
SÆDALSHOVET

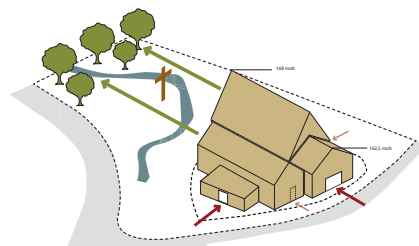
Reguleringsbestemmelser

Landskapsstrategi

Fordeling av program

Formgivning

DEN NORSKE KIRKE

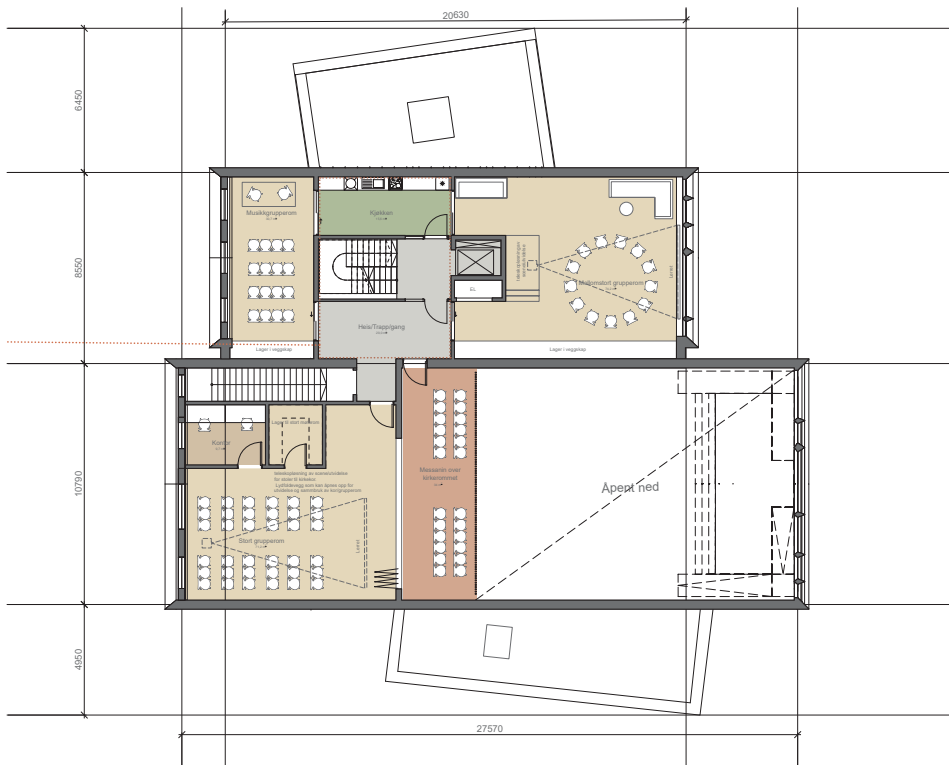
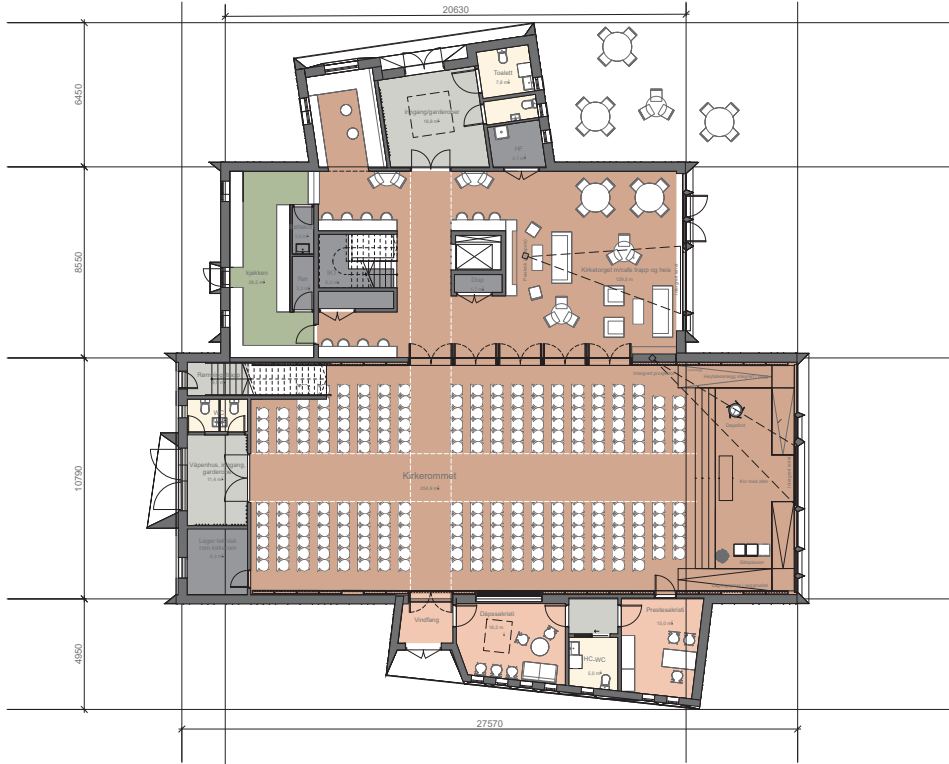
Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

JURYRAPPORT

DEN NORSKE KIRKE

BKF Gravplass

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Inghild Hareide Hansen	70	21/05118-38	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	68/21	08.12.2021

Solheim gravplass - Rehabilitering av mur langs Fjøsangerveien

Vedlegg:

SOLG2103 - Prosjektskriv til behandling GPU AU og FR 29112021.pdf

Saksframlegg

Det har lenge vært tydelig av muren langs Fjøsangerveien er svært stygg og slitt og at den må rehabiliteres for å forhindre en fremtidig risiko for personskade.

Første del av utredningen av muren lå i forprosjektet til rehabiliteringen av Solheim kapell, men de to prosjektene har så ulik karakter at vi har valgt å dele arbeidet opp i to prosjekter. Solheim kapell er fortsatt under utredning, og det arbeides med en plan for gjennomføring der prosjektet vil bli delt opp i faser. Skissen for kapellet er at det først foretas en skallsikring av bygget, så en tørkeprosess før en går videre med innvendige arbeider.

For murens vedkommende er en kommet lenger og det er gjort grundige undersøkelser og utredninger som vi vil legge frem for fellesrådet til orientering i vedlagte prosjektskriv. Det tas forbehold både om økonomi og plan for gjennomføring, men vi vil forankre prosjektet i fellesrådet da det vil være retningsgivende for arbeidet videre.

Behovet for forankringen i denne omgang gjelder beskrivelse av prosjektet og selve utformingen av hvordan den rehabiliterte muren skal fremstå når den er ferdig. Begge deler fremgår av vedlagte notat. Etter ønske fra Byantikvaren er forslaget å bringe nordlig portal tilbake til opprinnelig utforming istedenfor utformingen som er kommet til i etterkrigstiden. Det er også mindre detaljer knyttet til portene i muren.

Det forventes at byggesaksbehandlingen vil ta lang tid på grunn av at det er så mange aktører som vil bli påvirket og som vil uttale seg om prosjektet. Det er derfor viktig at målet med rehabiliteringen er klart fra fellesråd og statsforvalter før byggesaken innleveres.

Notatet er oppdatert siden AU, da det var en feil i en dato og det er gjort en tydeliggjøring av beskrivelsene av tiltakene.

Gravplassutvalget behandlet saken i møte 11.11.2021 sak 22/21

Møtebehandling

Vedtak

Utredningen om rehabiliteringen av mur langs Fjøsangerveien tas til orientering

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd har behandlet saken i møte 22.11.2021 sak 69/21

Møtebehandling BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar prosjektskriv av 07.10.2021 for prosjektet SOLG2103 til orientering. Arbeidsutvalget imøteser en videre rapportering på prosjektet til fellesrådet

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd tar prosjektskriv av 29.11.2021 for prosjektet SOLG2103 til orientering.
2. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner vedlagte plan for endelig utforming av mur etter rehabilitering, planen for den endelige utformingen vedlegges saken til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark for godkjenning.
3. Fellesrådet imøteser en videre rapportering på prosjektet til fellesrådet.

Tiltak til behandling SOLG2103 - Muren langs Fjøsangerveien. Solheim gravplass.

Beskrivelse av prosjektet

Prosjektet (SOLG2103) omhandler en helhetlig utskiftning av muren langs Fjøsangerveien.

Alderen og plasseringen av tiltaket utløser Byantikvarens interesse og som i forbindelse med dette tiltaket vil være et rådgivende organ i forbindelse med tiltaket og byggesaksbehandlingen.

I forprosjektet er det utarbeidet et kulturminnegrunnlag som ligger til grunn for Byantikvarens behandling. Videre er det utført tilstandsanalyser på muren og grunnforholdene. Undersøkelsene er gjort av Multiconsult. Konklusjonen i rapportene tilsier at det hensiktsmessige tiltaket er en helhetlig utskiftning. Forslaget til tiltaket, beskrevet nedenfor, er basert på denne konklusjonen.

I forbindelse med tiltaket må det gjøres følgende dispensasjonssøknader:

Det må gjennomføres en byggesøknad om riving av konstruksjoner som byantikvaren finner interessant.

Det er foreslått tiltak om å fjerne bevaringsverdige trær og ikke erstatte dem.

Det må gjennomføres dispensasjonssøknader (bevaring av bytrær, plan krav, avstand til vei).

Det er kartlagt at tiltaket er plassert i en aktsomhetsklasse for forurensede masser i grunnen.

Fremdrift

Det er utarbeidet følgende fremdriftsplan.

Fremdriftsplanen forutsetter en kontinuerlig, uforhindret prosess. Eventuelle avslag, suppleringer og manglende avklaringer vil ha påvirkning på fremdriften.

Fremdriften er vist med forenklet oppsett.

Forprosjekt og Prosjektering – Oppstart uke 31, 2021 – Ferdig uke 26, 2022 (47 uker)

Søknader – Oppstart uke 26, 2022 – Ferdig uke 2, 2023. (29 uker)

Utførelse – Oppstart uke 4, 2023 - Ferdig uke 41, 2023 (37 uker)

Forslag til tiltak, beskrivelse og illustrasjoner.

Forslagene som er skissert nedenfor har blitt gjennomgått med Byantikvaren i et eget rådgivningsmøte hvor det er resultatet at gjennomgangen som blir beskrevet nedenfor og er førende for prosjektering av tiltaket.

Veggseksjoner i muren

Utforming:

Veggseksjoner lages i lik høyde som dagens mur (ca. 2 meter). Det skal også reetableres pilastre inne på

-verdier for generasjoner

gravplassen lik eksisterende mur.

Murkrone:

Dagens løsning med skifer på toppen av muren skal videreføres. Så langt det er mulig skal eksisterende skifer gjenbrukes. Knuste skifer vil skiftes og manglende skifer vil erstattes. Se vedlegg 6.

Løsningen med pilastrene vil også videreføres med skifter på toppen.

Overflate:

Murens nye overflate skal være i betong med avtrykk av liggende bordforskaling. Dette forslaget gjelder også for portaler og åpninger.

Prosjekterende må vurdere om muren skal bygges opp i flere seksjoner mtp. stabilitet.

Overflaten skal ikke males.

Betongen må beskrives til å være bestandig mot klorider i som følger av plasseringen.

Midtre portal

Utforming:

Midtre portal foreslås utført lik dagens utforming. Se vedlegg 2

Porter:

Porter tilhørende portal er skal tilbakeføres til originalt materiale i treverk og lik opprinnelig utseende, men med unntak av spileverk. I stedet for spiler skal det være en plate.

Tilstanden til de eksisterende sideportene vurderes og rehabiliteres om mulig. Se vedlegg 1 og 2 tilhørende utforming.

Detaljer og utsmykking:

Kuler på topp av portalen gjenbrukes om mulig. Granitt detaljer i bunn av portsøyler gjenbrukes.

Øvrige detaljer på eksisterende portal, samt billedokumentasjon av portalen fra opprinnelse må granskes for å påse at alle detaljer følger med på ny løsning.

Nordre portal

Nordre portal er blitt vesentlig endret siden konstruksjonen var bygget, se vedlegg 3 og 4. Verken årstall eller begrunnelse for endring er ikke kjent.

Utforming:

Etter innspill fra Byantikvaren tilbakeføres opprinnelig utforming med justeringer for mulighet for inn og utkjøring.

Porter:

Porter lages i treverk samt kuler på toppen av portalen. Se vedlegg 3 og 4 tilhørende denne saken.

-verdier for generasjoner

Detaljer og utsmykking:

Detaljer og utsmykking blir tilsvarende det som er på den midtre portalen og det som fremgår av bildedokumentasjon av tidligere portal. Se vedlegg 3.

Åpning nedenfor kapellet

Åpningen i muren rett nedenfor kapellet foreslås utvidet med lik bredde som ved åpning i sør.

Port foreslås utført i stål med lik utforming som åpning i sør, se vedlegg 7.

Eventuelt er det mulig at porten fra dagens nordre portal, se vedlegg 4, kan gjenbrukes i denne åpningen.

Begrunnelse for utvidelse er behovet som følger av gangtrafikken igjennom porten.

Åpning i sør

Åpning i sør foreslås utført lik dagens løsning.

Port foreslås rehabilitert om mulig, om ikke blir den erstattet med port i tilsvarende utøvelse. Se vedlegg 7 for åpning i sør.

Fundamentering

Fundamenteringen er planlagt gjennomført slik det fremgår i dokumentene fra Multiconsult.

Løsningen består av etablering av labank og pæling som i fortsettelsen må prosjekteres i detalj.

Trær i trasé

Trærne langs Fjøsangerveien er definert som bytrær og er bevaringsverdige etter KPA §10.6. I gjennomføringen av prosjektet må trærne fjernes. Dette som følger av risikoen for trefall og nødvendige gravearbeider i rotsonen i forbindelse med tiltaket. I tillegg til fjerning kommer vi i forslaget til å legge til grunn at det ikke skal plantes nye trær ved muren. Dette vil kreve dispensasjon fra KPA.

Etter vedlegg 3 er det mulig å se at trærne som originalt stod langs muren i 1917 ble fjernet og nye trær ble plantet en gang imellom 1920 – 1922. Se vedlegg 8, bilde er hentet ut fra MARCUS og datert til å være fra mellom 1920 og 1922. Trærne ble trolig fjernet og nye trær ble plantet i forbindelse med etablering av brostein i Fjøsangerveien slik det fremgår av bildet.

Orientering om Statens vegvesens planer

Statens vegvesen er i gang med å planlegge sykkeltrase langs Fjøsangerveien. Foreløpig er planen til høring og endelig løsninger er ikke vedtatt. Planene har ingen direkte påvirkning på konstruksjonen, men kan ha påvirkning på kjørebanelen og beplantningen i Fjøsangerveien.

Dato

Sondre Haugseng Jakobsen

Vedlegg

Vedlegg 1 – Opprinnelig midtre portal

Vedlegg 2 – Dagens løsning midtre portal

No. 12. Oktober 1917.

Arkitekt Lunde har git tegning til porter og betongjærde. Billedet viser nordre hovedport ved Fjøsangerveien. Foran porten er en holdeplads for kjøretøier. Betongjærdet langs Fjøsangerveien sees at være færdig. Port og gjærde er utført av betong og er oven-til dækket med sortglaserte taksten. Gjærdet og portene skal holdes hvite ved smurning med asbestine.

Vedlegg 3 – opprinnelig nordre portal

Vedlegg 4 – dagens nordre portal

Vedlegg 5 – Dagens utforming av gjerdeport på nordre port.

Vedlegg 6 – Åpning ved kapell

Vedlegg 7 – Åpning i sør

Vedlegg 8 – Bilde fra MARCUS (UIB), skapt at Atelier KK.

Vedlegg 9 – Pilastre inne på gravplassen.

Kilder

Vedlegg 8 – Bilde er hentet ut fra MARCUS (Spesialsamlingene ved Universitetsbiblioteket i Bergen) – Fotografi skapt av Atelier KK.

<https://marcus.uib.no/instance/photograph/ubb-kk-n-251-053.html>

Vedlegg 1,3,9 – Bilder er hentet ut fra Byarkivet i Bergen

Vedlegg 2,4,5,6 og 7 - Bilder er hentet ut fra Google maps i perioden 2010 – 2020.

Vedlegg 10 – Tilstandsanalyse utarbeider av Multiconsult 2021.

-verdier for generasjoner

Vedlegg 11 – Miljø geologisk rapport utarbeidet av Multiconsult 2021

Vedlegg 12 – Geoteknisk rapport utarbeidet av Multiconsult 2021

Vedlegg 13 – Kulturminnedokumentasjon Solheim kapell utarbeidet av Kulturminnedok AS 2020

Vedlegg 14 – Tegning av eksisterende situasjon

Vedlegg 15 – Snitt med tenkt byggegrop

Vedlegg 16 – 21 – Utsnitt fra eksisterende situasjon

Filen ble ikke funnet. Den er enten slettet, eller sjekket ut.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Gravplass

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Inghild Hareide Hansen	820	20/03458-34	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	69/21	08.12.2021

Fyllingsdalen gravplass - utvidelse - rehabilitering av lagerplass - nytt driftsbygg

Vedlegg:

Fyllingsdalen gravplass - Driftsbygg og garasje,anbudstegn. A3, 08.11.21.pdf

L100_eksisterende gravplass@A3.pdf

L200_oversikt begge faser@A3.pdf

L201_ny situa FaseA@A3.pdf

Fyllingsdalen gravplass - Miljøcontainer-bygg, A3, 09.11.21.pdf

Fyllingsdalen gravplass - utvidelse - rehabilitering av lagerplass - nytt driftsbygg

Saksframlegg

Fyllingsdalen gravplass skal utvides og hovedgrep og faseinndeling er tenkt slik: A lagerplass og driftsbygg, B utvidelse av gravplass og C rehabilitering av eksisterende gravplass.

Driftsbygg:

Bergen kirkelige fellesråd fikk i møtet 15. september 2021 sak 46/21lagt fremlagt sak om driftsbygget. Vedtaket ble: «Den fremlagte plan for nytt driftsbygg på Fyllingsdalen gravplass med en kostnadsramme på 6.000.000 kroner godkjennes og oversendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark for endelig godkjenning.»

Søknad om godkjenning av bygget er ikke oversendt Statsforvalteren da en ser at bygget også må ha med seg grunnarbeidene som er tett knyttet opp til lagerplassen.

Det har vært arbeidet videre med driftsbygget og utforming av driftsplassen.

Bygget har fått en mindre endring da det i neste fase skal til godkjenning hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og til byggesaksbehandling. Endringene er begrunnet i at det er gjort plass for en heis dersom det blir krav om det. Blir det i den offentlige saksbehandlingen ikke krevd etablert heis, vil det bli noe mer plass til lager og heis vil kunne installeres ved evt. seinere behov. Kostnaden økes med 400 000 kroner som følge av endringen, totalt et estimat på 6 400 000 kroner

Lagerplass:

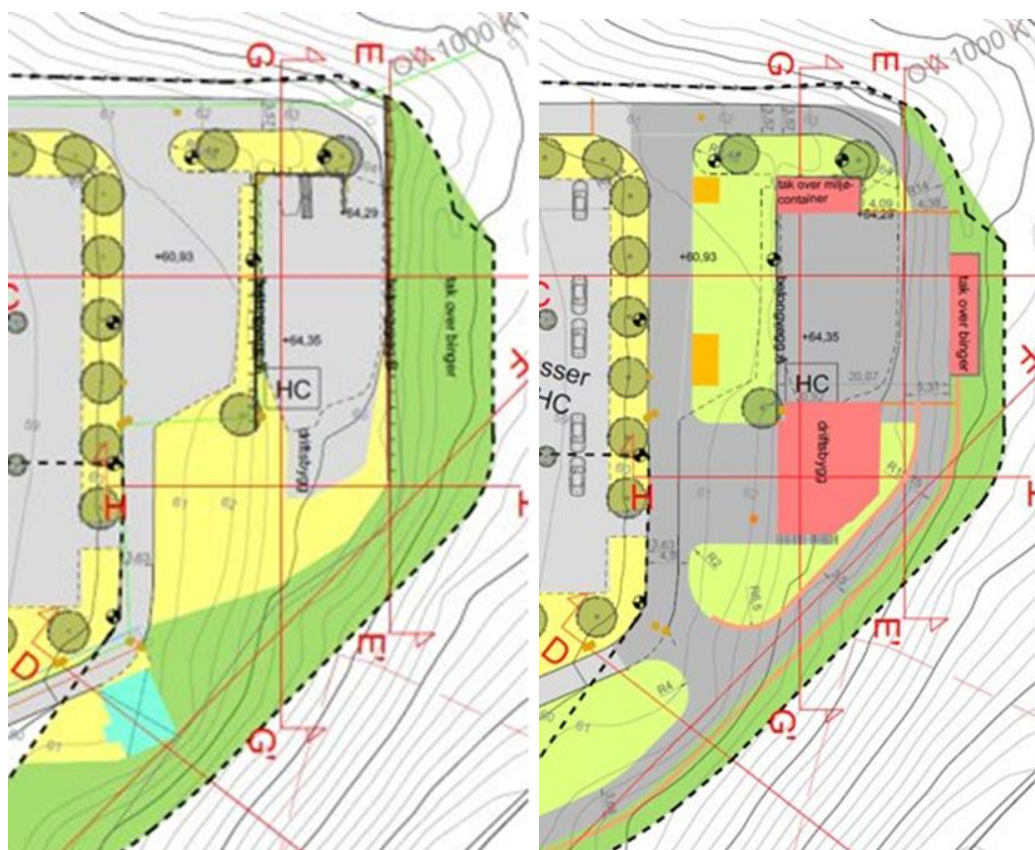
Lagerplassen ligger i et nivå over selve gravplassen og er tegnet ferdig siden fellesrådet behandling av driftsbygget. Eksisterende lagerplass og oppkjørsel fungerer ikke da veien er for smal og selve lagerplassen er for liten. Arbeidene med lagerplassen er viktig da det

opprinnelig var to lagerplasser på gravplassen, den egne ble tatt bort for å få plass til kistegraver og nå er endelig tiden kommet for å rehabilitere eksisterende lagerplass. Det er ikke lagerplass på Bønnes kirkegård og denne skal fungere for begge gravplassene.

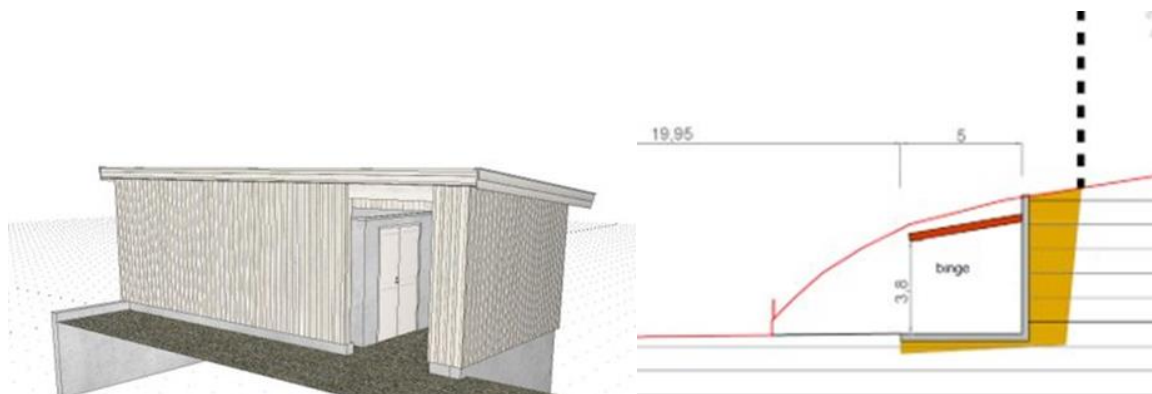
Arbeidet består hovedsakelig av grunnarbeid og terrengjusteringer for å få utvidet lagerplassen, forbedring av oppkjørsel, høy mur for å avgrense mot terrenget bak og terrengjusteringer for driftsbygget. Det er i tillegg tatt inn en miljøcontainer og en avfallsstasjon som er utformet som binger med tak over. Begge deler er viktige oppgraderinger og vil bidra til en mer effektiv drift.

Driftsbygget med lagerplass vil være viktig å få etablert før en begynner på arbeidet med selve gravplassen da en kan bruke disse fasilitetene under utbyggingen. Estimert for lagerplassen og terrengbehandlingen er 3 000 000 kroner.

Eksisterende situasjon og ny situasjon på lagerplassen:

Illustrasjoner av miljøcontainer, snitt av binger og skisse over lagerplassen. Medarbeiderne som arbeider på gravplassen, har gitt sine innspill til utformingen. Lagerplassen utvides litt inn i terrenget for å få bedre plass og for både å få forbedret veitrasé, uu, tilkomst og avskjerming fra gravplassen.

Tidsplanen på alle tre fasene er slik:

Utløsning desember 2021/januar 2022 – Status: Ferdigstiller siste detaljer før utlysning og setter vilkår om offentlig saksbehandling.

Prosjektering og søknad første halvdel av 2022.

Utførelse andre halvdel av 2022 til Medio 2023.

Det er viktig å få arbeidet med godkjenningene på plass for å ikke forsinke arbeidet med selve gravplassen da det må komme på plass nye urnegraver i 2023. Vedlagt følger også tegning med oversikt over de to første faser. Selve utvidelse av gravplassen er under prosjektering

Saken har vært orientert om i Gravplassutvalget og behandlet i fellesrådets AU.

Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Fase A - Lagerplass og driftsbygg

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd har behandlet saken i møte 22.11.2021 sak 70/21

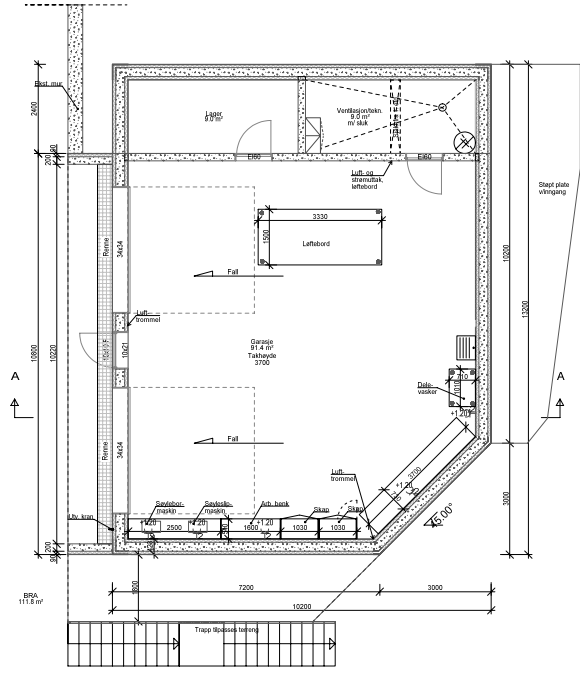
Møtebehandling BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

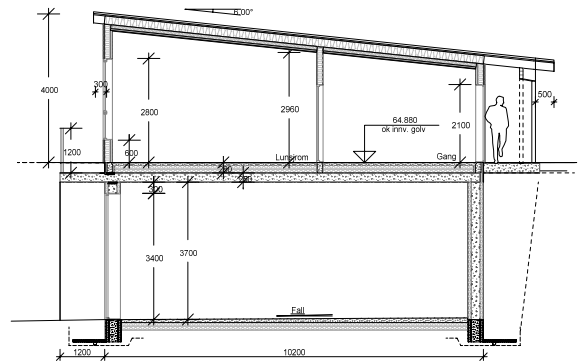
BKFs arbeidsutvalg tar informasjonen til orientering med følgende merknad: Arbeidsutvalget ber om at det ikke installeres heis, men at det legges til rette for heis.

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Den fremlagte plan for rehabilitert lagerplass og nytt driftsbygg på Fyllingsdalen gravplass, med en kostnadsramme på 9 400 000 kroner, godkjennes og oversendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark for endelig godkjenning.
2. Bygget tilrettelegges for universell utforming. Dersom det i byggesaksbehandlingen kreves heis for at bygget skal anses som universelt utformet, blir det installert heis.

Plan underetasje

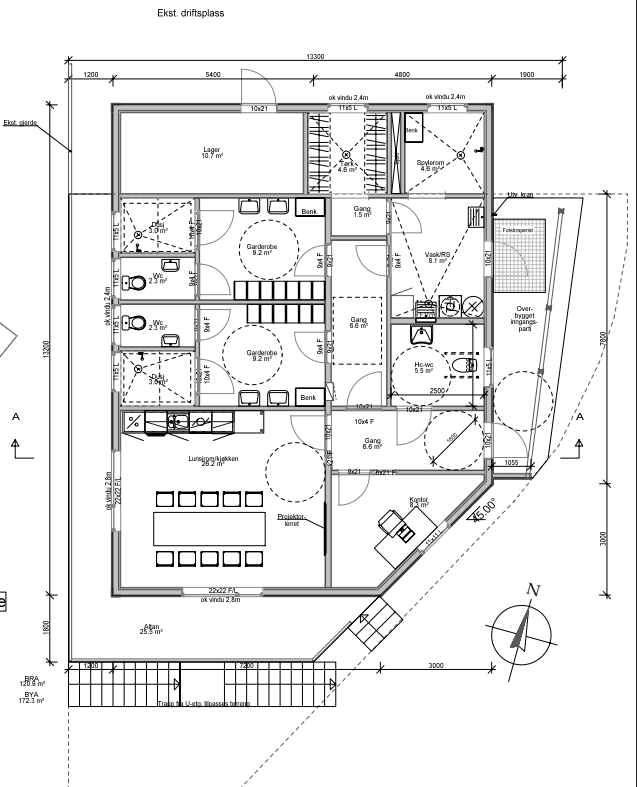
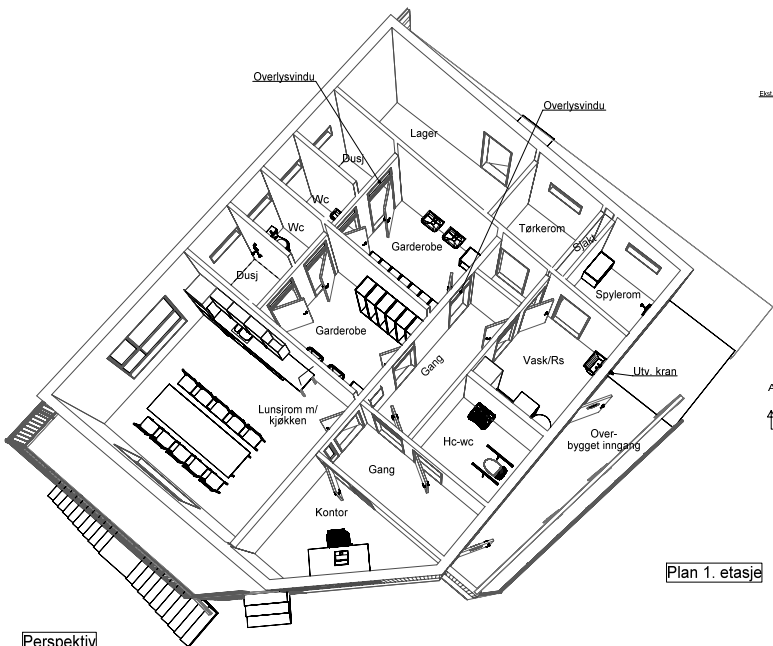

Snitt A-A
Prinsippkisse

- FORELØPIG TEGNING
- SØKNAD TILTAK
- ANBUDSTEGNING
- ARBEIDSTEGNING
- SOM BYGD TEGNING

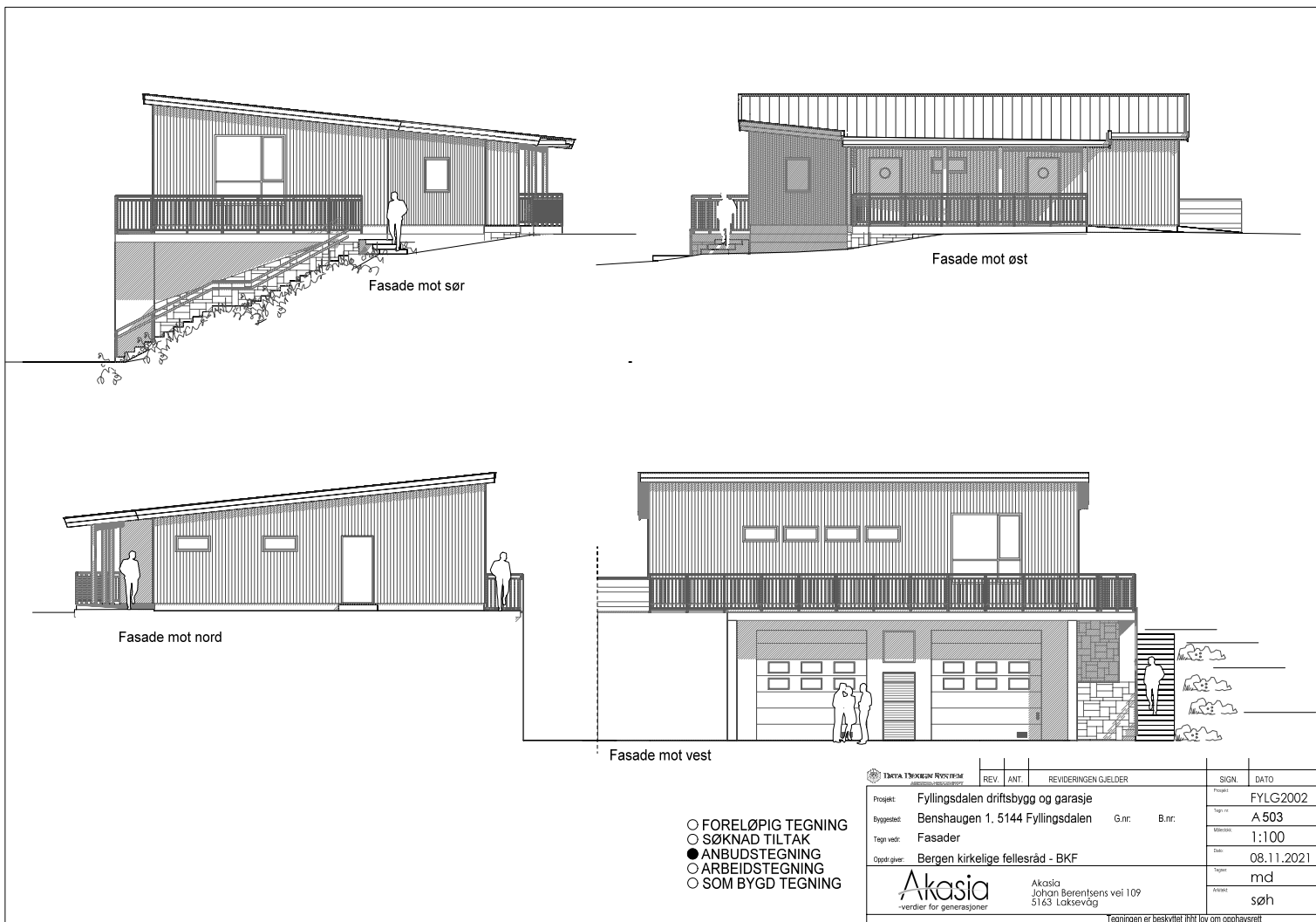
PROJEKT	REVIDERINGS GJELDER			SIGN.	DATO
	REV.	ANT.			
Prosjekt: Fyllingsdalen driftsbygg og garasje					FYLG2002
Byggested: Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen	G.nr.	B.nr.			A 501
Tegn vedr: Plan U etg. og snitt					1:100
Oppdr.giver: Bergen kirkelige fellesråd - BKF					08.11.2021
Akasia -verdier for generasjoner Akasia Johan Berentsens vei 109 5163 Laksevåg					md
					søh

Tegningen er beskyttet iht lov om opphavsrett

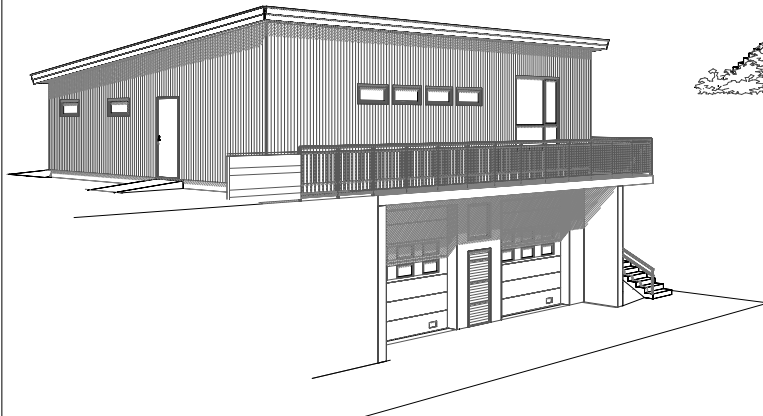
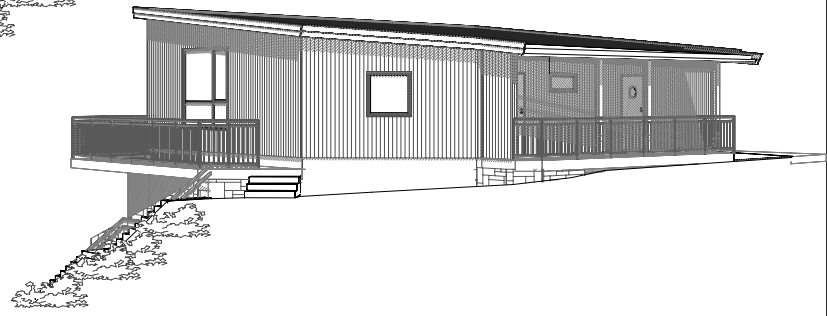
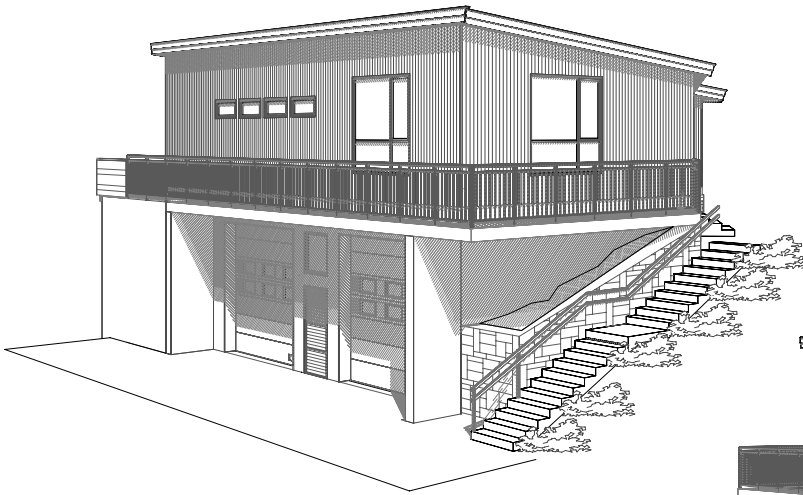
- FORELØPIG TEGNING
- SØKNAD TILTAK
- ANBUDSTEGNING
- ARBEIDSTEGNING
- SOM BYGD TEGNING

DINNA TILBUDSGRUPPEN		REV.	ANT.	REVIDERINGS GJELDER	SIGN.	DATO	
Prosjekt:	Fyllingsdalen driftsbygg og garasje				Signatør:	FYLG2002	
Byggested:	Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen	G.nr.:	B.nr.:		Tege nr.:	A 502	
Tegnet ved:	Plan 1. etg. og perspektiv					Målestokk:	1:100
Oppdr.giver:	Bergen kirkelige fellesråd - BKF					Dato:	08.11.2021
 Akasia -verdier for generasjoner Akasia Johan Berentsens vei 109 5163 Laksevåg				Tegnet av:		md	
				Kontrollert av:		søh	
Tegningen er beskyttet iht lov om opphavsrett							

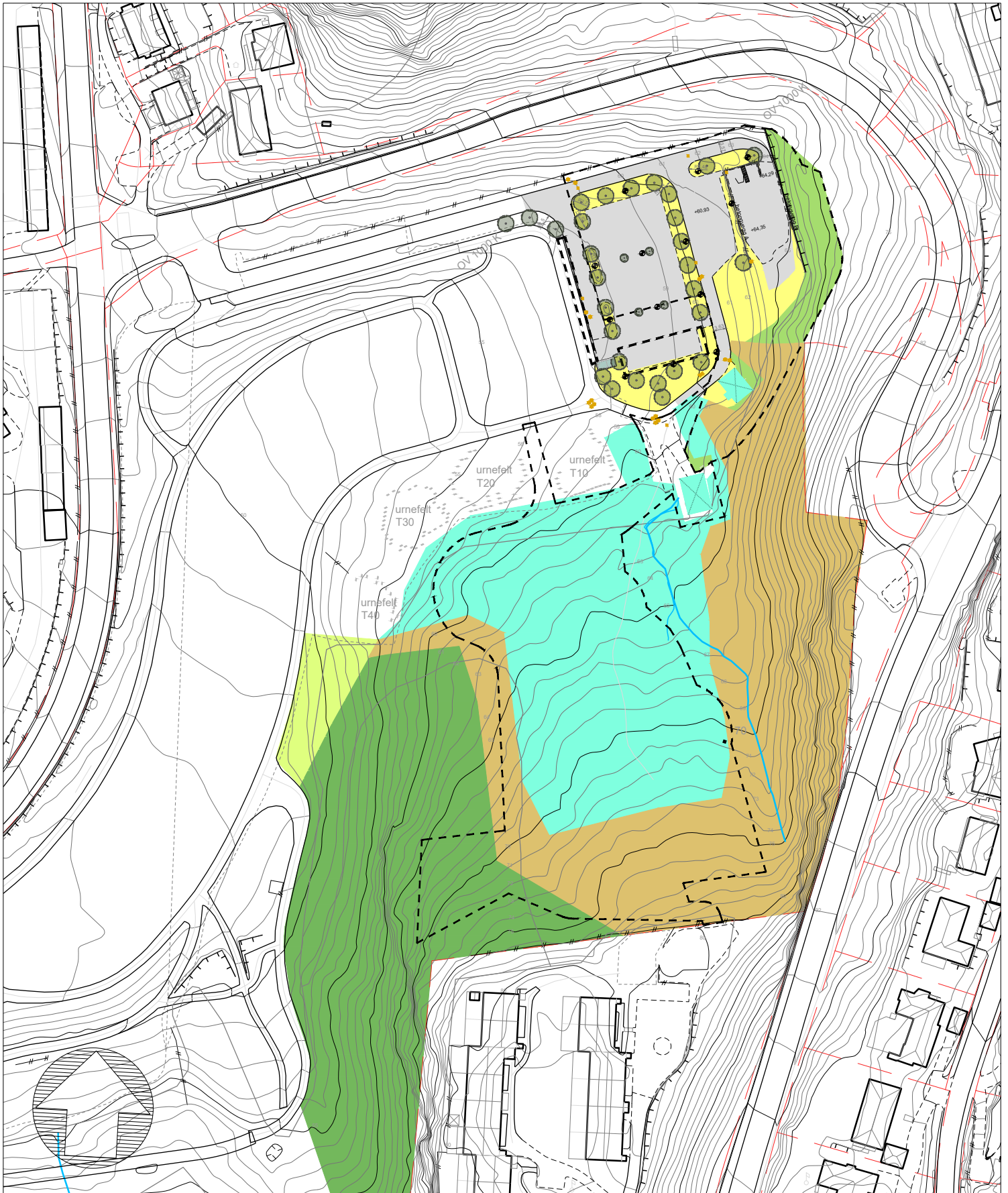
- FORELØPIG TEGNING
- SØKNAD TILTAK
- ANBUDSTEGNING
- ARBEIDSTEGNING
- SOM BYGD TEGNING

REV. ANT. REVIDERINGEN GJELDER		SIGN.	DATO
			FYLG2002
Prosjekt: Fyllingsdalen driftsbygg og garasje		Tegn nr.	A 503
Byggested: Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen		Målestokk	1:100
Tegn vedr: Fasader		Dato	08.11.2021
Oppdragsgiver: Bergen kirkelige fellesråd - BKF		Tegn	md
 Akasia Johan Berentsens vei 109 5163 Laksevåg		Arbeid	søth
Tegningen er beskyttet iht lov om opphavsrett			

- FORELØPIG TEGNING
- SØKNAD TILTAK
- ANBUDSTEGNING
- ARBEIDSTEGNING
- SOM BYGD TEGNING

REV.	ANT.	REVIDERINGS GJELDER		SIGN.	DATO
Prosjekt: Fyllingsdalen driftsbygg og garasje Byggested: Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen G.nr. B.nr. Tegn ved: Perspektiv fasader Oppdr.giver: Bergen kirkelige fellesråd - BKF				Prosjekt: FYLG2002 Tegn nr: A 504 Dato: 08.11.2021 Tegner: md Arkitekt: søh	
 Akasia -verdier for generasjoner Akasia Johan Berentsens vei 109 5163 Laksevåg				Tegningen er beskyttet iht lov om opphavsrett	

TEGNFORKLARING

- eiendomsgrense
- prosjektgrense Trinn 2
- eksisterende gjerde
- bekke drag
- innmålt gravminne
- sti
- koter
- eksisterende bygg

- klippet plenflate
- villniss busker, små løvtrær
- krattskog, løvtrær
- furu-blåbærling

Oppdragsnavn

FYLLINGSDALEN GRAVPLASS

Driftsplass og bygg - nye gravfelt
 Oversikt - eksisterende gravplass
 Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen - Gnr 26 / Bnr 4

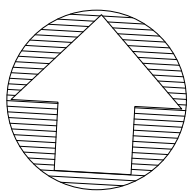
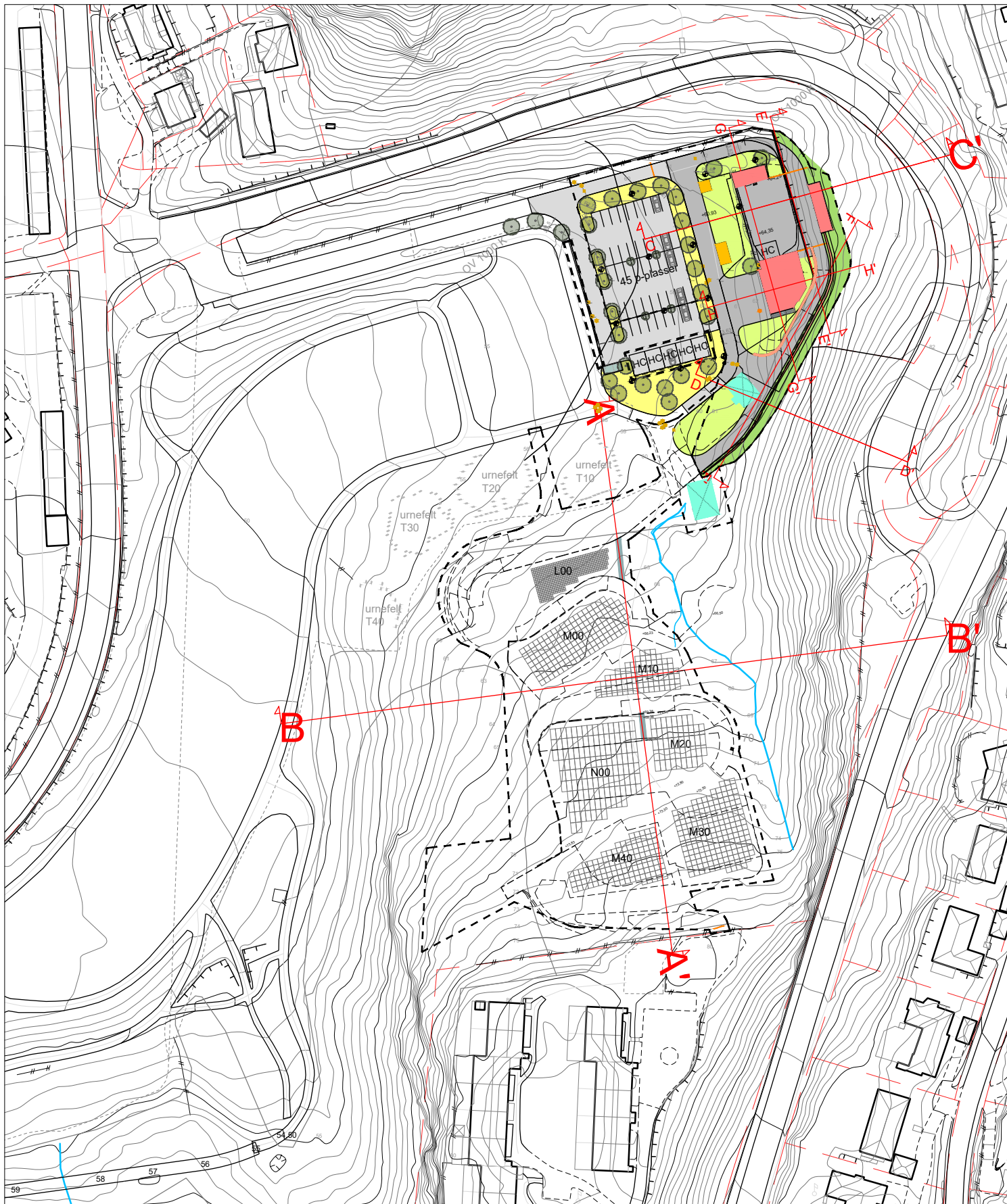
Akasia
 -verdier for generasjoner

Akasia
 Johan Berentsensvei 109
 5848 Ytre Laksevåg

Oppdragsgiver

Gravplassmyndigheten i Bergen

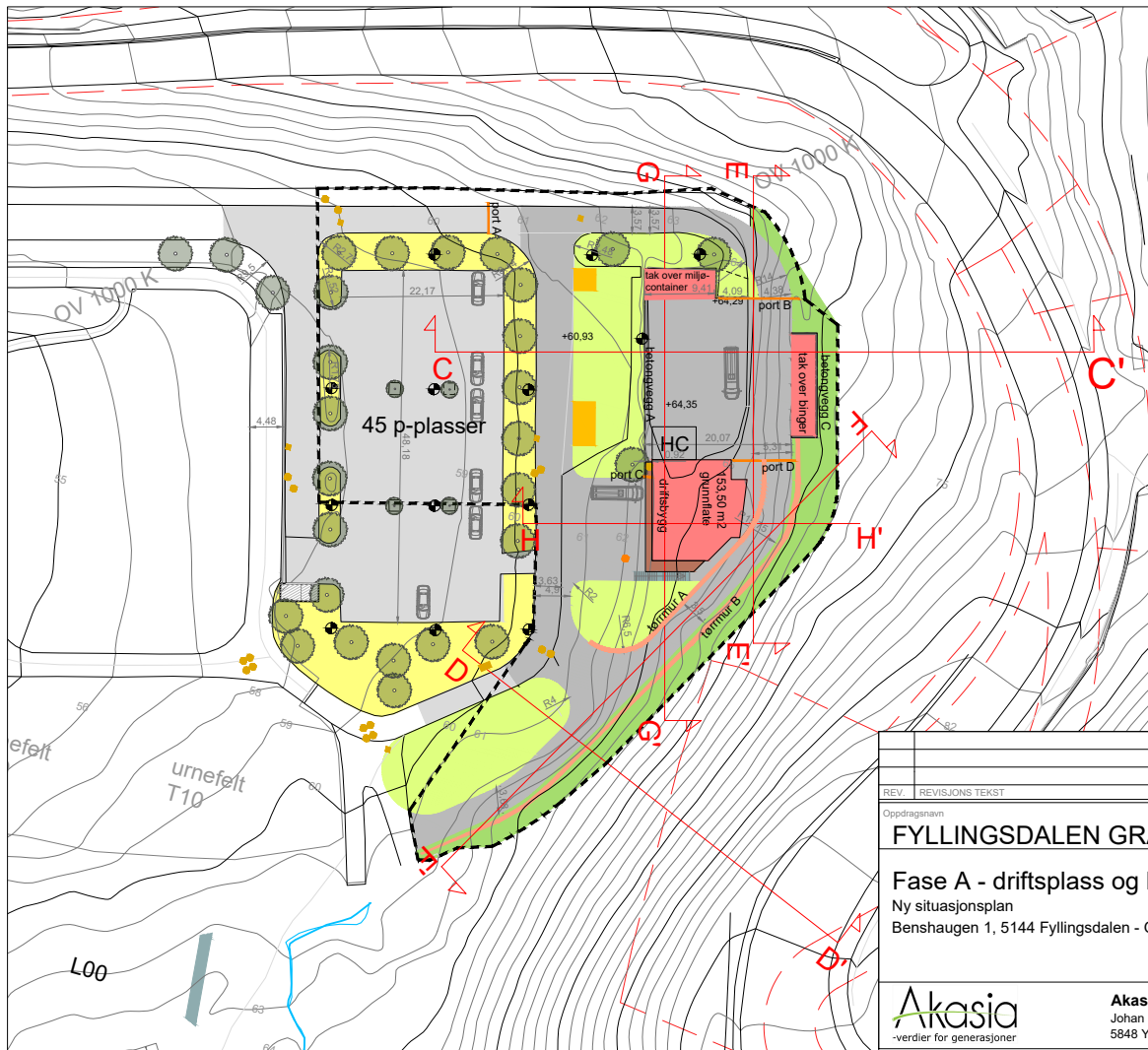
Tegningsstatus		Fag	
Anbud		LARK	
Dato	09.11.2021	Målestokk	1:1000 (A3)
Tegner	FR	Kontrollert	
Høydedatum	NN 2000	Prosjektleder	SHJ
Filnavn	fylg2002-anbu.dwg	Prosjekt nr.	FYLG2002
Tegningsnr.	L100	Rev. nr.	*

Oppdragsnavn FYLLINGSDALEN GRAVPLASS		Oppdragsgiver Gravlassmyndigheten i Bergen	
Driftsplass og bygg - nye gravfelt Oversikt - begge faser Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen - Gnr 26 / Bnr 4			
Tegningsstatus Anbud		Fag LARK	
Dato 09.11.2021	Målestokk 1:1000 (A3)	Kontrollert	
Tegner FR	Prosjektleder SHJ		
Høydedatum NN 2000	Prosjekt nr. FYLG2002		
Filnavn fylg2002-anbu.dwg	Tegningsnr. L200		
Rev. nr. *			

Akasia
Johan Berentsensvei 109
5848 Ytre Laksevåg

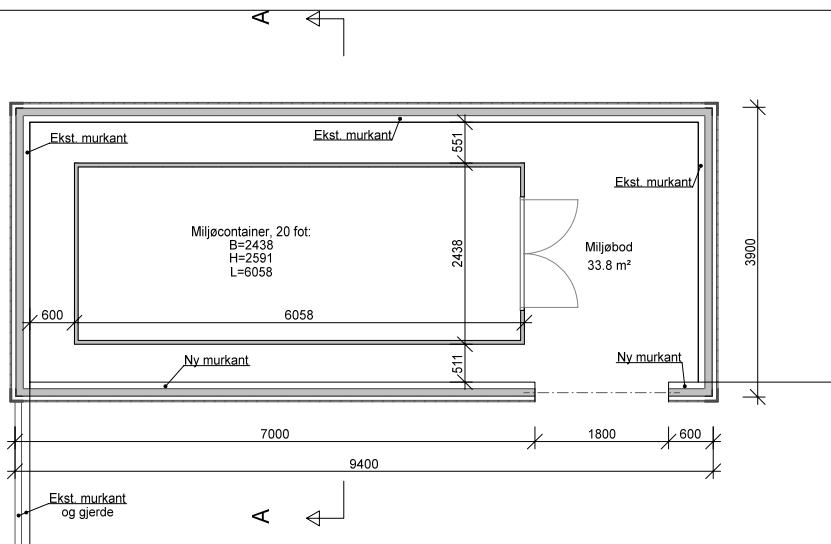

TEGNFORKLARING

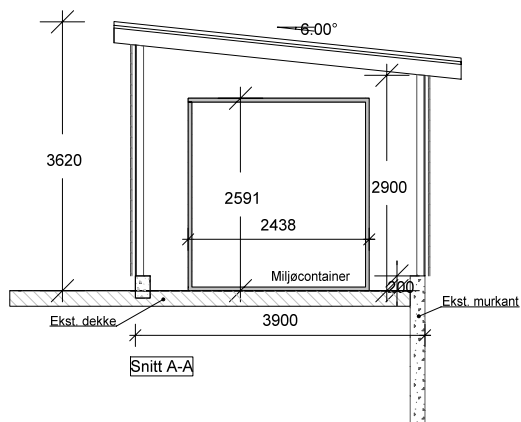
- eiendomsgrense
- prosjektgrense Fase A
- eksisterende gjerde
- bekke drag
- eksisterende betongvegg
- eksisterende bygg
- eksisterende asfalt
- eksisterende gress/moseflate
- eksisterende løvtre
- eksisterende lysmast + armatur
- eksisterende kumlokk, slukrist
- ny betongvegg
- ny tørrmur, naturstein
- ny takflate
- ny veranda
- trapper
- ny gressflate
- ny, møblert sitteplass
- nytt veidekke
- port, bom, portal
- oljutskillerikum
- ↗ snittanvisning

REV.	REVISJONS TEKST	DATO	SIGN.
Oppdragsnavn FYLLINGSDALEN GRAVPLASS		Oppdragsgiver Gravplassmyndigheten i Bergen	
Fase A - driftsplass og bygg		Tegningsstatus Anbud	Fig LARK
Ny situasjonsplan		Dato 09.11.2021	Målestokk 1:500 (A3)
Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen - Gnr 26 / Bnr 4		Tegner FR	Kontrollert
		Høydedatur NN 2000	Prosjektleder SHJ
		Finansnr. fylg2002-anbu.dwg	Prosjektnr. FYL2002
Akasia -verdier for generasjoner		Tegningsnr. L201	Rev. nr. *
Akasia Johan Berentsensvei 109 5848 Ytre Laksevåg			

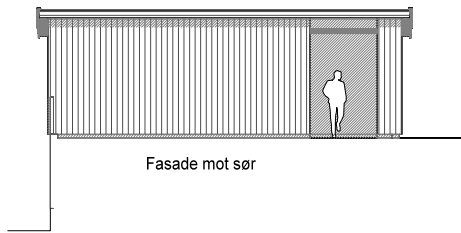

Plan

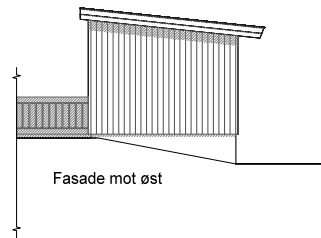

- FORELØPIG TEGNING
- SØKNAD TILTAK
- ANBUDSTEGNING
- ARBEIDSTEGNING
- SOM BYGD TEGNING

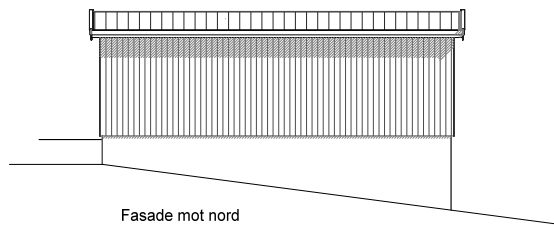
REV.	ANT.	REVIDERINGS GJELDER	SIGN.	DATO
Prosjekt: Miljøcontainer Byggested: Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen G.nr. B.nr. Tegn ved: Plan og snitt Oppdr.giver: Bergen kirkelige fellesråd - BKF			Prosjekt: FYLG2002 Tegn nr: A 501 Skala: 1:50, A3 Dato: 09.11.2021 Tegner: md	
Akasia -verdi for generasjoner Akasia Johan Berentsens vei 109 5163 Laksevåg			Tegningen er beskyttet iht lov om opphavsrett	

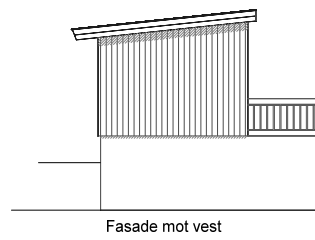
Fasade mot sør

Fasade mot øst

Fasade mot nord

Fasade mot vest

- FORELØPIG TEGNING
- SØKNAD TILTAK
- ANBUDESTEGNING
- ARBEIDSTEGNING
- SOM BYGD TEGNING

REV.		ANT.		REVIDERINGEN GJELDER		SIGN.	DATO
Prosjekt: Miljøcontainer Byggested: Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen G.nr. B.nr. Tegn ved: Fasader Oppdr.giver: Bergen kirkelige fellesråd - BKF				Prosjekt: Miljøcontainer Byggested: Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen G.nr. B.nr. Tegn ved: Fasader Oppdr.giver: Bergen kirkelige fellesråd - BKF		Prosjekt: Miljøcontainer Byggested: Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen G.nr. B.nr. Tegn ved: Fasader Oppdr.giver: Bergen kirkelige fellesråd - BKF	Prosjekt: Miljøcontainer Byggested: Benshaugen 1, 5144 Fyllingsdalen G.nr. B.nr. Tegn ved: Fasader Oppdr.giver: Bergen kirkelige fellesråd - BKF
						Akasia Johan Berentsens vei 109 5163 Laksevåg	
Tegnningen er beskyttet iht lov om opphavsrett							

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Svanes	021	20/00823-17	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	70/21	08.12.2021

Verdi- og måldokument 2022-2023

Vedlegg:

Verdi- og måldokument 2022-2023

Saksframlegg

Verdi- og måldokument for BKF utarbeides for to år om gangen, men revideres årlig. Årets revisjon innebærer mindre justeringer fra i fjor.

Den første delen av dokumentet inneholder kirkens samlede visjon, våre lokale verdier, samt strategiske fokusområder og overordnede felles mål. Målene er forankret i nasjonale føringer (Trossamfunnsloven), FNs bærekraftsmål, politisk plattform for Byrådet i Bergen, føringer gitt av fellesrådet i strategidiskusjon, samt ønsker fremkommet i samtaler med politikere i Bergen.

«Mål og handlingsplan for virksomhetene» kan regnes mer som en «handlingsdel». Her presenteres mål og tiltak for den enkelte avdeling.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar fremlagt verdi- og måldokument for 2022-2023

KIRKEN I BERGEN

VERDI- OG MÅLDOKUMENT 2022-23

AKSJON DÅP: Innspilling av dåpsfilm i Birkeland kirke, høsten 2021

Innhold

Kirken i Bergen er frimodig	2
Visjon og verdier for kirken i Bergen	4
Fellesrådets oppdrag og rolle	5
Organisering av BKF	5
Organisasjonskart	6
Kirken og kommunen	6
Mål og fokusområder	8
Strategiske fokusområder	8
Felles mål	9
Mål - virksomhetene	12
Avdeling for kirkeliv kultur og diakoni	12
Kirkebyggforvaltning	15
Gravplassavdelingen	18
Stabsområdene	21
HR-avdelingen	21
Økonomi	22
Administrasjonsavdelingen	24
Kommunikasjon	26

Kirken i Bergen er frimodig

Kirken forvalter et budskap som vedrører alle mennesker, og vårt oppdrag er å gjøre budskapet kjent i Bergen by.

Kirken er en **verdiskaper** i samfunnet. Vi arbeider for et samfunn som er i balanse med klima og natur, og vi strekker oss etter FNs bærekraftsmål og kommunens grønne strategi.

Vi står sammen med politikere, samfunnsbyggere og alle gode krefter som arbeider for inkludering og gode fellesskap. Vi arbeider for et samfunn med trygg oppvekst for barn og unge, et samfunn hvor syke og pleietrengende får hjelp og et samfunn med en meningsfull hverdag for alle. Vi er frimodige når vi ber kommunen å investere i nye diakonstillinger fordi vi vet at kirkens **omsorgsarbeid** bidrar til livshjelp, integrering og tilhørighet i gode fellesskap.

Kirken i Bergen er en av byens største **kulturaktører**. Med over 30 ansatte kulturarbeidere (kantorer og organister) skaper vi kulturopplevelser for hele byens befolkning. Vi bidrar til at kulturen får plass i sorg og glede, og enkeltmenneskers livsmarkeringer. Vi skaper arenaer hvor kulturen får berike og stimulere våre liv.

Kirkebyggene synliggjør at kirken er til stede i byen. Vi vet at kirkebygget skaper **identitet** og **tilhørighet** både til en bydel og til et lokalsamfunn, og også til kirken som trossamfunn. Vi trenger ingen kirkebrann for å forstå hvilken verdi et kirkebygg har for alle dem som ble døpt, konfirmert, viet og som gravla sine døde fra sin kirke. Vi er frimodige i våre søknader om investering og vedlikehold.

Våre mange **gravplasser** er en verdig arena for gravferd og det siste hvilested. De er stedet for sorg og lengsel, og for de gode minner. Vi vet mye om byens forventning til at gravplassene skal være **velstelte** og **vakre**. Kommunens gravferdsplan gir oss en god forankring for planlegging av investering og drift.

Tros- og livssynsloven understreker at kirken skal være landsdekkende, lokalt forankret og offentlig finansiert. Vi kan med frimodighet samarbeide med Bergen kommune om all vår virksomhet. Det er bred politisk enighet om at vårt samfunn skal være et livssynsåpent samfunn og at kirken skal være synlig. Det handler om mer enn identitetsskapende kirkebygg og vakre gravplasser. Det handler også om at gudstjenester og annen **trosutfoldelse** kan være synlige i samfunnet - at kirken er et sted hvor barn, unge og voksne får undervisning i kristen tro, og hvor det skapes fellesskap og tilhørighet. I solidaritet med byens tros- og kirkesamfunn står vi sammen i bønn for byen og med et forsvar for tros- og ytringsfriheten.

I alt dette - kirken må selv kjempe om oppmerksomhet og synlighet. Vi må selv løfte frem kirkens arbeid for inkludering og lokalsamfunn, og vi skal gjøre det med frimodighet.

Jorden og det som fyller den, verden og de som bor i den - alt hører Herren til. Ps.24,1

Det er ingenting i Bergen by som ikke vedrører vår himmelske Far. Så - la oss være frimodige!

Mette Svanes
Kirkeverge

Visjon og verdier for kirken i Bergen

En visjon hjelper oss til å løfte blikket og viser oss at vi er involvert i noe som er større enn oss selv og vårt lokale fokus. Vi er en del av et prosjekt som samler hele kirken i Bergen – og den verdensvide kirke. Vår visjon er:

Mer

himmel på jord

Verdiene setter fokus på våre oppgaver og vårt arbeidsfellesskap, og kan minne oss på hva som skal kjennetegne vår adferd i møte med menneskene vi er i kontakt med. Både i en helt vanlig hverdag og i situasjoner som er krevende, skal verdiene være et kompass som hjelper oss til å ta gode beslutninger.

Åpen	Frimodig	Troverdig
<ul style="list-style-type: none"> • fordi vi har et tydelig oppdrag som vedrører hele Bergens befolkning. • Vi tilstreber åpenhet i prosesser og beslutninger og vil stimulere til samarbeid og refleksjon. • Vi ønsker nye ideer velkommen med positiv nysgjerrighet, og er åpen for alle som søker kirken. 	<ul style="list-style-type: none"> • fordi vi forvalter Evangeliet og viktige tjenester for hele Bergens befolkning. • Vi vil være en relevant kirke ved å være trygg, modig og åpenhjertig, og vi skal gjøre vårt arbeid kjent i Bergen. • Vi vil møte mennesker med engasjement og verdighet i livets ulike faser. 	<ul style="list-style-type: none"> • fordi hele Bergens befolkning og bevilgende myndigheter skal ha tiltro til våre tjenester. • Vi vil utføre vårt oppdrag med kvalitet, tydelighet og forutsigbarhet, og holde det vi lover. • Vi vil ta fatt på de utfordringer og tilpasningsbehov som møter oss.

Bergen kirkelige fellesråd (BKF) sitt verdi- og måldokument gir en beskrivelse av organisasjonen og dens oppdrag, viktige mål og strategiske fokusområder. Det inneholder også mål og handlingsplaner for hvert virksomhetsområde, for 2022 og 2023.

Målgruppen for dokumentet er BKF's ansatte, styrende organer, menighetene, Bergen kommune, samarbeidspartnere og andre vi vil presentere virksomheten for.

Fellesrådets oppdrag og rolle

Kirkelig fellesråd sin rolle og oppgave er beskrevet i "Kirkeordning for Den norske kirke", en forskrift til trossamfunnsloven, vedtatt av kirkemøtet, §15-23:

- Ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene
- Utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen
- Fremme samarbeid mellom menighetsrådene
- Ivareta soknenes interesser i forholdet til kommunen
- Kirkelige fellesråd foretar tilsetting av og har arbeidsgiveransvaret for alle tilsatte som lønnes over fellesrådets budsjett

Kirkelig fellesråd er også ansvarlig for forvaltning, bygging, drift og vedlikehold av kirker, og anskaffelse og drift av menighets- og prestekontor. Kirkelig fellesråds ansvar omfatter dessuten forvaltning, anlegg, drift og vedlikehold av kirkegårder/gravplasser. Ansvar for gravplass er beskrevet i gravplassloven med tilhørende forskrifter.

BKF er et av landets største fellesråd og omfatter over halvparten av innbyggerne i Bjørgvin bispedømme. Dette er med på å gi BKF en særstilling som regional utviklingsaktør med en naturlig forpliktelse overfor omkringliggende fellesråd med tanke på rådgivning og samarbeidsprosjekter. BKF engasjerer seg også i saker som vedrører Den norske kirke på nasjonalt nivå.

Et overordnet formål med hele BKF's virksomhet er å legge til rette for at menighetsrådenes oppdrag kan lykkes: «å vekke og nære det kristelige liv i soknet.» Det er ute i menighetene kirkens oppdrag virkeliggjøres - i gudstjenestenes samling om ord og sakrament, og i de mange møtene med mennesker.

Organisering av BKF

BKF har organisert arbeidet med en sentralenhet som omfatter kirkevergens administrasjon, kirketorget og gravplassforvaltningen. BKF har nærmere 170 ansatte (ca 145 årsverk), hvorav 28 arbeider i sentralstaben og resten fordeler seg på administrasjonsledere, kantorer, kirketjenere, kateketer/pedagoger og diakoner i de 25 menighetene.

Forvaltningsvirksomheten i BKF omfatter 65.000 kvadratmeter bygg og over 700 dekar anlegg fordelt på 34 kirker, 28 kirkegårder/gravplasser, fire kapell samt annen eiendom knyttet til disse.

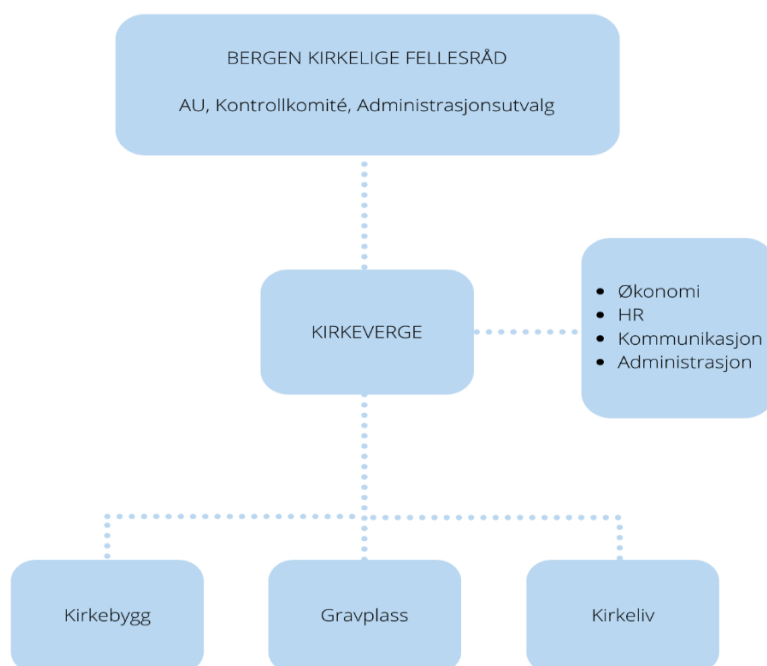
BKF har ett styrende organ, fellesrådet, som er sammensatt av én representant fra hvert av byens 25 menighetsråd, og i tillegg én representant oppnevnt av kommunen og én prost oppnevnt av biskopen.

Fellesrådet har to forberedende underutvalg: arbeidsutvalget (AU) og administrasjonsutvalget, med delegert myndighet til beslutninger på vegne av fellesrådet i gitte saker i henhold til mandat.

Fellesrådet har to rådgivende underutvalg: gravplassutvalget og kirkebyggutvalget. I tillegg har BKF en kontrollkomité som rapporterer direkte til fellesrådet. Fellesrådet har oppnevnt et eget kulturutvalg som skal stimulere og styrke BKF's kulturarbeid.

Akasia AS er et konsern som eies 100% av soknene i Bergen. Fellesrådet forvalter eierskapet på vegne av soknene og utgjør generalforsamling for selskapet. I tillegg eier fellesrådet 7,93% av Kirkepartner AS, som leverer digitale løsninger og tjenester til kirken. Fellesrådet har utarbeidet en egen eiermelding som redegjør for mål og forventning til selskapene.

Organisasjonskart

Kirken og kommunen

Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven, 2021) erstatter kirkeloven fra 1996

Formålet med loven er å understøtte tros- og livssynssamfunn jfr.§1. Loven viderefører den tidligere modellen for finansiering av Dnk, ved at staten finansierer prestedtjenesten og kommunen den øvrige virksomheten jfr. §14 «Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.»

Loven medfører endring i gravferdslovens §23 annet ledd hvor det nå står «Etter søknad fra kommunen kan fylkesmannen fastsette at ansvaret som lokal gravplassmyndighet etter loven skal ligge til kommunen.» Loven forutsetter likevel at hovedmodellen er Dnk som gravplassmyndighet. Vi legger derfor til grunn at trossamfunnsloven viderefører relasjonen mellom kommune og kirke slik vi kjenner den i dag og at vi fortsatt kan si:

- Kirke og kommune har generelt sammenfallende mål: å bedre livskvaliteten for byens innbyggere. Det er et nasjonalt mål at den kristne kulturarven og det kristne verdigrunnlaget skal holdes levende i samfunnet.
- Den nærhet mellom kirke og kommune som trossamfunnsloven bygger på, innebærer at liksom kommunen skal legge til rette for infrastruktur, bosteder, kommunale velferdstjenester med mer - til beste for byens innbyggere - slik skal kommunen også gi tjenlige rammebetingelser for kirkens virksomhet.

Byrådet's politiske plattform

Byrådet i Bergen kommune som tiltrådte høsten 2019 har på flere områder nevnt kirkens arbeid. Det foreslås for eksempel en destinasjonsavgift for cruiseturister som blant annet skal gå til vedlikehold av middelalderkirker og andre severdigheter i Bergen. Under kulturkapittelet står det at byrådet også vil støtte kulturaktiviteter i regi av Den norske kirke.

Plattformen har et eget kapittel for tros- og livssyn, og under følger to utdrag fra dette kapittelet:

«Byrådet vil derfor videreføre støtten til *Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn i Bergen* og sikre gode rammebetingelser for Bergen kirkelige fellesråd. Byrådet vil sikre diakoner i alle menigheter gjennom å finansiere minimum to nye diakonstillinger hvert år i bystyreperioden».

«Byrådet vil også gi mulighet til samtaler med sykehjemsprest, religiøse ledere eller andre livssynsledere i livets slutfase. Byrådet vil videreføre ordningen med fritak fra eiendomsskatt for

ideelle organisasjoner, samt sikre tilstrekkelig areal til gravplasser i Bergen for kiste- og urnegraver. Byrådet vil sikre ivaretagelse av kirkebygg og middelalderkirkene i Bergen og vil derfor videreføre støtten til ny kirke i Sødalen og gjennomføre byggingen av ny kirke på Haukås, samt arbeide for bedre statlige tilskuddsordninger for å ta vare på middelalderkirkene».

Mål og fokusområder

Her presenterer vi først de strategiske fokusområdene som vi mener er viktige for kirken i Bergen, og som er styrende for mange av de mål som settes. Vi jobber med disse fokusområdene gjennom felles mål, samt mål og tiltak i hver avdeling/virksomhetsområde.

Strategiske fokusområder

Kirkens plass i samfunnet - fordi

- Kirken forvalter et budskap og et fellesskap som vedrører alle mennesker
- Kirken skal være der alle er, jfr. kirken som alliansepartner og verdiskaper til samfunnet
- Kirken skal være der ingen er, jfr. kirken som lindrer nød, ensomhet og utenforskap

FNs bærekraftsmål og klima-/miljøfokus - fordi

- Bærekraftsmålene er et moderne uttrykk for kirkens gudgitte forvalteroppdrag
- Disse aktualiserer kirken som relevant alliansepartner
- Kirken er en verdiskaper til samfunnet
- BKF er et miljøfyrtårn - vi vil oppfordre til grønne menigheter
- BKF er en storforbruker av energi
- BKF forvalter bygg og gravplasser (grøntområder)

Frivillighet - fordi

- Kirken er fellesskapet av de troende
- Frivillighet er viktig for både kirken og den frivillige - som en døråpner til fellesskapet
- Kirkelivet er avhengig av frivillig innsats
- Dette er Den norske kirke sitt satsingsområde jfr. Kirkemøtets vedtak

Diakoni - fordi

- Kirken skal lindre nød, ensomhet, utenforskap
- Kirken skal møte menneskers behov for sjelesorg og troslenget
- Kirken skal være oppsøkende og møte mennesker på andres arena

Kultur - fordi

- Kunst og kultur er ett av kirkens kjerneområder
- Kunst og kultur åpner troens rom gjennom et mangfold av uttrykk

- Kirken er en av Bergens største kulturaktører og anerkjennes som dette

Digitalisering - fordi

- Kirken må skape relevante møteplasser
- Kirken trenger effektive verktøy, systemer og rutiner

Felles mål

Gode relasjoner

Det er etablert et godt og nært samarbeid mellom prostene og kirkevergen og hennes ledergruppe. Vi har jevnlig møter der vi drøfter strategi og gir hverandre gjensidig informasjon. Biskopen og stiftsdirektøren med ledergruppe deltar én gang i semesteret på disse møtene.

Bergen kommune har et engasjement for Dnk i Bergen. Vi har halvårlige møter med byrådsavdelingen, i tillegg til annen kontakt etter behov. Det er viktig å videreføre og videreutvikle det gode samarbeidet med kommunens administrasjon og politikere.

BKF vil

Styrke de interne relasjonene i kirken i Bergen. Vi er én kirke med ett oppdrag. Sammen står vi sterkere.

Tiltak:

- Bidra til kvalitet i samhandling med prostene, bispedømmekontor og biskop
- Pionérpris og kulturpris
- Skape felles arena med menighetsrådene ved halvårlige seminarer/informasjonsmøter
- Utvikle samarbeid mellom alle kirkelige aktører innenfor diakoni i Bergen

BKF vil

Videreutvikle den gode relasjonen til Bergen kommune.

Tiltak:

- Oppfølging av halvårlige møtepunkt med byrådsavdelingen
- Årlig møtepunkt/samtaler med politikere
- Formidle kirkens arbeid i egnede fora, for eksempel invitere til politisk seminar om kirkens omsorgsarbeid

BKF vil

Utvikle organisasjonskulturen

Tiltak:

- Arbeide for at BKF's lederprinsipper brukes aktivt på alle nivå
- Snakke raust og positivt om hverandre
- Gjennomføre regelmessige 1:1 samtaler mellom leder og medarbeider.

- Sikre tett og godt samarbeid mellom administrasjon og folkevalgte

Effektiv ressursbruk og bærekraftig økonomi

Kommunen er den viktigste økonomiske bidragsyteren og sikrer kirken gode rammevilkår. BKF hadde pr. 1.1.2021 en underfinansiering på stillinger tilsvarende 7-8 millioner kroner. For å gjenopprette en bærekraftig økonomi pågår det arbeid med nedbemanning.

BKF vil

Opprette balanse mellom stillinger og finansiering

Tiltak:

- Fullføre nedbemanningsplaner
- Ha god dialog med tillitsvalgte og alle berørte parter
- Effektivisere administrative prosesser

BKF vil

Jobbe for økte ressurser til diakonalt arbeid

Tiltak:

- Invitere til politisk seminar om kirkens omsorgsarbeid (diakoni)
- Rapportere hvordan penger til diakoni kommer til nytte

Digitalisering

Kirkevergen i BKF sitter i digitaliseringsstyret for Den norske kirke sammen med Kirkerådets leder, kirkevergene i Oslo, Trondheim og Stavanger, leder av G21 (de 21 største fellesrådene) og leder av NKVL (Norsk kirkevergelag). Digitaliseringsstyret er Den norske kirkes øverste organ for styring av digitalisering og har ansvar for gjennomføring av kirkens digitaliseringsstrategi. Digitaliseringsstyret har utfordret BKF til å være systemeier for Gravplass på vegne av Den norske kirke.

BKF vil

Implementere systemeierskap for Gravplass

Tiltak:

- Avklare systemeierskapet
- Avklare organisering og finansiering av produktansvarlig
- Ansette produktansvarlig

BKF vil

Arbeide for økt integrasjon mellom fagsystem

Tiltak, se mer utfyllende under Administrasjonsavdelingen:

- Videreutvikle og kvalitetssikre integrasjoner mellom lokale fagsystem
- Delta i felleskirkelige integrasjonsprosjekt

Synlig og tilgjengelig

Kirken i Bergen ønsker å være synlig og tilgjengelig for publikum. Vi er samlokalisert med Bergen domkirke menighet i Marken 34 - sentralt i byen og på gateplan.

BKF vil

Sammen med Bergen domkirke menighet synliggjøre kirken i Bergens hverdag

Tiltak:

- Publikumsvennlig mottak
- Årlig gatefest
- Synlige og profesjonelle informasjonstavler

Akasia A/S

Soknene i Bergen eier Akasia AS 100% og BKF forvalter eierskapet på vegne av soknene. Barnehagene er nå solgt til Bergen kommune, og Akasia sin hovedoppgave er innen kirkebygg og gravplass. Akasia Kirke og Gravplass (AKG) er et "egenregiselskap" som planlegger, prosjekterer, utfører og steller/vedlikeholder gravplassene på vegne av BKF. Tilsvarende er de utførende ledd på kirkebygg.

BKF utgjør Akasia AS sin generalforsamling og oppnevner selskapets styre. I tillegg til eiermelding har BKF (kirkevergen og folkevalgt leder), en eierdialog med selskapets styre og ledelse. Dette er en viktig arena for oppfølging av eierskapet.

BKF vil

Ha en tett oppfølging av Akasia A/S

Tiltak:

- Minst to eiermøter i halvåret
- Bidra til en god reorganisering av selskapet

Mål - virksomhetene

De påfølgende kapitlene utgjør "handlingsdelen" til dette visjons- og måldokumentet. Her fremkommer avdelingenes delmål og tiltak for den neste to-årsperioden 2022-2023.

Avdeling for kirkeliv kultur og diakoni

Vi skal være en profesjonell arbeidsgiver med fokus på samarbeid og utvikling. Alt vi gjør skal ha verdi og være relevant for menighetsrådene.

Avdelingen har tre hovedfokus:

1. Være en god og profesjonell arbeidsgiver for ca. 160 ansatte
2. Bidra til utvikling
3. Bidra til gode rammebetingelser for menighetene

Menighetsråd - BKF vil:

Legge til rette for at menighetsrådene har best mulig rammebetingelser for å ivareta det ansvaret om å vekke og nære det kristelige liv i soknet

Tiltak:

- Arbeide for best mulig finansiering av menighetsrådenes virksomhet
- Stimulere- og gi bistand til menighetenes planarbeid
- Stimulere- og legge til rette for samarbeid mellom menigheter
- Legge til rette for *Samordnet ledelse*
- Stimulere- og gi bistand til menighetenes eget inntektsarbeid. Inkludert Operasjon givertjeneste.
- Utarbeide forslag til etiske retningslinjer for folkevalgte
- Forbedre statistikk- og datainnhenting fra menighetenes aktivitet

Ansatte - BKF vil:

Være en profesjonell arbeidsgiver med fokus på samarbeid og utvikling

Tiltak:

- Bidra til kompetanseutvikling, opplæring og oppfølging av ansatte
- Tilrettelegge og arrangere fagsamlinger for ansatte
- Skape møteplasser for samarbeid og utvikling
- Løfte fram god praksis, dele og lære av hverandre
- Sikre at administrasjonslederne følger opp menighetsrådene med tanke på saksbehandling, arkivering, økonomiarbeid m.m

- Aktivt søke ekstern finansiering for bedre rammebetingelser. F.eks. OU midler.
- Samarbeide med Bispedømme om faglig utviklingsarbeid for ansatte

Frivillighet - BKF vil:

Styrke kirkens arbeid med frivillighet

Tiltak:

- Utarbeide overordnet strategi for frivillighet
- Øke fokus og kompetanse på frivillighet og frivilligledelse
- Formidle kunnskap om hva som bidrar til å fremme frivilligheten i kirken
- Gjennomføre utviklingsprosjekt knyttet til frivillighet i menigheter
- Bistå menighetene med å løse behov meldt i FRIDA - vår meldetjeneste
- Dele ut prisene; årets frivillige medarbeider og frivillighetsprisen i Bergen
- Markere FNs offisielle frivillighetsdag 5. desember
- Markere frivillighetens år 2022, sammen med resten av Norge

Diakoni - BKF vil:

Styrke kirkens arbeid med diakoni - kirkens omsorgstjeneste

Tiltak:

- Utarbeide overordnet strategi for diakoni i Bergen
- Arrangere politikerseminar med tema kirkens omsorgsarbeid
- Arbeide målrettet for finansiering av nye diakonstillinger
- Delta i nettverket *Diakoni i Bjørgvin* og andre relevante samarbeidsnettverk
- Følge opp og utvikle fellesprosjektene Flyktingediakon og konfirmant+
- Avklare virksomhetsansvar og videre satsning på 13-20 arbeidet

Musikk, kunst og kultur arbeid - BKF vil:

Synliggjøre og utvikle kirken som kulturaktør og kulturarena i Bergen

Tiltak:

- Synliggjøre og dokumentere kirkens kunst og kulturvirksomhet
- Administrere og utvikle påskefest som kulturuke for kirken
- Dele ut en årlig kulturpris
- Stimulere menighetenes kulturarbeid med økonomisk støtte
- Ferdigstille utredning om *Kirkelig kultursenter vest*
- Etablere og drifte nettverk for kulturkontaktene i menighetene
- I samarbeid med bispedømmekontoret, gjennomføre rekrutteringsprosjekt for kirkemusikere

Undervisning og trosopplæring - BKF vil:

Stimulere til samarbeid, erfaringsdeling og utvikling

Tiltak:

- Gjennomføre frokostmøter, fagsamlinger o.l. i samarbeid med Bjørgvin bispedømme og andre aktører
- Videreføre dialog med tillitsvalgte om undervisningsstillinger med tanke på stillingsstørrelse og organisering
- Lede evalueringsprosjektet BergenTOL2025
- Delta i relevante samarbeidsnettverk

Unge voksne/ studenter - BKF vil:

Ta medansvar for at det finnes relevante tilbud i Dnk for unge voksne/ studenter i Bergen

Tiltak:

- Aktivt delta i styret for St. Jakob - *Ung kirke midt i byen*
- Aktivt delta i styret for Kirkelig dialogsenter Bergen
- Arbeide for å styrke finansieringen av arbeidet til St. Jakob og Kirkelig dialogsenter
- Delta i relevante samarbeidsnettverk

Dåp - BKF vil:

Bidra til felles fokus på status, utviklingstrekk og tiltak i forhold til oppslutning om dåp

Tiltak:

- Videreføre Aksjon dåp Bergen
- Videreutvikle informasjon, markedsføring og påmeldingsrutiner knyttet til dåp

Åpen kirke - BKF vil:

Ta initiativ til samarbeid med menighetene om å åpne opp kirkene for mennesker i byen

Tiltak:

- Bidra til å Identifisere hvilke kirker som bør være åpne kirker
- Bidra med å finne gode måter å organisere driften av åpne kirker, deriblant sikre budsjettmidler (50 - 100.000,-)
- Bidra med rekruttering av frivillige

Kirkebyggforvaltning

Kirkebygg

BKF har ansvar for 34 kirker, 20 nasjonalt vernet av Riksantikvaren, alle 34 viktige kulturbygg for byen og nærmiljøet.

Vi skal også bygge helt nye bygg. De nye kirkene skal fylle behovene både til menigheten og nærmiljøet, samtidig som byggene har gode funksjonelle kvaliteter.

Både eksisterende og nye bygg må tilrettelegges for bruk syv dager i uken. En doktorgrad fra 2020 viser at kirkebygg er viktig for mange, intervju-objektene omtaler kirkene som «referansepunkt», «grunnmur» og «rammen rundt et liv».

BKF vil

Ta vare på de historiske og kulturelle verdiene som ligger i kirkebyggene, samtidig som kirkebyggene skal være åpne og tilgjengelige,ne tilrettelagt for mangfoldig bruk og gode møteplasser i hverdagen. Kirkene skal romme både det hellige og det hverdagslige.

Tiltak:

- I vår planlegging og utførelse skal FNs bærekraftsmål være retningsgivende

Universell tilrettelegging

For BKF er det viktig at alle mennesker, uavhengig av funksjonsevne, skal ha en god tilgang til kirkebyggene våre.

BKF vil

sørge for universell tilrettelegging av byggene våre, innenfor de begrensningene som legges av de gamle byggene våre med sin gjeldende arkitektur

Tiltak

- Nykirken og St. Markus kirke skal få nye rullestolramper utendørs
- Alle kirker skal ha fungerende teleslynge i kirkerommet

Vårt klimaansvar

Den norske kirke er opptatt av å ta verdens klimautfordringer på alvor, også gjennom egne valg. I investeringsprosjektene

konsentrerer vi oss om der vi kan hente ut størst klimamessig gevinst.

BKF vil

Følge FNs bærekraftsmål og Bergen kommunes grønne strategi. Vi vil bevisstgjøre menigheter og byggdrifere på god klimapolitikk og implementere kravene fra miljøfyrtårnsertifiseringen.

Tiltak

- Få godkjent og installert ny varmeløsning med bergvarme i Landås kirke
- Utrede og evt. installere bergvarme i Sælen kirke
- Få en merkbar og målbar reduksjon i energiforbruk hvert år
- Søke om å få godkjent bergvarmeløsning i Korskirken

Vedlikeholdsetterslep

Vi har fremdeles et stort vedlikeholdsetterslep på kirkene i Bergen, men jobber hele tiden med å forbedre situasjonen. En viktig oppgave er å jobbe med å få statlig medfinansiering til rehabilitering av vernede kirkebygg. I rehabiliteringsarbeidet etterstreber vi å bruke materialer og metoder som minst skal vare i 50 år.

Middelalderkirker

De største prosjektene på kirkebygg i årene fremover vil være rehabilitering av Korskirken og Domkirken.

BKF vil

I løpet av planperioden jobbe videre med prosjekter på middelalderkirkene

Tiltak

- Starte opp rehabilitering av Korskirkegården (2022)
- Starte opp innvendig rehabilitering av Korskirken (2023)
- Være igang med rehabilitering av vinduer i Domkirken (2023)
- Fullføre utvendig rehabilitering av murverket i Domkirken (2022-23)
- Starte opp prosjektering av Domkirkegården (2022)
- Forbedre dreneringen i Fana kirke (2022-2023)

Rehabilitering andre kirker

Basert på tilstandsanalyser, rapporter og innspill fra byggdrift og menighet m.m. planlegges rehabilitering.

BKF vil

i planperioden jobbe med ulike prosjekter innen rehabilitering

Tiltak (noen blant flere)

- Johanneskirken - oppstart av arbeid på Johanneskirketårnet (2022)
- St. Markus - drenering (2022-23)
- Søreide kirke - rehabilitering klokketårn (2022-2023)
- Laksevåg kirke - rehabilitering ihht tilstandsrapport (2022)
- Slettebakken kirke, arbeid med vannlekkasjer (2022-2023)
- Ytre Arna kirke - drenering av toalettanlegg (2022)
- Salhus kirke - rehabilitering ihht tilstandsrapport (2022)
- Biskopshavn kirke - nye vindu, rehabilitering toaletter og kirketjenerrom (2022) nytt tak (2023)
- Nygård kirke - nytt orgel og tilhørende tilpasning av kirkerommet (2023)
- Storetveit kirke - rehabilitering av vestveggen (2022)
- St.Jakob kirke - støtte prosjektet med godkjenning av planlagte tiltak

Rehabilitering av orgler

Vi har minst 10 klassiske orgler som trenger rehabilitering eller fornyelse. Fellesrådet har vedtatt en orgelpolitikk som styrer arbeidet og prioriteringene. De fleste prosjekter er avhengig av lokal medfinansiering, så prioriteringene vil blant annet avhenge av dette.

BKF vil

sette av minimum 1 mil. kroner hvert år til investering i orgelprosjekter

Tiltak

- St. Markus - rehabilitering av orgel (2022)
- Årstad - rehabilitering av orgel (2022-23)
- Nygård - nytt orgel (prosjektet er startet opp)

Nybygg

I nært samarbeid med menighetene, utvikler vi nye prosjekter.

BKF vil

i planperioden jobbe med nye prosjekter

Tiltak

- Birkeland kirke - tilbygg - oppstart ny reguleringsplan (2022)
- Sødalen kirke - søknadsarbeid og bygging (ferdig seint 2023)
- Haukås kirke - følge kommunens reguleringsplanarbeid
- Loddefjord kirke - starte søknadsarbeidet for å få godkjent tilbygg
- Sandviken menighetssenter - støtte menighetsråd i deres planlegging
- Biskopshavn kirke - støtte menighetsråd i deres arbeid med utvidelse av menighetssalen i kirken

- Opprydding av eiendommer - justering av grenser og sammenslåing av bruksnummer (2022)

Menighetshus

Bergen kommune har vanligvis ikke forpliktelser til å finansiere vedlikehold og drift av menighetshus. Tradisjonelt har disse i stor grad blitt finansiert gjennom gaver, utleie m.m. initiert av menighetsrådene eller lokale hus-styrer.

BKF vil

utrede om fellesrådet kan overta hele eller deler av dette ansvaret, og hvordan dette i så fall kan finansieres

Gravplassavdelingen

BKF har ansvar for gravplassmyndigheten i Bergen og utøver oppgaven på vegne av alle innbyggerne. Gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet. Gravferdsplanen for Bergen kommune 2018 til 2028 skal være retningsgivende for tjenester og planer.

Bergen har 28 gravplasser, hvorav 22 er i ordinær bruk og seks er historiske, samt fire seremonirom og Møllendal krematorium.

Tilbudet av gravferdstjenester skal speile bergensernes behov og livssynsmangfoldet i Bergen. Det skal legges til rette for alternative gravleggingsformer.

Graver anlegges der folk bor, ved viktige knutepunkt og i tilknytning til transportlinjene i byen, i tråd med Bergen kommunes strategier og planer.

Gravplassene skal være livssyns åpne, tilgjengelige for brukerne og gi mulighet for annen hensynsfull bruk. Gravplassene er en viktig del av grøntstrukturen i byen, og skal ha en parkmessig standard og være særlig egnet for ro og ettertanke. Kulturminnene skal ivaretas på en respektfull måte.

I møte med brukerne

BKF vil

Legge til rette for gode gravferdstjenester til det beste for brukerne. Gjennom dialog med samarbeidspartnere vil vi legge til rette for et tjenestetilbud som åpner for de variasjoner og livssyn brukerne ønsker.

Tiltak:

- Gravplassutvalget skal bidra til å styrke gravplassenes relevans i Bergen
- Utarbeide en veileder for hvordan en best tilrettelegger for de forskjellige tros- og livssynsamfunnenes behov (2022)
- Forenkle begrepsbruken på graver, publisere begrepene og om nødvendig endre Forskrift om Vedtekter for gravplassene i Bergen (2022)

- Fremme nytt forslag om at alle skal få tilbud om gratis grav de første 20 år (2022)
- Styrke kulturformidlingen om gravplassene (2023)
- Tilby gravplassfaglig kompetanse som en ressurs for gravplassmyndighetene i regionen og ellers i landet

Graver og gravplassanlegg

BKF vil

At våre brukere selv velger gravferdsform og på hvilken gravplass de ønsker å få tildelt grav. Det skal være graver tilgjengelige for minst 3% av befolkningen i alle bydeler. Gravplassene i Bergen skal være vakre og speile den viktige funksjon som anleggene har for brukerne, bymiljøet og klima.

Tiltak:

- Legge til rette for andre typer gravleggingsformer og graver enn en har per i dag
 - Utrede gravminner med flere navneplater og gravfelt med klargjorte gravminner mm (2023)
- Etablere urnevegg på Fyllingsdalen gravplass (2023)
- Delta i og avslutte forskingsprosjektet «Egnet jord til kistegraver» (2022)
- Anlegge minst en navnet minnelund (NML) pr år
 - Fana kirkegård - ny NML (2022)
 - Loddefjord gravplass - forprosjekt og anlegge NML (2022 - 2023)
 - Møllendal gravplass - anlegge NML (2022)
 - Øvsttun gravplass - forprosjekt - NML (2022)
 - Storetveit kirkegård - forprosjekt - ny NML (2023)
 - Øvsttun gravplass - anlegge NML (2023)
- Utvide Fyllingsdalen gravplass inkl. driftsbygg (2022 - 2023)
- Rehabilitere (deler av):
 - Arna kirkegård - bl.a. benker (2022)
 - Fana kirkegård og driftsbygg (2022 - 2023)
 - Gravdalspollen gravplass (2022)
 - Møllendal gravplass (2022 - 2023)
 - Nygård kirkegård nytt inngangsparti, lagerplass og nytt gravfelt (2022)
 - Slettebakken kirkegård - trapper (2022)
 - Solheim gravplass - Mur langs Fjøsangerveien (2022 - 2023)
 - Øvsttun gravplass - Nytt urnefelt (2022)
 - Minst en ny port eller pullert hvert år
 - Loddefjord og Nygård (2022)
 - Fyllingsdalen og Møllendal (2023)
- Driftsbyggene skal ha en tjenlig standard for medarbeidere og fremstå som verdige
 - Rehabilitere driftsbygget på Møllendal (2022 - 2023)
- Ny strategi for areal til graver
 - Rullere plan for behov for areal til graver (2022)

- o Gravferdsmelding med innspill til kommunens arealplaner om hvor det er nødvendig med nytt areal (2023)
- Iverksette verne-/bevaringsplan for gravplassene
 - o Mariakirkegården og Nykirkegården (2022)
 - o Domkirkegården og Biskopshavn (2023)
 - o Kunst - og designplan (2022) med tiltakene:
 - Skiltplan, inkl. feltskilt for å bedre tilkomst for besøkende (2022)
 - Reetablere kunstverket «Gutt på fisk» (2023)
 - Nytt minnesmerke på anonyme graver på Møllendal gravplass, avdeling Haukeland (2023)
 - o Utrede mulig utvidelse rundt Fana kirkegård og avholde seminar om gravplass på historisk grunn (2023)
- Plan for universell utforming av eksisterende gravplasser (2023)

Seremonirom, krematoriet og bårerom

BKF vil

At seremonirommene, krematoriet og bårerommene skal gi en verdig ramme til gravferden

Tiltak:

- Utredningen av Solheim kapell for muligheter for videre bruk med livssynsnøytral utforming samt at mulighet for kolumbarium ferdigstilles. Det lages plan for trinnvis iverksetting (2022-2023)
- Utrede nytt krematorium og mulighet for seremonirom på Møllendal (2022)
- Tiltak for å stoppe lekkasjer i bygningsmassen på Møllendal (2022)
- Utrede mulighet for å åpne Loddefjord kapell som livssynsnøytralt seremonirom (2022)
- Sikkerhet og verdighet på bårerommene og i krematoriet
 - o Elektronisk registrering av kister (2022)
 - o Nye avtaler med Haukeland sykehus (2022)
 - o Etablere beredskapsplan for gravferd i samarbeid med kommunen (2022 - 2023)

Vårt klimaansvar

BKF vil

Følge FNs bærekraftsmål og Bergen kommunes grønne strategi. Klimaansvaret er retningsgivende for alle mål og tiltak på gravplassene i Bergen.

Tiltak:

- Bevisstheten om miljø hos brukerne må søkes økt og gravferdspraksis må bli mer miljøvennlig. Dette er et arbeid som må løses med god dialog og informasjon
 - Dialog med gravferdsbyrå og seremoniledere om pårørendes bruk av rekvisita til gravferder (2022)
- Innføre kildesortering på gravplassene etter plan
- Redusere forbruk av strøm på gravplassbygg med minst 2% (2022 - 2023)
- Følge opp mål for fossilfrie tjenester på gravplassene
- Følge opp mål for vannforbruk på gravplassene
- Gravplassene skal utvikles som urbane biotoper med stort artsmangfold og som en del av byens grønne rom.
 - Lage ny planteplan for Mjeldheim gravplass (2022)
 - Møllendal gravplass utredes som grunnlag for planer for videre utvikling av grøntarealene. (2023)

Stabsområdene

HR-avdelingen

BKF skal være en god og tydelig arbeidsgiver med ryddige rutiner som gir de ansatte gode og forutsigbare arbeidsforhold. HR-avdelingen skal være en ressurs i personalforvaltningen på tvers av lederstrukturen.

HR-avdelingen bistår alle avdelinger i arbeid med rekrutteringer, avtale, sykefraværsoppfølging og arbeid med HMS og arbeidsmiljø. Videre tilrettelegger HR-avdelingen for samarbeid med vernetjeneste, tillitsvalgte, bedriftshelsetjeneste og NAV.

BKF vil

Ha en helhetlig, tydelig og forutsigbar personalpolitikk

Tiltak:

- Sørge for at både lokale og særskilte lønnsforhandlinger blir gjennomført på en profesjonell og helhetlig måte
- Kvalitetssikre at regelverkene i Personelhåndboken følger gjeldende lovverk og muliggjør konsekvent praksis
- Tilrettelegge for kurs og kompetanseheving for ansatte, blant annet gjennom systematisk kompetansekartlegging i organisasjonen
- Være en ressurs i håndtering av konflikter når andre avdelinger ber om det

BKF vil

Rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere

Tiltak:

- Følge opp Rekrutteringsstrategi vedtatt av Kirkemøtet i 2021
- Implementere retningslinjer for oppfølging og veiledning av ansatte
- Benytte gode strategier for rekruttering og HR-strategien. Innføringskurs hvert semester for nyansatte
- Dialog med utdanningsinstitusjonene, samt utplassering av studenter til fagstillingene
- Følge opp livsfasepolitikken

BKF vil

Sikre et trygt og godt arbeidsmiljø og lavt sykefravær (under 6%)

Tiltak:

- Holde vernemøter og møter i AMU i tett samarbeid med vernetjenesten
- Gjennomføre tiltak i henhold til HMS-plan og vedtak i AMU
- Organisere vernerunder for begge arbeidsgiverlinjer, i henhold til samarbeidsavtale
- Sørge for god avvikshåndtering og skape en kultur der man i tillit kan melde avvik eller benytte varslingsinstituttet. Digitalisere avviksmeldingen.
- Følge opp medarbeiderundersøkelse 2021 i tett dialog med vernetjeneste, tillitsvalgte og ansatte

BKF vil

Styrke samarbeidet med tillitsvalgte og på tvers av arbeidsgiverlinjene

Tiltak:

- Inkludere tillitsvalgte tidlig i overordnede endrings- og strategiprosesser i organisasjonen
- Faste kontakt- eller drøftingsmøter med de tillitsvalgte
- Månedlige samhandlingsmøter med prostene i Bergen
- Felles miljøutvalg i vernetjenesten for begge arbeidsgiverlinjene vedrørende arbeidsmiljø

Økonomi

Økonomiavdelingen har ansvar for å tilrettelegge økonomiarbeidet slik at fellesråd og administrasjon har en forsvarlig og god økonomistyring, med tilgang til oppdatert og relevant styringsinformasjon som grunnlag for beslutninger og kontroll.

Regnskapsfører og revisor er sentrale samarbeidsparter. Økonomiavdelingen har løpende kontakt med Bergen kommune, rettssubjektet Den norske kirke og Akasia AS i økonomiske saker.

I tillegg skal økonomiavdelingen være en ressurs for menighetene, og bistå med rådgiving og opplæring, samt forenkling av rutiner og arbeidsprosesser knyttet til menighetsrådenes regnskap og budsjett.

I forbindelse med omorganisering av administrasjonslederstillingene er dette arbeidet systematisert, og det jobbes i tillegg med flytting av arbeidsoppgaver fra administrasjonslederne til økonomiavdelingen eller regnskapsfører.

Fra 01.01.2022 oppgraderes lønssystemet Aditro.

BKF vil

Sikre forsvarlig og god økonomistyring som grunnlag for beslutninger og kontroll

Tiltak:

- Levere økonomisk styringsinformasjon til fellesråd, administrasjon, Bergen kommune, Den norske kirke og andre tilskuddsgivere i henhold til fastsatte rapporteringsfrister
- Månedlig gjennomgang av økonomirapporter både i virksomhets- og stabsområdene
- Revidere økonomireglement
- Halvårlig gjennomgang av alle innkjøp for å sikre at BKF har gode innkjøpsrutiner som sikrer at regelverket for offentlige anskaffelser blir etterlevd
- Fortsette arbeidet med dokumentasjon av alle sentrale regnskapsprosesser og kontrollhandlinger i BKF sitt elektroniske kvalitetssystem
- Oppdatere årshjul for økonomiavdelingen

BKF vil

Effektivisere økonomiarbeidet i BKF og menighetene

Tiltak:

- Bygge kompetanse på oppgradert lønssystem for raskt å kunne utnytte de effektiviseringsmuligheter systemet gir
- Gjennomgå arbeidsprosesser og oppgavefordeling på lønnsområdet for å sikre god intern kontroll
- Gjennomføre prosjektarbeid knyttet til kontant- og offerbehandling, Vipps, Solidus, givertjeneste og innkjøp i menighetene for å sikre effektive arbeidsprosesser og mest mulig like rutiner

BKF vil

Være en ressurs for menighetene på økonomiområdet

Tiltak:

- Tilby et opplæringstiltak for administrasjonslederne pr måned

- Følge opp øvrige anbefalinger gitt i rapport etter forvaltningsrevisjon av økonomiarbeidet i menighetene
- Være tilgjengelige for veiledning og opplæring ved behov

Administrasjonsavdelingen

Bergen kirkelige fellesråd har ansvar for: Å ta imot henvendelser om gravferd, dåp og vigslar på vegne av menighetene, og har ansvar for kirkebokføring av disse. Resepsjon og sentralbord, med tilbud om sentralbordtjenester også for menighetene. Arkivløsning for fellesrådet, for soknene innenfor fellesrådets område, og for prostene. Drift og vedlikehold av IKT-systemene for ansatte i menighetene i Bergen, både for BKF-ansatte og bispedømme-ansatte. Dette omfatter PC-er, skrivere, telefonisystem og lokal infrastruktur på nettverk. Kirkepartner, egenregiselskap som er opprettet for å kunne tilby IKT-tjenester til alle brukere i Den norske kirke, er vår IKT leverandør. Og innføring og oppfølging av fagsystemer og andre IKT-system.

BKF vil

Bidra til en god opplevelse for de som tar kontakten med Kirken i Bergen via Kirketorget, sentralbord og resepsjon

Tiltak:

- Sikre at BKF's nettsider vedrørende dåp, velser og gravferd er informativ og gir god veiledning for bestilling av tid og lokale
- Etablere mulighet for at brudepar kan bestille vielsestidspunkt og kirke via nettside
- Etablere mulighet for å laste opp prøvingsattest digitalt, og legge den i fagsystemet
- Videreutvikle rutiner for mottak og håndtering av kirkelige handlinger i tett samarbeid med prostene
- Sikre høy svarprosent på telefonhenvendelser
- Profesjonell informasjon på skjermer i og utenfor Kirkens hus
- Utrede mulighet for felles booking av lokaler

BKF vil

Sikre høy arkivkvalitet

Tiltak:

- Tilby videre opplæring i Public 360, og være tilgjengelig for oppfølging av brukere
- Følge opp overføring av arkivmaterieell fra Acos Websak til e-arkiv
- Sikre gode internrutiner for kvalitetssikring av metadata på saker og dokument i arkivsystem
- Være behjelpelig i vurdering av papirarkiv og utrede muligheter for avlevering/kassasjon, i samarbeid med Kirkerådet og Arkivverket
- Revidere arkivplan

- Iverksette tiltak for å øke arkivmengden fra menighetene

BKF vil

Sikre tilfredsstillende IKT utstyr til ansatte, og tilfredsstillende nettverk på alle lokasjoner

Tiltak:

- Ny PC til store deler av ansattgruppen
- Overvåke nettverket og eventuelt tilby raskere fiberlinjer eller øket 4G-kapasitet ved behov
- Innføre nytt Sikkerprint-system i forbindelse med overgang til Lokalt skrivebord

BKF vil

Legge til rette for nyttig og effektiv bruk av fagsystemer og andre IKT-system

Tiltak:

- Etablere «Lokalt skrivebord» og overgang til skytjenester
- God oppfølging av prosjekt "Over i skyen" ved å tilby opplæring i nye muligheter med Microsoft 365; bl.a. Teams, SharePoint og OneDrive
- Legge til rette for god internkommunikasjon med nye program
- Legge til rette for gode kommunikasjonsverktøy mellom ansatte, tillitsvalgte og frivillige, med rutiner og veiledning i bruk av Teams og SharePoint
- Videreutvikle integrasjon mellom fagsystem

BKF vil

Ha fokus på sikkerhet og effektivitet ved hjelp av integrasjon mellom forskjellige fagsystem

Tiltak:

- Følge opp integrasjon mellom våre forskjellige fagsystem innen reservasjoner og varmestyring
- Følge opp integrasjonsmuligheter mellom fagsystemer innen timeføring, lønn og regnskap
- Være pådriver for digitalisering av forespørsler i forbindelse med grav og gravferd
- Delta i arbeid i regi av digitaliseringsstyrets områdegrupper for, å utvikle system for nyttig presentasjon av styringsdata som kan hentes ut av nåværende fagsystem og rapporteringsportaler

BKF vil

Ha fokus på Internkontroll

Tiltak:

- Ivareta datasikkerhet og personvern på forsvarlig måte ved å:

- o Tilby opplæring i personvern-rutiner til menighetene
- o Sørge for at vi har databehandleravtaler med alle systemleverandører
- o Tilby bruk av sikker digital kommunikasjon via Altinn/Digipost, P360 og WebCruiter og gi opplæring i dette til flere enheter i kirkene i Bergen
- o Videreutvikle rutiner for å gi/avslutte tilganger til fagsystemer
- Sikre at rutiner og regelverk er oppdatert og tilgjengelig for alle ansatte på SharePoint-siden «BKF-Rutiner og skjema»
- Følge opp årshjul for Internkontroll med rapport til kontrollkomité og fellesråd

BKF vil

Være en ressurs for aktuelle samarbeidspartnere

Tiltak:

- Delta aktivt i kundeforum og andre samarbeidsfora med Kirkepartner og andre av deres brukere for å bidra til utvikling av gode løsninger
- Arrangere årlig samling mellom Kirketorget og lederne i gravferdsbyråene
- Delta i arbeidet for digitalisering i Den norske kirke, spesielt med disse områdene:
 - o Kjernedata og styringsdata, system for presentasjon av statistisk materiale fra våre fagsystem og innsendte rapporter
 - o Mulig prosjekt for å tilgjengeliggjøre ledige tidspunkt for gravferd i kirker og kapell

Kommunikasjon

Kirken, og våre aktiviteter og arrangementer, må være synlige og tilgjengelige for Bergens befolkning og bevilgende myndigheter. Kommunikasjonsrådgiveren skal være med og legge til rette for god kommunikasjon og informasjonsflyt i menighetene i ulike kanaler.

BKFs kommunikasjonsrådgiver skal være et bindeledd mellom kommunikasjonsavdelingen i Kirkerådet og informasjonsarbeidere i menighetene.

BKF vil tilrettelegge for kursing og opplæring der det er behov.

Med kirkens hus plassert midt i Marken er det naturlig å benytte huset som en viktig del av kirkens markedsføring.

BKF vil

Være synlige på egne plattformer

Tiltak:

- Være oppdatert og tilgjengelig på nettside og facebookside

- Oppdatere interninformasjon på infoskjerm ved resepsjonen i Kirkens hus Bergen. Det vil komme en ny skjerm for visuell markedsføring ute ved inngangspartiet.
- Gjennomgå måten vi kommuniserer internt for å sikre god og forutsigbar interinformasjon

BKF vil

Fremstå profesjonelle for medier og andre som henvender seg til oss

Tiltak:

- Bistå menighetene ved behov for mediehandtering eller innsalg av saker, og bidra til kompetanseheving
- Fremme verdiene våre: åpen, frimodig og troverdig i dialogen med mediene

BKF vil

Være synlig i bybildet

Tiltak:

- Være proaktiv overfor befolkning og medier og arrangement
- Være tilstede på minst ett større arrangement i Bergen
- Bruke årshjulet for kommunikasjon til å være tidlig ute med å promotere aktiviteter og kampanjer
- Bidra til å synliggjøre og promotere påskefest

BKF vil

Stimulere til godt kommunikasjonsarbeid i kirken

Tiltak:

- Være tidlig ute med å informere i ulike kanaler om arrangementer som skjer i kirken i Bergen
- Etablere en Teams-gruppe for erfaringsdeling og mulighet for spørsmål for informasjonsmedarbeidere i BKF.
- Være et bindeledd mellom kommunikasjonsavdelingen i Kirkerådet og informasjonsarbeidere/stab i menighetene ved behov
- Tilby kursing etter behov for frivillige og ansatte
- Gjennomføre telleuke (dersom relevant) og bidra til å presentere dette for relevante aktører

DEN NORSKE KIRKE

BKF Menighetsavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Lars Kristian Stendahl Gjervik		21/10930-1	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	71/21	08.12.2021

Valg av leder og nestleder til Fellesrådet

Saksframlegg

Valgkomiteen vil legge fram saken i fellesrådsmøtet.

Valgkomiteens forslag til vedtak

Som leder av Bergen kirkelige fellesråd
velges Ragnar Gjengedal – Nygård menighet

Som nestleder av Bergen kirkelige fellesråd
velges Bjørn Nordstrand – Biskopshavn menighet

Valgene gjelder for ett år.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mona Gangsøy Eide	023	21/04151-15	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	72/21	08.12.2021

Statusrapporter og HMS-rapport 2021.12

Vedlegg:

Statusrapport overordnet
 Statusrapport KKD
 Statusrapport kirkebygg
 Statusrapport gravplass
 Statusrapport HR og HMS
 Statusrapport økonomi
 Statusrapport administrasjon

Saksframlegg

Se vedlagte statusrapporter

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar statusrapportene og HMS-rapporten til orientering

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellelsråd

Statusrapport overordnet - november 2021

Kirkens hus

For de ansatte i Marken oppleves det godt at alle nå er tilbake på kontoret etter flere runder med pandemi-restriksjoner og hjemmekontor. Sammen «bor» vi oss inn i huset og kjenner på godt arbeidsfellesskap og samarbeid. Fortsatt står en del bilder/utsmykning langs gulvet og det gjenstår noe innredningsarbeid, men alt i alt er vi godt fornøyd.

Kirkevergen

Kirkevergen har nå vært i stillingen i to måneder og begynner å bli litt kjent. Det er avholdt møter med prostene, bispedømmekontoret, kirkeverger i andre byer og nabokommuner, samt møte med byrådsavdelingen i Bergen kommune.

Fraværet av HR-sjef er merkbart i denne «oppstartsfasen», - spesielt på håndtering av medarbeiderundersøkelse, vernerunde, oppfølging av AMU, møter med tillitsvalgte, lønnsforhandlinger, rekruttering og konflikthåndtering.

Det er godt å oppleve at arbeidet i de andre avdelingene forløper greit og ryddig, - mye blir gjort!

Konferanser

Kirkevergen har de siste ukene deltatt på kirkelederkonferanse, kirkevergekonferanse og kirkemøtet i Trondheim. Det er nyttig å treffe kolleger i andre byer, inspirerende å utveksle synspunkter med andre ansatte i kirken, og lærerikt å lytte til erfaringer fra andre steder og ståsteder.

Sammen med gravplassjef deltok kirkevergen på arrangement under «Mangfoldsbyen» i Bergen.

I tillegg har leder av KKD deltatt på KAs landsråd. Vi tror det er viktig å bygge nettverk og vi tror det er riktig at kirkevergen i Bergen er synlig til stede på ulike arenaer og møteplasser.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

Statusrapport Kirkeliv, kultur og diakoni - desember 2021

Drift i avdeling Kirkeliv, kultur og diakoni (KKD) ca. 160 ansatte.

- Driften er stabil, tross noe vakanse og sykefravær i menighetene.
- Vi merker at vi mangler HR-sjef. Ekstra arbeidsbelastning knyttet til rekrutteringsprosesser, og konflikthåndtering.
- Stabil kapasitet i forhold til, trygt og verdig arbeid med begravelser og sorgarbeid.
- Noe krevende bemanningssituasjon knyttet til kirkemusikere, pga. vakanse og sykdom.
- Det er i samarbeid med bispedømmet gjennomført fagdager over to dager for diakoner i Bjørgvin.
- Det er gledelig at vi igjen kan rekruttere eksternt. For tiden er det følgende stillinger det rekrutteres til: Kantor i Sandviken, Bønes, Åsane og Birkeland. Samt administrasjonsleder i Søreide.
- Avdelingen har startet opp kursrekke for kirketjenere; kirketjenerskolen, den varer til utpå våren 2022.
- Vi har brukt en del kapasitet på å planlegge neste år med tanke på VM dokument og disponering av budsjett. Det er inspirerende å planlegge for normaldrift uten pandemi.
- Til sist er det brukt kapasitet på å saksbehandle frivillighetsprosjekt søknadene. Det er gjort et grundig arbeid, men omfanget viste seg å være større enn vi tenkte.

Omorganisering administrasjonsledere

En forutsetning for å nedbemanne i administrasjonsleder ressursene er å flytte oppgaver bort fra stillingene slik at det er samsvar mellom oppgaver og kapasitet. Siden statusrapporten i fellestrådet i oktober, har det vært følgende utvikling:

- Oppgaven kontering av bilag er flyttet fra adm.leder til regnskapsfører Aider.
- Oppgaven massefakturerering (f.eks. til alle konfirmanter) er flyttet fra adm. leder til økonomiavdelingen.
- Oppgaven purring og inkasso er overtatt av regnskapsfører Aider.

Dette gjelder alle menighetene bortsett fra Bergen domkirke menighet.

- Avdelingen har etablert et eget samarbeidsforum for adm. ledere som er ledere i to menigheter.
- Avdelingen har en god dialog med Biskopshavn, Eidsvåg og Birkeland om endringer i adm. leder ressursen.

Kirkelig dialogsenter Bergen – Mangfoldsbyen2021

Dialogsenteret har sammen med andre aktører arrangert Mangfoldsbyen 2021. Den inneholdt dialogmiddag som markerte 10 års jubileum, dialogkafe på Løvstakksiden, tros og livssynsvandring til ulike gudshus, åpent hus hos Dialogsenteret, mat for tanken – et godt måltid med naboene, samt foredraget Bergens religionshistorie på 45 minutter.

Vil du lese mer kan du sjekke ut:

www.mangfoldsbyen.no

Dag to med Drop-in dåp, 27 november.

Det var Drop-in dåp i følgende kirker 27. november:

Eidsvåg kirke, Mariakirken, St. Jakob kirke, Sælen kirken, Skjold kirke, Birkeland kirke, Åsane kirke Slettebakken kirke og Storetveit kirke.

Om du ikke har sett de to Dåps filmene som BKF har laget kan du klikke på lenken her: [Dåps filmer](#)

Frivillighet – en døråpner til det kristne fellesskapet.

<p>Vi kickstarter frivillighetens år 2022 med en fest i Fyllingsdalen kirke.</p> <p>Alle frivillige, folkevalgte og ansatte er invitert.</p> <p>Her blir det mat og drikke, inspirerende foredrag, musikk og prisutdelinger. Alt til ære for den frivillige innsatsen som legges ned rundt omkring. Det er også mulighet til å ta med en gjest, venn, ektefelle, nabo? Kanskje en potensiell ny frivillig medarbeider?</p>	 <p>Ny dato: 23. januar kl. 19.00</p>
<p>To frivillighetspriser</p> <p>Det skal også deles ut to priser og her trenger vi hjelp fra alle til å nominere gode kandidater. Hvem fortjener prisen for årets frivillige medarbeider? Og hvilket arbeid skal få årets frivillighetspris? Det er første gangen Kirken i Bergen deler ut disse prisene og vi håper dere vil være med å nominere gode kandidater.</p> <p>Her kan du melde deg på og nominere kandidater:</p> <p>Frivillighetsfesten2022</p>	
<p>Les mer om frivillighetsteamet her:</p> <p>Frivillig i kirken</p> <p>Det er aktivitet i kirkene våre hver eneste dag hele uken: 90 kor, barne- og ungdomsgrupper, hyggetreff, bibeltimer, konfirmantundervisning, konserter og kulturarrangement, sosiale og diakonale tiltak. På søndagene er det gudstjenesten for alle - for å nevne noe.</p> <p>Frivillighet handler om samskaping, tilhørighet og det å gjøre noe for andre. Bli med du også! Det gjør noe med deg.</p>	

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport Kirkebygg - november 2021

Middelalderkirkene

I **Korskirken** har vi fått tillatelse til å ta ned de store trærne, men med forutsetning om tett samarbeid med bymiljøetaten. Vi håper på å få tatt dem ned i nær fremtid, men det er fremdeles noen avklaringer som må gjøres først.

Vi har også noen utfordringer med rusproblematikk i området rundt Korskirken og Domkirken.

I **Domkirken** er vi så godt som ferdig med kalk- og tømmerarbeidet på utsiden av Skrudhuset, nå blir stillaset fjernet – flyttet over til fremsiden av koret.

I 2015 falt det ned store steiner midt under en gudstjeneste. Vi satte opp sikkerhetsvegger for å hindre at nye nedfall kunne skape skader. (Begge bilder over fra 2015)

Nye bilder tatt innenfor sikkerhetsveggen nå i høst (bildet til høyre) viser at dette var et lurt tiltak.

Nå er kirketaket tett, og vinter/vår/forsommer vil vi reparere de smale fugene mellom alle steinene i muren foran koret (slik vi gjorde i tårnet i Mariakirken i fjor). Når det arbeidet er fullført, og veggen har fått tørket opp, kan vi reparere veggene innvendig (sannsynligvis neste vinter), og ta ned sikringsveggen.

Nykirken

I Nykirken har vi lagt varmekabler og nytt gulv oppå det gamle bevaringsverdige gulvet.

Det nye gulvet har tilsvarende utseende som vi mener det opprinnelige gulvet hadde før det ble malt.

Over alteret har det lenge vært store skader i malingen – dette blir nå reparert. Kirken åpner for bruk til advent. Det

gjenstår noe arbeid før 400-års-jubileet – det blir sett på utover vinteren.

Drift

		
<p>Høsten er tid for takrennerrens. Noen steder må vi rense mange ganger, som i Eidsvåg</p>	<p>I noen kirker er vi plaget med at duer kommer seg inn i kirketårn – skaper mye skit som må vaskes</p>	<p>Hver vintersesong skjer det rotvelter. Trepleierne ordner opp</p>
		
<p>De eldste brannsentralene våre er snart 30 år gamle, vi skifter ut noen hvert år.</p>	<p>Driftsavdelingen ute har mange ulike små og litt større oppgaver. Bildene er fra en vei som har blitt stelt og har fått ny grus.</p>	

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport Gravplass - november 2021

Investering

På Antveit har det blitt plantet blomsterløk og vi gleder oss til å se resultatet til våren. Ellers får vi mange og svært gode tilbakemeldinger på den nye gravplassen. For tiden er det rehabilitering og masseutskiftning på Mjeldheim gravplass, drenering av vann fra terreng på Fyllingsdalen og det nordlige gjerdet med mur på Møllendal som er under utførelse. En begynner straks på rehabilitering av flere murer på Møllendal, men det er hovedsakelig forberedelser til neste års arbeider som foregår nå. Vi gleder oss særlig over at muren på Øvsttun gravplass er under rehabilitering. En enkel jobb, og arbeidet går raskt og med et svært godt resultat.

Bilder fra Mjeldheim og Øvsttun.

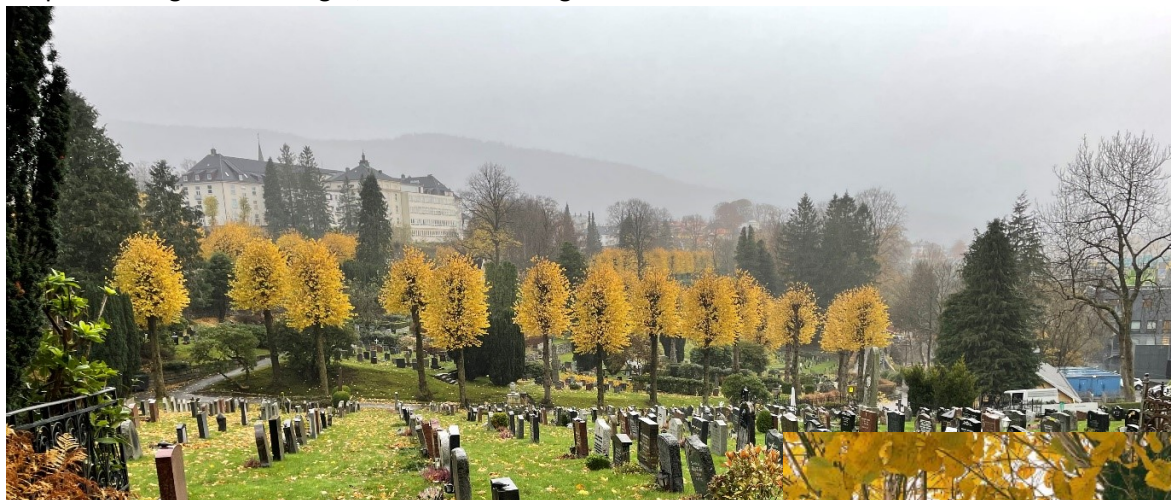

Drift og vedlikehold

Den planlagte driften går godt og nå for tiden er det mye hekk-klipping og løvhåndtering som foregår, her illustrert med bilder fra Solheim gravplass. Hekkene er klippet og løvet er blåst sammen og klar til å bli tatt bort.

Trepleie har også aktive dager, med knutekolling som en av hovedaktivitetene. Her illustrert av

arbeidet på Møllendal gravplass avdeling Haukeland, med lindealléen før kolling og trepleieren i arbeid.

Vår rådgiver landskap har deltatt på seminar med Riksantikvaren og ellers går hennes arbeid mye ut på å klarlegge vedlikeholdsplaner for neste år, samt å avklare nødvendig vedlikehold av grøntarealet i bufferområder mellom gravplass og naboer. Det er skrevet en artikkel om bruk av lys på graver og miljøpåvirkningen av batterier. Det er høye kostnader på drift på grunn av at det pågår mye arbeid med tilstandsanalyser på gravplass nå på slutten av året, forberedelser til GIS-prosjektet, innhenting av dokumentasjon for planer, rens av sandfangkummer og mye arbeid med utbedring av VA-anlegg.

Gravplassmyndigheten

På Møllendal kapeller er parkeringssituasjonen kritisk og vil være det frem til våren 2023. Per i dag er det redusert fra seks til fire seremonier daglig, men fra og med mandag 22. november, med unntak av fire uker ved jul og nyttår, vil heller ikke mandagene være tilgjengelige for gravferds-seremonier. Arbeidet med sykkel-tunnelen kan forsinkes av seremoniene ved kapellene og Bybanen har bedt om ytterligere tilrettelegging. Vi advarte om dette på forhånd, men opplever nok at det ikke ble forstått at Møllendal er byens mest brukte seremonirom.

Gravplassmyndighetens arbeid går iht plan, men på grunn av en sykmelding har arbeidsoppgaver blitt fordelt på alle i Gravplassmyndigheten, noen få vikartimer samt bistand fra Kirketorget.

Bergen kirkelige fellesråd har vært, og er, en viktig bidragsyter på nasjonalt plan på saksbehandling og administrasjon av gravplasser. Nå er fagområdet nasjonalt styrket vesentlig ved at Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har en [gravplassveileder](#) på nett samt god veiledning på konkrete spørsmål. Gravplassjefen har vært fast foredragsholder i på Norsk forening for gravplasskultur (NFG) sine årlige administrasjonskurs siden 2007, sist gang i oktober 2021, men har nå sagt fra seg engasjementet. Statsforvalteren tilbyr god veiledning og flere må ta sin del av dugnaden på fagområdet. På administrasjonskurset til NFG i oktober var Bergen vertskap og leder for Gravplassmyndigheten bidro med foredrag om vårt arbeid med belegningplanen. Det var befaring til flere gravplasser, der særlig Antviet gravplass var interessant for de besøkende. På kursets siste dag bidro vi også til et kurs om navnet minnelund. Flere medarbeidere fra Akasia var med på begge kursene.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

Statusrapport HR og HMS - november 2021

HR-avdelingen

Ny HR-sjef – May Britt Skåtøy - startet i stillingen den 1. desember. Frem til dette medførte vakansen en del ekstraarbeid på HR-rådgiver og områdelederne i KKD, bl.a. med rekrutteringer som er i gang igjen etter pandemi-pause.

Sykefravær

Det er lite endring i sykefraværet fra tidligere. Det egenmeldte fraværet er lavt (under 1%) men har en liten økning. Samlet fravær ligger på vel 5%, fortsatt er det langtidsfraværet (>40 dager) som slår mest ut. Langtidsfraværet følges tett opp av lederne i KKD.

HMS-arbeid

Det er registrert fire avviksmeldinger siste periode, og disse følges opp fortløpende.

- Mobildekning i Slettebakken kirke
- Alarm som ikke var mulig å slå av i Slettebakken kirke
- Håndtering av vikarsituasjon i Landås menighet
- Lampe falt ned i Fyllingsdalen kirke

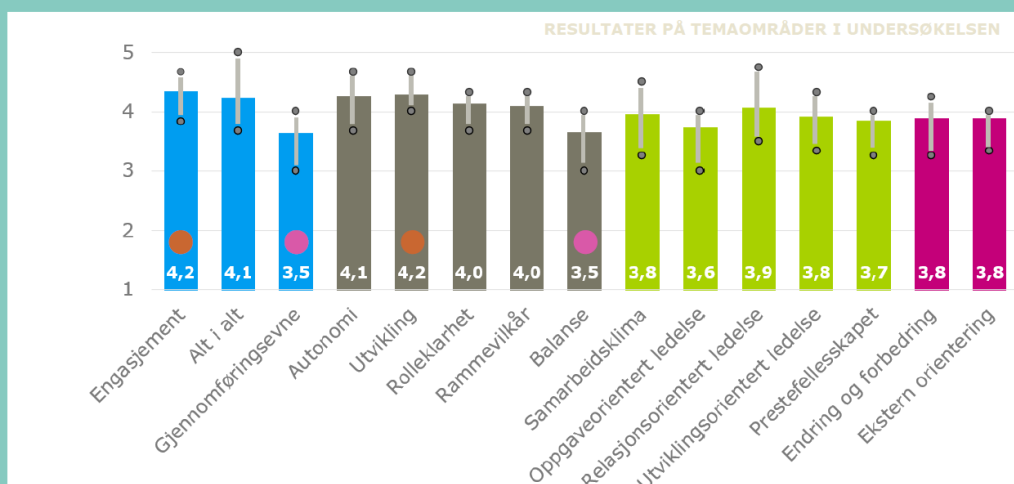
Medarbeiderundersøkelse

Det er gjennomført en landsdekkende elektronisk medarbeiderundersøkelse i oktober, og resultatene vil utgjøre et godt grunnlag for **vernerunden**. Denne vil i år ha fokus på psykososiale arbeidsforhold, og den gjennomføres i januar. Som resultat av en samarbeidsavtale mellom BKF og Bjørgvin bispedømme, gjennomføres vernerunden samlet for de to «linjene», med deltakelse fra prost, områdeleder, verneombud og stab/ansatte.

Kirkevergen deltok på HMS-dag for proster og kirkeverger den 29. november. Det er i november avholdt AMU-møte og kontaktmøte/drøftingsmøte med tillitsvalgte. Mange av verneombudene vil fortsette i 2022, men vi jobber med å få nye vara-verneombud i alle prostier og i kirkens hus.

Hovedfunn fra **medarbeiderundersøkelsen** på landsbasis:

HØYEST RESULTAT PÅ ENGASJEMENT OG UTVIKLING - BALANSE OG GJENNOMFØRINGSEVNE OPPNÅR LAVEST RESULTAT

Forklaring: Temaområder for undersøkelsen. Gjennomsnitt på fempunkts skala. Høyere gjennomsnitt indikerer større andel positive svar. Grått felt indikerer hvor man finner 50 % av medarbeiderne sin besvarelse. Figuren inkluderer kun temaområder som er hentet fra Rambøll sin kjernemodell for medarbeiderundersøkelser.

For BKF generelt følger resultatene langt på vei de nasjonale, bort sett fra faktorene «samarbeidsklima» og «relasjonsorientert ledelse» der BKF scorer en del bedre enn landsgjennomsnittet. – Det er gledelig .

Oppfølging av medarbeiderundersøkelsen vil foregå i hele 2022 gjennom flere trinn:

- 1) Informasjon og drøfting lokalt
- 2) Utpeking av «beholde-faktorer» og «utvikle-faktorer»
- 3) Utforming av tiltak
- 4) Gjennomføring av tiltak og evaluering

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellelsråd

Statusrapport økonomiavdelingen - november 2021

Interimsrevisjon

Revisor Deloitte har gjennomført interimsrevisjon i BKF i uke 44. I interimsrevisjonen gjennomføres en del revisjonshandlinger allerede nå, slik at det blir mindre arbeid i forbindelse med årsoppgjørrevisjonen.

På samme måte som for årsoppgjørrevisjonen mottar vi før revisjonen starter en lang liste over dokumenter og avstemminger som revisor ønsker fremlagt. Normalt er det regnskapsfører, økonomi- og HR-avdelingen i BKF som blir involvert i dette arbeidet.

Revisor oppsummerer sitt arbeid i rapport som sendes kontrollutvalget og behandles i møte 30. november. Interimsrevisjonen har avdekket at en regnskapsfører er tildelt administratorrettigheter i lønssystemet uten at BKF var kjent med dette. Dette er uheldig, da vedkommende også har administratorrolle i BKF sin nettbank. Administratorrollen er nå fjernet fra nettbanken og forholdet er tatt opp muntlig og skriftlig med regnskapsfører.

Oppgradering av lønssystem

Ved bytte av regnskapsfører fra 01.05.2020 beholdt vi samme versjon av Aditro lønn som vi allerede benyttet. Fra 01.01.2022 tar vi i bruk samme Aditroversjon som regnskapsfører benytter for blant annet DNK og andre regnskapsklienter. Dette er en oppgradert versjon som gir bedre brukergrensesnitt og muligheter for integrasjon med arbeidsplanleggingsverktøyet «TID» som vi allerede benytter. Vi kartlegger nå nye muligheter for automatiseringer og bortfall av manuelt registreringsarbeid. Kompetanse på gammel versjon er begrenset til et fåtall personer – ny versjon gir dermed også mindre sårbarhet for BKF, fordi flere personer hos regnskapsfører kjenner systemet.

Økonomiarbeid i menighetene

Det er gjennomført kurs i budsjettarbeid for administrasjonslederne. Det er også laget en budsjettmodell tilrettelagt for hver enkelt menighet.

Revisor, regnskapsfører og økonomiavdelingen samarbeider for å lage en samlet sjekklister for årsoppgjøret. Listen inneholder oversikt over alle oppgaver som må på løses av regnskapsfører, revisor og menighet (administrasjonsleder/menighetsråd) – med tidsfrister - for at årsregnskap 2021 kan gjennomføres innen de tidsfrister som økonomiforskriften angir.

I disse dager blir det utbetalt 1,7 millioner kroner til menighetene. Nærmere 1,2 millioner kroner gjelder restavregning vedr trosopplæringsmidler for 2021, og kr 500.000 gjelder frivillighetstilskuddet menighetene fikk tilsagn om i brev datert 20.10.21. I tillegg er det et mindre tilskudd til «julepenger»/juleavslutning i stabene.

Effektiviseringsprosjekt i samarbeid med Aider

Vi ser nå at dette arbeidet gir resultater. Det er blant annet gjort henvendelser direkte til ulike leverandører. Nøyaktig merking av faktura i de rette feltene gir mer effektiv fakturaflyt med automatisk kontering. Her opplever vi regnskapsfører som en proaktiv og konstruktiv samarbeidspartner som jobber planmessig både overfor enkeltleverandører og også mot bransjeorganisasjoner for å få på plass bransjestandarder i forhold til hvordan en faktura bør settes opp. Dette gir vesentlige bidrag til effektivisering for dem som behandler fakturaer i BKF og Akasia kirke og gravplass på våre vegne.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport administrasjonsavdelingen - november 2021

Innkjøp av PC'er

Det er nå gjennomført innkjøpsprosess på IKT-utstyr. BKF IT har bestilt et større parti med bærbare PC'er og noen skjermer.

Arkiv – deponert til Arkivverket

Elektronisk arkiv fra 2012 og frem til 2019 er nå deponert til Arkivverket for automatisk avlevering i 2030. Det elektroniske arkivet er kontrollert og godkjent for avlevering. Deler av arkivet, som omhandler Gravplassforvaltningen i Bergen, er overført til Bergen byarkiv.

Arkiv – overføring til eArkiv

Frem til 2019 brukte BKF og menighetene Acos Websak. Fra 2019 har vi gått over til Public 360. Websak har de siste årene kun vært brukt til oppslag. Vi har ikke lenger oppfølgingsavtale med Acos, og arkivene som ligger i Websak-basene hos Kirkepartner, vil etter hvert bli utilgjengelig. For å kunne fortsette å gjøre oppslag i disse, skal de overføres til eArkiv. Dette arbeidet er nå i gang i samarbeid med Tieto Evry og Kirkepartner.

Prosjekt «Over i skyen»

Kirkepartner, vår IKT-leverandør, har vedtatt at alle deres tjenester skal flyttes fra servere til offentlige skytjenester. Serverne skal fases ut. De fleste fagsystemene vi benytter er allerede skybasert, og de siste vil bli det i løpet av vinteren. For ansatte i kirken i Bergen vil den største endringen bestå i at de fremover skal lagre og finne igjen sine dokument i SharePoint og OneDrive i stedet for på filområder på Kirkepartners servere. Det holdes for tiden internkurs for alle ansatte i dette.

Vielsesforespørsler på nett

Fra 01.01.22 vil det bli mulig å sende inn vielsesforespørsler via nettsiden www.kirken.no/bergen. De siste forberedelsene for å få det klart er i gang.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Siri Hoff Austgulen	414	19/04444-152	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	73/21	08.12.2021

Referat- og orienteringssaker

Vedlegg:

Møteprotokoll etter møte i kontrollutvalget i BKF 19.10.2021.pdf
 Protokoll BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.2021
 Protokoll BKF - Gravplassutvalg 11.11.2021

Saksframlegg

1. Protokoll fra møte i Arbeidsutvalget 22.11.21 - møte nr 06/21
2. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 11.11.21
3. Protokoll fra møte i Kontrollutvalget 19.10.21
4. Orientering ved Fellesrådets leder/kirkeverge

Kirkevergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd

Møteprotokoll nr 06/21

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 22.11.2021 kl. 15:00
Møtested: Kirkens hus, Marken 34
Arkivsak: 20/00035

Til stede: Asbjørn Valen, Gudmund Waaler, Sølvi Mostrauum Krabbedal, Bjørg Sveinall Øgaard, Bjørn Norstrand,

Fra administrasjonen: Mette Svanes (kirkeverge), Arne Tveit (kirkebyggsjef), Mette Rogstad Heimli (økonomisjef), Mona Gangsøy Eide (administrasjonssjef), Lars Kristian Stendahl Gjervik (sjef kirkeliv, kultur og diakoni)

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
60/21 Godkjenning av innkalling og saksliste	2
Godkjenning av protokoll	
61/21 Godkjenning av protokoll fra AU møte nr 05/21 - 12.10.21	2
Saker til behandling	
62/21 BKF - Regnskapsrapporter pr 31.10.2021	3
63/21 Revidert budsjett 2021 (desember)	3
64/21 Budsjett 2022	4
65/21 Tildeling av ressurser til frivillighetsprosjekt i menighet des.2021	4
66/21 Sædalen kirke - godkjenning	5
67/21 St. Jakob kirke - endringer i kirkerommet	5
68/21 Søknad om godkjenning av kirketekstiler fra Åse Eriksen	6
69/21 Solheim gravplass - Mur langs Fjøsangerveien	7
70/21 Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Fase A - Lagerplass og driftsbygg	8
71/21 Verdi- og måldokument 2022-2023	8
72/21 Statusrapport AU 2021.11	9
Orienteringssaker	
73/21 Referat- og orienteringssaker	9

Bergen, 25.11.2021

 Bjørg Sveinall Øgaard
 leder

 Mette Svanes
 kirkeverge

Godkjenning av innkalling og saksliste**60/21 Godkjenning av innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	60/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes slik den foreligger

Møtebehandling i BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

Ble meldt en orienteringssak om valget

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes med de endringer som fremkom i møtet

Godkjenning av protokoll**61/21 Godkjenning av protokoll fra AU møte nr 05/21 - 12.10.21**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	61/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokoll fra AU møte nr 05/21 - 12.10.21 godkjennes

Møtebehandling i BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:**BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak**

Protokoll fra AU møte nr 05/21 - 12.10.21 godkjennes

Saker til behandling

62/21 BKF - Regnskapsrapporter pr 31.10.2021

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	62/21

Kirkevergens forslag til vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar regnskapsrapporter pr 31.10.2021 til orientering.

Møtebehandling i BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar regnskapsrapporter pr 31.10.2021 til orientering.

63/21 Revidert budsjett 2021 (desember)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	63/21

Kirkevergens forslag til vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar informasjon om revidert budsejtt 2021 (desember) til orientering,

Møtebehandling i BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar informasjon om revidert budsjett 2021 (desember) til orientering.

64/21 Budsjett 2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	64/21

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg tar forslag til budsjett 2022 til orientering

Møtebehandling i BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:**BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak**

BKF arbeidsutvalg tar forslag til budsjett 2022 til orientering

65/21 Tildeling av ressurser til frivillighetsprosjekt i menighet des.2021

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	65/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Arbeidsutvalget i BKF støtter kirkevergens innstilling i saken.

Møtebehandling i BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:**BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak**

Arbeidsutvalget i BKF tar saken til orientering.

66/21 Sædalen kirke - godkjenning

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	66/21

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg tar saken til orientering

Møtebehandling i BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKF arbeidsutvalg tar saken til orientering

67/21 St. Jakob kirke - endringer i kirkerommet

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	67/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd v/AU godkjenner følgende endringer i St.Jakob:

- 1) Kirkebenkene tas ut av kirkerommet og lagres – erstattes med løse stoler
- 2) Det legges teppe på gulvet i kirkerommet, brunt og grått, i henhold til fremlagte bilder og teppeprøver.
- 3) Det monteres lyddempingsplater i kirkerommet i henhold til akustikkutredning fra Brekke&Strand akustikk
- 4) Scenen justeres slik at den passer med kirkerommet
- 5) Det monteres ny skillevegg mellom kirkerommet og Jakobssalen, i tråd med prosjekteringen
- 6) Det monteres nye høyttalere i kirkerommet, basert på tekniske og akustiske utredninger, samt visuelle tilpasninger
- 7) Kjøkken og grovkjøkken for ny utrusting, uten at en gjør endringer i vegger, vindu eller dører
- 8) Det henges opp oppslagstavle på kirkeveggen i henhold til illustrasjon.

Søknad om endringer sendes til biskop, med kopi til prost.

Utover kostnader med prosjektering og søknader, binder ikke denne saken BKF til å påta seg kostnader med å få gjort disse endringene.

Møtebehandling BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd v/BKF arbeidsutvalg godkjenner følgende endringer i St.Jakob:

- 1) Kirkebenkene tas ut av kirkerommet og lagres – erstattes med løse stoler
- 2) Det legges teppe på gulvet i kirkerommet, brunt og grått, i henhold til fremlagte bilder og teppeprøver.
- 3) Det monteres lyddempingsplater i kirkerommet i henhold til akustikkutredning fra Brekke&Strand akustikk
- 4) Scenen justeres slik at den passer med kirkerommet
- 5) Det monteres ny skillevegg mellom kirkerommet og Jakobssalen, i tråd med prosjekteringen
- 6) Det monteres nye høyttalere i kirkerommet, basert på tekniske og akustiske utredninger, samt visuelle tilpasninger
- 7) Kjøkken og grovkjøkken for ny utrusting, uten at en gjør endringer i vegger, vindu eller dører
- 8) Det henges opp oppslagstavle på kirkeveggen i henhold til illustrasjon.

Søknad om endringer sendes til biskop, med kopi til prost.

Utover kostnader med prosjektering og søknader, binder ikke denne saken BKF til å påta seg kostnader med å få gjort disse endringene.

BKF arbeidsutvalg ber om at det tas hensyn til universell utforming

68/21 Søknad om godkjenning av kirketekstiler fra Åse Eriksen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	68/21

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd v/AU godkjenner herved forslaget på grønne kirketekstiler til Domkirken utarbeidet av Åse Eriksen

2. Søknaden sendes til biskopen for godkjenning, med kopi til prosten
3. Kirketekstilene finansieres av Bergen domkirke menighetsråd

Møtebehandling BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd v/AU godkjenner herved forslaget på grønne kirketekstiler til Domkirken utarbeidet av Åse Eriksen
2. Søknaden sendes til biskopen for godkjenning, med kopi til prosten
3. Kirketekstilene finansieres av Bergen domkirke menighetsråd

69/21 Solheim gravplass - Mur langs Fjøsangerveien

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	69/21

BKF - Gravplassutvalg har behandlet saken i møte 11.11.2021 sak 22/21

Vedtak

Utredningen om rehabiliteringen av mur langs Fjøsangerveien tas til orientering

Kirkevergens forslag til vedtak

Prosjektskriv av 07.10.2021 for prosjektet SOLG2103 tas til orientering. Fellesrådet imøteser en videre rapportering på prosjektet

Møtebehandling BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar prosjektskriv av 07.10.2021 for prosjektet SOLG2103 til orientering. Arbeidsutvalget imøteser en videre rapportering på prosjektet til fellesrådet

70/21 Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Fase A - Lagerplass og driftsbygg

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	70/21

Kirkevergens forslag til vedtak

Den fremlagte plan for rehabilitert lagerplass og nytt driftsbygg på Fyllingsdalen gravplass med en kostnadsramme på 9 400 000 kroner godkjennes og oversendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark for endelig godkjenning.

Møtebehandling BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar informasjonen til orientering med følgende merknad: Arbeidsutvalget ber om at det ikke installeres heis, men at det legges til rette for heis.

71/21 Verdi- og måldokument 2022-2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	71/21

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg tar verdi- og måldokument for 2022-2023 til orientering

Møtebehandling BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKF arbeidsutvalg tar verdi- og måldokument for 2022-2023 til orientering

72/21 Statusrapport AU 2021.11

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	72/21

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg tar statusrapportene til orientering

Møtebehandling BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKF arbeidsutvalg tar statusrapportene til orientering

Orienteringssaker

73/21 Referat- og orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	22.11.2021	73/21

1. Protokoll fra BKF møte nr 05/21 – 27.10.21
2. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 11.11.21
3. Protokoll fra møte i Kontrollutvalget 19.10.21
4. Orientering ved Fellesrådets leder/kirkeverge

Fellesrådets nestleder orienterte kort om prosessen for å finne kandidater til valg av ny fellesrådsleder

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF Arbeidsutvalg tar sakene til orientering

Møtebehandling BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 22.11.21:

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKF Arbeidsutvalg tar sakene til orientering

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Gravplassutvalg

Møteprotokoll

BKF - Gravplassutvalg

Møtedato: 11.11.2021 kl. 16:00
 Møtested: Marken 34
 Arkivsak: 20/03631

Til stede: Harald Berge Breistein, Nils Gunnar Toppe, Tanveer Ahmed, Thor Kalland, Birgit Elise Astrid Van Der Lans (delvis møtt), Ewa Maria Siarkiewicz-Bivand, Anne Bjordal Jønsson, Inghild Hareide Hansen

Møtende
 varamedlemmer:

Forfall:

Andre:

Protokollfører: Anne Bjordal Jønsson

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
18/21 Godkjenning av innkalling og saksliste 11.11.2021	2
Godkjenning av protokoll	
19/21 Godkjenning av protokoll fra møtet 23.09.2021	2
Saker til behandling	
20/21 Gravplassutvalget - Møtedatoer 2022	3
21/21 Forberedelse til Verdi- og måldokument for 2022 - 2023	3
22/21 Solheim gravplass - Mur langs Fjøsangerveien	4
Orienteringssaker	
23/21 Orienteringssaker til møtet 11.11.2021	4

Sted, 15.11.2021

Harald Berge Breistein

Anne Bjordal Jønsson
 Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste**18/21 Godkjenning av innkalling og saksliste 11.11.2021**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	11.11.2021	18/21

Administrasjonens forslag til vedtak

Innkallingen godkjennes slik den foreligger.
Sakslisten godkjennes slik den foreligger.

Møtebehandling**Vedtak**

Innkallingen godkjennes slik den foreligger.
Sakslisten godkjennes slik den foreligger.

Godkjenning av protokoll**19/21 Godkjenning av protokoll fra møtet 23.09.2021**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	11.11.2021	19/21

Administrasjonens forslag til vedtak

Protokollen godkjennes slik den foreligger

Møtebehandling**Vedtak**

Protokollen godkjennes slik den foreligger

Saker til behandling**20/21 Gravplassutvalget - Møtedatoer 2022**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	11.11.2021	20/21

Administrasjonens forslag til vedtak

Den fremlagte møteplan vedtas som møteplan for Gravplassutvalget i 2022

Møtebehandling**Vedtak**

Den fremlagte møteplan vedtas som møteplan for Gravplassutvalget i 2022

21/21 Forberedelse til Verdi- og måldokument for 2022 - 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	11.11.2021	21/21

Administrasjonens forslag til vedtak

Orienteringen om Gravplassavdelingens del av Bergen kirkelige fellesråds verdi- og måldokument tas til etterretning og de nye tiltakene innarbeides så langt det er mulig.

Møtebehandling**Vedtak**

Orienteringen om Gravplassavdelingens del av Bergen kirkelige fellesråds verdi- og måldokument tas til etterretning og de nye tiltakene innarbeides så langt det er mulig.

22/21 Solheim gravplass - Mur langs Fjøsangerveien

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	11.11.2021	22/21

Administrasjonens forslag til vedtak

Utredningen om rehabiliteringen av mur langs Fjøsangerveien tas til orientering

Møtebehandling

Vedtak

Utredningen om rehabiliteringen av mur langs Fjøsangerveien tas til orientering

Orienteringssaker

23/21 Orienteringssaker til møtet 11.11.2021

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	11.11.2021	23/21

1. Driftsbygg Fyllingsdalen gravplass, søknad om oppføring av bugget er ikke sendt inn til Statsforvalteren på bakgrunn av at det er ønskelig å utarbeide en plan for lagerplassen samtidig. Det ble også gitt en kort orientering om Solheim kapell.
2. Orientering om plan for kildesortering EE-avfall
3. Verneplan og dialog med Byantikvaren
4. Dialog med Bergen kommunes ansvarlige for kunst i offentlig rom
5. Informasjon om Møllendal og tiltak rundt bygging av sykkel tunnel i regi av Bybanen
6. Gode tilbakemeldinger fra publikum på urnenedsettelse
7. Statusrapport Gravplass oktober 2021
8. Budsjett – Gravplassavdelingen 2022

Administrasjonens forslag til vedtak

Gravplassutvalget tar informasjonen til orientering

Møtebehandling

Vedtak

Gravplassutvalget tar informasjonen til orientering

Eventuelt

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Kontrollutvalget**Møteprotokoll**

Utvalg:	Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd
Møtested:	Møterom Festplassen i 1. etasje, Kirkens hus, Marken 34
Dato:	19.10.2021
Tid:	16:00 - 17.45

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Nils Gunnar Toppe	Leder	
Randi Wollan Neuber	Medlem	
Per Kristian Erdal	Medlem	
Bjarte Flaten	Medlem	

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Tord Byrkjeland Berntsen	Nestleder	

Følgende varamedlemmer møtte:

Namn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader

Berntsens forfall kom på møtedagen, fikk derfor ikke innkalt vara.

Andre som møtte:

Navn	Stilling
Mette Svanes	Kirkeverge, sak PS 21/21
Mette Rogstad Heimli	Økonomisjef, t.o.m. sak PS 21/21 og PS 22/21
Frode Løvlie	Forvaltningsrevisor i Deloitte, t.o.m. sak PS 24/21
Roald Breistein	Vestland fylkeskommune, Sekretariat for kontrollutvalet

Nils Gunnar Toppe
utvalgsleder

Roald Breistein
utvalgsekretær

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Sakliste

Utvals- saknr	Innhold	Arkiv- saknr	U.Off
Godkjenningssaker			
GK 9/21 GK 10/21	Godkjenning av innkalling og saksliste Godkjenning av møteprotokoll fra møte 07.09.2021	2020/28	
Politiske saker			
PS 21/21	Kirkevergen redegjør for hva som er/vil bli gjort i forhold til anbefalingene i revisjonsrapport nr. 3 fra Deloitte	2020/38	
PS 22/21	Forvaltningsrevisjon innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem - Revisjonsrapport	2019/84	
PS 23/21	Gjennomgang av BKF's kontrolloppgaver og kontrollrutiner - Status i arbeidet ved leder og nestleder	2019/83	
PS 24/21	Eventuelt	2020/26	
PS 25/21	Konkurransetsetting av revisjonstjenestene for Bergen kirkelige fellesråd (BKF) - Forslag til konkurransegrunnlag	2017/83	

Godkjenningssaker

GK 9/21 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksprotokoll 19.10.2021 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellestråd

Behandling i møtet

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak

Sakliste og innkalling ble enstemmig vedtatt.

GK 10/21 Godkjenning av møteprotokoll fra møte 07.09.2021

Saksprotokoll 19.10.2021 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellestråd

Behandling i møtet

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak

Møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget 07.09.2021 ble enstemmig vedtatt.

Politiske saker

PS 21/21 Kirkevergen redegjør for hva som er/vil bli gjort i forhold til anbefalingene i revisjonsrapport nr. 3 fra Deloitte

Forslag til vedtak

Saken blir lagt frem uten forslag til vedtak.

Saksprotokoll 19.10.2021 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellestråd

Behandling i møtet

Kirkeverge, Mette Svanes, og økonomisjef, Mette Rogstad Heimli, orienterte om oppfølging av forbedringspunktene i revisjonsrapport fra Deloitte 2020 nr. 3 og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Etter dette ble slikt vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

PS 22/21 Forvaltningsrevisjon innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem – Revisjonsrapport

Forslag til innstilling

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem, ber fellesrådet kirkevergen:

1. Sikre at ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører er tydelig for alle
2. Sikre at ansvarslinjene mellom administrasjonslederne og regnskapsfører er tydelig for alle
3. Tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha ovenfor administrasjonslederne
4. Sikre at BKF sin pågående prosess med utarbeidelse av utfyllende rutiner og maler for økonomiarbeidet i menighetene ferdigstilles, og at dette omfatter arbeidsoppgaver knyttet til budsjettprosessen
5. Sikre at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne gjennomføres som forutsatt, og at dette inkluderer tilstrekkelig opplæring av administrasjonslederne i nytt økonomisystem
6. Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.03.2022 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen

Saksprotokoll 19.10.2021 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møtet

Forvaltningsrevisor i Deloitte, Frode Løvlie, presenterte resultatet av den gjennomførte forvaltningsrevisjonen innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Kontrollutvalget ønsker at Deloitte får 15 minutter til å presentere rapporten for fellesrådet i møte 08.12.2021.

Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innen økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem, ber fellesrådet kirkevergen:

1. Sikre at ansvarslinjene mellom økonomiavdelingen og regnskapsfører er tydelig for alle
2. Sikre at ansvarslinjene mellom administrasjonslederne og regnskapsfører er tydelig for alle
3. Tydeliggjøre hvilken rolle økonomiavdelingen skal ha ovenfor administrasjonslederne
4. Sikre at BKF sin pågående prosess med utarbeidelse av utfyllende rutiner og maler for økonomiarbeidet i menighetene ferdigstilles, og at dette omfatter arbeidsoppgaver knyttet til budsjettprosessen
5. Sikre at BKF sitt pågående arbeid med å utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne gjennomføres som forutsatt, og at dette inkluderer tilstrekkelig opplæring av administrasjonslederne i nytt økonomisystem
6. Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.03.2022 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen

PS 23/21 Gjennomgang av BKF's kontrolloppgaver og kontrollrutiner - Status i arbeidet ved leder og nestleder

Forslag til vedtak

Saken blir lagt frem uten forslag til vedtak.

Saksprotokoll 19.10.2021 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møtet

Leder i utvalget orienterte om status i arbeidet med «Gjennomgang av BKF sine kontrolloppgaver og kontrollrutiner». Det kom bl.a. frem at sak 56/21 «Kontrollarbeid i BKF - fremtidig kontrollutvalg» er sendt ut sammen med sakspapirene til møte i fellesrådet 27.10.2021.

Etter dette ble slikt vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak

Informasjonen ble tatt til orientering.

PS 24/21 Eventuelt

Forslag til vedtak

Saken blir lagt frem uten forslag til vedtak.

Saksprotokoll 19.10.2021 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møtet

Det kom ikke frem noe under denne saken.

Vedtak

Det ble ikke gjort vedtak i saken.

PS 25/21 Konkurransetsetting av revisjonstjenestene for Bergen kirkelige fellesråd (BKF) - Forslag til konkurransegrunnlag

Forslag til vedtak

1. Forslag til konkurransegrunnlag, med de endringer som kom frem i møtet, vedtas.
2. Sekretariatet får fullmakt til å gjøre nødvendige redaksjonelle og strukturelle endringer i konkurransegrunnlaget før det blir sendt ut.

Saksprotokoll 19.10.2021 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møtet

Sekretariatet presenterte forslag til konkurransegrunnlag og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Kontrollutvalget kom ikke med forslag til endringer. Det betyr at teksten «med de endringer som kom frem i møtet» i punkt 1 utgår.

Forslag til vedtak, med endringen i punkt, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Forslag til konkurransegrunnlag vedtas.
2. Sekretariatet får fullmakt til å gjøre nødvendige redaksjonelle og strukturelle endringer i konkurransegrunnlaget før det blir sendt ut.